

Příručka uživatele

Program **Sklad** v.6.0

www.kapsw.cz

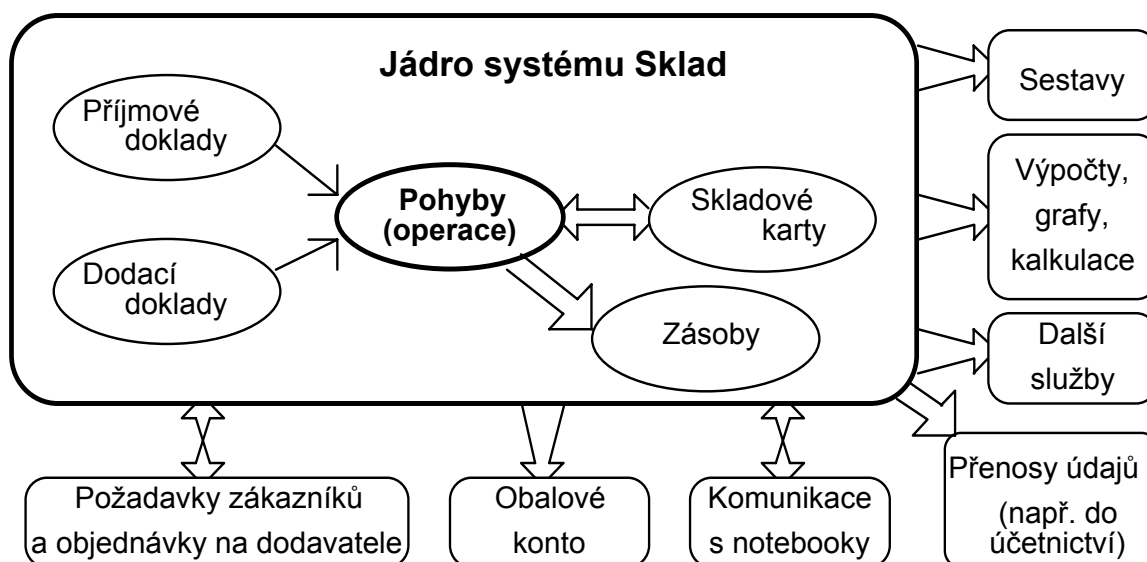
© Tomáš Grepl & Michal Kroutil, 2002

Program Sklad v. 6.0

Několik slov o programu SKLAD6

Program SKLAD v6.0 je určen pro skladovou evidenci zboží, výrobků nebo materiálů a pro evidenci změn stavu zásob. Provádí komplexní evidenci vydaných a přijatých dokladů se všemi k tomu náležejícími službami. Podporuje přenosy informací a dokladů do programů zpracovávajících účetnictví. Uživatelé programu poskytují dostatek informací pro efektivní řízení doplňování zásob a pro stanovování celkové obchodní politiky firmy.

Základní schéma programu Sklad v6.0 :

Obecné vlastnosti systému

- Systém byl vyvinut a testován pro zpracování **značného objemu informací** (s programem již byly uskutečněny miliony nákupních a prodejních operací) a byl taktéž dlouhodobě provozován a testován v praxi
- Důraz kladen na **maximální efektivnost práce** (totální využití počítačů)
- **Rychlost** - okamžité reakce na všechny běžné povely
- **Přehlednost** - informace jsou podávány v takové formě, aby uživatel zjistil potřebné údaje v co nejkratším čase; pro práci se systémem není potřeba zvláštních znalostí
- **Ucelenost** - lze zjistit množství snadno dosažitelných informací, které ocení pracovníci expedice, odbytu, účetní, nákupčí surovin, obchodní cestující, ekonom popř. i ředitel. Každý může samostatně zjistit ty informace, které ke své práci potřebuje

Základní možnosti systému

- **Fakturace** - evidence a vystavování vydaných dokladů (faktury, dobropisy, dodací listy, účtenky, převodky, ...), prodej na pokladně
- **Evidence přijatých dokladů**
- **Evidence odběratelů a dodavatelů**
- **Skladová evidence** - aktuální zásoby, pohyby na skladě, rezervace zboží, sledování podnormativní i nadnormativní zásoby, statistiky, kalkulace cen, odhady vývoje, grafy prodeje, sledování zisku, rabatu, prodeje v prodejnách i nákupních cenách, DPH, obrátky zásob, obrátky nákupu a mnoha dalších údajů
- **Evidence požadavků zákazníků**, ale i **objednávek na dodavatele**
- **Výpočty, přehledy, statistiky** - program dokáže spočítat množství informací, např. daňové sestavy, přehledy faktur, přehledy o zboží apod.
- **Ostatní charakteristiky** - práce s obaly (automatické vydávání), obalové konto, systém slev, sledování plateb popř. i penalizace, soupisy daňových informací, přípravy ceníků zboží, práce s více sklady, zpracování inventur, sledování konsignačních skladů, vytváření vlastních sestav, mohutný systém pro výběry a třídění informací + generátor sestav pro obecné vytváření uživatelských sestav, sledování pokladních dokladů, systém pro sledování a vyhodnocování rozvozů, možnost replikace dat mezi pobočkami, návaznost na internetové obchodní systémy, importy dokladů a jiných dat z externích účetních systémů, podpora EDI a dalších formátů pro výměnu dat
- **Další služby** - kalkulačka, poznámkový blok, nastavení tiskárny, nastavení počítače, nastavení přístupových práv, možnost uživatelského přizpůsobení všech výstupů (sestavy, prohlížení databází, podoba dokladů), vytváření vlastních typů dokladů ...

Další vlastnosti systému

- **Práce v počítačových sítích** (Novell Netware 3.xx, 4.xx, 5.xx, Windows NT, síť Microsoft Windows, Lantastic a další) i na samostatných počítačích
- Systém podporuje i práci na samostatných vzdálených **střediscích**
- Je umožněna práce v režimu "**pokladna**".
- Pro obchodní zástupce je podporován **přenos dat** mezi notebookem a běžným počítačem, případně mezi minipočítačem Psion a běžným počítačem.
- Data jsou bezpečně udržována databázovým systémem **Btrieve**, jehož služeb užívají i výkonné SQL servery pro správu rozsáhlých databází velkých podniků.
- Program komunikuje s našim **podvojným účetnictvím** i s jinými účetními a ekonomickými programy.

Požadavky na hardware

Program pracuje na všech počítačích kompatibilních s IBM PC (od 386, 486, Pentium, ..) pod operačním systémem DOS. Výborně ovšem spolupracuje s operačním systémem Windows.

Z hlediska operačního systému existují 3 verze programu:

- *Základní verze* – tzv. verze pracující v reálném režimu; využívá pouze základní paměť počítače (do 640 MB) a je schopna pro určité činnosti použít také různé druhy rozšířené paměti (XMS, EMS); verze je vhodná především pro starší počítače nebo pro stanice v síti Novell
- *Standardní verze* – tato verze využívá DPML podporu operačního systému a je schopná mnohem lépe využít dostupnou paměť v počítači (nemá tedy běžná omezení typická pro operační systém DOS). Nemusí jít ovšem spustit na starších nebo méně kompatibilních počítačích.
- *Windows konzolová verze* – jde ve skutečnosti o plně 32-bitovou aplikaci, která plně využívá zázemí systému Windows (Windows 95 a vyšší), což se projeví především u rozsáhlejších výpočtů, které tak mohou běžet i několikánásobně rychleji. Pro zobrazování a pro řízení vstupů program používá obecné standardizované funkce Windows (funkce pro podporu konzolových aplikací), které jsou ovšem poněkud pomalejší než obdobné funkce implementované v systému DOS.

Všechny verze bez problémů pracují pod systémem Windows, ale pouze základní a standardní verzi lze provozovat nad jedněmi daty ve stejné chvíli (v počítačové síti). Existují ale i verze Btrieve (databázová podpora), které umožňují současnou práci všech tří verzí.

Verze mají také stejnou vizuální podobu. Liší se ale podporou různých periferních zařízení (čtečky čárového kódu, displeje, pokladní šuplíky apod.).

Tip

Verzi programu můžete zjistit tak, že po přihlášení do skladového programu stisknete klávesu Shift+F1. Objeví se informační okno se základními charakteristikami programu.

	Minimální požadavky	Doporučená konfigurace
Operační systém	MS-DOS 6.22 a vyšší	Windows 98/2000/XP
Procesor	80386 a vyšší.	PC Pentium/266Mhz
Paměť počítače	1 MB pro základní verzi programu	32 MB RAM pro počítač s DOS, 64 MB pro počítač s Windows98
Minimální volná základní paměť	Pro základní verzi programu: 540 kB pro Novell Netware 580 kB pro ostatní	Pro základní verzi programu: více než 600 kB
Vnější paměťová media	1 x mechanika 3 1/2" (pro archivace) 1 x pevný disk nebo síťový disk	1 x zálohovací zařízení (např. ZIP mechanika) 1 x Pevný disk nebo síťový disk, 400 MB volného místa
Grafická karta	libovolná karta pracující v textovém módu 80x25	Grafická karta VGA s barevným monitorem
Počítačová síť	bez počítačové sítě	Novell Netware 4.11 nebo vyšší verze nebo síť Microsoft Windows

Podporované operační systémy

Program je vyvíjen a testován na následujících operačních systémech.

Systém	Poznámka
MS DOS 6.22	Spolehlivě by však měl fungovat i na nižších verzích DOS nebo na systémech kompatibilních s MS-DOS 6.22 (Personal Netware, DR-DOS atp.)
MS Windows 3.11 for Workgroups	Mohou se projevit některá omezení v oblasti síťové podpory
MS Windows 95	Bez problémů s kompatibilitou
MS Windows 98	Bez problémů s kompatibilitou
MS Windows ME	Vhodné nastavit program na zobrazování v LATIN2 kódování a vhodné používat standardní Windows ovladač klávesnice; složitější konfigurace v sítích Novell
MS Windows NT	Program lze provozovat i na tomto systému
MS Windows 2000	Bez problémů s kompatibilitou; pro nastavení češtiny doporučeno stejné nastavení jako u Windows ME; zobrazování v okně se může vzhledem k jinému režimu překreslování obrazovky v tomto systému jevit pomalejší; nelze jednoduše používat pomocný program BUTIL
MS Windows XP	Jako u MS Windows 2000
OS2	Program pracuje i na počítačích s tímto systémem, ale není pro provoz v tomto systému průběžně testován

Nastavení počítače pro provoz ze systémem Sklad6

Program nemá zvláštní nároky na nastavení počítače, pouze u základní verze programu je nutné uvolnit dostatek základní paměti počítače (paměť do 640 kB), jinak program nebude pracovat korektně při některých náročných činnostech.

Dále uvedené příklady konfiguračních souborů se mohou značně lišit od nastavení a složení Vašeho počítače. Je proto nutné tyto příklady brát pouze jako možnou variantu.

Upozornění

Nedoporučujeme však následující soubory upravovat bez alespoň základních znalostí operačního systému MS-DOS.

Příklad nastavení startovacího programu počítače **AUTOEXEC.BAT** :

```
@Echo off
prompt $p$g
path C:\WINDOWS;C:\DOS
MODE CON RATE=32 DELAY=1
SET TEMP=C:\TEMP
rem V následujícím řádku (je vhodný především u sítí) za
    rovnítkem by mělo být jednoznačné jméno stanice (počítače)
    označující taktéž konfigurační adresář programu
SET UZIV=STANICE1
SMARTDRV.EXE
rem Následující řádek pouze u sítí Novell Personal Netware,
    Lantastic a pod.
loadhigh \dos\share.exe /F:4096 /L:40
```

Příklad nastavení konfiguračního souboru počítače **CONFIG.SYS** :

```
FILES=40
BUFFERS=21
DEVICE=C:\DOS\HIMEM.SYS
DEVICE=C:\DOS\EMM386.EXE noems
Rem v prostředí Windows95/98 raději: EMM386.EXE RAM
DOS=HIGH,UMB
```

Příklad spouštěcího programu pro program Sklad6 mimo síťové prostředí nebo u sítí MS Windows, Novell Personal Netware, Lantastic a pod. **S6.BAT** :

```
@Echo off
BTRIEVE.EXE /T:BTRIEVE.TRA /O /F:40 /P:2048
SKLAD6.EXE s:system d:%UZIV% f:sklad.def p:PRINTER.DEF
BStop
```

Příklad spouštěcího programu pro program Sklad6 pro síťové prostředí u sítí Novell Netware **S6.BAT** (na serveru musí být spuštěn program BSTART.NCF):

```
@Echo off
BREQUEST.EXE
SKLAD6.EXE s:system d:%UZIV% f:sklad.def p:PRINTER.DEF
BStop
```

Instalace programu Sklad6

Instalace je prováděna obvykle odborným pracovníkem dodavatele produktu, který zároveň nastaví základní uživatelské parametry programu, upraví formuláře dokladů a sestav a popřípadě připraví pro práci základní uživatelské sestavy. Při instalaci jsou obvykle upraveny soubory AUTOEXEC.BAT a CONFIG.SYS a jsou připraveny spouštěcí dávkové soubory pro spuštění programu. V síti Novell Netware je rovněž nainstalován BTRIEVE na server, jsou upraveny parametry server verze BTRIEVE a pro každou stanici je připraven spouštěcí program.

První kroky po instalaci programu

1. V menu *Služby/(Nastavení programu)/Systémové menu* je potřeba překontrolovat, popř. změnit nastavení databází (jména databází, umístění souborů na disku, sdílení souborů). V tomto menu lze také upravit seznam uživatelů a přístupová práva skupin uživatelů. V případě, že máte v programu již zadána nějaká zkušební data, bude zřejmě nutné je vymazat ve správci souborů v systémovém menu.

Bližší popis naleznete v kapitole Systémové menu.

2. V menu *Další služby/Nastavení programu* projděte jednotlivé položky menu a nastavte základní číselníky.

- Oprava INI. hodnot - nastavte adresu a ostatní identifikační údaje firmy, nastavte obecné chování programu pomocí přepínačů a dalších vstupních údajů. Po stisknutí klávesy **F6** (popř. **F7** až **F10**) se zobrazí další přepínače.
- Bankovní účty - další z údajů o vaší firmě, který je nutné nastavit
- Konfigurace - v tomto menu můžete přizpůsobit program konkrétnímu počítači (např. druh klávesnice, nastavení zobrazování, práce v černobílém nebo barevném režimu, připojená periferní zařízení apod.). V síti je potřebné nastavit konfiguraci zvlášť pro každou pracovní stanici.
- Střediska - zadejte seznam středisek, mezi kterými se mohou pohybovat doklady sledované systémem Sklad6
- Typy dokladů - nastavte chování jednotlivých předem připravených typů dokladů, popř. si vytvořte svoje vlastní. Přesným nastavením lze značně zjednodušit mnoho činností při práci s doklady.
- Nastavené typy - vyberte, které z výše uvedených typů dokladů má systém nabízet při vaší další práci jako implicitní.
- Číslování dokladů - v závislosti na nastavení číselných řad v typech dokladů můžete nastavit počáteční hodnoty jednotlivých číselných řad.
- Sazby DPH - překontrolujte zda nastavené sazby DPH odpovídají platné legislativě
- Další nastavení programu

Bližší popis naleznete v kapitole Nastavení programu.

3. V menu *Karty/Založení nové karty* vytvořte postupně všechny skladové karty, které budete v nejbližší době potřebovat.

Bližší popis naleznete v kapitole Karty.

4. V menu *Příjmové doklady/Vstup nového dokladu* založte nový doklad, na který zapíšete pro každou skladovou kartu s nenulovou zásobou její počáteční stav.

Typ dokladu by měl být Inventární doklad, datum v dokladu bývá obvykle nastaven na minulé účetní období. Do údaje Cena zapisujete nákupní cenu dané karty, do údaje počet zapište počáteční zásobu.

Bližší popis naleznete v kapitole Příjmové a dodací doklady.

5. Zapište další případné příjmové doklady.
6. Vytvořte první dodací doklady. Po vytištění prvních dokladů důkladně kontrolujte veškeré vytištěné údaje (vaše i zákaznickovy identifikační údaje, číslo dokladu, názvy zboží, počet kusů, prodejní ceny, DPH, zaokrouhlení, celkové ceny, poznámky, popisy apod.).
7. Formuláře pro tisk lze změnit v souboru SKLAD-???.DEF.
8. Veškeré výše uvedené úpravy v nastavení systému lze provádět i dodatečně a postupně tak přizpůsobovat chování programu potřebám uživatelů.

Základní pojmy

Operace

Operace je základním stavebním kamenem struktury programu. Operace je každý pohyb na skladové kartě, který způsobuje změnu zásoby na skladové kartě. Operace jsou zapisovány do počítače prostřednictvím dokladů. Každý doklad může obsahovat několik operací. U každé skladové karty je možné sledovat, jaké operace s ní byly prováděny. V operaci jsou sledovány údaje, jako je počet měrných jednotek, cena za měrnou jednotku, DPH a jiné. Operace u příjmových dokladů (včetně příjmových dobropisů) jsou nazývány příjmové operace, operace u dodacích dokladů (včetně vydaných dobropisů) jsou nazývány dodací (výdejové) operace. Pojem nákupní operace je používán pro operace způsobující zvýšení stavu zásoby.

Doklad

Za doklad je v programu považováno seskupení několika operací a k nim příslušející záhlaví, které určuje důvod, proč byly operace provedeny. Za doklad lze tedy považovat faktury, převodky, dodací listy, dobropisy, příjemky, výdejky a pod. Dokladem však není požadavek zákazníka nebo objednávka na dodavatele, protože jejich položky nezpůsobují změnu stavu (nejsou to operace).

Skladová karta

Aby program mohl zpracovávat příjem a výdej zboží (popř. výrobků nebo obalů), musí o zboží mít určité informace. Tyto informace jsou uloženy ve skladových kartách (v programu jsou obvykle zkráceně označovány jako karty). V kartách jsou uloženy takové informace, jako je název zboží, prodejní cena, sazba DPH a pod. Každá skladová karta musí být jednoznačně určena označením, které v programu nazýváme kód. Pokud chcete prostřednictvím programu sledovat pohyb libovolného zboží, musíte nejdříve mít založenou skladovou kartu pro toto zboží.

Typ skladové karty

Program rozlišuje několik základních typů skladových karet, ke kterým se v určitých místech programu chová odlišně. Jsou to zboží, výrobek, vratný obal, nevratný obal a účet (skladová karta, která je sledována pouze finančně). V této příručce se však z důvodu zkrácení textu (a tedy i zvýšení přehlednosti) často bude používat pojem

zboží i pro typy karet, jako jsou výrobky nebo obaly. Program je vytvořen natolik obecně, že není podstatné, zda zpracovává zboží nebo výrobky.

Typ dokladu

Každý doklad sledovaný programem musí být určitého typu. Typ dokladu určuje obecné společné vlastnosti dokladu, jako jsou způsob automatického číslování, způsob zaokrouhlování, způsob práce s DPH, způsob přístupu k nákupním a prodejním cenám, způsob ochrany dokladů před nepovolanými zásahy uživatelů a jiné důležité vlastnosti. V programu je možné používat vaše nově vytvořené typy dokladů, ale také úplně změnit nastavení již existujících typů. Program po instalaci obvykle nabízí šest základních příjmových a šest základních výdajových typů dokladů : faktura, dobropis, účtenka, převodka mezi středisky, inventární doklad a dodací list.

Evidování dokladu

Každý doklad, kterým chceme změnit zásobu na skladových kartách, musí projít složitou procedurou evidování dokladu. Při evidování jsou zkontrolovány a změněny zásoby na skladových kartách, jsou zapsány operace do souboru operací a doklad do souboru dokladů. Při evidování jsou také kontrolovány a měněny další pomocné evidence programu jako jsou obalové konto, pokladní kniha, rezervace zboží. Dochází zde také k automatickému výpočtu slev, zaokrouhlení dokladu a zaokrouhlení DPH. Doklad se vždy eviduje jako celek, pokud by v průběhu evidování nastala chyba, počítač vrátí databáze do stavu, jako by doklad nebyl vůbec evidován.

Obalové konto

Sledujete-li, kolik odběratel může ještě vrátit obalů nebo kolik obalů můžete vy vrátit dodavateli, pak je vhodné obrátíte-li se na službu programu nazývanou obalové konto. Obalové konto však není možné zaměňovat se sledováním zásob obalů.

Btrieve

Btrieve je rychlý a kvalitní prostředek firmy Pervasive Software pro správu databází, kladoucí velký důraz na bezpečnost a integritu dat. Velmi dobře si rozumí s prostředím počítačových sítí (obzvláště Novell Netware), ale spolehlivě pracuje i na samostatných počítačích. Btrieve však není uceleným databázovým systémem, ale pouze "správce záznamů". Jeho služeb lze využívat z programů napsaných v běžných programovacích jazycích. Program Sklad6 je napsán v programovacím jazyku Pascal s využitím služeb Btrieve. Soubory, o které se stará Btrieve (mají obvykle příponu *.BTR), mají svou vnitřní strukturu a není je dovoleno opravovat jiným způsobem, než v rámci systému Sklad6.

Databáze

Pojem databáze je v příručce užíván ve dvou podobných významech. Jeden význam lze chápat stejně jako pojem soubor, ovšem s omezením, že databáze se používá pouze pro ukládání dat. Tedy nikoli pro označení textových a pomocných souborů. Druhý význam je pro označení uceleného souhrnu datových souborů, které tvoří určitý systém. Např. pro označení jednoho skladu. Můžete mít tedy databázi skladu zboží, databázi skladu obalů či databázi skladu MTZ.

Soubor

Pojem soubor označuje souhrn určitých dat s jednotnou strukturou. Můžeme mít tedy soubor (databázi) dokladů, ve které jsou uloženy hlavičky dokladů, soubor adres, ve kterém jsou uloženy informace o dodavatelích a odběratelích. V těchto souborech jsou také uloženy informace o seřídění datového souboru dle různých hledisek (klíčů neboli indexů). Někdy se datovým souborům též říká tabulky. Program zpracovává také textové soubory, které obsahují texty, a které by tedy bylo možné opravovat v textových editorech. Příkladem takového souboru je definiční soubor pro tiskové sestavy nebo soubory vytvořených tiskových sestav (*.SES). Program také pracuje s pomocnými soubory (*.BAK, *.TMP), jejichž obsah však při dalším spuštění programu není žádným způsobem využíván, ale obvykle bývá přepsán. Každý soubor leží v nějakém adresáři ve vašem diskovém systému.

Záznam

Datové soubory jsou rozděleny na struktury nazývané záznam. V souboru hlaviček dokladů je záznamem hlavička dokladu, v souboru operací je záznamem jedna operace. Program obvykle zpracovává databázi po jednotlivých záznamech (tzn. nenačítá a nezapisuje menší jednotku než je záznam); v daném okamžiku však může být zpracováváno více záznamů z jednoho či více souborů. Záznam bývá také dost často označován jako věta.

Údaj / položka

Nejčastěji je pojem údaj (položka) používán pro označení jedné elementární části záznamu nějaké databáze. Může však být použit pro označení názvu určité hodnoty, kterou potřebuje program ke své práci. Údajem je např. Jméno odběratele, cena za měrnou jednotku či IČO hledané firmy.

Klíč / index

Záznamy v každém datovém souboru jsou seříděny dle jednoho nebo více hledisek. Každému hledisku, dle kterého je databáze seříděna říkáme klíč neboli index. Výhoda seřídění nespočívá pouze v tom, že mohou záznamy jedné databáze vidět uspořádaně, ale také v tom, že lze rychle přistupovat k záznamům, pokud znám alespoň ty údaje databáze, podle kterých je seříděna. Proto můžete vyhledávat rychle adresy dle názvu odběratele či skladovou kartu dle kódu. Klíč je dále rozdělen na tzv. segmenty, které obvykle odpovídají určitým položkám databáze.

Okno

Program se snaží zobrazovat na obrazovce požadovaná data v co nejpřehlednější podobě. Proto logicky související údaje zobrazuje v tzv. oknech, které se obvykle vyznačují tím, že mají obdélníkovou podobu a jsou orámovány. Často se stane, že potřebujete z určitého místa programu vyvolat další související údaje a přitom dojde k tomu, že původní okno je z části nebo zcela překryto jiným oknem. Pro zvýšení plastičnosti a přehlednosti zobrazení jsou u oken používány tzv. stíny. Po dokončení práce obvykle "výše položené" okno zmizí (uzavře se) a zobrazí se původní okno.

Tisková sestava

Pokud potřebujete cokoli vytisknout na tiskárně, program nejdříve uloží připravená data do pomocného souboru. Hlavní výhodou takového postupu je, že program umožňuje veškeré tiskové výstupy těsně před tiskem prohlédnout na obrazovce. Je také možné se k již vytvořené sestavě vrátit a tisknout nebo prohlížet ji znovu. Lze též zpracované tiskové sestavy vytvořené v programu Sklad6 načíst jinými programovými prostředky (textové editory, tabulkové procesory, ...). Zkráceně se tiskové sestavy označují pouze jako sestavy.

Definiční soubor pro tiskové sestavy

Definiční soubor pro tiskové sestavy je textový soubor obsahující informace o tom, jak budou vypadat některé sestavy, které program umožní zpracovat a vytisknout. Jsou zde např. pro každý typ dokladu uloženy definice formulářů (jak budou vypadat faktury, účtenky, převodky, ...), formuláře pro tisk skladových karet s operacemi, definice ceníků a seznamů zboží, definice některých uzávěrkových sestav apod. Všechny definice sestav je možné měnit, ale nedoporučujeme toto provádět bez předchozí konzultace s dodavatelem programu. Obvyklé jméno definičního souboru je SKLAD-???.DEF, kde místo znaků ?? je dvoumístná zkratka firmy, např. SKLAD-01.DEF.

Nákupní / skladové ceny

Program při zpracování operací uvažuje dva druhy cen. Tím běžnějším druhem jsou ceny prodejní (PC), tj. ceny, za které dodávám zboží zákazníkovi, obecněji řečeno koncové ceny, za které zboží opouští sklad. Druhý druh představují ceny nákupní. Pokud nesledujete sklad v nákupních cenách (NC), ale v cenách skladových (obvyklé u výrobních podniků nebo u skladů MTZ), pak do údajů "nákupní cena" zapisujete skladovou cenu (SC). Program obvykle nerozlišuje mezi pojmy nákupní a skladová cena a v příručce i v programu se nejvíce setkáte s označením "nákupní cena". Důležitou vlastností programu je, že dokáže přesně spočítat výdej zboží v nákupních (skladových) cenách, neboť si pro každou výdajovou operaci najde jednu nákupní operaci, ze které je možné kdykoli zjistit cenu, za kterou bylo zboží nakoupeno (naskladněno). Je ovšem potřeba vzít do úvahy, že změna ceny v nákupní operaci změní prodej v nákupních cenách u všech výdejů, které se odkazují na nákupní operaci.

Dobropisy

V programu se můžete setkat s pojmem "Dobropis", který vyjadřuje obrácený doklad k faktuře (dobropis "ruší" účinek faktury). Existují příjmové dobropisy (pro vrácení zboží dodavateli) a dodací dobropisy (pokud chce odběratel vrátit odebrané zboží). Dobropisy je také nutné použít pokud chcete zrušit účinek naskladnění, ze kterého bylo již vydáváno a tudíž program nechce nechat opravit naskladňovací operaci. Pro vrácení zboží nebo obalů lze používat také minusové počty v operacích, které pracují obdobně jako dobropisy, ale lze je navíc zapisovat dohromady s operacemi s kladným počtem (vhodné např. pro zápis faktur ve kterých se zároveň sledují vrácené obaly).

Princip (metoda) zpracování zásob programem Sklad6

Jednou ze základních vlastností systému Sklad6 je to, že se veškeré změny stavu zásob uskutečňují na základě dokladů. Proto chcete-li změnit stav zásob, nelze to provést pouze změnou čísla určujícího stav zásoby daného zboží, ale je nutné zaevidovat příjmový nebo dodací doklad s pohybem (v programu je pohyb v dokladu označován jako **operace**) odpovídající změně zásoby. Z tohoto principu je nutné také vyjít při zpracování inventury zboží a při počátečním nastavení zásob programu (využívají se inventurní doklady příjmové pro zvýšení stavu a doklady dodací pro snížení stavu evidovaného v počítači).

Pro zpracování příjmu a výdeje zboží využívá systém Sklad6 unikátní technologii, která umožňuje snadnou opravitelnost veškerých dokladů a přitom dokáže přesně vyčíslit veškeré potřebné údaje.

Při příjmu zboží vytváří program pro každou naskladňovací operaci zvláštní zásobu, kterou však uživatel vůbec nemusí rozlišovat (obvykle vidí celkovou zásobu na dané skladové kartě). To však vytváří několik podstatných výhod, které nemusí být na první pohled patrné.

Především lze na jedné skladové kartě evidovat několik příjmů s různou nákupní (skladovou) cenou, aniž by došlo ke ztrátě jakékoli informace. Program pro orientaci ukazuje v kartě poslední zaevidovanou nákupní cenu, avšak k výpočtům vždy používá skutečné nákupní ceny. Tím, že program ví, ze které zásoby odebírá, lze spočítat přesně takové údaje, jako je prodej v nákupních (skladových) cenách nebo zásoba v nákupních (skladových) cenách, a to i při případné opravě počtu nebo ceny v naskladňovací operaci.

Při výdeji zboží musí program nalézt "volnou" nákupní operaci, představující onu zvláštní zásobu. Celkový prodej z nákupní operace však nesmí přesáhnout počet v nákupní operaci. Proto si program u každého příjmu eviduje také údaj "Prodáno", jež určuje, kolik z dané nákupní operace již bylo vyskladněno. Při výdeji však nemusí vždy vyjít požadované množství do volné zásoby v nákupní operaci. V takovémto případě program automaticky rozdělí prodejní operaci na 2 nebo více operací.

Při hledání volných nákupních operací program vyhledává nejstarší příjem čili používá metodu označovanou jako **FIFO** (First In-First Out / První do skladu-První ze skladu). To určuje taktéž **způsob oceňování zásob a prodeje** ve skladových cenách (spotřeba). V některých verzích programu lze také současně pracovat s průměrnými nákupními cenami.

Nejlépe bude způsob oceňování ukázat na příkladě.

	Nákup	Prodej		
Příjem 1 20.4.95	200 ks á 27,- Prodáno:200 ks	110 ks á 30,- Nák.cena: 27,- 70 ks á 30,- Nák.cena: 27,- 20 ks á 31,-NC 27,- 40 ks á 31,-NC 28,-	Výdej 1 22.4.95	110 ks á 30 Kč
Příjem 2 8.5.95	100 ks á 28,- Prodáno:40 ks		Výdej 2 30.4.95	70 ks á 30 Kč
Příjem 3 15.6.95	150 ks á 28,50 Prodáno:0 ks		Výdej 3 16.6.95	60 ks á 31 Kč
<p>Nákup v ks = 200+100+150 ks od 20.4.95 v NC = 200*27.00+100*28.00+150*28.50 Kč do 16.6.95 v PC = Akt.prod.cena*(200+100+150) Kč</p> <p>Prodej v ks = 110+70+60 ks od 20.4.95 v NC = 110*27.00+70*27.00+20*27.00+40*28.00 Kč do 16.6.95 v PC = 110*30.00+70*30.00+60*31.00 Kč</p> <p>Zásoba v ks = 60+150 ks k 16.6.95 v NC = 60*28.00+150*28.50 Kč v PC = 60*31.00+150*31.00 Kč</p>				
<p>NC = Nákupní (skladová) cena PC = Prodejní cena</p>				

Z výše uvedených skutečností také vyplývá, že program (při standardním nastavení) nedovolí vydat takzvaně do záporu (lze vydat pouze do výše aktuální zásoby). Tato skutečnost je pro některé firmy nevýhodná, nicméně zabezpečuje kvalitnější oběh zásob a přesné vyhodnocení všech ekonomických a účetních ukazatelů. Obecně platí, že vydávání do záporu ukazuje na nesystematickou a nesprávně vedenou skladovou agendu.

Další důležitou vlastností programu je, že existuje přímý vztah mezi operacemi a zásobami na skladových kartách (a přirozeně též mezi operacemi a celkovými částkami v dokladu). Zásoba na skladové kartě lze vždy znovu (i zpětně k určitému datu) přepočítat podle jednotlivých operací. V programu existují kontrolní mechanismy, které kontrolují základní vazby v programu. Operace, které projdou procedurou evidování (při evidování dokladu) se vždy zapíší do seznamu operací, změni skladovou zásobu a upraví částku dokladu. U výdajových operací je taktéž nalezena nákupní operace a u této nákupní operace se změni hodnota údaje "Prodáno".

Pokud by se nějakým způsobem "ztratil" jakýkoli doklad, operace či nesouhlasila by zásoba, pak by nutně musely být porušeny některé výše popsané vazby mezi soubory dokladů, operací a skladových karet. Pokud tyto vazby porušeny nejsou, pak nutně "ztracená" položka musela projít přes složitou proceduru evidování a tudíž je tedy na obsluze programu, aby hledala zdroj problému v organizaci práce a nikoli v programu.

Při podrobnějším zamyšlení nad způsobem práce programu se nabízí otázka, co dělat, když už se nám zdá, že je v počítači evidováno příliš mnoho dokladů. Program je koncipován tak, aby jediným omezením množství údajů byl hardware provozovatele. Pokud tedy máte dostatečně velký a rychlý disk, není důvod se nad výše uvedenou otázkou dlouho zamýšlet. Program dokáže bez problémů zpracovávat údaje z několika roků (není potřeba provádět žádnou uzávěrku; pouze stačí případně upravit číslování dokladů a aktuální účetní rok v *Nastavení programu*).

Pokud by jste přesto chtěli vymazat neaktuální údaje z databází, pak to není možné udělat jednoduše vymazáním starých dat se souborů, protože by se tím porušily výše popsané vazby. Program tuto problematiku řeší rozdělením dat na 2 databáze. Jedna obsahuje pouze stará data a druhá obsahuje souhrn ze starých údajů a všechny aktuální údaje.

Další zajímavou a důležitou vlastností programu je, že veškeré pohyby zapsané v libovolném dokladu způsobují změnu stavu zásob. Nelze tedy zapsat pohyb na "výdejku" a pak tentýž pohyb provést i na dalším dokladu (např. faktuře), protože by byl pohyb ze zásob odepsán dvakrát. Místo toho stačí, aby jste doklad zaevidovali pouze jednou a pak na základě tohoto jednoho dokladu vytiskli několik různých formulářů (výdejka, dodací list, faktura,...). Tuto skutečnost je nutné si uvědomit zejména při počátečním rozvržení způsobu práce programu.

Obchodní a licenční podmínky

Záruka

- Záruční doba je 6 měsíců
- Záruční doba počíná běžet dnem instalace produktu na počítač odběratele, pokud byl produkt instalován dodavatelem. V případě, že byl produkt zapůjčen do zkušebního provozu na omezenou dobu, počíná běžet záruka dnem vystavení faktury na prodej produktu. V ostatních případech počíná záruka běžet dnem předání nebo odeslání instalačních disket.
- Dodavatel přejímá záruku, že produkt neobsahuje funkční vady, které by znemožňovaly použití produktu dle této příručky. V době záruky se dodavatel zavazuje aktualizovat program tak, aby vyhovoval platným zákonům a vyhláškám. Aktualizace je bezplatná, odběratel se však zavazuje uhradit případné náklady vzniklé s instalací aktualizované verze produktu (přepravné, poštovné, diskety, apod.)
- Záruka se nevztahuje na chybné nastavení uživatelských parametrů programu.
- V případě porušení licenčních podmínek ze strany odběratele zanikají všechna práva kupujícího vyplývající ze záruky.
- Záruční doba neběží po dobu, po kterou kupující nemůže užívat produkt pro jeho vady. Jestliže kupující do 14 dnů, od doby, kdy počíná běžet záruka zjistí, že produkt má vady, kvůli nimž nemůže produkt používat, má právo vrátit produkt s nárokem na zrušení kupní smlouvy
- Odběratel je povinen zajistit přiměřenou a obvyklou ochranu dat, které používá produkt, zejména pravidelnou a odpovídající archivaci dat. Dodavatel nenese zodpovědnost za případná poškozená data, které používá produkt.
- Odběratel se může s autory produktu dohodnout i na dalším vývoji produktu. Tento vývoj není součástí záručních podmínek a je prováděn za úhradu.
- Při aktualizaci verzí produktu nepočíná běžet nová záruční doba.

Licenční podmínky

- Odběratel má právo jednorázového používání produktu. Odběratel má právo provozovat produkt v počítačové síti s využitím jediného souborového serveru (počítač, na kterém jsou uloženy data). Jiné vícenásobné užívání (např. použití na více samostatných počítačích nebo na více sítích) vyžaduje zvláštní písemné ujednání.
- Odběratel si smí pořídit jednu pracovní a libovolné množství archivních kopií produktu a dat zpracovávaných produktem. Archivní kopie však nesmí být používány k běžné činnosti.
- Odběratel není oprávněn produkt dále prodávat ani přenechat jiným k užívání.
- Programová část produktu (soubory *.EXE a *.OVR) nesmí být žádným způsobem měněna ani kopírována. Výjimku tvoří výše uvedené kopírování pro archivní účely.
- Při porušení těchto licenčních podmínek nebo ochrany autorského práva jako takového ručí odběratel za náhradu škody takto vzniklou v plné výši dodavateli.

Vlastnictví, přechod vlastnictví

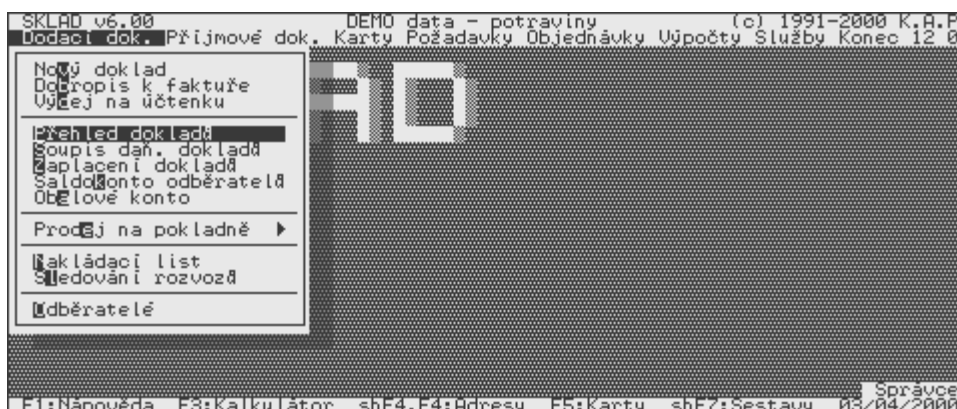
- Dodavatel při prodeji produktu uděluje odběrateli licenci k používání produktu na neomezenou dobu.
- Odběratel musí zaplatit produkt v době splatnosti příslušné faktury; v případě, že produkt nebude zaplacen v době splatnosti, nesmí odběratel až do úplného zaplacení produkt používat.
- Při prodeji produktu nedochází k jakékoli změně autorských práv k produktu. Dodavatel dodává pouze funkční spustitelnou verzi produktu společně s prázdnou databází (datové soubory jsou nastaveny na počáteční stav).

Hlavní menu programu

Program nabízí používání dvou různých způsobů zobrazení menu. Oba způsoby mohou poskytnout stejné množství funkcí. První způsob je vhodný spíše pro zkušené uživatele, protože ve větší míře podporuje používání zkratkových kláves.

Druhý způsob je o něco přehlednější. Nabídky funkcí jsou zobrazeny systémem tzv. pull-down menu.

Způsob zobrazení menu a jejich obsah lze měnit v menu *Další služby / Nastavení programu / Systémové menu/Menu*.

Dodací doklady

Tato nabídka je přichystána pro práci s dodacími (vydanými, výdajovými, prodejovými) doklady. Lze zde založit a vytisknout nový doklad, prohlížet, vyhledávat, opravovat či tisknout již vystavené doklady, zpracovávat základní přehledy a sumáře a provádět některé ostatní činnosti sledování zaplacení faktur, tisk nakládacích listů apod.)

Pokud potřebujete opravit dodací doklad, pak to lze provést přímo v příslušném dokladu, nebo lze vystavit vydaný dobropis, kterým se do skladu vrátí zadaný počet položek v zadané nákupní ceně. Dobropisy se používají taktéž pro vracení obalů (můžete pro to použít i funkci Dobropis na obaly).

V tomto menu lze provádět také další činnosti související s prodejem, jako např. prodej na pokladně nebo sledování rozvozu zboží.

Příjmové doklady

Tato nabídka je přichystána pro práci s příjmovými (přijatými, přijímacími, nákupními) doklady. Lze zde založit a vytisknout nový doklad, prohlížet, vyhledávat, opravovat či tisknout již vystavené doklady, zpracovávat základní přehledy a sumáře a provádět některé ostatní činnosti (sledování zaplacení faktur, tisk nakládacích listů, tisk hromadných příkazů k úhradě apod.). Zpracování příjmových dokladů používá stejnou myšlenku jaká je u dodacích dokladů pouze s rozdílem, že se jedná o obrácený tok zboží.

Přijaté množství lze u dokladů, které způsobují nákup zboží (všechny příjmové mimo příjmový dobropis spolu s dodacím dobropisem) opravovat pouze pokud z těchto příjmů již nebylo vydáváno. Pak už lze opravit nákupní doklad pouze opravným dobropisem.

Je možné si založit vlastní typy příjmových dokladů. V programu lze tedy sledovat příjem na příjemkách, dodacích listech, fakturách či jiných dokladech. Na jakých typech dokladů a v jakých cenách sledujete příjem záleží na nastavení programu.

Karty

Tato nabídka slouží k evidenci skladových karet a pro zpracování některých dalších činností týkajících se karet. Lze zde např. založit novou skladovou kartu, založit účet (to je speciální skladová karta, která je určena ke sledování korunových položek, např. služeb), prohlížet a opravovat skladové karty, sledovat pohyby prováděné na jednotlivých kartách, upravovat ceny, pracovat s individuálními a doporučenými cenami, provádět kalkulace cen, tisknout seznamy (nabídky) zboží, rezervovat zboží, tisknout sestavu zboží s podstavem či nadstavem nebo sledovat záruční dobu zboží.

Protože se velice často pracuje se seznamem zboží, program umožňuje stisknutím klávesy, kdykoli, když počítač není zaneprázdněn nějakým výpočtem, vyvolat seznam karet a v něm si dohledat příslušné informace.

Objednávky

Menu *Objednávky* slouží ke sledování Vašich objednávek na DODAVATELE (ke sledování objednávek vašich zákazníků použijte menu *Požadavky*). Můžete si zde připravit Vaše objednávky a ty pak vytisknout.

Lze zadávat nové objednávky, opravovat a prohlížet již zaevidované objednávky, sledovat plnění dodávek atp. Program taktéž nabízí některé přehledy celkového objednaného zboží.

Systém objednávek pomocí množství přístupných informací o nákupu, prodeji a ostatních objednávkách usnadňuje optimalizaci skladových zásob. Přímou při

zadávaní objednávek lze vyvolat přehledy o nákupu a prodeji a automaticky se zobrazují nejpodstatnější údaje, které mohou ovlivnit objednávaný druh zboží či objednané množství. Pro podporu objednávání optimálního objemu zboží nabízí program rozsáhlý systém tzv. návrhů objednávek.

Požadavky

Menu *Požadavky* slouží ke sledování požadavků Vašich zákazníků. Můžete si zde připravit objednané zboží (v době objednávky nemusí být zboží na skladě). Program podporuje přípravu požadavků na notebookách nebo kapesních počítačích PSION a jejich stahování do hlavního počítače. Na základě evidovaných objednávek lze pak vystavovat doklady.

Lze zadávat nové objednávky, opravovat a prohlížet již zaevidované objednávky, sledovat plnění dodávek atp. Program také nabízí některé přehledy celkového objednaného zboží.

Objednávky mohou být pořízeny ručně nebo mohou vstupovat s externích souborů či databází. Do tohoto místa jsou také soustřeďovány data z off-line objednávkového systému běžícího u zákazníků, který se zpracovatelským místem komunikuje pomocí e-mailů a taky data z internetových obchodů.

Výpočty

Menu výpočty slouží ke zjišťování sumárních údajů ze všeho, co je v počítači zaevidováno (zejména z dodacích a příjmových dokladů). Zde lze spočítat údaje, které ocení ekonom, účetní, obchodní manažer a další, kteří jsou závislí na informacích ze skladové evidence.

Lze zde např. spočítat přehledy související s DPH na vstupu i výstupu, sledovat množství informací o jednotlivých kartách i skupinách zboží, zobrazovat grafy nákupů nebo prodejů za jednotlivé měsíce, sledovat globální ukazatele stavu skladu (zásoba a prodej v nákupních cenách, celkové prodeje a nákupy, zisk ze zboží popř. i služeb apod.), sledovat celkové odběry jednotlivých odběratelů i dodávky dodavatelů atd.

V tomto menu jsou také nachystány některé speciální činnosti, jako je vedení konsignačních (komisních) skladů, či výpočet slev za včasnou platbu.

Další služby

V tomto menu jsou shrnuty některé činnosti, které se nehodí do žádné z položek hlavního menu. Z hlediska programu je nejvýznamnější položkou v nabídce *Nastavení programu*, ve kterém lze nastavit většinu z vlastností programu a určit způsob chování programu. Další důležité funkce v této nabídce jsou např. podpora zpracování inventur či vedení pokladní knihy.

Změna skladu / Změna uživatele

Tato položka menu je využívána převážně tam, kde se zpracovává více skladů nebo s databázemi pracuje více uživatelů. Po zvolení této položky program nabídne seznam uživatelů, kteří smějí s programem pracovat. Pokud je takový uživatel pouze jeden, pak se automaticky vybere. Jméno uživatele je po přihlášení vidět v pravém dolním rohu obrazovky.

Po vybrání uživatele se zobrazí seznam skladů, se kterými může daný uživatel pracovat. Pokud je takový pouze jeden, pak se automaticky vybere. Po vybrání skladu se program zeptá na heslo, které zpřístupní hlavní menu programu. Bez zadání hesla nelze s programem pracovat. Dotaz na heslo je prováděn pouze v případě, že daný uživatel má pro danou databázi (sklad) heslo nastaveno.

Změna skladu také provede kompletní inicializaci programu, tzn. jsou znovu načteny důležité číselníky (ini. hodnoty, konfigurace, typy dokladů a jiné) a je uvolněna zabraná paměť.

Konec práce

Položku konec práce zvolte v případě, že chcete ukončit práci s programem. Při ukončení práce je uzavřena práce se všemi soubory a je uvolněna veškerá alokovaná paměť. Pro ukončení práce nestačí pouze nastavit ukazatel na tuto položku v menu, ale je nutné ji potvrdit stiskem **Enter**.

Program nelze ukončit pouze stisknutím **Esc**. Program se po stisknutí **Esc** v hlavním menu nastaví na položku Konec práce a tu je pak nutné potvrdit.

DOPORUČUJEME: nevypínat počítač před provedením této položky menu. Před vypnutím počítače je vhodné ještě vyvolat nějaký ukončovací proces, který připraví počítač na vypnutí.

Obecné ovládání programu

Ovládání menu

Pokud Vám program nabízí výběr z několika možných činností, pak k tomu používá tzv. menu. V menu je možné používat následující klávesy:

Šipka dolů, vpravo	- posun ukazatele na následující položku v menu
Šipka nahoru, vlevo	- posun ukazatele na předchozí položku v menu
Home, Page Up	- nastavení ukazatele na první položku menu
End, Page Down	- nastavení ukazatele na poslední položku menu
Enter	- vybrání položky z menu podle pozice ukazatele (spuštění zvolené činnosti, nabídnutí podřízeného menu apod.)
ESC	- návrat do předchozího menu nebo k předchozí činnosti (na některých místech je tato funkce blokována)
F1	- vyvolání nápovědy o činnosti, na které je ukazatel

V menu je obvykle v každé volbě zvýrazněno jedno písmeno, které jednoznačně určuje danou volbu. Stisknutím zvýrazněného písmene na klávesnici spustíte činnost (podobně jako **Enter**), aniž by jste museli být nastaveni ukazatelem na příslušné položce. Menu lze ovládat také pomocí myši či obdobného ukazovacího zařízení. Položka z menu se vybere stisknutím levého tlačítka myši, pravé tlačítko se používá pro opuštění menu.

Ovládání vstupu údaje

Následující klávesy lze využít při zadávání nebo opravě jednotlivých údajů, jako jsou např. číslo skladové karty, jméno odběratele či počet kusů zboží.

Šipka vlevo, vpravo	- posun kurzoru ve směru šipky nebo výběr jiné možnosti u výběrových položek (obvykle bývá taková položka uzavřena mezi 2 šipky: >údj<; jako např. sazba DPH, typ úhrady nebo typ skladové karty). U výběrových položek lze položky vybrat taktéž pomocí prvního písmene z dané volby
Home, End	- přesun na začátek (konec) vstupní řádky
BackSpace	- smazání znaku vlevo od kurzoru
Delete	- smazání znaku na pozici kurzoru
Ctrl + Y	- smazání celého vstupního řádku
Ctrl + T	- smazání slova
Ctrl + L	- obnovení řádku
Ins	- přepínání mezi vkládacím a přepisovacím režimem
Shift + F3	- přesun informace z kalkulátoru
Ctrl + C nebo Ctrl+Ins	- vloží obsah vstupního údaje do schránky; v prostředí Windows používá schránku Windows (pokud do schránky neukládám speciální znaky)

Ctrl + V nebo Shift+Ins	- vloží do vstupního údaje obsah schránky
Shift+Del	- vloží do vstupního údaje obsah schránky a následně vymaže údaj nebo jeho označenou část
Ctrl+Del	- vymaže celý údaj nebo jeho označenou část
Enter	- potvrzení vstupu (odeslání), v některých případech může vyvolat nabídku z číselníku s možností výběru
ESC	- obvykle zrušení nebo ukončení vstupu

Pokud je vstupní údaj uzavřen mezi hranaté závorky (např. [Přepínače]), pak je chápán jako tlačítko, tzn. že stisknutím **Enter** nebo **mezerníku** se vyvolá určitá funkce programu (např. zobrazí seznam přepínačů).

Pokud je však vstupní údaj ve tvaru:

[]	Popisný text	nebo
[√]	Popisný text,	případně
[x]	Popisný text,	

pak se chápe jako přepínač, který má dva stavy : [√] : zapnuto a [] : vypnuto. Přepínat mezi stavy lze klávesami **Enter** nebo **mezerníkem**.

Program často nabízí možnost vybrat hodnotu údaje mezi několika málo variantami. V tom případě je vstupní údaj zadáván ve vstupním poli, která je ohraničena šipkami zleva i zprava (např. ►Údaj◄). Hodnotu je možné v tomto případě měnit pomocí kurzorových šipek vlevo nebo vpravo nebo mezerníkem. Stisknutím písmene se program přesune na volbu, která začíná tímto písmenem. Pokud existuje více voleb začínajících stejným písmenem, pak lze klávesu stisknout opakovaně.

Hodně údajů lze zadat také tak, že je lze vybrat z nějakého číselníku nebo jiného seznamu. Takovéto údaje bývají obvykle označeny pomocí znaku ► před vstupním údajem. Klávesa, kterou se vyvolává nabídka nebývá vždy stejná. Obvykle to bývá klávesa **Enter**, **F6** nebo i jiná funkční klávesa.

Přesun mezi zadávanými položkami

Pokud se program dotazuje na více údajů (položek), můžete se mezi údaji přesunovat pomocí následujících kláves:

Šipka dolů, Tab	- přesun na následující položku
Šipka nahoru, Shift+Tab	- přesun na předchozí položku
Enter	- přesun na následující položku nebo výběr z nabídnutých možností

Na libovolnou položku se lze přesunout kdykoli pomocí myši (stisknutím levého tlačítka na zvolené položce).

Ovládání prohlížení seznamů

Šipka nahoru, dolů	- posun ve směru šipky
Šipka vlevo, vpravo	- posun ve směru šipky
PageUp, PageDn	- přesun o stranu nahoru (dolů)
Ctrl+PageUp, PageDn	- přesun na začátek (konec) seznamu
Home, End	- přesun na začátek (konec) strany
ESC	- ukončení prohlížení

Pro označení řádku lze používat myš. Stačí pouze stisknout levé tlačítko myši na zvoleném řádku. Pokud je tlačítko myši stisknuto v pozici mimo zobrazený seznam, pak je obvykle seznam posunut směrem dle pozice myši. Pravé tlačítko myši funguje obvykle ve stejném významu jako klávesa **ESC**.

Prohlížení databází

Při prohlížení souborů s daty je možné použít stejné klávesy, jako u prohlížení jiných seznamů. Navíc lze používat následující klávesy (v určitých případech jsou některé možnosti omezeny) :

Enter	- oprava nebo prohlížení položky, na které je nastaven ukazatel
Ctrl+Enter	- zkopíruje aktuální záznam do nové položky, nabídne uživateli možnost opravy této položky a po potvrzení klávesou F2 přidá nový záznam do databáze
Ctrl+N	- vytvoří nový prázdný záznam, nechá uživatele zadat jednotlivé položky záznamu a po potvrzení klávesou F2 vloží nový záznam do databáze. Přidávání nových záznamů se však častěji realizuje přesunutím ukazatele o jednu pozici za poslední záznam v databázi (Ctrl+PageDn a Šipka dolů) s následným stisknutím klávesy Enter
Esc	- ukončení prohlížení
Ctrl +Šipka vlevo	- zobrazí databázi od prvního zobrazitelného sloupce
Ctrl +Šipka vpravo F7	- zobrazí poslední zobrazitelný sloupec databáze - tisk předdefinovaného seznamu položek (podobu seznamu je možné změnit buď v systémovém menu nebo v DEF souboru). Pokud podoba výstupu není definována, pak je vyvolán tisk alternativní sestavy
Alt +F7	- tisk <i>alternativní sestavy</i> (bližší popis viz. samostatná kapitola)
Alt +F8	- naplnění vybraných položek databáze konstantní hodnotou; záznamy musí být vybrány přes F10 (funkce naplnění je však je obvykle blokována)
Shift+F9	- zadání omezující podmínky (výběr dat dle klíčových hodnot)

F9	- rychlé hledání podle klíče
F10	- zadání podmínek pro <i>výběr a třídění záznamů</i> při prohlížení (bližší popis viz. samostatná kapitola)
Alt + F10	- přepnutí do prohlížení nesetříděného seznamu (obvykle nepovoleno)
Ctrl + F10	- hledání podle vzoru (vyhledá první položku splňující podmínku)
Shift + F10	- hledání podle vzoru (vyhledá další položku splňující podmínku)
Ctrl + Y	- vymaže aktuální záznam. Obvykle je zobrazen dotaz, zda skutečně se záznam může smazat. Smazání záznamu je nevratný proces.
Alt + Y	- vymaže všechny vybrané záznamy (F10). Uživatel je 2x dotázán, zda skutečně je možné záznamy smazat. Mazání je nevratný proces. Hromadné mazání však obvykle není povoleno.
+ nebo - Alt -	- změna indexu (ve správci souborů) - skryje aktuální záznam z provedeného výběru (F10). Záznam ale není odstraněn z databáze. Funkce nepracuje, pokud je klávesa mínus stisknuta na numerické části klávesnice
Alt + F11 nebo Alt+F5	- kopíruje vybrané záznamy do zvoleného souboru. Nový soubor má stejnou strukturu a ostatní vlastnosti jako původní soubor (funkce kopírování je však obvykle blokována)

Ovládání nápovědy

F1	- vyvolání nápovědy z programu; nápověda je kontextová tzn. že se zobrazí ta stránka nápovědy, která logicky odpovídá aktuálně prováděné činnosti. Pokud stránka nápovědy není pro danou funkci definována, pak se vyvolá hlavní stránka nápovědy.
-----------	--

Během prohlížení nápovědy můžete používat tyto klávesy:

F1	- přesun na hlavní stránku nápovědy
PageUp	- přesun na předchozí stránku nápovědy
PageDn	- přesun na následující stránku
kurzorové Šipky	- přesun po zvýrazněných částech textu
Home	- přesun kurzoru na první zvýraznění
End	- přesun kurzoru na poslední zvýraznění
Enter	- vyvolání stránky nápovědy příslušné k zvýrazněnému textu, na kterém je právě kurzor
Esc	- ukončení nápovědy a návrat do programu

Horké klávesy

Program při své práci nabízí několik kláves, které je možné stisknout kdykoli, když program není zaneprázdněn (čeká na stisk klávesy). Těmto klávesám se říká 'Horké klávesy'. Funkce některých kláves může být blokována pomocí přístupových práv uživatele.

F1	: vyvolání nápovědy
Alt + F1	: povolení česká klávesnice
Alt + F2	: dočasné zakázání používání česká klávesnice (přepíná na originální nastavení klávesnice)
Alt+0 až Alt+9	: způsobí zapsání speciálních znaků ! @ # atd. což je obzvláště vhodné, pokud používáte českou klávesnici, protože nemusíte přepínat zpět na původní americkou klávesnici, která výše uvedené speciální znaky obsahuje
Shift + F1	: zobrazí informační okno programu (volná paměť, disk, verze, adresáře, overlay, ...)
F5	: seznam skladových karet
F4	: seznam odběratelů
Shift + F4	: seznam dodavatelů
F3	: kalkulačtor (velké okno)
Alt + F3	: kalkulačtor (minimalizovaná verze)
Ctrl + F3	: daňový kalkulačtor
Shift + F3	: přenos údaje z kalkulačtoru (pouze v rámci vstupu)
Shift + F7	: zobrazení seznamu již vytvořených sestav
Alt + X	: okamžité ukončení programu (nedoporučujeme používat; snad jen v případě přerušené komunikace s počítačovou sítí apod.)
Alt + E	: vyvolání poznámkového bloku (jednoduchý textový editor); po zvolení jména textu (souboru) si můžete poznamenat, uložit a popřípadě též vytisknout vaše poznámky
Alt + N	: zahájení popř. ukončení nahrávání makra (posloupnost kláves); program je schopen si zapamatovat posloupnost vámi stisknutých kláves a tuto posloupnost později "namačkat" na klávesnici za vás, což může ušetřit mnoho vaší práce při jednotvárných a hlavně opakujících se činnostech
Alt + M	: přehraje zapamatovaného makra (viz Alt+N)
Alt + O	: opakované přehrávání makra; makro se přehrává opakovaně tak dlouho, dokud ho neukončíte stiskem ESC
Alt + K	: vyvolání kalendáře; ukáže se aktuální měsíc a ukazatel se nastaví na aktuální den; pomocí PageDn (PageUp) lze měnit zobrazený měsíc a pomocí kurzorových šipek lze měnit zvýrazněný den v rámci zobrazeného měsíce.
Ctrl+B nebo Ctrl+G	: vyhledání zboží dle EAN kódu
Ctrl + F11	: nabídne tisk kopie aktuálního okna na tiskárnu
Ctrl + F12	: otevře pokladní zásuvku

Příjmové a dodací doklady

Veškeré změny stavu zásob jsou v programu zaznamenány v dokladech. Každý doklad obsahuje **hlavičku** a seznam pohybů (v programu jsou pohyby označovány jako **operace**). Příjmové doklady jsou určeny pro příjem (naskladnění) zboží, dodací (výdajové) doklady způsobují úbytek zboží ze skladu. Výjimkou jsou dobropisy, které jsou vždy obrácené doklady k příslušnému běžnému dokladu (tzn. dodací dobropis vrací zboží vrácené odběratelem na stav, zatímco příjmový dobropis vrací zboží zpět dodavateli).

Vstup nového dokladu

Potřebujete-li založit nový doklad, pak použijte tuto volbu.

SKLAD v6.00 DEMO data (c) 1991..95 K.A.P. 12:30

Faktura č.: Autom.č./95

Nový doklad
Hlavička dokladu
Operace dokladu
Dodatky dokladu
Vracení obalů
Účalové konto
Další služby
Evidování dokladu
Zrušit zadávání

Odběratel : (Podnikatel)
K.A.P.
software & hardware
Gemerská 503
784 01 Litovel
IČO : 12675954
DIC : -

Odesláno : 04/05/95
Splatnost : 14 dní
Forma úhrady : hotově

Bank.spojení
9154957-818 /0800
Spe.symbol : Konst.

Číslo dod. listu : /05/95
Datum zd. plnění : 04/05/95
Zaplaceno dne : 00/00/95
Celkem : 0.00 Kč

F1:Nápověda F3:Kalkulátor shF4,F4:Hdresy F5:Karty shF7:Sestavy Data 04/05/95

Typ dokladu je možné ovlivnit v rámci zadávání hlavičky dokladu. V dalším postupu se řiďte nápovědami u jednotlivých položek nabídky. Bezprostředně po vyvolání této volby se program může dotazovat na typ úhrady, číslo převáděné objednávky, IČO nebo jméno firmy pro vyhledání v seznamu odběratelů nebo dodavatelů. Chování programu při vstupu dokladu lze do značné míry ovlivnit v menu *Nastavení programu*.

Prohlížení dokladů

Při prohlížení jsou doklady seříděny podle roku odeslání dokladu, váhy typu dokladu a čísla dokladu. Prohlížení dokladů se nejčastěji používá pro vyhledání, opravu nebo tisk dokladu.

Mimo klávesy běžně používané při prohlížení databáze je možno použít i tyto klávesy:

Enter	- vyvolání oprav a prohlížení dokladu
Insert	- označení dokladu
F6	- budou zobrazeny jen doklady ze zadaného období

F7	- vytiskne seznam prohlížených dokladů s celkovým součtem za všechny doklady
F8 nebo Alt+F8	- vyvolá nabídku pro tisk aktuálního dokladu. Pokud je označeno více dokladů, pak se postupně tisknou (při tisku pomocí Alt+F8 je ponecháno označení dokladů i po dokončeném tisku)
F9	- rychlé vyhledání dokladu podle typu dokladu, čísla a roku (poslední doklad vybraného typu lze vyhledat opětovným stisknutím F9)
F10	- výběr dokladů a jejich třídění podle vašich požadavků; s vyhledanými doklady potom můžete pracovat úplně stejně, jako s běžným seznamem dokladů
Alt + F7	- vytvoření uživatelské sestavy
Ctrl + F7	- tisk seznamu faktur spolu se ziskem za dané faktury
Alt + R	- přepnutí informace o rozvozu zboží

Prohlížení dokladů je vyvoláváno i při označování dokladu pro hromadný příkaz k úhradě, zaplacení dokladů a pro nakládací list. V tom případě pro označení dokladů použijte klávesu **Insert**. Označování ukončete stiskem klávesy **Esc**.

Výdej na účtenku

Při drobném prodeji za hotové je zbytečné vystavovat doklad pro každého zákazníka se jménem, adresou a dalšími údaji. Pokud provádíte drobný prodej, pak můžete použít výdej na účtenku. Každý prodej zapsaný ve výdeji na účtenku je po celý den připisován k jedinému souhrnnému dokladu. Jednotlivé prodeje jsou zapsány a tištěny jako "dodávky", kde číslo dodávky určuje pořadí prodeje v daném dni. Při změně datumu nebo čísla dokladu je založen nový souhrnný doklad. Typ dokladu, který bude založen, je uveden v *Nastavené typy* jako vydaná účtenka. Je-li u typu dokladu nastaveno uzavírání s dotazem, pak je původní souhrnný doklad uzavřen. Je-li u dokladu nastaveno zaokrouhlení s dotazem, pak při evidování výdeje na účtenku bude dodávka automaticky zaokrouhlena, kdežto při evidování souhrnného dokladu po případných opravách budete dotázáni, zda má být doklad zaokrouhlen.

Tip

Doporučujeme souhrnné doklady nezaokrouhlovat.

Poznámka

Tento způsob prodeje je vhodný spíše jako doplněk velkoobchodního způsobu prodeje. Pro maloobchodní prodej či prodej koncovým zákazníkům v prodejnách Cash&Carry je výhodnější využít nabídku *Prodej na pokladně/Maloobchodní prodej*, která nabízí ucelenou práci s pokladním systémem.

Oprava dokladu

Hlavička dokladu

Hlavičku dokladu vyplňujete vždy pečlivě a pozorně. Základní údaje o dodavateli nebo odběrateli máte možnost převzít z adresáře. Ten je vyvolán buď automaticky při vstupu do hlavičky dokladu nebo ho vyvoláte stiskem klávesy **F4**, **Shift + F4**.

Údaje "Datum", "Opravy" a "Tisky" není možné opravovat. Program je nastaven a mění sám, neboť slouží ke kontrole obsluhy programu. Údaj úhrada je možné měnit **Šipkou vlevo a vpravo**. Datum zd. plnění určuje den, ve kterém bylo zboží fyzicky do skladu přijato nebo ze skladu vydáno. A tedy je to i den, kdy vzniká daňová povinnost pro odvod DPH. Pokud je nastaven přepínač v inicializačních hodnotách, pak je toto datum kopírováno do operací. Je-li v datumu zaplacení den nebo měsíc nulový, pak je doklad považován za nezaplacený.

Pro přesun mezi údaji v hlavičce dokladu je nejvhodnější používat klávesu **šipka dolů**.

Výběr nebo změna typu dokladu

Nastavte kurzor na zobrazený text typu dokladu v hlavičce dokladu v levém horním rohu okna a stiskněte klávesu **Enter**, potom v nabídce vyberte požadovaný typ dokladu. Je-li doklad již jednou zaevidován jako dobropis, pak nelze změnit typ dokladu na typ, který není dobropis. Platí to i naopak. Pokud má typ dokladu nastaven automatické číslování, pak změna typu dokladu ovlivní číslo dokladu. Předdefinovaný typ dokladu je možné ovlivnit v nabídce *Nastavení programu*.

Při změně typu dokladu z nedaňového na daňový se program zeptá, zda chcete změnit také číselnou řadu, zdanitelné plnění a datum vystavení dokladu (na aktuální datum). Pokud má odběratel definovanou v adresáři slevu, pak se program v tomto případě zeptá, zda má uplatnit tuto slevu v dokladu.

Určení čísla dokladu

Pokud stisknete Enter na položce číslo dokladu (obvykle na místě čísla dokladu bývá zobrazen text "Autom.č."), pak lze vybrat způsob číslování dokladu:

Automatické číslování

- dokladu je přiřazeno číslo o 1 vyšší, než je uvedené poslední číslo v příslušné číselné řadě. Číslo dokladu je však dokladu přiděleno až v okamžiku evidování dokladu (je to z toho důvodu, aby program při práci v počítačové síti nepřidělil stejné číslo dvěma různým dokladům).

Ruční s předvolbou

- program nabídne číslo, které by dokladu přiřadil při automatickém číslování, další úpravy jsou na uživateli. Pokud zadáte vyšší číslo než bylo dosud nejvyšší použité číslo a doklad zaevidujete, pak si program toto číslo zapamatuje a příště bude nabízet o jedničku vyšší číslo. V nabídce *Nastavení programu* je možné omezit změnu číselné řady pouze na případ, kdy je evidovaný doklad právě o jedničku vyšší než je aktuální číslo v číselné řadě.

Ruční

- číslo dokladu musí určit uživatel. Pro číslování platí stejné zásady jako v předchozím případě.

Operace (pohyby) dokladu

Operace dokladu můžete opravovat, nebo jen prohlížet. Je-li pro vás zakázáno opravovat doklad (je uzavřený, převedený ...), pak můžete operace jen prohlížet. Po vyvolání okna s operacemi jsou zobrazeny všechny podstatné údaje z operace. Je-li v *Nastavení programu* zapnut přepínač "Používat datum výroby", pak je pro nákupní operace zobrazeno toto datum. U dokladů s více dodávkami je zobrazeno také číslo a datum dodávky. Lze je i opravovat. Při přesunu mezi údaji v operaci je vhodné používat klávesu **Enter**.

Na obrázku je příklad vstupu operací dokladu. Na pozadí je vidět okno s hlavičkou dokladu (faktury) a "nad" ním je okno ze seznamem operací. Na popředí je vidět okno s operací dokladu. Vstupní okno operace může vypadat různě dle nastavení programu (např. nemusí být vidět údaje týkající se balení) a dle typu dokladu (např. u operací výdajových dobropisů lze zadat též nákupní - skladovou cenu, za kterou je zboží vráceno do skladu). Novou položku do seznamu operací přidáte tak, že ukazatel přesunete **za** poslední položku (například **šipkou dolů**) a stisknete **Enter**. Místo **Enter** lze také začít přímo psát kód (nebo název zboží - dle nastavení programu).

Klávesa **Enter** na poslední vstupní položce (ta může být dle nastavení programu) různá způsobí stejný efekt jako klávesa **F2** na kterékoli (i jiné) položce, tedy překontroluje korektnost operace a uloží operaci do seznamu operací. Pokud jste přidávali novou položku, pak po uložení se program automaticky nastaví na nový prázdný řádek. Pokud při vstupu operace použijete klávesu **ESC**, pak se vstup operace zruší. Prázdné nezadané řádky, které mohou po stisku **ESC** zůstat v seznamu operací není potřeba mazat nebo přepisovat, protože program si je při evidování dokladu vymaže sám.

Prohlížení a zadávání v seznamu operací (nezaměňujte se vstupem jedné operace dokladu ze seznamu operací) lze ukončit klávesou **F2** nebo **ESC**. Obě klávesy mají obdobně jako při vstupu hlavičky dokladu stejný účinek (program se vrátí do menu pro vstup dokladu).

Při vstupu operací lze využít snímače čárového kódu.

Klávesy při vstupu operace :

F2

- ukončí vstup operace, změny jsou zapamatovány (obdobnou funkci má i klávesa **Enter** stisknutá na poslední položce v okně operace, **F2** navíc přepočítá DPH)

ESC

Alt + F10

- ukončí vstup operace, změny jsou zapomenuty
- umožní změnit sazbu DPH u této operace (využije se např. při prodeji zboží, které je zahrnuto jako součást nějaké služby, která má jinou sazbu DPH než zboží).

Ctrl + F10

- částku z kolonky cena rozdělí na částku bez DPH a DPH

Shift + F10

- nabídne možnost rozpočítání zadané ceny operace
 - a. cena se chápe jako celková cena bez DPH a dle počtu se rozpočítá na cenu bez DPH za jednotku
 - b. cena se chápe jako celková cena včetně DPH a dle počtu se rozpočítá na cenu bez DPH za jednotku
 - c. cena se chápe jako cena včetně DPH za jednotku a rozpočítá se na cenu bez DPH za jednotku (jako **Ctrl+F10**)

F10

- vyvolá kontextové menu pro zapisovanou operaci (viz. dále)

F11

Alt + I

- zobrazí přehled nákupů vybrané karty
- zobrazí informační okno o detailech operace; v tomto okně se automaticky zobrazí také součet všech příjmů a výdejů za poslední rok

Klávesy pracující v seznamu operací :

Ctrl + Y

- smazání operace (je-li operace nákupní a zboží bylo již prodáno, pak nelze operaci smazat, použijte dobropis)

Ctrl + T

- vypsání tabulky s přehledem základů DPH, částkou DPH a celkovými částkami

Ctrl + P

- vyvolání přepínačů dokladů; mezi nejdůležitější vlastnost, kterou zde lze ovlivnit patří možnost změnit cenové pásmo pro další zapisované operace

Alt + C

- změni poslední sloupec v prohlížení operací, tak aby obsahoval buď celkovou DPH za operaci nebo celkovou cenu bez DPH za operaci nebo celkovou cenu s DPH (klávesu lze stisknout opakovaně)

Alt + D

- duplikace zvolené operace (používá se v provezech s identifikací umístění zboží)

Ins

- označí zvolenou operaci nebo zruší označení, pokud již operace byla označena (označené operace jsou vyznačeny žlutou barvou)

F8 nebo Alt + F5	- kopírování operací dokladu z/do přenosového souboru
F9	- vyhledání operace podle kódu nebo názvu nebo EAN lódu
Shift + F9
Ctrl + F9	- vyhledání další operace podle stejného kritéria
- přepne program do režimu označování operací dokladu; zboží vyhledané pomocí Ctrl+G nebo pomocí čtečky čárového kódu se nepřidává do seznamu operací, ale pouze se označí jako při stisknutí Ins ; tato funkce slouží k závěrečnému odsouhlasení operací např. při vstupu dokladů pořízeného elektronickou cestou
F10
F2, ESC	- vyvolá kontextové menu pro operaci (viz. dále)
- ukončí vstup operací a vrátí se do menu pro vstup dokladu

Klávesy pracující jak v seznamu operací, tak i při vstupu operace :

F5	- vyvolá prohlížení karet s možností výběru kódu pro operaci (klávesa Enter stisknutá na nezadané položce Kód vyvolá taktéž seznam karet)
Ctrl + F5	- ukáže skladovou kartu k vybrané operaci
F7	- nabídne založení nové skladové karty
Ctrl + G nebo Ctrl+B	- ruční vyhledání zboží dle čárového kódu; v případě že je otevřena nějaká nezpracovaná operace, pak je tato operace uložena a vyhledané zboží je přidáno do nové operace

Poznámka
Vstup operací lze podstatnou měrou ovlivnit nastavením přepínačů v nabídce <i>Nastavení programu / Typy dokladů</i> .

Kód

Pokud na nezadané položce Kód stisknete klávesu **Enter** nebo kdekoli (i na jiném údaji) klávesu **F5**, pak se zobrazí seznam skladových karet (viz. menu *Karta*), ze kterého si můžete vybrat skladovou kartu. Pokud máte v menu *Nastavení programu/Oprava Iní.hodnot* zapnut přepínač Automatický výběr karet při vstupu operací a nemáte v menu *Nový doklad/Další služby/Nastavení uzavřen-převeden* zapnut přepínač Standardní vstup operací, pak program automaticky přeskakuje vstup kódu zboží a nabízí vyhledání zboží ze seznamu skladových karet.

Cena

Při vstupu operací může být dle uživatele povolena nebo zakázána oprava cen. Ceny může program nabízet automaticky, lze je vybírat ze tří (popř. z maximálně šesti) prodejních cen, nebo je nutné cenu zadávat ručně. Pokud je na zboží uplatněna individuální cena, tak je uplatněna ihned po výběru zboží do operace. Program může také upozorňovat na použití nulové ceny v operaci

nebo na to, že prodejní cena je nižší než nákupní cena. U příjmových dokladů může být do údaje cena vložena poslední zaevidovaná nákupní cena. Slevy nebo přírázky jsou uplatňovány až při evidování dokladu. Speciální přírázky za rozbalování zboží jsou k prodejní ceně připočítávány ihned po zápisu operace.

Pokud je v pro daný typ dokladu nastaven přepínač Vyhledání nákupní ceny a cenu necháte při vstupu operace nulovou, pak se při evidování dokladu dosadí do operací skutečná nákupní/skladová cena (prodejní operace může být rozdělena do několika dle nevykrytých nákupních operací). Toho se využívá především u převodek mezi provozovny.

DPH

Daň z přidané hodnoty se může dle nastavení typu dokladu vypočítávat automaticky, její hodnota může být zadávána ručně, nebo DPH může být nastavena na 0 a vstup DPH může být zakázán (vhodné např. pro interní doklady nebo pro neplátce DPH).

Balení

Je-li zapnut přepínač "používat balení" a je-li na kartě uvedeno množství jednotek v jednom balení, pak je možno zadávat prodané množství v baleních, program sám přepočte počet balení na jednotky. Po zadání počtu balení program přepočítá počet balení na měrné jednotky (obvykle kusy) a přeskočí vstup položky Počet MJ (měrných jednotek); můžete se však vrátit klávesou **šipka vlevo** a položku Počet MJ opravit. Pokud položku Počet balení necháte nulovou, pak program automaticky nabídne vstup počtu MJ.

Obaly

Máte-li nastaveno používání obalů a u karty máte nastaveny kódy obalů láhev a přepravka, pak po ukončení vstupu operace máte ve zvláštním okně možnost opravit počet obalů vydaných k operaci. Při ukončení vstupu seznamu operací jsou obaly dopsány do seznamu podobně jako běžné zboží a je nutné je opravovat odděleně (počet obalů vydaných k operaci se nezmění při opravě počtu zboží, ke kterému obaly patří).

Kontextové menu pro operace

Při zápisu operace nebo při práci se seznamem operací lze výhodně využít klávesu **F10** pro vyvolání kontextového menu. V tomto menu jsou nabídnuty funkce, které jsou odpovídající konkrétní situaci při zadávání položek dokladu.

K dispozici mohou být následující funkce:

- Založit novou skladovou kartu** - umožní založit novou skladovou kartu a tuto kartu ihned použít pro novou operaci
- Opravit skladovou kartu** - vyvolá opravu skladové karty dle aktuálně zpracovávané operace
- Čárové kódy karty** - zobrazí seznam čárových kódů skladové karty a umožní jejich editaci
- Kalkulace ceny karty** - vyvolá okno s kalkulací prodejních cen skladové karty (počet současně upravovaných cen se může lišit dle nastavení programu)

<i>Přehled individuálních cen</i>	- zobrazí přehled individuálních cen, které mohou být uplatněny pro zvolenou skladovou kartu. Seznam je určen pouze k prohlížení.
<i>Ukázat skladovou kartu</i>	- ukáže hlavičku skladové karty
<i>Hledat v seznamu operací</i>	- vyhledání operací dle kódu zboží, názvu nebo EAN kódu
<i>Hledat další operaci</i>	- hledá další operaci dle výše zadáných podmínek
<i>Zobrazit nákupní operace karty-</i>	- zobrazí přehled nákupních operací aktuálně zpracovávaného zboží. Barevně jsou zvýrazněny operace, které již byly zcela pokryty prodejními operacemi. Nevykryté operace jsou zobrazeny na začátku seznamu
<i>Zobrazit všechny operace karty-</i>	- zobrazí přehled všech příjmových i prodejních operací aktuálně zpracovávaného zboží seřazený dle data pohybu
<i>Graf prodeje a nákupu</i>	- zobrazí grafy a tabulky nákupu a prodeje za měsíce aktuálního roku
<i>Kopírovat operace dokladu</i>	- vyvolá nabídku pro kopírování dokladu do schránky nebo ze schránky
<i>Rezervace</i>	- vyvolá přehled rezervací pro aktuálně zpracovávané zboží
<i>Přehled objednávek</i>	- (u příjmových dokladů) zobrazuje přehled všech objednávek na zvolené zboží
<i>Informace o operaci</i>	- zobrazí informační okno s detaily o operaci
<i>Vlastnosti dokladu a operací</i>	- vyvolá dialog pro nastavení přepínačů dokladu a změnu aktuálního cenového pásma
<i>Duplikace operace</i>	- duplikuje aktuálně zpracovávanou operaci
<i>Přepočítání DPH</i>	- přepočítá DPH nebo ruší DPH v celém seznamu operací
<i>Přepočítej DPH za operaci</i>	- přepočítá DPH dle aktuální sazby DPH
<i>Změna sazby DPH v operaci</i>	- mění sazbu DPH pro aktuálně zpracovávanou operaci. Sazba není změněna v samotné skladové kartě. Používá se především pro fakturaci služeb se zbožím, kdy se mění u zboží sazba DPH.
<i>Nastavení doporuč.cen v oper.-</i>	- vyvolá okno s možností zadat doporučené ceny bez DPH i s DPH pro jednotlivou operaci
<i>Kalkulace prod.ceny v operaci -</i>	- vyvolá okno pro výpočet prodejní ceny s možností zadání slevy. V okně je také zobrazena nákupní cena.

Kontextové menu se řídí přístupovými právy a proto některé funkce nemusí být pro všechny uživatele dostupné.

Dodatky dokladu

Dodatky dokladu slouží k opravě a prohlížení údajů, které jsou opravovány jen zřídka.

Měna	- zkratka měny na originálu faktury
Kurs	- koeficient pro přepočet na částky v původní měně
Procento penále	- pro doklad; nastavuje se podle ini. údajů, při výběru adresy je opraveno údajem na ní uvedeným
Sleva	- procento slevy, o toto procento byly nebo budou (nové doklady) sníženy prodejní ceny v operacích, záporné procento udává přírážku
Konto	- účet pro nakontování celkové částky dokladu
Způsob přepravy	- vyberte druh přepravy z nabízeného číselníku (F6)
Bankovní výpis	- číslo bankovního výpisu, na kterém byla uvedena platba a doklad, nebo poznámka o uvedení dokladu na příkazu k úhradě
Bankovní účet	- číslo bankovního účtu pro platbu (lze měnit Šipkou vlevo nebo vpravo)
Poznámka	- lze uvést libovolný text, bude uloženo s dokladem

Kontace dokladu

U každého dokladu je možno evidovat kontace, kterými má být doklad zaúčtován v podvojném účetnictví. Je-li zapnut přepínač "Používat kontace", pak je možno kontace zapisovat a opravovat. Má-li typ dokladu nastaveny účty pro automatické kontování, pak při evidování dokladu dojde k jeho rozkontování. Původní kontace jsou přepsány a nahrazeny nově vytvořenými. Obsluha může kontace opravit a popřípadě i vypnout automatické kontování pro následující evidování (klávesa **F6**), tak aby opravy nebyly přepsány aut. kontacemi. Datum, středisko a zakázka jsou při automatickém kontování převzaty z dokladu. Běžné kontace mají datum odeslání dokladu. Kontace plateb mají datum zaplacení dokladů. U zapsaných kontací není prováděna žádná kontrola existence účtů, shody stran ani korektnosti.

Poznámka
Pro převod do účetnictví se mnohem častěji používá jiný způsob zaúčtování dokladů, kdy jsou kontace vytvářeny až v době převodu do účetnictví a způsob účtování je určen souborem SKLADDRP.BTR (číselník druhů pohybů pro převod do účetnictví).

Nová dodávka

U každého dokladu je možno evidovat více poddodávek. Touto volbou je číslo aktuální dodávky zvýšeno o 1 a nově přidané operace budou zpracovávány jako součást nové dodávky. Za datum nové dodávky je považováno aktuální datum programu.

Při tisku dokladu s více dodávkami máte možnost vybrat dodávku pro tisk. Program sám nabízí poslední dodávku.

Této funkce se používá nejčastěji pro zpracování dodacích listů, které mají být vyúčtovány na společné faktuře. Postup je v tomto případě takový, že první dodací list se vystaví běžným způsobem jako nový doklad a další dodávky jsou řešeny formou opravy prvotního dodacího listu s tím, že se před samotným zápisem operací vyvolá funkce „*Nová dodávka*“, která zajistí to, že nové operace budou sledovány samostatně a mohou mít také jiné datum odběru než starší pohyby. V okamžiku, kdy je třeba vystavit společnou fakturu, tak už jen stačí otevřít tento „otevřený“ dodací list a změnit typ dokladu z dodacího listu na běžnou fakturu.

Číslo nové dodávky

Pomocí této volby můžete nastavit číslo dodávky a datum pro operace, které budou přidány. Datum a číslo dodávky v operacích je možno nastavit při opravě operací.

Stornování dodávky

Stornování dodávky vymaže všechny operace dokladu, které náleží k dodávce, na jejíž číslo budete dotázáni. Na dokladu bude opravena pouze celková částka. Pokud po stornování vámi zadané dodávky na dokladu již žádná operace nezůstane, pak bude doklad zaevidován, jeho celková částka bude nulová. Jde-li o doklad příjmu zboží, pak operace nelze smazat, pokud z nich již bylo prodáno zboží. V tom případě použijte dobropis.

Výpočet penále

Pro každý doklad je možno vypočítat penále. Za období pro penalizaci je považováno období od data splatnosti po aktuální datum. Je-li nastavena hodnota "Dny po splatnosti", pak je datum splatnosti posunuto ještě o zadaný počet dní. Za toto období je poté vypočteno penále. Není-li u dokladu nastaveno procento penále (je 0), pak je použito procento z ini. hodnot. Vypočtené penále je sníženo o částku udávající částku již vyfakturovaného penále. Tuto částku je možno nastavit v dodatcích dokladu. Pokud ještě neuplynula doba splatnosti nebo je penále příliš malé (viz *nastavení ini. hodnot*), je vypsána stručná zpráva.

Kopírování dokladu

Každý doklad je možno zapsat do přenosového souboru nebo jej z něho přečíst. Do jednoho souboru můžete uložit libovolný počet dokladů. Vyberte v nabídce, zda chcete doklad zapsat nebo přečíst. Volba "Jméno souboru" vám umožní změnit jméno souboru, do kterého bude doklad zapsán nebo z kterého bude přečten. Vyberete-li volbu načíst operace a v souboru již nějaké doklady jsou, pak se zobrazí okno s možnostmi výběru uložených dokladů. Máte dvě možnosti jak načíst uložený doklad :

1. Po stisku klávesy **Enter** je doklad i se svými operacemi načten do zadávaného dokladu a z přenosového souboru je vymazán.
2. Po stisku klávesy **F2** je doklad načten, ale v souboru zůstane uložen pro další použití; je však přesunut na konec.

Standardní adresář souboru pro ukládání a čtení dokladů je možno nastavit v konfiguraci. Je uveden jako "Přenosový adresář". Jméno souboru je vždy před vyvoláním kopírování nastaveno na "PRENOS.BTR". Klávesou **F6** je možné přenosový soubor vybrat ze seznamu. Klávesou **F8** je možné uložit jméno předdefinovaného přenosového souboru (příště se bude nabízet tento přenosový soubor).

Nastavení uzavřen / převeden

Každý doklad může být označen jako uzavřený nebo převedený. Opravy takto označených dokladů se potom řídí přístupovými právy ("Právo opravovat převedené doklady" a "Právo opravovat uzavřené doklady").

Máte-li právo oprav pro příslušný příznak, pak v této nabídce můžete změnit nastavení dokladu, zda je uzavřený nebo převedený. Pro uložení vašich oprav dokladu je nutno opravy ukončit stiskem klávesy **F2**. Klávesou **Esc** obnovíte původní stav. Pro zapsání změn na disk je poté třeba provést zaevidování změn.

V této nabídce lze změnit také některé další přepínače dokladu:

☒ Omezit tisk dokladu	- při pokusu o tisk takto označeného dokladu se objeví okno s upozorněním, že doklad není určen pro běžný tisk
☒ Neměnit autom. datum u operací dle UZP	- datum pohybu každé operace u takto označeného dokladu není nastavováno dle data uskutečnění zdanitelného plnění, tak jak je to obvyklé u ostatních operací (používá se především u konsignačních příjemek)
☒ Stand.vstup operací bez výběru karet	- v případě, že používáte zrychlený vstup operací dokladu, pak zapnutí tohoto přepínače obnovuje běžný vstup
Používat ceny	- ceny1/ceny2/ceny3/ceny4/ceny5/ceny6/nákupní ceny/doporučené nákupní ceny - volba cenového pásma použitého u nových operací pro daný doklad; obvykle je nastavena dle cenového pásma odběratele

Nastavení standardního vstupu operací

Pokud máte v inicializačních hodnotách zapnutý přepínač 'Automatický výběr karet při vstupu operací' (tzn. že používáte zrychlený vstup operací), pak může být poněkud nesnadné např. přepisování dokladu do počítače pomocí kódů zboží. Proto je v programu implementována možnost zrychlený vstup operací vypnout. Program se pak chová jako při vypnutém přepínači v inicializačních hodnotách. Funkce Nastavení standardního vstupu operací pracuje jako přepínač, tzn. jedním vyvoláním se zapne, druhým se vypne.

Stejnou funkci vykonává také přepínač v okně *Nastavení uzavřen/převeden*.

Zaevidování změn/Evidování dokladu

Provede zápis celého dokladu (tzn. hlavičky a operací) na disk. Při evidování jsou opět kontrolovány všechny zásoby, popř. i DPH u všech operací. Pro typy dokladů, u kterých je tak nastaveno, je ještě před provedením vlastního evidování potřeba dokladu rozhodnout o tom, zda má být doklad zaokrouhlen anebo uzavřen.

Pokud má doklad nastavenou slevu, pak jste před evidováním dotázáni, zda se má sleva uplatnit (uplatňuje se dle Vašeho rozhodnutí pouze pro nové operace nebo i pro operace, které již v dokladu byly).

Dokud doklad nezaevidujete, budou veškeré stavy a údaje v databázích nastaveny tak, jako by jste žádný doklad nepsali !

Evidování může u prodejních operací provést rozdělení operace do dvou nebo více operací. Provádí to z toho důvodu, že program potřebuje mít ke každé prodejní operaci nalezenou nákupní operaci. Pokud jedna nákupní operace nestačí pokrýt potřebu výdeje, pak program rozdělí prodejní operaci tak, aby veškerý prodej uskutečněný ze zásoby vzniklé danou nákupní operací nepřesahoval onu zásobu.

Poznámka
Chyby, které mohou vzniknout v průběhu evidování dokladu jsou popsány v závěru příručky spolu s jednoduchým doporučením, co v takovémto případě dělat.

Zrušit opravu/Zrušit zadávání

Vámi provedené změny budou zapomenuty. Doklad zůstane v původní podobě (v případě nového dokladu se doklad nezapiše na disk).

Tuto volbu používejte také pokud jste si chtěli doklad pouze prohlédnout a nechtěli jej opravovat.

Stornování dokladu

Stornování dokladu vymaže všechny operace dokladu, doklad označí za stornovaný a provede zápis změn. Hlavička dokladu zůstane zapsaná mezi doklady, je však zřetelně označena u částky dokladu slovem "stornováno". Jde-li o doklad příjmu zboží, pak operace nelze smazat, pokud z nich již bylo prodáno zboží. V tom případě použijte dobropis.

Vstup z objednávek

Položka vstup z objednávek slouží k přenosu dat z objednávek do dokladů - vystavení faktury na základě objednávky. Program požaduje číslo objednávky, na jejímž základě má vystavit doklad. Pokud toto číslo neznáte můžete stisknout klávesu **Enter** nebo **F6** a program Vám nabídne seznam objednávek, ze kterých si můžete vybrat (stiskem Enter). Program označuje již převedené doklady značkou √.

Po zvolení objednávky musíte rozhodnout o způsobu přenosu objednávky. Program nabízí možnost přenosu pouze těch zboží, které mají ve skladové kartě v údaji skupina hodnotu začínající zadanými znaky. Tím je možné dle druhu zboží vystavit několik faktur na základě jediné objednávky. Dále je možné povolit (popř. zakázat) smazání těch položek objednávky, které byly přeneseny do operací, povolit přenos hlavičky objednávky do hlavičky dokladu a nebo povolit automatické přidání obalů ke zboží.

Po stisknutí klávesy **F2** je spuštěn přenos. Program kontroluje zásoby, rezervace a další údaje a o případných nesrovnalostech informuje a nabízí vhodné řešení. V průběhu přenosu mohou být mazány uspokojené položky.

Tip

Vstup dokladu na základě objednávky nebo požadavku lze vyvolat také jednodušeji přímo ze seznamu objednávek (Ctrl+P) nebo ze seznamu požadavků (F6)

Vracení obalů

V okně pro vracení obalů lze jednoduše zadat počet vrácených obalů. Seznam obalů, které se mají nabídnout pro vrácení může být určen několika způsoby. Buď jsou kódy obalů vyjmenovány v definičním souboru Sklad-??DEF v sekci [Seznam obalů] nebo lze využít číselník pro vracení obalů (z menu *Služby/Číselníky*). Pokud jsou oba seznamy prázdné, pak se pro vracení automaticky použijí ty obaly, které má odběratel či dodavatel evidovány ve svém obalovém kontě. Pokud je i obalové konto prázdné, pak se objeví pouze hlášení informující o tomto stavu a okno pro vrácení není možné použít.

Po zadání počtu (zadávají jako kladná čísla) jednotlivých vrácených obalů stiskněte **F2**. Veškeré zadané počty vrácených obalů se převedou na běžné operace pouze s tím rozdílem, že budou mít záporný počet (neplatí pro dobropisy).

Obalové konto

Zobrazí obalové konto odběratele nebo dodavatele. V obalovém kontě je možné se také podívat do detailního přehledu všech pohybů s daným obalem.

Aktualizace cen dle ceníku

Pokud jste zjistili, že ceny u operací v dokladu jsou ve stavu, který neodpovídá vašim představám (např. v důsledku chybně uplatněných slev), tak můžete vyvolat tuto funkci pro nastavení cen ve všech operacích dokladu dle aktuálně platného ceníku. Ceny jsou nastaveny dle aktuálně platného cenového pásma. Při nastavení cen se může a nemusí uplatnit případné nastavení individuálních cen, které přísluší danému odběrateli.

Aktualizace doporučených cen

Pokud pracujete s doporučenými cenami (např. pro sledování zatížení prodejny v prodejních cenách), pak můžete vyvolat tuto funkci, pokud chcete zajistit, aby se doporučené ceny ve všech operacích přepočítali podle aktuálně platných pravidel pro výpočet doporučených cen.

Nastavení přefakturace

Pokud nakupujete zboží a chcete ho z nejrůznějších důvodů vydat dalšímu odběrateli za stejné ceny nebo chcete aby prodejní operace byly navázány na nákupní operace původního dokladu (např. kvůli přesnému ocenění zisku), pak u prodejního dokladu vyvolejte funkci *Nastavení přefakturace* a v ní zatrhněte přepínač *[X] Povolit výdej zboží pouze ze zvolené příjímky*. Dále je třeba zadat číslo příjímky, ze které má být uskutečněn výdej. Program při evidování potom kontroluje, zda je v příjemce dostatečné množství pro uspokojení výdeje (pokud ne, tak nedovolí evidování). Výdajové operace jsou trvale navázány na zvolenou příjemku. Pokud

tento přepínač zapnete u dokladu, který již byl dříve zaevidován, tak je funkce přefakturace uplatněna pouze na nové operace (původní operace dokladu zůstanou navázány na původní příjemky).

Zaplacení dokladu

V tomto místě je možné zadat celkovou dosud zaplacenou část faktury (jednou částkou), datum poslední platby a číslo dokladu, kterým byla provedena platba. Lze to využít také pro zadání zálohové platby. Aby byla zálohová platba vytisknuta na dokladu, tak musí být vhodným způsobem nastaven tiskový formulář pro tisk dokladu.

Nastavení rozvezení zboží

Zapne nebo vypne přepínač určující, zda byl doklad již rozvezen. Tato vlastnost dokladu je přehledně vidět také v seznamu dokladů (písmeno R v přehledu vlastností dokladu)

Rezervace zboží

Vyvolá okno s přehledem všech rezervací s možností měnit tyto rezervace. To může být důležité obzvláště pokud máte rozpracovaný doklad, který nelze zaevidovat, protože některá operace je blokována rezervací.

Saldokonto z účta

Zobrazí přehled nezaplacených faktur všech odběratelů (resp. dodavatelů). Program se automaticky nastaví na nejbližší záznam odpovídající zvolenému odběrateli. Seznam může být tříděn dle IČO nebo dle jména odběratele

Záznam změn dokladu

Zobrazí přehled změn hlavičky dokladu, které jsou zaznamenány. V nastavení programu lze určit, které údaje se mají sledovat (např. IČO, datum vystavení, celková částka apod.). Mezi sledovanými údaji může být také informace o tom, kdy byl doklad tisknut.

Poznámky k dokladu

Tuto funkci lze vyvolat u již zaevidovaných dokladů. Do poznámky lze zadat téměř libovolně dlouhý text na velkém množství řádků.

Zápis reklamací

Pokud máte aktivováno podrobné sledování reklamací, tak touto funkcí vyvoláte zapsání všech operací dokladu do evidence reklamací.

Zaplacení dokladů

Sledujete-li v programu stav svých závazků a pohledávek, pak je nutné opravit na dokladech datum zaplacení, jakmile obdržíte bankovní výpis či zákazník jiným způsobem zaplatí doklad. Tato služba vám pomůže. Je třeba jen nastavit číslo bankovního výpisu a datum zaplacení. Potom vyberte "Označení dokladů k

zaplacení" a v prohlížení dokladů označte všechny doklady, které jsou uvedeny na dotyčném výpise. Pro označení použijte klávesu **Insert**. Po označení dokladů stiskněte **Esc** pro opuštění prohlížení dokladů a zvolte "Zaplacení". U všech označených dokladů je opraveno číslo bankovního výpisu a datum zaplacení na vámi zadané hodnoty.

Pokud chcete u některého dokladu provést pouze částečnou platbu, pak po označení dokladů určených k zaplacení vyvolejte nabídku [Přehled plateb], ve které můžete upravit výši platby.

Pokud současně se zaplacením chcete změnit v hlavičce dokladu typ úhrady, tak v okně pro zaplacení dokladu změňte hodnotu údaje Typ úhrady v dokladu z hodnoty „ponechat“ na hodnotu „změnit na hotově“ nebo „změnit na přev. příkaz“.

Volba „přenos plateb z účta“ slouží pro import souboru s informacemi o platbách, který byl vytvořen v programu účetnictví. Pokud sledujete platby v účetnictví, pak obvykle není nutné sledovat platby i ve skladovém systému, ale v některých případech to může být účelné (např. pro sledování odměn dealerů na základě zaplacených faktur).

Poznámky

1. Zaplacení dokladů je třeba provést zvlášť u dokladů přijatých a vydaných.
2. Doklad je považován za nezaplacený, je-li den nebo měsíc zaplacení roven nule nebo pokud byl pouze částečně zaplacený
3. Částečné zaplacení dokladů lze sledovat pouze omezeně (podrobně to lze pouze v účetnictví)

Tip

U jednotlivého dokladu lze měnit podrobnosti o platbě pomocí funkce *Další služby/Zaplacení dokladu* v menu dokladu.

Dobropisy na obaly

Pokud máte zapnutý přepínač dobropisy na obaly v *ini. hodnotách*, pak se při vstupu dobropisu objeví tabulka, ve které jsou zobrazeny všechny běžné typy obalů. (Tento seznam lze modifikovat v definičním souboru (obvykle SKLAD-???.DEF) v sekci [Seznam obalů] nebo v menu *Číselníky/Obaly pro vracení*).

Program očekává zadání počtu vrácených obalů. Všechny řádky tabulky nemusí být vyplněny. Po potvrzení vstupu klávesou **F2** program obvykle bude chtít vybrat firmu ze seznamu odběratelů, tak aby ji mohl doplnit do hlavičky dobropisu. Dále už stačí doklad obvyklým způsobem zaevidovat.

Obdobnou funkci lze vyvolat také v rámci vstupu běžné faktury ("Vracení obalů"). Množství vrácených obalů jsou pak ve faktuře zapsány záporným číslem.

Soupis daňových dokladů

Tato služba vytváří sestavu, která může být pro vás podkladem k přiznání DPH. Po zadání období jsou vyhledány všechny daňové doklady (viz. nastavení u typu dokladu). U každého dokladu je vypočten základ a výše DPH pro každou

z úrovně a tyto údaje jsou zapsány do sestavy. Sestava obsahuje také mezisoučet pro každý typ dokladu a na konec i celkový součet důležitých údajů a součet údajů za doklady placené v hotovosti. Pro vyhledání dokladu se používá datum odeslání dokladu nebo účetní měsíc evidovaný na dokladu.

Další využití

Pokud budete potřebovat zjistit denní, týdenní nebo měsíční tržby ať už v hotovosti nebo i bez ohledu na typ úhrady s rozepsáním DPH, pak stačí spustíte-li funkci Soupis daňových dokladů za odpovídající období.

Nakládací list

Pokud nabízíte svým zákazníkům také rozvážku zakoupeného zboží, můžete při nakládání auta využít tuto sestavu. Po označení dokladů na kterých bylo prodáno zboží pro rozvoz program vytvoří sestavu, která pro každý druh zboží z označených dokladů udává celkový počet jednotek, které mají být rozvezeny. Není tedy třeba nakládat zboží podle jednotlivých dokladů, ale stačí k tomu pouze tato sestava. Na sestavě je možné tisknout podle přání také počet balení nebo hmotnost rozváženého zboží a seznam čísel vybraných dokladů. Tuto službu můžete také použít např. pokud budete chtít zjistit celkový odběr jednotlivých druhů zboží za vybrané doklady (např. za doklady jednoho zákazníka) apod.

Po vyvolání funkce Nakládací list se zobrazí seznam dodacích dokladů, ve kterém si klávesou **Insert** označíte ty doklady, za které chcete spočítat nakládací list. Po dokončení označování stisknete **ESC** a poté se spustí vytvoření sestavy.

Adresy (odběratelé a dodavatelé)

Adresář dodavatelů a odběratelů je možno použít k několika účelům. Pomocí výběru adresy z adresáře můžete snadno a rychle vyplnit hlavičku dokladu. Dále mohou být do dokladu převzaty další důležité údaje, které pomáhají při stanovování podmínek prodeje jednotlivým zákazníkům (např. splatnost, procento penále ..). V adresáři najdete i telefonní a faxová čísla, poznámky o solidnosti dodavatele či odběratele a další údaje.

Adresu můžete vyhledat podle údaje IČO, názvu nebo města. Hledání vyvoláte stiskem klávesy **F9** nebo **ESC** (druhým stiskem **ESC** ukončíte prohlížení adresáře). Nastavte kurzor do požadované kolonky, zadejte hledanou hodnotu nebo počáteční část a stiskněte **Enter**. Program vyhledá první záznam s požadovanou hodnotou. Při opakovaném prohlížení adresáře program nabízí poslední vyhledávanou položku. Pokud chcete hledat jinou firmu, není nutné nabízený název mazat, stačí pouze když začnete psát nový text a program původní položku vymaže.

Novou položku lze zařadit do adresáře tak, že přesunete ukazatel za poslední záznam v adresáři (např. klávesami **Ctrl+PageDn** a **šipka dolů**) s následným stiskem klávesy **F2**. Novou položku lze také založit po stisku kláves **Ctrl+N** (nový prázdný záznam) nebo **Ctrl+Enter** (kopie aktuálního záznamu).

Pomocí klávesy **F7** lze provádět tisk vybraných adres na tiskárně. Lze vybrat, zda chcete tisknout běžný seznam adres (výpis z adresáře), tisknout na obálky,

nebo tisknout na samolepící etikety. Při tisku na obálky se postupně nabízí pro tisk jednotlivé adresy (vždy od začátku seznamu) a lze vybírat, zda chcete tisknout danou adresu nebo ji vynechat, lze se vracet o adresu zpět, popřípadě lze adresu upravit. Během tisku lze také měnit formát obálek, na které se tiskne (běžná, dlouhá, velká). Tisk na etikety připraví sestavu pro tiskárnu, kterou si můžete vytisknout na etikety na perforovaném papíře. Vzhledem k odlišnosti tiskáren a formulářů etiket je však nutné tisk nejdříve upravit v definičním souboru (SKLAD-??).DEF). Tam se dá také upravit podoba tisku na obálky.

V adresáři odběratelů lze také vyvolat kontextové menu s informacemi o odběrateli nebo dodavateli. Mohou být nabídnuty následující funkce:

<i>Detail adresy</i>	- ukáže odběratelskou nebo dodavatelskou kartu bez možnosti editace údajů
<i>Opravit adresu</i>	- ukáže odběratelskou nebo dodavatelskou kartu s možností editace údajů
<i>Nová adresa</i>	- nabídne založení nové adresy do databáze. Nezapomeňte, že pro identifikaci odběratelů se používá IČO, takže alespoň tento údaj zadávejte co nejpresněji
<i>Nový doklad</i>	- vytvoří nový doklad a předvyplní údaje dle aktuálně vybrané adresy
<i>Přehled dokladů</i>	- zobrazí přehled všech dokladů zvoleného odběratele/dodavatele. Doklady jsou vybrány dle IČO. Pokud je odběratel současně i dodavatelem, pak se současně zobrazí příjmové i dodací doklady. Barevně jsou pak vyznačeny ty doklady, které jsou z daného pohledu neodpovídající (např. dodací doklad v přehledu dokladů dodavatele).
<i>Nová objednávka na dodavatele</i>	- vytvoří novou objednávku a předvyplní údaje dle aktuálně zvoleného dodavatele
<i>Přehled objednávek</i>	- zobrazí přehled všech objednávek zvoleného dodavatele (dle IČO)
<i>Návrh objednávky</i>	- vytvoří nový návrh objednávky na zvoleného dodavatele
<i>Nový požadavek zákazníka</i>	- vytvoří nový požadavek a předvyplní údaje dle aktuálně zvoleného odběratele
<i>Přehled požadavků</i>	- zobrazí přehled všech požadavků zvoleného dodavatele (dle IČO)
<i>Přehled nákupu za období</i>	- zobrazí přehled skladových karet, které zvolený dodavatel dodal za zvolené období s podrobnými informacemi.
<i>Přehled prodeje za období</i>	- zobrazí přehled skladových karet, které zvolený odběratel odebral za zvolené období s podrobnými informacemi o objemu prodeje, zisku apod.

Výpočet pohybu za období

- před tím, než je možné zobrazit přehled nákupu nebo prodeje za období, je nutné spočítat databázi nákupu a prodeje za odběratele. Zadejte libovolné období, za které chcete provést výpočet. Počítá se vždy nákup i prodej za všechny dodavatele i odběratele nezávisle na tom, s kterou adresou zrovna pracujete. Čili výpočet za období můžete provést pouze jednou a následně prohlížet informace za stejné období u libovolného odběratele nebo dodavatele.

Karty dle dodavatele

- zobrazí přehled skladových karet, které byly dříve přijaty od zvoleného dodavatele

Obalové konto

- zobrazí obalové konto zvoleného odběratele

Saldokonto odběratelů/dodavatelů

- zobrazí aktuální stav nezaplacených faktur zvoleného odběratele/dodavatele. Aby tato funkce byla podporována, musí být skladový program správným způsobem napojen na databázi faktur z našeho programu pro zpracování podvojného účetnictví

Poznámky k adrese

- umožní zadat ke zvolené adrese libovolně dlouhou poznámku. Lze zde ukládat podrobnosti o odběrateli či o uzavřených smlouvách apod. Přístup k těmto údajům lze chránit pomocí přístupových práv.

Nabídka v kontextovém menu se mění podle toho, zda pracujete s odběrateli či s dodavateli a podstatný je také fakt, zda je v adrese evidováno IČO, protože některé funkce tento údaj využívají pro správné dohledání požadovaných hodnot. Nabídka funkcí může být také ovlivněna přístupovými právy uživatele.

Hromadný příkaz k úhradě

Pro zjednodušení styku s vaším peněžním ústavem program umožňuje vystavování příkazů k úhradě. Zadejte číslo a datum příkazu a potom označte doklady (buď vybíráte ze seznamu vydaných nebo přijatých dokladů), které mají být na příkazu. K označení použijte klávesu **Insert**. Označování se ukončuje klávesou **Esc**. Volbou "Tisk" spustíte tisk příkazu na tiskárnu. Podobu příkazu je možno upravit podle vašich požadavků.

Tisk dokladů

Po zaevidování nového dokladu se automaticky nabídne menu pro tisk dokladu. Pokud chcete vytisknout již dříve zaevidovaný doklad, pak v prohlížení dokladů umístěte ukazatel na vybraný doklad a stiskněte klávesu **F8**.

Program nabízí tisk dokladu v několika variantách. Standardní tisk dokladu vytiskne hlavičku a operace dokladu seříděné dle čísla dodávky a kódu zboží. Podobu dokladu je možné ovlivnit v definičním souboru (obvykle SKLAD-???.DEF). Příslušná sekce definičního souboru je nastavena v typech dokladu (*Nastavení programu*).

Pokud doklad obsahuje operace z více dodávek, pak se program nejdříve zeptá na číslo dodávky (nabídne poslední dodávku). Stisknete-li klávesu **Enter** nebo **F2**, bude vytištěn doklad obsahující pouze vybranou dodávku. Přesunete-li předtím pomocí šipky nahoru ukazatel na „*Tisk celého dokladu*“, pak se vytiskne celý doklad (bez ohledu na číslo dodávky).

Na přání je možné formuláře upravovat. Je zde možné zobrazit libovolný pevný text, tisknout libovolný údaj z hlavičky dokladu, lze také tisknout např. počet balení, počet kusů v balení, použité obaly u zboží, hmotnost zboží, přepočty cen na cizí měnu atd.

V *Nastavení programu/Typy dokladů* lze změnit počet, kolikrát je formulář nabídnut k tisku a zda se má po tisku zrušit nabídka pro tisk.

Tisk formuláře

Po zvolení této nabídky se zobrazí přehled tiskových formulářů, které jsou k dispozici, ze kterých si můžete jeden vybrat. V nabídce jsou obvykle různé formuláře pro tisk dokladu, které se využívají jen při zvláštních příležitostech (formuláře pro tisk s doporučenými cenami, poštovní průvodky, speciální dodací listy apod.).

V případě, že využíváte program pro tisk štítků (cenovky), tak by v nabídce formulářů měla být také volba, která připraví textovou databázi obsahující informaci o zboží. Tento formulář ale není určen k přímému tisku ze skladového programu. Po vygenerování textové databáze je třeba spustit program pro tisk štítků, ve kterém se provedou případné úpravy před tiskem a také samotný tisk.

Tisk obalů

Při tisku tohoto formuláře se vyberou z dokladu pouze obaly. Toho je možné využít např. pro tisk obalového lístku (potvrzení o vydání obalů), který se tiskne spolu s fakturou. Tento lístek je pak kontrolním dokladem při vracení obalů. Formulář lze také upravit a používat jako zkrácený dobropis pro vracení obalů.

Tisk kontaktů

Tato nabídka slouží k vytisknutí tzv. košilky dokladu, což je seznam kontaktů dokladu (jak je doklad nakontován pro účetnictví). Jsou zobrazeny strany Má Dáti a Dal a na konci jsou sečteny.

Jiný formát

Této nabídce můžete využít, pokud potřebujete vytisknout nějaký doklad s použitím jiného formuláře, než je standardní. Lze takto tisknout faktury vypadající

jako dodací listy, nebo tisknout exportní faktury s odlišným formulářem. Program se nejdříve zeptá na typ dokladu, jež si můžete vybrat z nabídnutého seznamu. Typ dokladu určuje použitý formulář (údaj Název sekce z typu dokladu).

Tisk chystačky

Chystačka je pomocný formulář, který obsahuje obdobné údaje jako faktura, ale je zaměřen spíše pro skladníky (pro vychystání zboží). Obsahuje mimo jiné pro každou položku také hmotnost a skupinu zboží. Položky (operace) jsou tříděny dle skupiny (údaj najdete v hlavičce karty). Chystačku má tedy smysl používat pokud budete potřebovat tisknout doklady s rozdělením zboží dle umístění (v kartě v údaji skupina bude obsažena hodnota udávající umístění).

Vstup poznámky

Před tiskem faktury nebo jiného dokladu si můžete zadat maximálně čtyřřádkový text, který bude vytištěn na konci faktury. Tento text není v počítači uchováván, tzn. vrátíte-li se později k dokladu a budete ho chtít znovu tisknout, pak musíte poznámku znovu zadat (pokud ji budete chtít mít zobrazenou). V dokladech v *Dodatcích dokladu* lze zadat krátkou poznámku (max. 30 znaků), která je při evidování dokladu zapamatována a tiskne se taktéž na konci dokladu.

Tisk na obálku

Pokud rozesíláte faktury poštou, pak může být výhodné tisknout adresu na obálku pomocí počítače. V závislosti na nastavení definičního souboru (obvykle SKLAD-???.DEF) se na obálku tiskne vlevo nahoře jméno vaší firmy a v pravé části obálky se tiskne jméno odběratele (či dodavatele), které je převzato z hlavičky dokladu.

Před tiskem si lze vybrat, zda chcete tisknout na menší či větší obálku. Tisk na obálku značně závisí na použité tiskárně a na použitých obálkách. Případné posunutí adres se provádí v definičním souboru.

Tisk na obálky je taktéž podporován v seznamech odběratelů a dodavatelů, kde je možné tisknout adresy jak jednotlivě, tak i hromadně s možností tisku na obálky i na samolepící etikety.

Doklad do schránky

Po zaevidování dokladu se často některé doklady dále zpracovávají. Např. se doklady nahrají na disketu nebo se připraví pro odeslání třeba po internetu. V menu pro tisk dokladu je přístupná funkce pro uložení dokladu do přenosové schránky. Schránka je v počítači reprezentována jedním souborem s libovolným jménem. V jedné schránce může být uloženo více dokladů. Celou schránku je možné přenést na disketu nebo do nějakého zvoleného adresáře na jiném disku. Celou schránku je možné také jedním povelům vymazat.

Export dokladu

Doklad může být také po zaevidování exportován pro zpracování v jiném účetním systému. Je nabízeno několik formátů. V základní nabídce programu jsou 2 podobné formáty ukládající data z dokladu do DBF souborů, ale nejčastěji používaným systémem pro komunikaci je export dat do textového souboru.

Program nabízí možnost definovat si vlastní exportní formáty pro textové soubory. Předdefinován je např. textový Inhouse formát dat pro EDI. Při zvolení

exportu do TXT formátu program zobrazí seznam nadefinovaných formátů. V tomto číselníku je možné také ovlivnit jméno výstupního souboru. Můžete zadat buď přesné označení souboru nebo se ve jméně souboru může vyskytovat údaj {*n*}, který bude před exportem nahrazen číslem dokladu. Tím je možné zajistit, aby měl každý exportní soubor jiné jméno (dle čísla dokladu).

Pokladní doklad

Pokud sledujete pokladní knihu ve skladovém systému, pak může být vhodné po tisku dokladu a po obdržení hotovosti od zákazníka vyvolat dialog, který umožní zadat platbu. Potvrzením dialogu klávesou **F2** se vytvoří nový pokladní doklad v pokladní knize, doklad se označí jako zaplacený (pokud není vypnutý příslušný přepínač v dialogu) a pokud byl doklad vystaven jako nehotovostní, pak se nabídne také možnost změnit typ úhrady v dokladu na „hotovost“. Nakonec se pokladní doklad zobrazí ve formě sestavy, kterou je možné vytisknout.

Pokud tuto funkci vyvoláte opakovaně na tom samém dokladu, pak se nabídne možnost vytisknout původní pokladní doklad nebo možnost vytvořit nový pokladní doklad, kterým se uhradí případný nedoplatek dokladu.

Obalové konto

Pokud při vaší práci používáte obaly, je možné sledovat pro každého odběratele (resp. dodavatele) stav jeho obalového konta čili kolik si odebral a kolik vrátil obalů. Je takto možné snadno zjistit např. o kolik obalů vrátil odběratel více, či kolik může ještě vrátit. Pro daného odběratele sleduje program vždy každý obal zvlášť: kladný zůstatek (celkový obrát daného obalu) znamená, že odběratel odebral více obalů a že tedy může tento počet vrátit (je možný pohyb od zákazníka k vaší firmě); záporné číslo znamená, že odběratel vrátil více obalů než nakoupil (je možný pohyb od vaší firmy směrem k zákazníkovi). Pokud klávesou **Enter** zvolíte u nějaké firmy nějaký obal, pak se zobrazí seznam všech pohybů, které firma s obalem prováděla (počet + doklad).

Informace z obalového konta lze zjišťovat v menu Dodací doklady, Příjmové doklady a při vstupu či opravě dokladu. Obalové konto je aktualizováno automaticky při evidování dokladu (musí být zapnutý přepínač Používání obalového konta v *ini.hodnotách*) nebo je ho možné opravovat ručně.

Pokud již pracujete delší dobu s programem a chcete zavést obalové konto dodatečně i za doklady, které již byly vystaveny, pak je nutné provést rekonstrukci obalového konta.

Rekonstrukce obalového konta

Pokud již pracujete delší dobu s programem a chcete zavést obalové konto dodatečně i za doklady, které již byly vystaveny, pak je nutné provést rekonstrukci obalového konta.

Program projde všechny doklady až do zadaného období (lze vybrat, zda má načítat údaje pouze z příjmových dokladů nebo i z vydaných dokladů) a vyhledá z nich všechny pohyby s obaly. Ty pak zapíše do obalového konta. Pokud by měl do obalového konta zapsat údaje z dokladu, jehož číslo se již v obalovém kontu

vyskytuje, pak tyto staré záznamy nejdříve smaže a pak doplní nové. Rekonstrukci obalového konta je tedy možné provádět vícekrát.

Aby obalové konto dobře pracovalo, je nutné dobře udržovat seznam dodavatelů a odběratelů. Program totiž rozlišuje jednotlivé záznamy v obalovém kontu dle údaje IČO.

Sledování rozvozů

Do oblasti sledování prodeje zboží patří také plánování, evidence a vyhodnocování dopravy zboží k zákazníkovi. Systém Sklad6 nabízí pro tyto účely podpůrný modul Sledování rozvozů. V tomto modulu je možné sledovat jednotlivé jízdy aut, vyhodnocovat spotřebu aut, připravovat nakládací listy pro auta, sledovat vytížení na rozvozových trasách, vyhodnocovat stav pokladní hotovosti související s rozvozem atp. Systém je primárně určen pro sledování jízd spojených s rozvozem vlastního zboží odběratelům, ale podporuje také sledování jízd obchodních zástupců, jízdy k dodavateli pro zboží či jízdy s nákladem jiného obchodního partnera.

Zpracování evidence rozvozů lze rozdělit na dvě časově navazující části. V první je třeba vytvořit tzv. průvodku k rozvozu, ve které se definuje, který řidič pojede s jakým autem a jaké zboží (resp. podle jakých dokladů) poveze.

Číslo dokladu	Platba	Částka	Poznámka
050009/00	hotov.	4808.00	GLOBAL PEK/neplatí PLZEN LIBUSINSK
050010/00	přev.př	4181.90	SPEZIA GROUP A.S. STARY JICIN
050011/00	hotov.	4387.20	CORITAR IOSIF, HORNÍ MOSTNICE HAULi

V této fázi se také může tato průvodka (jízdní příkaz) vytisknout. Řidič tak dostane k dispozici kompletní informace o rozvozové trase, celkovém nákladu, vytížení auta či očekávaných platbách v hotovosti. V jízdním příkazu jsou také nachystány prázdné kolony pro zadání skutečného času jízdy, čerpání PHM, počátečního a koncového stavu tachometru, prázdná výčetka platitel a tabulka pro dopsání případného reklamovaného zboží.

Poté, co se řidič vrátí z rozvozu zboží, je třeba zadat do programu doplňující informace, na základě kterých pak lze zpracovat a případně i vytisknout přehled o uskutečněné jízdě. Mezi základní doplňované údaje patří údaje, které řidič v průběhu jízdy doplnil do připravených kolonek v průvodce k rozvozu (čas jízdy, čerpání PHM a ostatní náklady, platby v hotovosti za rozvezené zboží a ostatní příjmy). Ve stejném místě lze také doplnit do dokladů obaly vrácené zákazníky či reklamované zboží. To je možné provést buď doplněním minusových položek do existujících dokladů nebo vytvořením nových dobropisů.

Zápis průvodky k rozvozu

Každá průvodka k rozvozu (jízdní příkaz) se skládá z několika částí. Základem je hlavička průvodky. Každá hlavička průvodky musí mít přiděleno jednoznačné identifikační číslo.

Tip

Pomocí funkce *Další služby/Nastavení programu/Oprava INI hodnot* lze nastavit označení číselné řady použité pro číslování průvodek. Ve funkci *Další služby/Nastavení programu/Číselné řady* je pak nutné vytvořit číselnou řadu s tímto označením a určit počáteční číslo pro číslování průvodek.

Hlavička průvodky dále obsahuje tyto informace:

Datum rozvozu	Datum, kdy byla jízda provedena
Označení auta	Pro označení auta se používá obvykle SPZ, pro výběr auta a přiřazeného řidiče můžete použít klávesu F9, která zobrazí číselník aut
Jméno řidiče	Pro výběr z číselníku použijte klávesu F9
Den	Den v týdnu ve kterém byl uskutečněn rozvoz nebo jízda dealera
Čas jízdy od-do	V době před jízdou se může čas nechat nevyplněný nebo se doplní očekávaná doba jízdy
Tachometr od-do, Čerpání PHM, Cena PHM, Místo čerpání	V době před jízdou ponechejte tyto údaje nevyplněné, po dokončení jízdy lze doplnit skutečné údaje dle vyplněné průvodky.
Typ PHM	Můžete vybrat typ čerpaného PHM ze standardního číselníku typů PHM nebo si můžete vytvořit vlastní číselník PHM (klávesa F9)
Typ jízdy	Převažující typ jízdy. Podle typu jízdy se program v některých funkcích chová různě: Rozvoz v rozpisu jízdy se při přidávání další části jízdy nabízí vystavené faktury Zásobování v rozpisu jízdy nabízí objednávky na dodavatele

	Dealeři	podle verze programu může doplnit saldokonto nezaplacených dokladů u všech odběratelů podle dne návštěvy obchodního zástupce
	Soukromě	soukromá jízda
	Ext. rozvoz	v rozpisu jízdy lze zadat popis jízdy, označení dokladu a hodnotu externího rozvozu (jízda pro cizího zadavatele rozvozu)
	V podrobném rozpisu jízdy lze změnit typ jízdy pro každý jednotlivý úsek.	
Tonáž	Můžete určit ručně tonáž auta (v kg). Automaticky lze určit tonáž po vyvolání funkce Nakládací list, která na konci nabídne uložení spočítané tonáže do průvodky.	
Odvod hotovosti	Tato částka představuje skutečnou tržbu v hotovosti za rozvezené doklady. Pokud řidič vybral jinou částku než je součet hodnoty rozvezených dokladů, pak se vypíše skutečná odvedená částka. V sumáři k rozvozu potom bude vyhodnocen rozdíl v odvodu v hotovosti. Pro usnadnění spočítání tržby lze použít výčetku platidel.	
Ostatní náklady	Zde se zapíše částka snižující tržbu v hotovosti, jako např. platba za přijatou fakturu, náklady na opravu auta či na nákup spotřebního materiálu.	
Ostatní výnosy	Částka zapsaná v údaji Ostatní výnosy zvyšuje tržbu v hotovosti. Nejčastěji to bývají vybrané platby za starší nezaplacené doklady.	
Poznámka	Zde lze zapsat několik řádků s informací pro řidiče nebo poznámky o proběhlé jízdě.	

Rozpis jízdy

Po vyplnění základních údajů v hlavičce průvodky lze přikročit k zadávání jednotlivých částí rozpisu jízdy. Nejobvyklejším způsobem zadání rozvozové trasy je určení dokladů, které řidič musí rozvézt (resp. zboží dle těchto dokladů). Proto je také funkce rozpis jízdy v programu označována častěji jako *Doklady pro rozvoz*.

Funkci lze vyvolat stisknutím F6 v hlavičce rozvozu. Taktéž ji lze spustit potvrzením tlačítka [Doklady pro rozvoz]. V rozpise jízdy je nutné pro každou jednotlivou část jízdy zadat jeden řádek se správným typem jízdy (viz. hlavička rozvozu). Program nabízí několik možností jak usnadnit a rozvrhnout návrh jízdní trasy.

Klávesy při vstupu rozpisu jízdy:

Enter

- tato klávesa má několik významů podle toho, v jaké pozici se nachází ukazatel a jaký je vybraný typ jízdy v hlavičce jízdy
 - a. Na prázdném řádku u typu jízdy „rozvoz“ nabízí možnost označení několika dokladů pro přidání do rozvozové trasy.
 - b. Na prázdném řádku u typu jízdy „Zásobování“ nabízí možnost výběru jedné objednávky pro přidání do trasy

- c. U externí jízdy se program dotáže na číslo a rok rozváženého dokladu, celkovou hodnotu dodávky a poznámku či označení trasy
- d. U jízdy dealera nebo u soukromé jízdy se program ptá pouze na poznámku (označení trasy)
- e. Na neprázdném řádku u rozvozů je nabídnuta oprava dokladu, na kterém je nastaven ukazatel. Toto místo je také možno použít pro doplnění vrácených obalů či reklamovaného zboží. V případě změny v dokladu je nutné provést funkci *Zaevidování změn* pro potvrzení změn.

F2	- změna poznámky k jízdě
F6	- vytvoření nového dokladu. Program nabízí možnost vytvořit novou fakturu, nový prázdný dobropis nebo dobropis k vystavené faktuře. Po zaevidování dokladu se doklad automaticky přiřadí k rozvozu
F8	- tisk dokladu (pouze pro typ jízdy rozvoz), na kterém je nastaven ukazatel
F11	- Vstup nového řádku do rozpisu jízdy s výběrem typu jízdy. Podle vybraného typu se nabízí vstup podobně jako u klávesy Enter .
Volba <i>Rozvozová trasa</i> slouží k přidání všech dokladů ze zvoleného dne, které leží na trase dané zvoleným dealerem (zde se předpokládá, že dealeři jezdí po stejné trase jako řidiči s rozvozem).
Ctrl+N	- přidání nové položky dle typu jízdy v hlavičce dokladu
Ins	- označení řádku a sečtení hodnoty dokladu. Ve spodní části okna se ukazuje celkový součet za všechny označené doklady.
Ctrl+P	- funkce pro zpracování plateb ze všech dokladů označených klávesou Ins . Pokud není označen žádný doklad, pak se použije doklad, na kterém je nastaven ukazatel.

Přidání dokladů do rozpisu jízdy

Program nabízí několik možností, jak do rozpisu jízdy doplnit informace o průběhu rozvozové trasy. Mezi nejpoužívanější patří možnost označit v seznamu vystavených dokladů doklady, které chceme zařadit do rozvozové trasy. To se dá provést tak, že v průvodce s typem jízdy „rozvoz“ stiskneme **F6** pro vyvolání rozpisu jízdy. V tomto seznamu je pak třeba stisknout **Enter** na posledním prázdném řádku nebo **Ctrl+N** kdekoli v seznamu. Objeví se seznam dodacích dokladů a v něm pak stačí pomocí **Ins** označit doklady, které chceme zařadit do trasy v tom pořadí, v jakém je chceme mít v rozvozové trase.

V seznamu dodacích dokladů mohou být vyznačeny ty doklady, které jsou připraveny k rozvozu, ale dosud do žádného rozvozu nebyly zařazeny (doklady jsou označeny písmenem „d“ v příznacích dokladu). V seznamu dokladů mohou být také

zobrazeny informace, které slouží pro snadnější rozhodování o obsazení a vytížení aut (např. odhad počtu palet).

Po zařazení dokladu do rozvozové trasy se vybrané doklady označí písmenem „R“, které znamená, že doklad je již zařazen do nějaké průvodky k rozvozu. Někdy může být důležité měnit u dokladů příznak rozvozu ručně. To lze provést v seznamu dokladů pomocí klávesy **Alt+R** nebo pomocí funkce *Další služby/Rozvezení zboží* v menu, které se objeví při opravě dokladu.

Zpracování plateb v hotovosti

Pro komplexní zpracování dokladů po návratu řidiče z rozvozu je obvykle nutné dokončit evidenci hotovostních plateb. Doklady určené k rozvozu mohou být z důvodů přehlednějšího zpracování označeny jako doklady s typem úhrady „pokladním dokladem“, což znamená, že se očekává platba v hotovosti, ale peníze ještě nejsou v pokladně. Ovšem je dobré označit doklady, které skutečně byly v rámci rozvozu uhrazeny, jako doklady s typem úhrady „hotově“. Pokud ve skladovém programu je sledována také pokladní kniha pro sledování pokladní hotovosti, pak je vhodné pro skutečně zaplacené doklady vytvořit příjmový pokladní doklad, který zajistí zvýšení pokladní hotovosti o určenou částku.

Ve skladovém programu je často sledován stav úhrady jednotlivých dokladů. V takovém případě je možné a vhodné ty doklady, které byly uhrazeny při rozvozu v hotovosti označit jako zaplacené.

Všechny výše uvedené činnosti lze provést pomocí funkce pro zpracování plateb v rozvozu. V rozpisu jízdy se pomocí klávesy **Ins** označí doklady zaplacené v rámci rozvozu v hotovosti a pak se stiskne klávesa **Ctrl+P**. Nabídne se okno, ve kterém se nabídne zpracování označených dokladů. To, které funkce budou skutečně použity, je možné ovlivnit pomocí přepínačů.

- [✓] Vytvořit pokladní doklad obsahující označené doklady z rozvozu
- [✓] Označit zvolené doklady jako zaplacené
- [✓] Změnit způsob úhrady u zvolených dokladů na hotově

Tip
Pokud chcete nastavení přepínačů uložit natrvalo, pak v okně pro zpracování plateb stiskněte klávesu F6 . Je možné uložit nastavení platné pro všechny uživatele v rámci sítě nebo uložené nastavení může platit pouze pro uživatele přihlášeného v době ukládání nastavení.

Nakládací list

Tuto funkci lze použít ve dvou případech. Využijete ji v případě, že potřebujete před samotným rozvozem představu o celkovém nákladu za všechny doklady v rozvozovém plánu. Program připraví sumární soupis všeho zboží ze všech dokladů z průvodky. Zboží může být seříděno dle kódu zboží nebo dle skupiny ze skladové karty. Za každé zboží je obvykle vypsáno celkové požadované množství v kusech a v baleních, může být vypsán také celkový odhad počtu palet. Na konci nakládacího listu je seznam čísel dokladů, za které byl nakládací list vytvořen.

Podle nakládacího listu se často provádí nakládka zboží. Při nakládání je ovšem třeba zvážit další skutečnosti, jako například nutnost přístupu ke zboží ve správném pořadí v době vykládky u zákazníka.

Po výpočtu nakládacího listu program také nabídne změnu tonáže (v případě rozdílu) za celou průvodku.

Funkci nakládací list můžete použít také v případě, že se řidič vrátil z rozvozu, v průvodkách jsou dopsané vrácené obaly za jednotlivé dodávky a je třeba překontrolovat celkový počet vrácených obalů za celý rozvoz. V nakládacím listu lze zvolit variantu „Pouze vrácené obaly a zboží“, která počítá souhrn vrácených obalů ze všech dodávek v rozvozu. Obdobnou funkci provádí tlačítko „Souhrn vrácených obalů“, které je přístupné v hlavičce průvodky.

Výčetka platidel

Po návratu řidiče z rozvozu dochází k počítání utržené hotovosti. Pro snadnější kontrolu může řidič nebo pokladní vyplnit připravený prázdný přehled platidel ve vytištěné průvodce, kterou měl řidič k dispozici v průběhu jízdy.

Pro výpočet hotovosti můžete použít funkci výčetka platidel. Zde se zadá počet jednotlivých hodnot bankovek a mincí a program neustále přepočítává celkový součet za všechny bankovky a mince.

Při ukončení zadávání výčetky platidel se program může dotázat, zda vypočtenou hotovost má uložit do údaje Odvod hotovosti v hlavičce průvodky.

Sestavy

V generátoru sestav je možné připravit sestavy, které čerpají z údajů obsažených ve sledování rozvozů. Mezi nejtypičtější sestavy patří přehled jízd za řidiče ve zvoleném období, přehled ujetých km a čerpání PHM za vozidla. Na základě těchto sestav je možné provádět základní vyhodnocení řidičů a spotřeby vozidel.

Upozornění

Pokud chcete tyto sledování provádět co nejpřesněji, pak je vhodné na konci sledovaného období dočerpát při poslední jízdě plnou nádrž PHM.

Mezi komplikovanější sestavy patří vyhodnocení odměn pro řidiče, které mohou být závislé například na celkových ujetých kilometrech, celkovém času stráveném na trase, počtu zastávek v rámci rozvozu, celkové hodnotě rozváženého zboží či hmotnosti zboží.

Maloobchodní prodej

Maloobchodní prodej slouží k přímému prodeji v běžné maloobchodní prodejně, supermarketu nebo na prodejně typu Cash&Carry. Program provádí veškeré činnosti, které souvisí s optimálním provozem pokladního místa. Je podporováno značné množství periferních zařízení, jako jsou čtečky čárového kódu, pokladní zásuvky, zákaznické displeje či programovatelné klávesnice. Program spolu s odpovídajícím hardware dokáže plně nahradit klasickou (nepočítačovou) pokladnu.

Program veškeré zboží, které je prodané pomocí maloobchodního prodeje nebo pomocí prodeje na pokladně, pouze eviduje v samostatné evidenci účtenek. Na závěr dne je třeba provést uzávěrku prodeje na pokladně, které sečte takto prodané zboží a vytvoří jeden velký uzávěrkový doklad (popř. více těchto dokladů), který obsahuje jeden řádek za každé prodané zboží. Tímto dokladem se zboží prodané na účtenky dostane do běžné skladové evidence, s tím, že na každé skladové kartě se objevuje obvykle pouze jedna operace pro každý den, ve kterém byl uskutečněn prodej.

Je možné také kombinovat maloobchodní prodej s prodejem na běžné daňové doklady (např. faktury). Běžné doklady jsou ale odepisovány ze skladové evidence jednotlivě (ve skladu se projeví v okamžiku zaevidování dokladu).

Účtenky se ukládají do jedné společné databáze na počítačovém serveru, takže uživatel s vyššími přístupovými právy (vedoucí apod.) může zapsané doklady průběžně prohlížet a případně i opravovat (v nabídce *Prodej na pokladně*). Je možné také průběžně vyvolávat sestavu *Součet tržeb*, která vytiskne tržby podle jednotlivých pokladních a celkové tržby (případně také statistiky prodeje).

Pokladní obvykle nepoužívají běžné menu pro ovládání programu, ale mají nadefinované zjednodušené menu, ve kterém jsou pouze ty funkce, které jsou na pokladně využitelné (prodej, výčetka platidel, ...).

Uzávěrka prodeje na pokladně se musí pouštět pouze jednou denně na závěr prodeje po vytištění *Součtu tržeb*. Uzávěrku je možné provést na libovolném počítači v síti a automaticky se provádí za všechny uživatele, kteří měli během dne zapsané nějaké účtenky. Uzávěrka přeúčtuje všechny tržby na toho uživatele, který byl přihlášený při spuštění uzávěrky.

Nastavení maloobchodního prodeje

Před vlastním používáním maloobchodního prodeje je potřeba jej nastavit.

1. Oprava ini. hodnot (menu *Služby – Nastavení programu – Oprava ini. hodnot*) se po klávese **F7** povolí volba 'Povolit prodej v režimu pokladna'.
2. V typech dokladů je potřeba připravit (menu *Služby – Číselníky – Typy dokladů*) dva typy dokladů:
 - typ **Účtenka** - přes tento typ dokladu bude probíhat vlastní prodej. Ačkoliv obrazovka, přes kterou se vlastní prodej provádí má proti klasickému prodeji přes jiné typy dokladů zcela jiný vzhled, chování účtenky se popisuje právě zde (vlastností DPH, typu dokladů sekce pro tisk apod.). Nastavení číselné řady, cenového pásma a zaokrouhlení

cen se však z tohoto nastavení nepřebírá, nastavuje se zvlášť (popis je uveden v odstavci 3)

- typ **Účtenky-UZA** – tento typ se používá při uzávěrce maloobchodního prodeje. Opět se zde nastavují vlastnosti dokladu (DPH, zaokrouhlování, číselná řada apod.). Denní uzávěrka prodeje na pokladě vlastně provede „přesun“ zboží, které je v neuzavřených pokladních dokladech do běžné skladové evidence. Celkové prodeje z daného dne se objeví na jednom nebo více dokladech označených jako Účtenka-UZA.
 - V *Nastavených typech* (menu *Služby – Číselníky – Nastavené typy*) je potom nutné tyto dva typy dokladů zapsat do: Prodej na pokladně – typ Účtenka, Uzávěrka pokladny – Účtenky-UZA.
3. Vlastní nastavení cen, zaokrouhlování a číselná řada se provede v *Nastavení prodeje na pokladně* (menu *Dodací doklady – Prodej na pokladně – Nastavení prodeje na pokladně*). Zde je možné nastavit číselnou řadu účtenek (poslední vystavené číslo; program bude nabízet o jedničku vyšší), cenové pásmo, které se má používat v prodeji, sleva a typ zaokrouhlení slev při prodeji.

Maloobchodní prodej

Tento způsob prodeje zboží je optimalizován pro maximální rychlost a jednoduchost obsluhy. Preferuje se zápis pomocí EAN kódu zboží, kódu zboží nebo rychlokódu. Po celou dobu zápisu účtenky je na obrazovce stále stejné okno, ve kterém jsou realizovány veškeré činnosti.

V režimu maloobchodní prodej (v základním menu: *Dodací dokl. – Prodej na pokladně – Maloobchodní prodej*) se na obrazovce zobrazuje:

MAXIM-pokladna			<c> 1991-2002 K.A.P.		
Karta zák.	Zákazník	Sleva	Pokladní	Kasa	Účtenka
		0%	Operátor	1	24 2
Celkem:			Celkem		
64.70			64.70		
Kód :342213			Název zboží		
Název:Danissimo broskev Danone 150g			Počet MJ		
Cena : 10.70 Kč			Cena/MJ		
Bal. : 0 bal. U bal: 16			Hrášek sterilovaný P8		
Počet: 1 KS			Kakao instantní 250g		
Stav : 57 KS					

F2:Total F3:Kalk. F4:Zákazník F5:Karta F6:Daň.dokl. F8:Obaly ^Y:Uymaž ESC:Storno

V levé horní části obrazovky je uveden zákazník – při prodeji je možné používat prodej i na jednotlivé zákazníky, kteří mají uvedenou jinou cenovou hladinu nebo mají zavedenou nějakou slevu. Zákazníka je možné vybrat buď ručně přes

klávesu **F4** (dle nastavení přístupových práv) nebo je možné používat karty zákazníků s např. EAN kódy a tyto přečíst přes čtečku kódů.

V pravé horní části obrazovky je uvedeno jméno pokladní, číslo pokladny, číslo účtenky, počet položek na účtence a celkovou částku účtenky.

Dále se v pravé části obrazovky zobrazují jednotlivé položky prodeje a to ve formátu Název zboží, počet MJ a cena za měrnou jednotku včetně DPH.

V levé střední části obrazovky se zobrazuje opět celková částka ve větším formátu.

V levé dolní části obrazovky se zadává vlastní prodej – buďto přes čtečku čárových kódů nebo ručně z klávesnice. Zde je možné používat tzv. rychlokódů (používání těchto kódů je popsáno dále). Po zadání kódu se zobrazí název a cena za položku a je možné zadat počet nebo opět použít čtečky čárového kódu pro zadání další položky prodeje.

Ve spodní části obrazovky je řádek s nápovědou, která zobrazuje základní možnosti funkčních kláves (zobrazení kalkulačky, zobrazení karet, zobrazení obrazovky pro vrácení obalů apod.).

Prodej zboží

Dle nastavení programu lze zadávat následující položky:

Kód zboží – do tohoto údaje lze zadat EAN kód, rychlokód, kód z obalového lístku vrácených obalů, nebo kód zboží ze seznamu skladových karet. Lze zde zadat také prodaný počet měrných jednotek následovaný kódem (resp. EAN kódem) prodaného zboží, ale v tom případě je počet potřeba ukončit klávesou „*“ (hvězdička - krát). Do údaje Kód zboží lze zadat i částku k platbě. Pro potvrzení platby je třeba stisknout klávesu odpovídající danému druhu platby (**F10** bývá obvykle vyhrazeno pro platbu v hotovosti).

Při zadání chybného kódu zboží program vyvolá chybové hlášení s nepřetržitým zvukovým doprovodem, které je nutné zrušit klávesou **Esc** nebo **Del**.

Počet balení – tento údaj se zobrazuje pouze v případě, že je program nakonfigurován na prodej po baleních a daná skladová karta má definovaný počet kusů v balení

Počet MJ – do tohoto údaje můžete zadat prodaný počet daného zboží. Pokud počet nezměníte, tak se prodá 1 MJ daného zboží. U váhových čárových kódů se počet nastaví dle čárového kódu. V nastavení přístupových práv lze ovlivnit, zda daný uživatel může zadávat záporné hodnoty v počtu prodaných měrných jednotek a taky to, zda je uživateli položka pro zadávání počtu MJ vůbec přístupná.

Po potvrzení počtu prodaných jednotek (např. klávesou **Enter** nebo přečtením čárového kódu dalšího zboží) se dané prodávané rozpracované zboží uloží do účtenky (zaúčtuje se). Uložené zboží se zobrazí v seznamu v pravé části obrazovky. Toto zboží již lze z účtenky zrušit pouze pomocí klávesy **Ctrl+Y** (pokud má tuto možnost uživatel zpřístupněnou). Současně s uložením položky do účtenky je provedeno odepsání zboží ze skladových zásob. V případě průběžného tisku účtenky se vytiskne zaúčtované zboží na tiskárnu.

Změnu ceny není možné v maloobchodním prodeji provést. Program respektuje většinu slev, nastavení speciálních cen a nastavení individuálních cen,

takže tato volba není obvykle potřebná. Změnu ceny a dalších informací lze provádět v nabídce *Prodej na pokladně*.

V průběhu prodeje je možné stisknout klávesu na programovatelné klávesnici odpovídající danému druhu zboží. Pokud je program správně nastaven, tak se dohledá zboží nebo zákazník, který odpovídá zvolené klávese a nabídne se zadání počtu prodaných MJ.

Klávesy dostupné v maloobchodním prodeji

Enter	- potvrdí zadaný údaj a vyhledá dané zboží. Pokud je údaj pro zadávání kódu zboží prázdný, pak se na zákaznický displej zobrazí mezisoučet za dosud prodané zboží.
ESC	- ruší aktuálně rozpracovanou (nepotvrzenou) položku z účtenky
Ctrl+Y	- stornuje položku účtenky, na které je ukazatel. Dle nastavení přístupových práv může být položka účtenky zrušena nebo stornována mínusovým pohybem nebo může být stornování zcela zakázáno. Jednou stornované položky již nelze opětovně stornovávat.
F3	- vyvolá kalkulačku. Klávesou Alt+V lze v kalkulačce vyvolat výčetku platidel. Tato výčetka se dá vytisknout klávesou F7 .
F5	- dohledání zboží výběrem ze seznamu skladových karet (může být potlačeno za pomoci přístupových práv)
Ctrl+F5	- vyhledá a zobrazí aktuálně prodávanou skladovou kartu
F6	- přepínač pro tisk Daňového dokladu nebo běžné účtenky. Při aktivovaném průběžném tisku účtenky se nejdříve dokončí tisk běžné účtenky a až po dokončení účtenky se vytiskne kompletní daňový doklad. Pokud je klávesa F6 stisknuta před prodáním prvního zboží v účtence, pak se rovnou tiskne daňový doklad.
F8	- vstup obalů. Do tabulky vrácených obalů zadejte množství (kladnou hodnotu) vrácených obalů a po stisku F2 (Total) se obaly započtou do účtenky (mínusem). Obaly, které se mají objevit v tabulce pro snadné vrácení obalů je třeba nastavit v definičním souboru sestav v sekci [Seznam obalů].
F9	- Dotaz na zboží. Po stisku této klávesy se program přepne do režimu, ve kterém neprodává zboží, ale pouze ukazuje (i na zákaznickém displeji) zadané zboží, což je signalizováno inverzním nápisem DOTAZ místo údaje počet. Režim dotazování lze zrušit klávesou Esc nebo opětovným stiskem F9 .

- Ctrl+F9** - jednorázový dotaz na zboží – stejné jako u klávesy **F9** – pouze se zpět do režimu prodeje přepne po prvním vyhledaném zboží
- Ctrl+U** - opakovaný tisk předchozí účtenky
- Šipka nahoru, šipka dolů, PageUp, PageDn** - listování v dosud prodaných položkách účtenky
- Ctrl+P** - dočasné přepnutí průběžného tisku (povolit/zakázat). Vhodné např. při poruše tiskárny
- Ctrl+K** - zapsání vkladu do pokladny. Po uložení vkladu klávesou **F2** se může vytisknout pokladní lístek. Vklad se může projevit ve vyúčtování v přehledu „Součet tržeb“
- Ctrl+R** - zapsání výběru hotovosti z pokladny. Po uložení výběru klávesou **F2** se může vytisknout pokladní lístek. Výběr se může projevit ve vyúčtování v přehledu „Součet tržeb“
- F2** - (Total): slouží pro uzavření a ukončení účtenky. Používáte-li peněžní zásuvku a je-li tato peněžní zásuvka správně nastavena, pak se otevře a případně se vytiskne (resp. dotiskne) celá účtenka.

Zapsání plateb od zákazníka

Při ukončení účtenky je možné zadávat různé druhy platidel. K tomu slouží obvykle klávesy **F10**, **Ctrl-F10**. Nastavení kláves je možné změnit v číselníku druhů plateb. Používáte-li pokladní programovatelné klávesnice, pak je potřeba je nejdříve nastavit dle popisu dodavatele. Po zvolení druhu platidla se vloží částka, potvrdí klávesou **ENTER** a na obrazovce se zobrazí v příslušném políčku (šeky, stravenky, kreditní karta). Je také možné nejdříve zapsat platbu a pak stiskem klávesy odpovídající zvolenému druhu platby může být tato částka příslušně zaúčtována.

Je-li částka, která byla jinými platidly hrazena menší než celková částka účtenky, na obrazovce se zobrazuje doplatek, který je potřeba zaplatit. Po obdržení příslušné částky se tato částka zapíše do políčka zbývá uhradit a na obrazovce se zobrazí případný přeplatek, který by se měl vrátit.

MAXIM-pokladna		(c) 1991-2002 K.A.P.																	
<div style="font-size: 2em; text-align: center;">75.40</div>		Pokladní	Kasa																
		Operátor	1																
		Účtenka	25 3																
		Pol.	75.40																
		Celkem																	
Hotovost 100.- Šeky - Pl.karty - Ostatní -		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Název zboží</th> <th>Počet</th> <th>MJ</th> <th>Cena/MJ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Hrášek sterilovaný P8</td> <td>1</td> <td></td> <td>18.90</td> </tr> <tr> <td>Kakao instantní 250g</td> <td>2</td> <td></td> <td>22.90</td> </tr> <tr> <td>Danissimo broskev Dan</td> <td>1</td> <td></td> <td>10.70</td> </tr> </tbody> </table>		Název zboží	Počet	MJ	Cena/MJ	Hrášek sterilovaný P8	1		18.90	Kakao instantní 250g	2		22.90	Danissimo broskev Dan	1		10.70
Název zboží	Počet	MJ	Cena/MJ																
Hrášek sterilovaný P8	1		18.90																
Kakao instantní 250g	2		22.90																
Danissimo broskev Dan	1		10.70																
Platba: HOTOUE Celkem: 100.- Kč Částka: 0.00 Kč Urátit:																			
<div style="font-size: 1.5em;">24.60</div>																			

F2:Total F3:Kalk. F4:Zákazník F5:Karta F6:Daň.dokl. F8:Obaly ^Y:Uymaž ESC:Storno

V režimu zadávání plateb lze zapsané platby rušit pomocí klávesy **Ctrl+Y**.

Ukončení maloobchodního prodeje

K ukončení prodeje se používá klávesy ESC v případě, že nebyla pořízená žádná nová účtenka (tzn., že od ukončení poslední účtenky nebyla zadána žádná položka).

Rychlokódy

Při maloobchodním prodeji je možné používat tzv. rychlokódů. Jsou to obvykle 3 až 6-místné kódy zboží, které slouží ke snadnému prodeji.

Nejčastější použití:

- prodej zboží bez čárových kódů
- často prodávané zboží
- zboží ve slevě
- zboží, u kterého hrozí nedodržení záruční doby

Rychlokódy se zadávají do *Čárových kódů karty* (menu *Karta – Přehled karet – Čárové kódy*), a to následujícím způsobem: po otevření obrazovky s čárovými kódy se zobrazí všechny kódy, které jsou k dané kartě zadány. Pro vstup nového kódu je potřeba se pomocí šipek dostat na poslední prázdný řádek tohoto seznamu a potvrdit klávesou **ENTER**. V následující obrazovce se zadává čárový kód (zde se zapíše rychlokód), počet balení či kusů, které se mají pod jednotlivým kódem prodat (oba údaje mohou být i nulové), případně cena, je-li rozdílná proti ceně z karty (dá se používat při dočasných slevách do vyprodání zásob). Pomocí klávesy **F2** se daný kód uloží a následně zobrazí v seznamu čárových kódů. Pro správnou funkci čárového kódu je nutné zadávat minimálně čárový kód.

Při vlastním maloobchodním prodeji se potom do kódu uvede tento rychlokód a položka se řídí pomocí vlastností, které se zadávají ve vlastních čárových kódech karty (viz. výše).

Programování pokladních klávesnic

Při používání pokladních klávesnic je možné nastavit také rychlé prodeje pomocí předvolených tlačítek na klávesnici (rohlík, chléb, apod.) u zboží, které neobsahuje EAN a používání rychlokódů by bylo pro velké množství prodávaného zboží neoptimální. Před vlastním nastavením je potřeba vědět, jak je naprogramovaná (nastavená) pokladní klávesnice – tzn. vědět, kde se jaké tlačítko nachází.

Vlastní nastavení se děje pomocí menu *Služby – Číselníky – Progr. klávesnice*. Po zvolení této volby se zobrazí na obrazovce seznam nadefinovaných kláves ve formátu:

- Druh klávesnice – je možné používat více druhů klávesnic a každou z nich naprogramovat jinak. K tomu slouží tento údaj, kde se jednoznačně určí o jakou klávesnici se jedná (např. POKLXY). Pro následné přiřazení pokladny k této klávesnici je potřeba v konfiguraci periferních zařízení (menu *Služby – Nastavení programu – Konfigurace*, dále *Periferní zařízení*) určit v sekci Režim programovatelné klávesnice, položka V prodeji na pokl.: zadat toto označení.
- Klávesa – klávesa, při jejímž zmačknutí se provede výběr nebo předem navolená akce

- Popis – popis klávesy nebo název karty, která se vyvolá stiskem klávesy
- Typ – určuje, co se po stisku klávesy stane:
 - EAN kód zboží - po stisku se vyhledá příslušný EAN karty
 - Kód zboží - po stisku se vyhledá příslušný kód karty
 - Kód odběratele - po stisku se vyhledá příslušný kód odběratele
 - Makro klávesy - po stisku se vyvolá předem stanovený stisk několika kláves
- Klávesy – zde se vloží buď kód zboží, EAN nebo u maker stanovené klávesy, které se mají stisknout.

Prodej na pokladně

Tato funkce je alternativou k zápisu účtenek pomocí funkce *Maloobchodní prodej*. Taktéž lze zde provádět zápis nového pokladního dokladu (účtenky), ale na rozdíl od maloobchodního prodeje je možné doklady i opravovat a to včetně prodejní ceny. Zápis dokladu mnohem více připomíná zápis běžných velkých daňových dokladů (faktur). Možnosti zápisu se řídí přístupovými právy, ale obecně lze říci, že pro větší složitost obsluhy bývá tato funkce nepřístupná po běžné pokladní. Je tedy určen spíše pro vedoucí prodejen, kteří mají možnost vyhledávat, tisknout a případně i opravovat účtenky zapsané jinými uživateli.

Vzhledem k odlišnému zápisu účtenek není podporována celá paleta podpůrných funkcí jako u zápisu maloobchodního prodeje. Nelze zde např. načítat čárové kódy z balíčkových systémů či z výkupu obalů, nelze využívat průběžný tisk účtenky apod.).

V základním režimu se při vstupu do nabídky *Prodej na pokladně* objeví seznam vystavených účtenek (buď pouze účtenky aktuálně přihlášené pokladní nebo všechny účtenky).

Klávesy pro obsluhu seznamu účtenek:

Enter, F2	- oprava účtenky nebo vstup nové účtenky; při vstupu nové účtenky může být vyžadováno vybrání odběratele (pomocí čtečky čárového kódu) a teprve poté se pokračuje v zadávání položek účtenky
Ctrl+N	- vstup nové účtenky
F8	- opakovaný tisk účtenky
F6	- tisk formuláře daňového dokladu pro danou účtenku
Tab	- změna pohledu na seznam účtenek; buď se zobrazí seznam účtenek aktivního uživatele nebo seznam účtenek dle aktuálního pokladního místa nebo seznam všech účtenek dle čísla)

Pokud již máte některou účtenku otevřenou, pak lze používat tyto klávesy:

Enter	- oprava položky účtenky nebo přidání nové položky do účtenky; objeví se vstupní okno pro zadání operace, které je stejné jako u běžného daňového dokladu
Ctrl+N	- přidání nové položky do účtenky

F6	- u nových účtenek změni typ dokladu na daňový doklad (na závěr se vytiskne místo formuláře běžné účtenky formulář pro daňový doklad)
F8	- vstup vrácených obalů do tabulky obalů
F9	- vstup do prohlížení karet (nahrazuje dotazovací režim v maloobchodním prodeji)
F12	- zadání speciální slevy pro účtenku; sleva je uplatněna na konci účtenky; výše slevy se definuje v číselníku slev za doklady.
F2	- ukončení účtenky; u nových účtenek je vyvoláno okno pro zadání plateb a doklad se vytiskne; po opravě účtenky se vyvolává jen dialog pro platby (s možností změnit dříve zapsané platby)
ESC	- ukončení účtenky; u nových účtenek je vyvoláno okno pro zadání plateb a doklad se vytiskne; po opravě účtenky se nevyvolává dialog pro platby (pouze při změně účtenky)

Volbu *Prodej na pokladně* využijete také v případě, že zákazník vrací zboží a pokladní nemá právo provádět zápis minusových pohybů nebo běžná prodejní cena zboží je jiná než cena, za kterou zákazník zboží koupil. V tom případě je nutné vystavit minusovou účtenku v nabídce *Prodej na pokladně*.

Součet tržeb

Sestava součet tržeb obsahuje informace o tržbách jednotlivých pokladních a o celkových tržbách za zvolené období (obvykle za aktuální den). Do sestavy jsou zahrnuty maloobchodní prodeje na účtenky (Neuzavřené pokladní doklady), běžné vystavené daňové doklady v hotovosti (faktury, dobropisy apod.) a ostatní doklady (vystavené nehotovostní daňové doklady a všechny vystavené nedaňové doklady).

Sestava může také obsahovat doplňkové informace (za pokladní nebo i celkově):

- počet vystavených účtenek a jiných daňových i nedaňových dokladů
- počet položek na vystavených účtenkách a dalších dokladech
- počet minusových položek na vystavených účtenkách a dalších dokladech (storna)
- počet a celková hodnota vrácených obalů (mohou se započítat i vrácené obaly z automatů na vracení lahví)
- přehled vkladů, výběrů a zůstatků pokladen
- přehled tržeb za jednotlivé sazby DPH za daňové doklady
- průměrná hodnota nákupu a další statistické údaje

Podobu formuláře určuje sekce [Tržby s pokladnami] v definičním souboru sestav.

Poznámka

Po provedení uzávěrky prodeje na pokladně jsou prodeje na účtenku převedeny na běžný daňový doklad a proto při spuštění součtu tržeb se tržby objevují ve sloupci „Daňové doklady v hotovosti“ (a ne ve sloupci neuzavřen pokladní doklady). Celá tržba je pak evidována na uživatele, který prováděl uzávěrku. Čili sestava před uzávěrkou vypadá jinak než po uzávěrce, i když celková čísla jsou stejná.

Uzávěrka prodeje na pokladně

Pokud zapisujete účtenky pomocí funkce *Prodej na pokladně* nebo *Maloobchodní prodej*, pak je nutné (nejlépe na konci každého prodejního dne) provést uzávěrku prodeje na pokladně. Uzávěrka vytvoří ve skladové evidenci doklad s typem dokladu „Uzávěrka prodeje na pokladně“, do kterého shrne veškerý prodej z prodeje přes účtenky. Pro každou skladovou kartu, která byla prodána v libovolném množství účtenek, se vytvoří obvykle pouze jeden pohyb ve skladové evidenci.

Vedlejším efektem vytvoření jednoho souhrnného dokladu je to, že se tržba z prodeje účtenek „přesune“ na uživatele, který prováděl uzávěrku. Proto je nutné sestavy tržeb za jednotlivé uživatele spouštět ještě před uzávěrkou prodeje na pokladně. Pokud jste již uzávěrku provedli, je nutné tržbu za pokladní zjišťovat z jednotlivých účtenek nebo z doplňkových sestav v generátoru sestav.

Uzávěrka se provádí ve dvou fázích. V první fázi se vytvoří pomocný přenosový soubor, do kterého se připraví uzávěrkový doklad (popřípadě více uzávěrkových dokladů, pokud by v jednom dokladu bylo příliš mnoho operací). Současně se zpracované položky účtenek označí jako „převedené“ a dále je už není možné opravovat (a to ani s právy správce programu). V druhé fázi se provede zaevidování připravených dokladů z přenosového souboru do skladové evidence.

Pokud kdykoli v průběhu uzávěrky je uzávěrka z libovolného důvodu přerušena (např. z důvodu výpadku napájení), pak stačí po odstranění problému znovu spustit uzávěrku. Program detekuje nedokončenou uzávěrku a nabídne její dokončení (volba *Automatické zpracování+běžná uzávěrka*). Můžete v tomto případě vyvolat také tzv. *ruční uzávěrku*, která má navíc možnost opravovat uzávěrkové doklady před jejich zaevidováním do skladové evidence. Ruční uzávěrku však raději používejte pouze v případě, že již byla dokončena první fáze uzávěrky.

Pokud z nějakého důvodu neprovedete ve zvoleném dni denní uzávěrku, pak program detekuje, že v neuzavřených účtenkách se nachází prodej z více dnů. Můžete si pak vybrat, zda je pro vás výhodnější shrnout veškeré neuzavřené ze všech dnů do jednoho uzávěrkového dokladu (celá tržba se potom bude objevovat v aktuálním dni) nebo zda chcete provést uzávěrku pouze za účtenky z aktuálního dne. Pokud vyberete uzávěrku pouze za aktuální den, pak může uzávěrka trvat výrazně déle než trvá obvykle. Pro dokončení uzávěrky z předchozích dnů je nutné změnit aktuální datum na předchozí den (*Služby / Změna data*) a uzávěrku spustit znovu. Je také možné nejdříve spustit uzávěrku za předchozí dny a pak až za aktuální den.

Karty

Menu Karty slouží ke zjišťování údajů o skladových kartách, k zakládání nových a opravě již existujících skladových karet.

Založení nové karty

Při zakládání nové skladové karty je potřeba dodržet podmínku jednoznačnosti kódu. Při zakládání nové skladové karty se často využívá možnost zkopírovat libovolnou existující skladovou kartu do nově vytvářené karty (kopii karty lze vyvolat klávesou **F5**). Po zvolení skladové karty program nabídne nejbližší nižší a nejbližší vyšší neobsazený kód skladové karty. Můžete si vybrat některý z těchto kódů nebo si určit kód karty ručně. S kódem skladové karty může pomoci také klávesa **F8**, která umožní vybrat okruh zboží. Program pak najde nejbližší volný kód zboží spadající do zvoleného okruhu.

Výběrový údaj „Typ karty“ má několik přípustných variant:

- zboží - běžná skladová karta pro zboží
- výrobek - skladová karta určená pro sledování vlastních výrobků
- vratný obal - takto označené karty jsou sledovány v obalovém kontě
- nevratný obal - obal, který nemá být sledován v obalovém kontě
- Zb.-pevná cena - zboží, u kterého nejsou uplatňovány přírázky ani slevy
- Zb.-minim.cena - zboží, u kterého nejsou uplatňovány slevy

Údaj „Jednotka“ lze volit z číselníku. Nastavení číselníku lze provést přímo ve skladové kartě nebo v menu Služby/Číselníky/Měrné jednotky. Tam lze také nastavit vlastnosti různých měrných jednotek. Např. lze omezit maximální množství pro zadání počtu v operacích a také lze určit, zda je u měrné jednotky povolen výdej s desetinnými místy (jinak lze vydávat pouze po celých kusech).

Údaje „Cena“, „Cena 4“, „Cena 5“, „Cena 6“, „Dohodnutá nákupní cena“ jsou uloženy v souboru skladových karet a mohou být společné pro více skladů, zatímco „Cena A“, „Cena B“, „Nákupní cena“ a „Průměrná nákupní cena“ jsou uloženy v souboru zásob a jsou závislé na vybraném skladu. Průměrná nákupní cena se počítá váženým aritmetickým průměrem automaticky po každém příjmu. „Nákupní cena“ je poslední nákupní cena, která byla zadána v poslední zapsané příjemce. Pomocí **Ctrl+P** lze zobrazit v kartě také tzv. dohodnutou nákupní cenu, která slouží k uložení ceny, kterou si domluvíte s dodavatelem. Program pak může kontrolovat, zda dodavatel dodržuje dohodnutou cenu.

Údaj „Marže“ může být použit pro výpočet prodejní ceny a obvykle vyjadřuje očekávanou marži. Skutečně dosažená marže může být ovlivněna například slevami.

Údaj „Skupina zboží“ je využit při výpočtech k vytváření součtů za jednotlivé skupiny. Skupinu zboží a další údaje, u kterých se objevuje značka ►, lze vybrat stisknutím **Enter**. Po stisknutí **Enter** lze také klávesou **F2** příslušný číselník modifikovat.

„Kód láhev“ určuje obal na jednotku (kód ze seznamu skladových karet).

„Kód přepravka“ pak obal na celé balení. Při zapnutém používání obalů je pak s daným počtem jednotek vystaven příslušný počet obalů na jednotku a obalů na balení.

Pokud máte ve všech typech dokladů zakázané používání obalů, pak se údaje „Kód láhev“ a „Kód přepravka“ nezobrazují.

„Hmotnost“ udává hmotnost jedné jednotky v kilogramech.

„Minimální a maximální zásoba“ určují optimální interval zásob, tyto hodnoty jsou využity při kontrole zásob.

Údaj „Zobraz“ určuje režim zobrazování skladové karty. Pokud je nastaven na „Autom.“, pak je karta automaticky skryta, pokud má nulovou zásobu a současně neměla delší dobu pohyb (dle nastavení programu). Volba „vždy“ nechá zobrazenou kartu vždy. Volba „nikdy“ skryje kartu pokud nemá zásobu.

Nechcete-li využívat balení, pak jej nastavte na 0 nebo 1. Nechcete-li využívat záruku, pak ji nastavte na 365.

Údaj „Dodavatel“ obsahuje kód preferovaného dodavatele (obvykle to bývá IČO dodavatele, od kterého nejčastěji objednáвам zvolené zboží). „Kód zboží dod.“ je cizí kód, pod kterým je zboží dodáváno od preferovaného dodavatele.

„Účt.předpis“ lze využít pro změnu způsobu zaúčtování.

Založení nového účtu

Při zakládání nového účtu je také potřeba dodržet podmínku jednoznačnosti kódu. Kód účtu musí být jednoznačný i mezi kódy zboží. Využíváte-li automatické kontování, pak pečlivě překontrolujte správnost nastavení kontací i stran. U účtů nelze změnit typ karty. Ostatní údaje jsou pouze informativní a obvykle nemají žádný funkční význam. Pokud chcete účty udržovat odděleně od běžných skladových karet, pak je vhodné aby jste zachovali jako úvodní znak kódu účtu znak ».

Co je to účet ?

Účet je speciální skladová karta, která je určena ke sledování korunových položek (např. služeb souvisejících s prodejem zboží). Program obvykle požaduje existenci tří účtů:

» ZAOKROUHLENÍ	Účet se používá pro sledování zaokrouhlení dokladu na koruny či desetníky
» ZAOKROUHLENÍ05	Účet se používá pro sledování zaokrouhlení DPH 5% u dokladu na desetníky nahoru
» ZAOKROUHLENÍ22	Účet se používá pro sledování zaokrouhlení DPH 22% u dokladu na desetníky nahoru

Existují i další kódy, které jsou programem pevně dány, ale ty už nemusí být v běžných případech definovány:

» SLEVA0	Vyjádření automaticky počítané slevy celkovou částkou
» SLEVA5	pro jednotlivé sazby DPH. Sleva může být v tiskovém
» SLEVA22	formuláři vyhodnocena v samostatné části.

Můžete si založit vlastní účty např. pro sledování dopravného nebo pro fakturaci prací souvisejících se zbožím na dokladu (balení, řezání, paletizace,...)

Oprava a prohlížení karet

Při opravě, prohlížení skladových karet nebo při výběru kódu karty ze seznamu program nabízí následující obrazovku:

SKLAD v6.00		DEMO data - potraviny		(c) 1991-2002 K.A.P.		10 05	
Všechny karty							
Hledání							
Kód :	Název :	Kód-dodav.:	Dodavatel:	DPH	Zůstatek	M	
	COCA			.60	17	K	
				.60	45	K	
				.90	53	K	
[Ctrl+]Enter:Hledej F5:Okruhy F6:Hledej v názvu ESC:Zpět				.00	96	L	
				.30	18	L	
212001	1 Coca cola 1l	17.33		18.20	48	k	
213100	6 Coca cola 2.5l	25.14		26.40	42	K	
213000	6 Coca cola 2l	24.00		25.20	60	K	
414710	10 Červená řepa DIA T0370	8.29		8.70		K	
414810	3 Červená řepa S4/1	43.81		46.00		K	
414700	10 Červená řepa T0370	8.38		8.80		K	
342215	16 Danissimo borůvka Danone 150g	10.19		10.70	84	K	
342213	16 Danissimo broskev Danone 150g	10.19		10.70	56	K	
342210	16 Danissimo jahoda Danone 150g	10.19		10.70	128	K	
342219	16 Danissimo pěna borův.Dan 125g	10.19		10.70	43	K	
342218	16 Danissimo pěna brosk.Dan 125g	10.19		10.70	47	K	
Kód	Bal. Název	Cena	Cena+DPH	Zůstatek	M		
Enter:Menu ctrl+F5:Karta F10:Uyběr Alt+D,I,G:Graf							
F1:Nápověda F3:Kalkulátor shF4,F4:Adresy F5:Karty shF7:Sestavy							Operátor
							29/05/2002

Při prohlížení karet bývá nejčastějším a nejdůležitějším problémem rychle nalézt požadovanou skladovou kartu. Proto program nabízí silnou podporu vyhledávání karet. Požadovanou kartu můžete vyhledat několika způsoby:

1. Nastavte kurzor do kolonky "Kód" a zadejte hledaný kód nebo jeho počáteční část. Potom stiskněte **Enter**. Program vyhledá první kartu s požadovaným kódem nebo jeho částí.
2. Nastavte kurzor do kolonky "Název" a zadejte hledaný název nebo jeho počáteční část (viz příklad na obrázku). Potom stiskněte **Enter**. Program vyhledá první kartu s požadovaným názvem nebo jeho částí.
3. Nastavte kurzor do kolonky "Kód" a stiskněte **F5**. Využijte zadaných okruhů zboží k vyhledání karty, nebo alespoň pro přiblížení k oblasti s kartami se stejným začátkem kódu.
4. Nastavte kurzor do kolonky "Název" a zadejte hledanou část názvu. Stiskněte **F6**. Program vyhledá první kartu, která někde ve svém názvu obsahuje podřetězec, který jste zadali. Po stisku klávesy **F6** program pokračuje v hledání a vyhledá další kartu, která splňuje podmínku. Tento způsob však může být značně pomalejší než vyhledávání dle počáteční části názvu (**Enter**).
5. V některých verzích programu lze podobně snadno hledat také podle dodavatele (lze využít klávesu **F5** pro výběr z číselníku preferovaných dodavatelů) a podle kódu zboží dodavatele.
6. Pokud zadáte hledaný údaj a stisknete místo klávesy **Enter** kombinaci kláves **Ctrl+Enter**, pak program nabídne pouze seznam zboží, které začínají hledaným údajem (např. kódem nebo názvem zboží)

Přehled kláves použitých v seznamu zboží

Enter	- vyvolá menu pro opravu skladové karty
Alt + D	- zobrazení grafu prodeje za dny
Alt + T	- zobrazení grafu prodeje za týdny
Alt + G	- zobrazení grafu prodeje a nákupu zvolené skladové karty za aktuální rok
F8	- zadání roku, za který se zobrazují grafy
F5	- vyhledání karet dle okruhu zboží
Ctrl + F5	- zobrazí skladovou kartu
Shift + F5	- nabídne export vyhledaných skladových karet do DBF formátu
Alt + F5	- vyvolá nabídku pro přenos skladových karet (vytvoření přenosových souborů, načtení karet z přenosového souboru nebo porovnání přenosového souboru s aktuální databází skladových karet)
F6	- pokračování v hledání zvoleného údaje v názvu skladové karty (kdekoli v textu)
Ctrl + G nebo Ctrl + B	- hledání zboží dle EAN kódu
Ctrl + F7	- tisk přehledu nákupu a prodeje za období za vyhledané skladové karty
Ins	- označí skladovou kartu
F7	- tisk ceníku ze všech vyhledaných skladových karet nebo ze všech označených karet (Ins)
Alt + R	- přehled rezervací za zvolenou skladovou kartu
F11	- přepíná režim zobrazení skladových karet mezi režimem, ve kterém jsou zobrazeny všechny karty a běžným režimem, ve kterém jsou skrývány karty, které byly dlouho bez pohybu a mají nulovou zásobou.
Alt + F6	- vyvolá nabídku speciálních činností se skladovými kartami. Funkce z této nabídky nespouštějte bez doporučení dodavatele software.
Alt + F8	- zobrazí nabídku pro hromadné přecenění ve skladových kartách

Pokud již listujete v seznamu karet, pak menu pro práci se skladovou kartou vyvoláte stiskem klávesy **Enter**.

Oprava karty

Při opravě karty pamatujte na to, že změna některých údajů může ovlivnit podobu již zaevidovaných dokladů při jejich opětovném vyvolání. Oprava typu karty vyžaduje od programu zásah do všech operací karty. Zápis změn může při velkém počtu operací trvat i několik minut.

Změna sazby DPH neovlivní již zaevidované operace. Nová sazba bude uplatněna až u nově přidaných operací. Údaj "Nákupní cena" ukazuje poslední cenu z nové nákupní operace. Evidování starých neopravených nákupních operací tuto hodnotu neovlivní.

Prohlížení operací

Můžete prohlížet pohyby na této kartě nebo účtu. Klávesou **Enter** zobrazíte hlavičku dokladu, ke kterému operace patří. Stiskem klávesy **F9** vyvoláte hledání operací z určitého dne. Program vyhledá první operaci ze zadaného dne a nastaví na ni kurzor. Stiskem klávesy **Ctrl + F10** vyvoláte hledání operace podle příkladu. V operaci zadejte hodnoty, které požadujete u hledané operace a své volby potvrďte stiskem klávesy **F2**. Program potom vyhledá operaci, která splňuje zadané podmínky. Lze také hledat běžným způsobem používat vyhledávání a třídění pomocí klávesy **F10** s následným tiskem pomocí kláves **Alt + F7**.

Nákupy

Zobrazí přehled všech nákupních operací skladové karty. Barevně jsou zvýrazněny ty operace, které jsou již zcela pokryty prodejními operacemi. Nevykryté nákupní operace jsou zobrazeny na začátku.

Tisk karty a operací

Po zadání období pro tisk operací je vytvořena sestava, kterou je možno prohlížet na obrazovce, nebo i vytisknout na tiskárně. Sestava obsahuje základní údaje ze vkladové karty a operace ze zadaného období společně s dalšími doplňujícími údaji. U jednotlivých operací je vytištěna také zásoba po provedení dané operace. To umožňuje sledovat kolísání zásoby ve sledovaném období.

Tisk štítku

Pro snazší orientaci ve skladu nebo pro označení zboží v prodejně můžete použít štítek, který si vytisknete na tiskárně. Obsahuje základní údaje o zboží. Podobu štítku lze upravit v definičním souboru sestav.

Ke skladovému programu existuje také specializovaný program pro tisk štítků (pro prostředí Windows). Přehled skladových karet, ke kterým mají být vytisknuty štítky, lze připravit v menu pro tisk dokladů (např. příjemek) nebo ho lze připravit označením skladových karet pomocí **Ins** v seznamu zboží a následným stiskem **F7** pro „tisk“ podkladové databáze pro tisk štítků

Změna kódu

Tuto volbu použijte, potřebujete-li změnit kód karty nebo účtu. Změna kódu vyžaduje od programu zásah do všech operací a taky do dalších databází. Zápis změn může při velkém počtu operací trvat i několik minut.

Smazání karty

Karta, která nemá operace (ani nulové) může být úplně ze souboru karet vymazána. Budete-li v budoucnu tuto kartu opět potřebovat, budete ji muset znovu založit. Program zkontroluje, zda karta neobsahuje operace. Pokud operaci nalezne, odmítne kartu smazat.

Kontrola karty

Po zadání období program sečte počty a hodnoty pohybů pro jednotlivé typy dokladů a zkontroluje zásobu na kartě s vypočtenou zásobou. Pokud zjistí rozdíl, umožní provést opravu zásoby uvedené na kartě. Výsledky výpočtu jsou zapsány do sestavy, kterou je možno prohlížet nebo vytisknout.

Výpočet ceny

Při stanovování prodejních cen můžete využít cenové kalkulace, kterou program nabízí. Po zadání známých hodnot můžete změnami obchodní přírážky nebo procenta rezie upravovat prodejní cenu. Tu je nakonec možno doopravit ručně a uložit do karty. Stiskem klávesy **F2** uložíte cenu do kolonky "Cena". Po stisku klávesy **F10** můžete vybrat, kam bude cena uložena. Zadáte-li prodejní cenu s DPH do kolonky "Cena s daní", pak po stisku klávesy **Enter** nebo **Šipky nahoru či dolů** program vypočte prodejní cenu bez DPH.

Kalkulace cen za více skladů

Umožní provést přecenění ve více skladech současně.

Čárové kódy karty

Zobrazí přehled čárových kódů skladové karty a umožní jejich editaci. K jedné skladové kartě může být definováno několik čárových kódů nebo zkratkových kódů. Čárový kód může být určen pro prodej jednoho kusu, více kusů, jednoho balení nebo i více balení (uplatní se při prodeji na pokladně). Pokud je v definici čárového kódu určena cena, za kterou se má zboží prodávat, pak je tato cena v prodeji na pokladně respektována.

Tato funkce není podporována ve všech verzích programu.

Individuální ceny

Zobrazí přehled individuálních cen, které mohou být uplatněny pro zvolenou skladovou kartu. Seznam je určen pouze k prohlížení.

Záznam změn karty

Zobrazí přehled změn skladové karty, které jsou zaznamenány v hlavičce skladové karty. V nastavení programu lze určit, které údaje se mají sledovat (např. Název, cena 1, sazba DPH apod.).

Záznam změn karty 2

Zobrazí přehled změn skladové karty, které jsou zaznamenány v záznamech o zásobách skladové karty. V nastavení programu lze určit, které údaje se mají sledovat (např. nákupní cena, minimum apod.).

Přehled přecenění

Zobrazí přehled přecenění z evidence přecenění skladových karet, které se týkají zvolené skladové karty.

Poznámky ke kartě

Do tohoto místa můžete uložit libovolně dlouhou poznámku ke skladové kartě.

Individuální a doporučené ceny

Práce s individuálními a doporučenými cenami tvoří mohutný nástroj pro podporu cenové politiky firmy. Individuální a doporučené ceny lze využít v mnoha částech programu a jejich využíváním si můžete usnadnit mnoho práce.

Základní použití

- nastavení výjimek v oblasti prodejních cen pro jednotlivé odběratele nebo skupiny odběratelů (u jednotlivých skladových karet, za skupiny karet nebo za všechny karty)
- nadefinování časově omezených akčních cen platných pro všechny odběratele (nebo pro většinu odběratelů)
- nastavení zákazu slev nebo přirážek pro vybrané zboží nebo skupinu zboží
- výpočet doporučených cen ve fakturách pro odběratele
- výpočet tzv. zatížení v prodejních cenách u příjmků, převodů a u dalších dokladů
- nastavení způsobu kalkulace prodejních cen (i pro více cenových pásem)
- nastavení zaokrouhlení při výpočtu prodejních cen v kartě
- nastavení zaokrouhlení prodeje na zaokrouhlené ceny vč. DPH
- označení speciálních karet (promo, výprodej apod.) pro přenos do kapesních počítačů (PSION apod.)
- určení cen pro převod mezi sklady

Každá individuální cena je jednoznačně identifikována podle názvu (tzv. skupina individuálních cen nebo skupina slev). Jedna individuální cena je tvořena seznamem pravidel, které určují způsob výpočtu ceny a omezení pro její používání.

Existuje několik názvů individuálních cen, které mají výjimečné postavení.

Přehled předdefinovaných individuálních cen

IND*	Všeobecně platná individuální cena; tato individuální cena se uplatňuje jako alternativní cena v případě, že zákazník pro dané zboží nemá definovanou jinou individuální cenu; podle nastavení v typech dokladů lze tuto cenu využít i pro výpočet doporučených cen. Tuto individuální cenu můžete využít také pro nastavení zaokrouhlení prodejní ceny u všech dokladů (např. ceny s DPH na desetihaléře). Nejčastěji se používá tato individuální cena pro zápis tzv. cenových akcí , tedy speciálních cen platných pro všechny zákazníky pouze po omezenou dobu
DOP*	Všeobecně platná doporučená cena; tato individuální cena se uplatňuje jako alternativní cena v případě, že zákazník nebo dodavatel nemá pro dané zboží definovanou jinou doporučenou cenu (doporučená cena DOP* se uplatňuje pouze v případě, že je nastaven příslušný přepínač v typech dokladů)
PC1, PC2, PC3, PC4, PC5, PC6	Individuální cena pro kalkulaci prodejní ceny v cenových pásmech 1 až 6 ve skladové kartě. Kalkulace se vyvolává např. při změně nákupní ceny při příjmu zboží a na mnoha jiných místech v programu.

	Pokud existuje alespoň jeden řádek v definici individuálních cen PC1 až PC6, pak se vyvolává kalkulace cen s možností současné úpravy cen ve více pásmech, jinak se vyvolává jednodušší kalkulace pouze pro základní prodejní cenu
PC*	Alternativní individuální cena pro kalkulace prodejní ceny; použije se pouze v případě, že pro dané zboží není definována v příslušném cenovém pásmu jiná individuální cena (PC1 až PC6 pro pásmo 1 až 6)
PREVOD	Alternativní individuální cena pro výpočet prodejní ceny v druhém skladu při vytváření převodky do druhého skladu
PRVxxx	Individuální cena pro výpočet prodejní ceny v druhém skladu při vytváření převodky do druhého skladu. xxx představuje číslo skladu.
KALKULACE	Tato individuální cena se používá hlavně pro nastavení zaokrouhlení výsledné ceny v dialogu pro kalkulaci prodejní ceny
PROMO	Slouží pro označení těch karet, které mají být v přenosných zařízeních (PSION) vybrány do seznamu promo zboží
SPECKAR	Slouží pro označení těch karet, které mají být v přenosných zařízeních (PSION) vybrány do seznamu speciálního zboží (výprodeje, speciální nabídky)

Individuální cenu můžete definovat v menu *Karty/Nastavení individuálních cen*. Každá individuální cena je složena z jednoho nebo více řádků. Každý řádek popisuje způsob výpočtu ceny pro dané zboží nebo pro danou skupinu zboží a pravidla určující, za jakých podmínek má být výpočet proveden. Pokud dané zboží nesplňuje podmínky stanovené daným řádkem individuální ceny, pak program zkouší hledat v dalších řádcích individuální ceny. Pokud neexistuje pro danou kartu žádný řádek, který by splnil podmínky pro uplatnění individuální ceny, pak se celý proces opakuje ještě se všemi případnými řádky alternativní individuální ceny. Pokud ani v tomto případě není individuální cena nalezena, pak se uplatní standardní cena (odpovídající dané situaci).

Pro určení individuální ceny se tedy použije **první** vhodný řádek z individuální ceny nebo z alternativní individuální ceny. Pokud definujete individuální ceny tak, že více řádků z definice individuální ceny vyhovuje jedné skladové kartě, pak je důležité v jakém pořadí jsou řádky individuální ceny zapsány (v jakém pořadí se ukazují na obrazovce). Pořadí můžete ovlivnit změnou údaje „Pořadí“ v řádku individuální ceny.

Příklad

Zákazník „Novák a spol. s.r.o.“ má ve své zákaznické kartě definovanou individuální cenu NOVAK. Pro dané zboží se vyzkouší, zda není nějaký řádek v individuální ceně NOVAK a pokud tam takový řádek není, pak program vyzkouší hledat v řádcích individuální ceny IND*. Pokud ani tam není vhodný řádek s popisem výpočtu ceny nalezen, pak se u zákazníka uplatní běžná prodejní cena dle cenového pásma, do kterého je zákazník zařazen.

Okno pro nastavení jednoho řádku individuální ceny může vypadat takto:

SKLAD v6.00 DEMO data - potraviny (c) 1991-2002 K.A.P. 23 02

Individuální a doporučené ceny

Skup. slev Popis skupiny ind.a dop. cen

Nastavení ceny - Oprava záznamu

Skup.slev	Typ klíče	Klíčový údaj	Poznámka/popis slevy
NOUÁK	Kód	124300	Jablečné ovocné víno 11

Typ slevy Cena Výslednou cenu zaokrouhlit:

cena v Kč 19.90 Kč cenu s DPH na 10h nahoru

(bez DPH)

Platnost: 30/11/01 - 31/12/09 [X] Zakázat další slevy cen

[] Platí pro ceny nad 0 Kč [X] Zakázat další přírůstky

[] Pouze pro typy dokl.: 0 až 0 [] Povolit tuto cenu i pro obaly

Platí pro následující cenová pásma:

1.[X] 2.[X] 3.[X] 4.[X] 5.[X] 6.[X] NC [X] D.NC[X]

Pořadí vyhodnocení : 0

F2:Ulož ESC:Zrušit F5:Uýběr

Enter:Oprava F9:Hledat shF9:Omezení F10:Uýběr a třídění

F1:Nápověda F3:Kalkulátor shF4,F4:Adresy F5:Karty shF7:Sestavy 28/05/2002

Popis jednotlivých položek v záznamu individuální ceny

Skupina slev

- jednoznačné označení individuální ceny; všechny řádky jedné individuální ceny mají stejný název

Typ klíče

- vyberte pro jaké skladové karty má daný řádek individuální ceny platit

Kód

- zboží se musí určit podle kódu zboží; jako klíčový údaj uveďte buď konkrétní číslo zboží nebo počáteční část kódu zboží následovanou znakem * nebo ~. V tom případě se individuální cena uplatní pro všechny skladové karty, jejichž kód začíná zvolenou počáteční částí kódu (můžete použít i samostatné znaky * nebo ~ pro označení všech skladových karet).

Skupina

- zboží se musí určit podle údaje skupina ze skladové karty. V klíčovém údaji určete přesný název skupiny.

Zařazení

- zboží se musí určit podle údaje zařazení ze skladové karty. V klíčovém údaji určete přesný název zařazení.

Skupina (2)

- zboží se musí určit podle údaje skupina 2 ze skladové karty. V klíčovém údaji určete přesný název skupiny 2.

Dodavatel

- zboží se musí určit podle údaje dodavatel ze skladové karty. V klíčovém údaji určete přesné označení dodavatele.

Výrobce

- zboží se musí určit podle údaje výrobce ze skladové karty. V klíčovém údaji určete přesné označení výrobce.

Klíčový údaj

- hodnotu zadejte podle údaje Typ klíče. Pomocí klávesy **F5** můžete vybrat údaj z příslušného číselníku nebo ze seznamu zboží

- Poznámka** - jakýkoli text; pokud použijete **F5** pro výběr klíčového údaje, pak se poznámka nastavuje dle popisu vybraného klíčového údaje
- Typ slevy** - určuje způsob výpočtu ceny
- cena v Kč** - jako základní cena se použije pevně určená cena (viz.dále); cenu je třeba zadat bez DPH
 - běžná cena** - jako základní cena se použije standardní cena, která je platná pro daného zákazníka
 - nákupní cena** - jako základní cena se použije poslední nákupní cena ze skladové karty
 - cena 1 (až cena 6)** - jako základní cena se použije prodejní cena 1 (až 6) ze skladové karty
 - dohod. NC** - jako základní cena se použije dohodnutá nákupní cena ze skladové karty
 - NC + marže** - jako základní cena se použije poslední nákupní cena ze skladové karty povýšená o procentuální marži ze skladové karty
 - průměrná NC** - jako základní cena se použije průměrná nákupní cena ze skladové karty
 - NC + marže** - jako základní cena se použije průměrná nákupní cena ze skladové karty povýšená o procentuální marži ze skladové karty
 - Cena1 + sp.marže** - jako základní cena se použije prodejní cena 1 ze skladové karty povýšená o speciální procentuální marži ze skladové karty (není aktivní ve všech verzích programu)
- Sleva** - určuje výši slevy v procentech nebo v Kč. Záporná čísla budou chápány jako přírážka. Můžete kombinovat slevu v procentech i v Kč současně (nejdříve se započítá sleva v Kč a k ní se přidá sleva v procentech). Pokud Typ slevy je „cena v Kč“, pak je údaj sleva nahrazen údajem Cena v Kč bez DPH, do kterého musíte zadat koncovou cenu bez DPH.
- Platnost** - zadejte období, ve kterém má platit individuální cena; jako rozhodující se bere tzv. aktuální datum (aktuální datum můžete měnit pomocí funkce *Změna data* v dalších službách)
- Platí pro ceny nad xx Kč** - pokud zatrhnete tento přepínač, pak se kontroluje zda základní cena před slevou je vyšší nebo rovna zvolené ceně (můžete tak např. drahé výrobky zatěžovat nižší přírážkou a zaokrouhlování provádět na koruny)

Zaokrouhlení

- určuje způsob zaokrouhlení výsledné ceny

Typ zaokrouhlení	Popis	Příklad zaokrouhlení 7.23 Kč bez DPH (a s DPH 22%)	Příklad zaokrouhlení 7.28 Kč bez DPH (a s DPH 22%)
na 1h	cena bez DPH je zaokrouhlena na haléře	7.23	7.28
		8.82	8.88
na 10h	cena bez DPH je zaokrouhlena na desetihaléře	7.20	7.30
		8.78	8.91
na 1 Kč	cena bez DPH je zaokrouhlena na koruny	7.00	7.00
		8.54	8.54
na 10h nahoru	cena bez DPH je zaokrouhlena nahoru na desetihaléře	7.30	7.30
		8.91	8.91
na 1Kč nahoru	cena bez DPH je zaokrouhlena nahoru na koruny	8.00	8.00
		9.76	9.76
cenu s DPH na 10h	cena včetně DPH je zaokrouhlena na desetihaléře	7.21311	7.29508
		8.80	8.90
cenu s DPH na 1 Kč	cena včetně DPH je zaokrouhlena na koruny	7.37705	7.37705
		9.00	9.00
cenu s DPH na 10h nahoru	cena včetně DPH je zaokrouhlena nahoru na desetihaléře	7.29508	7.29508
		8.90	8.90
cenu s DPH na 1 Kč nahoru	cena včetně DPH je zaokrouhlena nahoru na koruny	7.37705	7.37705
		9.00	9.00
nezaokrouhlovat	cena nebude nijak zaokrouhlena	7.23	7.28
		8.82	8.88

Platí pouze pro typy dokladů

- omezuje použití pouze na zvolené typy dokladů (od – do dle číselníku typů dokladů); pro některé situace, ve kterých se počítají individuální ceny, není schopen program určit typ dokladu – v tom případě se tento přepínač ignoruje.

Zakázat další slevy cen-

- zamezí použití některých dalších typů slev pro zboží náležející do této skupiny individuálních cen (množstevní slevy, zákaznické slevy, slevy za doklad)

Zakázat další přírázky

- zamezí použití některých dalších typů přírážek pro zboží náležející do této skupiny individuálních cen (přírázky vyplývající z definice množstevních slev, zákaznické přírázky, přírázky za doklad)

Povolit tuto cenu i pro obaly

- pokud definujete slevu platnou pro více skladových karet nebo pro všechny karty, pak může být užitečné neuplatňovat tuto cenovou výjimku pro karty označené typem karty vratný obal

Platí pro cenová pásma

(Prodejní ceny 1 až 6, Nákupní cena, Dohodnutá nákupní cena)

- omezuje použití pouze na ty zákazníky, kteří mají cenové pásmo mezi povolenými cenovými pásmy. Pro některé situace, ve kterých se počítají individuální ceny, není schopen program určit cenové pásmo – v tom případě se tyto přepínače ignorují.

Pořadí vyhodnocení

- určuje v jakém pořadí budou jednotlivé řádky dané individuální ceny vyhodnoceny. Pokud má více řádků stejné pořadové číslo, pak program automaticky řadí řádky dle typu klíče a v rámci typu klíče řadí abecedně dle klíčové hodnoty (nejdříve *, pak čísla, pak písmena, pak ~). Program vždy hledá **pouze první** vyhovující řádek individuální ceny a proto pořadí hraje významnou roli. Výjimky pro konkrétní zboží tedy uvádějte s nejnižšími pořadovými čísly, výjimky pro skupiny zboží s vyššími čísly a ceny platné pro všechno ostatní zboží by měly mít nejvyšší pořadová čísla)

Tip

Pokud vytváříte individuální cenu, která se skládá z více řádků, tak můžete libovolný řádek zkopírovat do nového pomocí **Ctrl+Enter**. V novém záznamu pouze upravte údaje, které se odlišují a záznam uložte pomocí **F2**. Stejnou funkci můžete využít i v případě, že chcete existující individuální cenu nebo její část překopírovat do individuální ceny s jiným názvem (např. pro jiného zákazníka).

Kontrola zásob

Kontrola zásob zboží

Označte, zda chcete provádět kontrolu minimálních nebo maximálních (popř. obou) zásob. Program vytvoří sestavu, do které zahrne karty, které nesplňují zadané a kontrolované rozmezí zásob. Je-li na kartě minimální nebo maximální zásoba nastavena na 0, pak není kontrola této hranice prováděna. Podle této sestavy můžete řídit doplňování zásob, popř. vyhledávat karty s vysokou zásobou. U některých verzí programu nelze provádět kontrolu maximálního množství zásob.

Kontrola záruční doby

Vyberte časovou rezervu pro kontrolu, nebo ji zadejte. V sestavě budou uvedeny všechny části zásoby, které nesplňují vámi stanovenou podmínku pro záruční dobu.

Rezervace zboží

Požaduje-li od vás zákazník určité zboží, které máte na skladě, ale k odběru dojde později, můžete toto zboží rezervovat. Bude-li při evidování dokladu pro výdej zboží nutno sáhnout do zásoby, která je již rezervována, pak bude obsluha upozorněna a evidování dokladu přerušeno. Dále je možno postupovat několika způsoby:

1. Rezervace budou upraveny tak, aby žádané zboží nebylo rezervováno (tj. rezervace bude snížena nebo smazána).
2. Počet prodávaného zboží bude upraven tak, aby nebylo třeba vydat zboží z rezervované zásoby.
3. Doklad nebude zaevidován.

Při výběru kódu zboží pro rezervaci je možno použít prohlížení a výběr karet. Stiskněte klávesu **F5** v okně pro řádek rezervace.

Tisk : seznam karet

Potřebujete-li výpis karet (ceníky, nabídky zboží, ...), pak označte vámi požadované volby a uveďte rozmezí kódů karet pro tisk, popř. v kombinaci se skupinou zboží. Počáteční i koncový kód lze vybrat stiskem klávesy **F5**; pokud nebudou uvedeny, vytiskne program všechny karty.

☐ Tisknout zboží s nulovou zásobou	- označíte-li tuto volbu, pak budou do sestavy zahrnuty i karty se zásobou rovnou 0, v opačném případě budou takové karty vynechány.
☒ Tisknout pouze zboží	- označíte-li tuto volbu, pak budou do sestavy zahrnuty jen karty typu "Zboží", jinak budou zahrnuty všechny karty.
☒ Tisknout mezisoučty	- označíte-li tuto volbu, pak za každou skupinou zboží bude vytištěn mezisoučet základních údajů.
☒ Tisknout pouze karty s pohybem od ...	omezí tisk pouze na karty, které měli v poslední době pohyb
☒ Použít skupinu individuálních cen ...	tiskne ceník s použitím určené individuální ceny (např. pro výpočet slev)
☒ Použít uloženou výběrovou podmínku	do sestavy vybere pouze karty, které splňují danou výběrovou podmínku. Výběrové podmínky lze uložit v prohlížení skladových karet

[X] Odečíst rezervované zboží ze zásoby - v nabídce pro hledání v kartách (klávesa **F10**)
- tato volba se zobrazí pouze v případě, že máte nějaké zboží rezervované; zapnete-li tento přepínač, pak se zásoby tisknuté v seznamu skladových karet budou tisknout zmenšené o rezervované zboží

Je možné také změnit formulář, který se použije pro tisk sestavy skladových karet. Standardně je nabízen formulář "Seznam karet", ale v definičním souboru pro tisk mohou být definovány další formuláře, které jsou vhodné např. pro tisk ceníků s přírážkou nebo s více cenami nebo pro export ceníků do formátu HTML. Nabídku sestav je možné zobrazit klávesou **F5**.

Požadavky od zákazníků / Objednávky na dodavatele

V evidenci požadavků můžete sledovat zboží, požadované vašimi zákazníky a postupně toto zboží dodávat (vystavovat dodací listy či faktury). Obdobná evidence existuje také pro vaše objednávky směrem k dodavateli.

Existují 2 varianty objednávek na dodavatele. Tu jednodušší (s menšími možnostmi) popíšeme v této části dokumentace a dále bude následovat popis rozšířeného objednávkového systému.

Založení požadavku

Zákazník od vás požaduje zboží, které právě nemáte skladem, a proto si založíte požadavek. Pokud již zákazníka máte v evidenci odběratelů, můžete tento záznam použít pro vyplnění hlavičky požadavku. Jinak vyplňte celou hlavičku ručně. Číslo požadavku je doplňováno automaticky. Pro stálé zákazníky lze také založit jeden požadavek a ten postupně aktualizovat.

Založení objednávky

Jestliže vystavujete objednávku na zboží, které potřebujete dodat, můžete objednávku založit v počítači, potom ji vytisknou a odeslat dodavateli. Pokud již dodavatele máte v evidenci, můžete tento záznam použít pro vyplnění hlavičky objednávky. Jinak vyplňte celou hlavičku ručně. Číslo objednávky je doplňováno automaticky.

Hlavička požadavku/objednávky

Číslo požadavku/objednávky je doplňováno automaticky, máte však možnost jej opravit. Ostatní údaje vyplňte podle předlohy. Použít můžete i seznam dodavatelů nebo odběratelů (**F4** nebo **Shift+F4**).

Převedeno - je nastaveno, pokud již položky byly převedeny na doklad

Doprava - informace o tom, zda máte objednanu i dopravu

ESC - se vrátíte do předchozí nabídky

Přidat položky

Nabídne seznam skladových karet, do kterého je možné přímo dopisovat objednávané množství. Tento způsob zadávání položek objednávky lze libovolně kombinovat s běžným zadáváním položek.

Položky požadavku/objednávky

Položky požadavku/objednávky můžete opravovat, nebo jen prohlížet. Stiskem klávesy **Ctrl+Y** vymažete položku, na které je kurzor. Po stisku klávesy **Enter** můžete položku opravovat. Stiskem klávesy **Ctrl+Y** položku vymažete.

Klávesy pro vstup položky

F2	- ukončí vstup položky, změny jsou zapamatovány
Esc	- ukončí vstup položky, změny jsou zapomenuty
F5	- vyvolá prohlížení karet s možností výběru kódu pro operaci
Ctrl+F5	- ukáže hlavičku karty

Evidování požadavku/objednávky

Máte-li požadavek/objednávku vyplněn, je třeba jej zaevidovat. Při evidování počítač zkontroluje, zda již v evidenci nemá požadavek se stejným číslem. Pokud takový požadavek najde, pak vás upozorní na duplicitu čísla požadavku a vyzve vás, aby jste toto číslo opravili.

Je-li vše v pořádku, pak je požadavek zaevidován.

Odhad ceny

Počítač vypočte hodnotu objednávky (požadavku) s cenami uvedenými v položkách. Toto číslo je pouze orientační, protože při uskutečnění a fakturaci dodávky může být stanovena jiná prodejní cena.

Kopírování dokladu

Můžete požadavek uložit do schránky nebo jej načíst ze schránky. Takto je možné zkopírovat i doklady, které pochází z evidence dodacích nebo příjmových dokladů nebo i z evidence objednávek na dodavatele.

Poznámky k objednavce

Zde můžete zadat libovolně dlouhou poznámku, která může být vytištěna ve formuláři požadavku.

Zrušit vstup

Vstup zadávaného dokladu bude přerušen a údaje nebudou zapsány do databáze.

Zrušit opravu

Oprava dokladu bude ukončena. Změny, které jste provedli nebudou uloženy do databáze. Doklad zůstane v původní podobě.

Prohlížení

V seznamu požadavků můžete listovat běžným způsobem. (viz. Ovládání prohlížení).

Další klávesy pro práci se seznamem požadavků:

Enter	- vyvolání menu pro prohlížení a opravu požadavku, na kterém právě stojí kurzor
F8	- tisk standardního formuláře požadavku
Alt + F8	- tisk zvoleného formuláře požadavku (výběr z číselníku formulářů)

F7

- tisk seznamu požadavků; buď se tiskne jen seznam hlaviček požadavků nebo se tiskne seznam požadavků i s položkami nebo se tiskne soupis všech položek objednaných ve zvolených objednávkách (objednávky lze označit pomocí **Ins**)

F6

- vytvoří fakturu na základě zvoleného požadavku. Po zaevidování faktury budou z požadavku zrušeny vykryté položky.

Soupis položek

Soupis položek vám pomůže při objednávání materiálu nebo zboží. Snadno získáte přehled o stavu zásob jednotlivých druhů a současně zjistíte na jaké množství máte již požadavky od odběratelů. Sestavu soupisu položek požadavků můžete vytisknout na tiskárně.

Sestava obsahuje seznam veškerého objednaného zboží (nezávisle na odběratelích) a jeho celkové objednané množství (možno v měrných jednotkách nebo baleních); pro porovnání je zobrazena také aktuální zásoba zboží.

Zboží->zákazníci

Sestava, kterou touto volbou vytvoříte, obsahuje pro každé požadované zboží seznam požadavků z evidence. Snadno tak zjistíte, kdo požadoval zboží, které vám právě přivezli. Je tedy pro každé zboží zobrazen seznam těch odběratelů, kteří si ho objednali spolu s objednaným množstvím. Do sestavy se zařazují pouze nevykryté objednávky. Tuto sestavu lze vytisknout na tiskárně.

Zboží->dodavatelé

Sestava, kterou touto volbou vytvoříte, obsahuje pro každé požadované zboží seznam objednávek z evidence. Snadno tak zjistíte, u koho máte na jednotlivá zboží objednávky. Je tedy pro každé zboží zobrazen seznam těch dodavatelů, u kterých jste si zboží objednali spolu s objednaným množstvím. Do sestavy se zařazují pouze nevykryté objednávky. Tuto sestavu lze vytisknout na tiskárně.

Objednávky na dodavatele

Modul "objednávky na dodavatele" slouží k zabezpečení objednávek s optimalizací skladových zásob, ke které přispívá zejména propojení na nejrůznější výpočty a sestavy sledující kusové i finanční pohyby zboží.

Základní možnosti :

- evidence objednávek
- doplňující informace k objednávce
- evidence položek objednávek
- podpůrné informace pro objednání zboží
- automatizované návrhy objednávek
- ostatní významné možnosti zjišťování informací o zboží

Evidence objednávek

Sleduje se zejména číslo objednávky, jméno a adresa dodavatele, identifikační údaje, datum vystavení objednávky a datum požadované dodávky, způsob platby zboží, způsob objednávky, informace o slevách a uplatnění slev, které nabízí dodavatel, údaje o schopnosti navážky zboží, poznámky k objednávce a další údaje.

Doplňující informace k objednávce

U nových objednávek se zobrazuje, kdy bylo zboží od dané firmy naposledy objednáváno a v jaké objednávce.

Evidence položek objednávek

Pro každou objednávku existuje jedna nebo více položek objednávek. U každé položky se sledují zejména tyto údaje : vnitřní kód zboží a případný kód zboží dodavatele, název zboží a poznámka ke zboží, objednané množství (v kusech, baleních a paletách), objednávková cena, zásoba v den objednání, odhadnutá zásoba v den dodání, průměrný dodávkový cyklus a odhadnutá spotřeba za dodávkový cyklus, informace o slevách a čerpání slev, které dodavatel nabízí ke konkrétnímu zboží.

Lze objednávat i zboží, které není obsaženo v seznamu skladových karet - v takovémto případě je však potřebné doplnit i údaje, které běžně doplňuje program (název zboží, počet kusů v balení a na paletě, sazba DPH, jednotka, atd.). Při vyhledávání informací o zboží program používá kód zboží, proto je nutné tomuto kódu věnovat trochu více pozornosti. Pokud kód není uveden, program nemá možnost vyhledat potřebné informace. Přesto program nezůstává bezbranný a obsluha má možnost nalézt informace o podobném druhu zboží.

Podpůrné informace pro objednání zboží

Pokud obsluha objednává nějaké zboží, zobrazí se automaticky vybrané nejpodstatnější údaje, mnoho dalších se může zobrazit na požádání.

Mezi základní zobrazované údaje patří : informace o posledních objednávkách daného zboží (datum objednávky, objednaný počet kusů, balení a palet, objednávková cena a zásoba v den objednávky), informace o posledních nákupech zboží (datum nákupu, počet kusů, číslo dokladu, nákupní cena, součet prodeje z daného nákupu), informace o sumárním nákupu a zejména prodeji za obsluhou určené období (obvykle posledních 14 dní nebo měsíc).

Ostatní významné možnosti zjišťování informací o zboží

Přímo v rámci objednávání zboží je možné vyvolat množství informací :

- běžný seznam skladových karet s možností hledání dle názvu nebo kódu zboží; zobrazují se základní evidenční údaje o skladových kartách jako jsou kód a název zboží, počet kusů v balení, prodejní cena, sazba DPH, poslední nákupní cena, rezervace zboží, hmotnost, evidence čárových kódů, záruční podmínky, rozmezí doporučených zásob a další údaje
- prohlížení operací u karty; zobrazují se veškeré pohyby se zbožím (prodej na fakturu, příjemky, přírůstky, úbytky,...) se ukazuje datum, doklad, množství, prodejní a nákupní cena a další údaje a je zde možnost vyhledávání a třídění informací; pro každý pohyb je zde také zobrazen dodavatel či odběratel, který pohyb způsobil.
- tisk operací karty - v této sestavě se oproti běžnému prohlížení operací ukazuje také zásoba po každé operaci (ať příjmové nebo výdajové), čímž je možné vyhodnotit optimálnost nákupu či převodů zboží
- grafy nákupu a prodeje - zobrazí za dané období graf prodeje nebo graf nákupu zboží; zde je velmi přehledně vidět závislost prodeje na sezónnosti či nárůst či pokles prodeje v závislosti na jiných okolnostech (změna cen, reklama, vliv jiných výrobků,...)
- zobrazení prodeje a nákupu v kusech a finančně za vybranou skupinu zboží (např. obecně alkohol či speciálně rum); pro každé zboží se ukazuje sumární prodej a sumární nákup a dále je možné zobrazit prodej či nákup za dané skupiny typů dokladů (např. zvlášť prodej na faktury vč. dobropisů, zvlášť převodky, zvlášť inventární doklady apod.); snadno lze tedy určit, kolik zboží bylo skutečně prodáno a kolik bylo pouze převedeno na jiný sklad (nebo např. mimořádně určeno na export); všechny údaje je možné zobrazit jak v kusech tak i finančně; období, za které jsou údaje počítány lze měnit a výpočet lze provádět z důvodů správného využití počítačové sítě např. jedenkrát denně ráno či odpoledne; tato funkce může výrazně pomoci při srovnávání prodejnosti podobných druhů zboží a určení vhodné strategie nákupu.
- zobrazení prodeje a nákupu zboží za jednotlivé měsíce od začátku evidence skladu; zobrazuje se pro danou kartu a každý účetní měsíc celkem příjem v ks i Kč, celkem výdej v ks i Kč, výdej v nákupních cenách, zisk, zásoba ke konci období v ks i Kč, pohyby za skupiny typů dokladů (podobně jako v předchozí funkci) v ks i v Kč a další údaje. Je zde velmi přehledně vyjádřen vztah mezi nákupem a prodejem (např. lze snadno zjistit kolik měsíců jsem z daného příjmu prodával, zda za měsíc prodám přibližně tolik co nakoupím, jak se vyvíjela marže v jednotlivých měsících apod.). Protože výpočet, který zjišťuje uvedené údaje je značně náročný, je vhodné ho spouštět jedenkrát za měsíc po měsíční uzávěrce. Existuje také varianta výpočtu, která pouze doplní údaje za poslední účetní měsíc (popř. více měsíců)

- zobrazení prodeje a nákupu všech zboží za jednotlivé měsíce od začátku evidence skladu - protože je zde zobrazeno značné množství informací, může se zdát tato funkce poněkud méně přehledná; protože však zde jsou zobrazeny všechny skladové karty, je tuto funkci možné použít pro srovnávání pohybů za jednotlivé měsíce mezi více kartami; funkce zobrazuje pro každou kartu a každý účetní měsíc celkem příjem v ks i Kč, celkem výdej v ks i Kč, výdej v nákupních cenách, zisk, zásoba ke konci období v ks i Kč, pohyby za skupiny typů dokladů (podobně jako v předchozí funkci) v ks i v Kč a další údaje; tuto funkci je vhodné používat společně s možnostmi vyhledávání a třídění informací a s možnostmi tisku vybraných údajů

Veškeré zobrazené a vypočtené údaje je možné tisknout na tiskárně. Pro objednávky existují zvláštní formuláře, které lze upravovat. Obsahují vybrané základní údaje z hlavičky objednávky, objednacích, dodacích a platebních podmínek, identifikační údaje objednavatele a dodavatele, informace o dohodnutých slevách a dále jednotlivé položky objednávky (kód zboží, název zboží, objednaný počet palet, balení či kusů a dohodnutou objednací cenu). V závěru objednávky je taktéž vytištěna odhadnutá celková cena objednávky (bez DPH i s DPH).

Ovládání objednávek na dodavatele

Po vyvolání menu "*Objednávky na dodavatele*" se zobrazí seznam hlaviček všech objednávek na dodavatele. V tomto seznamu je možné se pohybovat pomocí běžných kláves pro prohlížení databází.

Nové objednávky se zakládají tak, že se ukazatelem přesunete na prázdný řádek za poslední zapsanou hlavičku objednávky a stisknete **Enter** nebo **F2**. Po vyplnění hlavičky stisknete klávesu **F2** pro uložení hlavičky do seznamu objednávek. Jakmile je hlavička objednávky zapsaná, je možné zapisovat jednotlivé položky objednávky. Stisknete **Enter** na vybrané hlavičce objednávky, ke které chcete zapisovat nebo opravovat položky objednávky. Dostanete se do seznamu položek objednávky. Nové položky se taktéž zapisují po stisknutí **Enter** na prázdném řádku za poslední zapsanou položkou. Zapsanou položku lze vymazat stisknutím **Ctrl+Y** na zvolené položce. Při změně položky objednávky dochází také ke změně celkové objednávkové ceně, která je zobrazena v hlavičce objednávky.

V seznamu objednávek lze použít tyto klávesy:

Enter	- vstup do položek objednávky nebo založení nové objednávky
Shift + Enter	- umožní zadat objednávku jako volný text; tento způsob zápisu lze kombinovat i s položkovým zápisem objednávky
F6	- zadávání položek objednávky přímým vstupem do seznamu skladových karet příslušejících zvolenému dodavateli
F7	- tiskne buď seznam hlaviček objednávek nebo tiskne celé objednávky (všechny vyhledané)
F8	- tiskne standardní formulář objednávky

Alt + F8	- tisk zvoleného formuláře objednávky (výběr z číselníku formulářů)
F9	- hledání objednávky dle čísla
Ctrl + P	- převede hlavičku a položky objednávky do nové příjemky; po zaevidování příjemky dojde k označení těch položek objednávky, které neodpovídají položkám zaevidované příjemky a hlavička objednávky je označena jako vykrytá nebo částečně vykrytá

V rámci seznamu položek objednávky lze používat mimo jiné tyto klávesy :

Enter	- oprava položky objednávky
F6	- založení nové skladové karty
F8	- kopírování položek objednávky do schránky nebo načtení položek objednávky ze schránky

V rámci vstupu položky objednávky lze používat mimo jiné tyto klávesy :

Enter	- pokud jste nastaveni na údaj Kód a nemáte tento údaj vyplněný, pak se vyvolá seznam zboží, ze kterého si můžete stisknutím Enter vybrat objednávané zboží
F2	- uloží položku objednávky do seznamu položek objednávek
F5	- vyvolá seznam zboží, ze kterého si můžete stisknutím Enter vybrat objednávané zboží
F6	- zobrazí menu pro vyhledávání informací o nákupu a prodeji z nejrůznějších databází a sestav
ESC	- zruší vstup položky objednávky

Výpočty

Součet dokladů

Podle přístupových práv má uživatel možnost, po zadání období pro výpočet (doklad patří do období, pokud jeho datum vystavení spadá do zadaného období), vytvořit následující sestavy:

1. Součet dokladů - pro každý typ dokladu vypočte částku bez DPH, DPH, celkovou částku a sečte nezaplacené doklady.
2. Tabulka DPH - pro každou sazbu DPH je zobrazen základ a DPH započtené z nákupu a z prodeje za daňové doklady.
3. Účetní tabulka - v této tabulce jsou uvedeny základní hodnoty popisující pohyb zboží za daňové doklady a stav zásob ve skladu.
4. Výpočet zásoby v PC - přidá do účetní tabulky řádky zobrazující odhad zásoby v základních prodejních cenách bez DPH a včetně DPH
5. Součet převodek - pro snadnou kontrolu a přehled nad převody zboží mezi středisky jsou zde uvedeny celkové hodnoty zboží, které byly v daném období do jednotlivých středisek vydány a ze středisek přijaty (do výpočtu jsou zahrnuty doklady zadané v "Nastavené typy" jako "Převodky").
6. Součet pokladen - pro každého pokladníka jsou sečteny doklady zaplacené v hotovosti a je uveden celkový stav hotovosti v pokladně (rozhodující je údaj "Vystavil" z hlavičky dokladu).

Tip
Sestavu "Součet dokladů" lze počítat také za doklady určené účetním měsícem (účetní měsíc lze určit v hlavičce dokladu).

Příklad sestavy "Součet dokladů"

Výpočty

Období : 01/01/02 - 31/12/02

Součet dokladů

Doklady přijaté	Popis	Bez DPH	DPH	Celkem	Nezaplaceno
Faktura	Faktura s DPH	54,531.60	9,290.828	63,822.43	63,822.43

Součet		54,531.60	9,290.828	63,822.43	63,822.43
Doklady vydané	Popis	Bez DPH	DPH	Celkem	Nezaplaceno
Převodka	Převodka bez DPH	822.00	0.00	822.00	822.00
Faktura	Faktura s DPH	15,553.80	3,358.20	18,912.00	11,250.00
Součet		16,375.80	3,358.20	19,734.00	11,972.00

Tabulka DPH

	Nákup		Prodej	
Daň PH	Základ	Daň	Základ	Daň
0%	11,900.00	0.00	655.12	0.00
5%	2,858.00	142.90	207.00	10.50
22%	39,773.60	8,750.20	14,691.68	3,232.20
Součet	54,531.60	9,290.83	15,553.80	3,358.20

Účetní tabulka

Typ karty	(+) Nákup	DPH Nákup	Zásoba v NC	Zisk(příjem)
	(-) Prodej	DPH Prodej	Prodej v NC	Zisk(prodej)
	Zásoba v NC+DPH		Zásoba v PC	Zásoba v PC+DPH
Účet	-0.51	0.00	0.00	0.51
	0.10	0.00	0.10	0.10
	0.00		0.00	0.00
Zboží	144 488.20	17 162.46	96 822.96	0.00
	50 383.61	4 093.68	44 053.30	6 330.31
	110 249.80		118 867.63	135 653.87
Vratný obal	8 074.00	0.00	3 859.00	0.00
	3 995.00	0.00	3 995.00	0.00
	3 859.00		3 859.00	3 859.00
CELKEM	152 561.69	17 162.46	100 681.96	0.51
	54 378.71	4 093.68	48 048.30	6 330.41
	114 108.80		122 726.63	139 512.87

Součet převodek

Název střediska	Příjem	Výdej
Litovel	0.00	822.00
Olomouc	5286.30	0.00

Poznámka

Sestava "Součet dokladů" existuje ve dvou verzích. První z nich je zobrazena na příkladě, druhá zobrazuje obdobná data jinou formou.

Daně, zásoby, obraty, zisky ...

Výpočet projde všechny karty a jejich operace a spočítá za zadané období základní údaje popisující pohyb zboží na jednotlivých kartách (období je srovnáváno s datem v operacích - toto datum obvykle obsahuje stejné datum jako je datum uskutečnění zdanitelného plnění z dokladu). Výsledky je možno prohlížet v "Sestava za zboží". "Sestava za skupiny" podává přehled za skupiny zboží (zadáno v kartě). Výpočet je velmi náročný na čas a při velkém množství dat a dlouhém období pro výpočet může trvat dlouho. Karty nebo skupiny v sestavách je možno třídit podle vybraných hodnot. Snadno tedy zjistíte zboží s největší obchodní přírážkou nebo ziskem. Lze také jednoduše odhalit ztrátové prodeje a zboží bez obrátky.

Položka	Popis položky databáze Daně, zásoby,...	Platnost	Jednotka	DD
Zásoby NC	Zásoby ke konci období v nákupních (skladových) cenách	Konec obd.	Kč	
Prodej NC	Prodej v nákupních (skladových) cenách pouze za daňové doklady	V období	Kč	√
Zisk	Rozdíl mezi prodejní a nákupní (skladovou) cenou za všechny operace karty	V období	Kč	√
%Př	procento skutečné obchodní přírážky (podíl zisku z nákupní ceny)	V období	%	√
%Nák	procento spotřeby nákupu (podíl prodeje z celkového nákupu v zadaném období)	V období	%	√
%Zás	procento spotřeby zásob (podíl prodeje ze zásob zboží)	V období	%	√
Příjem	Příjem (naskladnění) v MJ	V období	ks (MJ)	√
Výdej	Výdej (prodej, vyskladnění)	V období	ks (MJ)	√
Zásoba	Zásoba ke konci období	Konec obd.	ks (MJ)	
Nákup	Příjem (naskladnění) v nákupních cenách	V období	Kč	√
Prodej PC	Výdej (prodej, vyskladnění) v prodejních cenách (existují 2 varianty položky Prodej PC - jedna za veškeré karty a druhá pouze za všechny karty mimo účtů)	V období	Kč	√
Nák.služeb	Nákup služeb (pouze typ karty účet na příjmových dokladech)	V období	Kč	√
Pro.služeb	Prodej služeb (pouze typ karty účet na dodacích dokladech)	V období	Kč	√
Základ DPH	Sečtený základ DPH za všechny příjmové (záporně) i výdajové pohyby (kladnou částkou)	V období	Kč	√
DPH	Sečtená DPH za všechny příjmové (záporně) i výdajové pohyby (kladnou částkou)	V období	Kč	√
c_Nákup	Příjem (naskladnění) v nákupních cenách od počátku evidence programu	Od počátku	Kč	
c_ProdejNC	Prodej v nákupních cenách od počátku evidence programu	Od počátku	Kč	

c_Prijem	Příjem (naskladnění) v MJ od počátku evidence programu	Od počátku	ks (MJ)	
c_Vydej	Výdej (prodej, vyskladnění) v MJ od počátku evidence programu	Od počátku	ks (MJ)	

Poznámka: pokud je ve sloupci DD značka √, pak se položka databáze vypočítává pouze za daňové doklady (typ dokladu je v seznamu typů dokladů označen jako daňový doklad).

Tip

Výpočet „Daně, zásoby, ...“ můžete spouštět také podle účetních období (při zadávání období stiskněte **F6**). Všechny operace dokladu musí patřit do stejného účetního období jako hlavička dokladu.

Prodej za zvolené období

Tato funkce umožní spočítat databázi nákupu a prodeje pro každou skladovou kartu za zvolené období a tuto databázi pak opakovaně prohlížet (data se nemění do té doby, než je výpočet opětovně spuštěn). Výpočet prochází pouze operace za zvolené období a za zvolené rozmezí kódů zboží a proto může být v porovnání s jinými výpočty mnohem rychlejší. Výpočet lze také omezit na zvolenou skupinu zboží, zařazení zboží, preferovaného dodavatele nebo výrobce.

Výpočet ukazuje nákupy a prodeje sečtené dle skupiny typu dokladu. Skupinu, do které daný typ patří, můžete nastavit v číselníku typů dokladů (číslo 0 až 9). Např. faktury a dobropisy mohou být v jedné skupině, ostatní daňové doklady v druhé skupině, převodky ve třetí skupině atp.

Prodej za více období

Spočítá databázi prodeje a nákupu za více po sobě jdoucích období. Určete koncové datum pro potřeby výpočtu a program spočítá nákupy a prodeje za zvolený počet předchozích období (pracovní dny, týdny, dekády nebo měsíce).

Údaje je možné potom zobrazit v několika podobách:

1. Sestava
 - pro každou skladovou kartu objeví jeden nebo více řádků (maximálně do počtu zvolených období). Objevují se pouze ty období, ve kterých byl pohyb.
2. Databáze
 - objeví se běžný seznam skladových karet, ve kterém jsou navíc sloupce pro jednotlivé období a v řádcích u skladových karet se ukazuje prodej za toto období
3. Přehled sklad. karet
 - v běžném prohlížení skladových karet (vyvolaný např. z hlavního menu) mohou být zobrazeny (obvykle na konci) informace z této databáze prodeje. Označují se obvykle Prodej-1, Prodej-2, Prodej-3 a značí prodej minulé období, předminulé období a před-předminulé období (atd.)

Databáze prodeje za více období se využívá především pro výpočet optimálního skladového množství, protože na základě něj lze počítat tendenci prodeje.

Přehled prodeje za měsíce

Spočítá a zobrazí přehled nákupů, prodejů, zisků a zásob za všechny měsíce, o kterých program sleduje informace. Řádky označené rokem 3276 (nebo 32768) jsou součtové řádky za všechny měsíce.

Databáze je určena především na vyhledávání a obvykle ji nemá smysl tisknout jako celek. V některých místech v programu (např. v evidenci objednávek na dodavatele) lze pro zvolenou skladovou kartu zobrazit přehled prodeje za měsíce.

Soupis nákupů, prodejů

Po volbě sestavy nákupů nebo prodejů a zadání období program sečte pro každého odběratele (dodavatele) celkové částky dokladů. Pro rozlišení odběratelů (dodavatelů) se používá IČO. Prodeje odběratelům bez zadaného IČO se rozlišují pouze dle jednotlivých typů dokladů. Na závěr všechny údaje setřídí podle velikosti celkového obrátu a vytiskne. Snadno a rychle tak dostanete přehled o nejlepších odběratelích, nebo zjistíte výši vašich nákupů u dodavatelů. Tuto sestavu můžete potom použít při určování dodacích podmínek odběratelům nebo při výběru dodavatele.

U dodavatelů program nepočítá pouze obrát, který vznikl nákupem od tohoto dodavatele, ale počítá prodej a zisk realizovaný na základě příjmů od dodavatele.

Výpočet slev za včasnou platbu

Pokud chcete odměňovat odběratele za včasnou platbu faktur a realizovaný objem prodeje, pak program nabízí vhodný nástroj, jak to udělat. Dle realizovaného objemu prodeje se nastaví pásma s vyjádřením procentuelní slevy. Program pak spočítá objem prodeje za faktury zaplacené do splatnosti a podle jeho výše určí procento slevy. Pro každého zákazníka, u kterého vychází sleva, se připraví dobropis, ve kterém je vyjádřena sleva za každou realizovanou fakturu.

Výpočet slev za odběr

U každého zákazníka je automaticky sledován objem prodeje. V číselníku „Slevy za dlouhodobý odběr“ lze nastavit procento slevy, které připadne zákazníkovi, za dohodnutý objem prodeje. Slevy potom zákazník dostává v dalším období, dokud není znovu spuštěn výpočet slev za odběr.

Konsignační sklad

Do výpočtu jsou zahrnuty doklady typu, který je uveden v nastavených dokladech jako "Konsignační dodávka". Výsledný vytvořený doklad bude typu, který je uveden jako "Konsignační list". Další podmínkou je IČO dodavatele shodné s IČO, které bylo zadáno. Všechna prodaná množství budou přesunuta na nově vytvořený doklad, na původním dokladu zůstanou pouze doposud neprodané zůstatky dodávek. Po ukončení výpočtu je potřeba vytvořený doklad doplnit údaji.

Postup při zpracování konsignačních skladů

1. Je nutné založit zvláštní příjmový typ dokladu "Konsignační list". Podle tohoto typu dokladu program pozná, že doklad je použitelný pro výpočet prodeje z konsignačního dokladu. Typ dokladu lze založit v menu *Další služby/Nastavení programu/Typy dokladů*. Typ dokladu "Konsignační list" obvykle mívá obdobné nastavení jako příjmový dodací list, pouze číslo typu dokladu a pořadí při výběru typu dokladu musí mít nastaveno odlišně od všech příjmových typů dokladů. Pozor: nezapínejte přepínač "Fakturace komise" v dalších přepínačích.
2. V menu *Další služby/Nastavení programu/Nastavené typy* musí být nastaveny položky Konsignační list a Konsignační dodávka. Položku lze nastavit stisknutím Enter (ukazatel musí být předtím přemístěn na příslušný typ) a zvolením typu dokladu ze seznamu příjmových typů dokladů. Položku Konsignační list nastavte na výše popsany typ dokladu "Konsignační list" a položku Konsignační dodávka nastavte na "Dodací list".
3. Založte příjmové doklady typu "Konsignační list", na kterých provedete naskladnění zboží do komisního prodeje. Příjem zboží je prováděn obdobně jako u běžné příjemky a obdobný je i výsledek po zaevidování dokladu (zboží je přidáno k aktuální zásobě, pohyby jsou zapsány v operacích u příslušných karet. Pro větší možnost kontroly doporučujeme založit pro zboží v komisním skladu samostatné skladové karty (jinak program nepozná, zda prodáváte z fyzické zásoby konsignačního skladu nebo Vaše vlastní zboží).
4. V intervalech dohodnutých s dodavatelem proveďte výpočet konsignačního skladu v menu Výpočty. Při výpočtu dochází k přeskupení prodaného zboží z konsignačních listů na nový doklad (obvykle typu Dodací list) a veškeré neprodané zboží zůstává na původních dokladech (konsig.listy). Dochází tedy ke změně původních dokladů ! Celkově však nové doklady odpovídají součtu původních dokladů. Upozorňujeme, že výpočet není vratný (nelze jednoduše obnovit původní stav dokladů). Nově vytvořený dodací list upravte (adresa, zaokrouhlení prodeje, ...), vytiskněte a odešlete dodavateli, který Vám na základě tohoto dokladu zašle fakturu.

Před provedením výpočtu prodeje z konsignačního skladu se program ptá na IČO dodavatele. Toto IČO se musí shodovat s údajem uvedeným v hlavičce Konsignačních listů. Konsignační listy s rozdílným údajem IČO program při výpočtu prodeje ignoruje. Lze tedy provádět konsignační prodej více dodavatelům.

Další věcí, na kterou se program před výpočtem ptá je, zda se mají do výpočtu zahrnout také obaly. Doporučujeme obaly do výpočtu nezahrnovat, neboť program považuje obaly za zcela samostatné zboží a tudíž stav prodeje obalů může být rozdílný od stavu prodeje výrobků, které používají daný obal, což může být pro dodavatele nepřijatelné (a dá se říci i nelogické). Proto je vhodnější obaly doplnit až

do vytvořeného dodacího listu ručně. Výpočet s obaly by mohl být vhodný pouze v případě, když rozlišujete prázdné a plné obaly (různý kód obalu) a pokud obaly použité v konsignačních listech nepoužíváte i na běžných příjmech.

Obraty kontací

Celkový přehled o kontacích získáte v prohlížení kontací. Po zadání čísla konta můžete sledovat jednotlivé kontované pohyby. Kontace má smysl prohlížet pouze v případě, že máte zapnutý přepínač "Používat kontace" v menu *Nastavení programu*.

Klávesy:

- F9** - vymezíte období pro prohlížené kontace
- Ctrl + F10** - vyhledání kontace podle zadaného příkladu

Grafy nákupu a prodeje

Výběr karty ovládejte stejně jako "Oprava a prohlížení". Vyberte sledovanou kartu a stiskněte **Enter**. Program sečte nákupy a prodeje v jednotlivých měsících roku (počítá se podle roku pro číslování). Pro karty s mnoha operacemi může tento výpočet trvat na pomalých počítačích až několik minut. Po dokončení výpočtu je zobrazen sloupcový graf. Klávesou **F6** můžete přepínat mezi grafem nákupů, prodeji nebo tabulkou. Stiskem klávesy **Esc** se vrátíte zpět do výběru karet. Odtud dalším stiskem **Esc** opustíte "Grafy nákupu a prodeje" a vrátíte se do nabídky. Klávesou **F8** lze změnit rok, za který je výpočet prováděn.

Generátor sestav

Modul generátor sestav je určen pro zpracování libovolných sestav, které uživatel potřebuje ze skladového systému zjistit. Pro vytváření nových sestav je potřebné znát mnoho věcí z oblasti programování, logiky a zpracování relačních databází.

Proto je nutné konzultovat vytváření sestav s programátory a běžní uživatelé by se měli omezit pouze na úpravu výběrové podmínky a na spuštění vytváření sestavy. Přesto je modul Generátor sestav velmi důležitý, protože umožňuje během pár minut vytvořit značně složité sestavy podle momentálních potřeb uživatele.

Spuštění vytvoření sestavy :

1. Vyberte z nabízeného seznamu skupin sestav skupinu, ve které se nachází vámi požadovaná sestava a stiskněte **Enter**
2. Po zvolení skupiny sestav program nabídne všechny sestavy ze zvolené skupiny. Vyberte si tu, jež vás zajímá. Výběrovou podmínku lze měnit v rámci opravy definice sestavy (klávesa **F2**) po stisknutí **F6** na údaj "Výběrová podmínka" nebo přímo v

textu výrazu pro výběrovou podmínku. Výpočet sestavy se spustí stisknutím **Enter** na požadované sestavě. Vzhledem k tomu, že program může zpracovávat rozsáhlé databáze, může výpočet trvat dlouhou dobu.

Při vytváření sestav je potřeba znát některé důležité vztahy v databázích. Mezi nejsložitější patří způsob vyhodnocování nákupních cen a s tím související způsob vyhodnocování zisku (nebo lépe řečeno marže z prodeje). Připomínáme, že ke každé operaci, která není nákupní, existuje tzv. nákupní operace. Tuto nákupní operaci program vyhledá při evidování dokladu. Cena v nákupní operaci určuje tzv. nákupní cenu operace, která se v globále za více operací označuje jako prodej v NC (spotřeba).

Schéma vyhodnocování nákupní ceny za jednu operaci :

Nákupní cena		
Operace je nákupní	Pokud operace je příjmová	Pokud operace je dodací (dobropis)
	Operace.Cena	Operace.NakupniCena
Operace není nákupní tzn. existuje odpovídající nákupní operace	Pokud nákupní operace je příjmová	Pokud nákupní operace je dodací
	NakupniOperace.Cena	NakupniOperace.NakupniCena

V jazyku generátoru sestav by příslušná položka záhlaví vyjadřující nákupní cenu mohla vypadat takto :

if (Nakupni, if (Prijem, Cena, NakupniCena), if (NAKUP.Prijem, NAKUP.Cena, NAKUP.NakupniCena)

Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> • V uvedeném příkladě by měl být soubor operací zaveden jako hlavní soubor a zároveň by měl být soubor operací jako relační soubor s alias NAKUP s použitím interního klíče 3 a klíčovou položkou Nakup. • U účtů není nákupní cena sledována (NC=0), proto by účty neměly být dle výše uvedeného schématu vypočítávány

Schéma vyhodnocování zisku za jednu operaci :

Zisk z operace		
Operace je nákupní	Pokud operace je příjmová	Pokud operace je dodací (dobropis)
	-	Operace.NakupniCena - - Operace.Cena
Operace není nákupní tzn. existuje odpovídající nákupní operace	Pokud nákupní operace je příjmová nebo operace je příjmová (vrubopis)	Pokud nákupní operace je dodací
	Operace.Cena - - NakupniOperace.Cena	Operace.Cena - - NakupniOperace.NakupniCena

V jazyku generátoru sestav by příslušná položka záhlaví vyjadřující zisk za jednu operaci mohla vypadat takto :

if (Nakupni, if (Prijem, 0, NakupniCena - Cena), if (NAKUP.Prijem OR Prijem, Cena - NAKUP.Cena, Cena - NAKUP.NakupniCena)

Poznámka
<ul style="list-style-type: none">• V uvedeném příkladě by měl být soubor operací zaveden jako hlavní soubor a zároveň by měl být soubor operací jako relační soubor s alias NAKUP s použitím interního klíče 3 a klíčovou položkou Nakup.• U účtů není nákupní cena sledována (NC=0), proto u účtů v dodacích dokladech platí Zisk := Operace.Cena, zatímco u příjmových dokladů platí Zisk := - Operace.Cena. Zisk u účtů by tedy neměl být dle výše uvedeného schématu vypočítáván

Zpracování inventur

Program podporuje zpracování inventur a to jak kompletní inventury, tak i inventury jen části sortimentu. Při zpracování inventur pomocí počítače je však nutné se držet následujícího schématu:

1. Vytvoření inventárního seznamu (s následným tiskem prázdných inventárních soupisek)
2. Zadání stavu zásob do počítače
3. Vytvoření sestavy rozdílů (manka a přebytky) a případné vyhodnocení záměn zboží
4. Narovnání stavu v počítači na fyzický stav (přebytky do příjmových inventárních dokladů, manka do výdajových dokladů)

Existuje několik způsobů, jak zadat do počítače skutečně nalezené zásoby. V většině případů lze jednotlivé způsoby kombinovat.

- a. ruční zadání zásob přímo do inventárního seznamu
- b. ruční zadání zásob s rozepsáním nalezeného zboží do sekcí (k jednomu zboží může existovat více zápisů o zásobách nalezených v různých lokalitách)
- c. „prodání“ veškerého zboží přes prodej na pokladně nebo přes maloobchodní prodej a následné načtení veškerého takto prodaného zboží do inventárního seznamu
- d. nastavení režimu inventura v prodeji na pokladně následované „prodáním“ veškerého zboží přes prodej na pokladně nebo přes maloobchodní prodej (místo účtenek se tisknou inventární doklady) a následné načtení veškerého takto prodaného zboží do inventárního seznamu
- e. načtení inventárních dokladů ze specializovaného zařízení na zpracování čárových kódů (např. PDT)
- f. načtení inventárních dokladů z přenosného počítače PSION

Vytvoření inventárního souboru

Před zahájením zpracování inventur je třeba založit soubor pro zadávání skutečných zásob zboží. K tomu je určena tato služba. Soubor je založen v datovém adresáři. Všechny případné předchozí zápisy související s předchozí inventurou budou zapomenuty. Do inventárního souboru jsou zkopírovány karty a zásoby aktuální v okamžiku vytváření souboru.

Zadávání stavu zásob

Po provedení fyzické kontroly stavu zásob musíte zjištěné hodnoty zadat do počítače. Nejsnadnější je při zadávání postupovat od prvního k poslednímu druhu zboží. Hledání karet je možno vyvolat stiskem klávesy **F9**. V přístupových právech lze ovlivnit, zda má být viditelná původní zásoba na kartě. Při tisku Inventurní listiny je to možno ovlivnit v definici sestavy. Klávesou **F7** lze vyvolat tisk Inventurní listiny. Tisknout můžete všechny karty, karty se zásobou (zásoba není nulová) anebo karty

s pohybem (u karty je alespoň jedna operace). Pomocí klávesy **F10** nebo **Shift + F9** lze omezit inventurní seznam. Pomocí klávesy **Ctrl+G** nebo přečtením čárového kódu čtečkou čárového kódu se vyhledá zboží dle EAN.

Klávesou F6 lze aktualizovat teoretické (počítačové) zásoby, které byly zapamatovány v době zahájení inventury (zásoba se mohla změnit např. na základě dodatečně zapsaných dokladů). Vyvoláním této funkce se nemění skutečně zadané stavy zboží.

Inventurní listina

Po vytištění této sestavy můžete použít jednotlivé listy pro zapisování zjištěného skutečného stavu zásob. Z těchto listů lze potom stavy zásob přepsat do počítače bez rizika, že by jste některé zboží vynechali.

Na listině se tiskne kód zboží, název, jednotka a je zde vyhrazen prostor pro zápis zásoby zboží. Pokud již skutečná zásoba byla zadána, pak je také vytisknuta.

Načtení skladových zásob z pokladen

Tuto volbu použijte v případě, že používáte prodej na pokladně a inventuru chcete provést tak, že veškeré zboží „prodáte“ pomocí standardních funkcí pro prodej na pokladně. Vyvoláním této funkce (namísto běžné uzávěrky prodeje na pokladně) se veškerý „prodaný“ stav zboží načte do inventurního souboru a chápé se jako skutečně nalezené zboží. Funkci je možné volat opakovaně.

Další zpracování je shodné, jako by byly stavy zásob zadány ručně.

Po dokončení inventury (po provedení vyrovnání rozdílů) je nutné vyvolat běžnou denní uzávěrku prodeje na pokladně, která „udělá pořádek“ v pokladních dokladech a zásobách.

Import inventory – PDT/PSIONy

Pokud inventuru zpracováváte pomocí přenosných zařízení, které umožňují evidenci nalezeného zboží, pak je možné provést načtení nalezeného zboží z tohoto přenosného zařízení.

Další zpracování je shodné, jako by byly stavy zásob zadány ručně.

Sestava rozdílů

Po zadání skutečných stavů zásob je třeba provést vyhodnocení přebytků a mank. V sestavě rozdílů zjistíte pro každý rozdíl výši rozdílu v měrných jednotkách (pro kontrolu záměn) a také finanční zhodnocení přebytku nebo manka (rozdíly jsou vyhodnocovány v nákupních cenách dle volných nákupních operací).

Zásobu pro porovnání je možné vzít ze souboru zásob (v době inventury pak ale nesmí být prováděny s daty žádné změny, jinak by byly spočítány chybné rozdílů) nebo z inventurního souboru (operace pro vyrovnání je možné doplnit i v průběhu další práce). Nezadané skutečné zásoby je při vyhodnocování možno

nahradiť nulovou zásobou, vynechať (bude pak zobrazena zpráva o tom, že nebola zadána skutočná zásoba) alebo vynechať a nevypisovať na sestave rozdielů.

Operace pro vyrovnání / Vyrovnání rozdielů

Před začátkem výpočtu jste dotázáni na stejné věci, jako při sestave rozdielů. Po vyhodnocení inventury je třeba dorovnať zásoby v počítači na skutočné hodnoty. Pro urychlení program pridá do prenosového souboru doklady s operacemi, ktoré potom již stačí při zakládání inventárních dokladů pro dorovnaní zkopírovať, podobně jako se provádí kopírování dokladů (viz. *Příjmové* nebo *dodací doklady/Vstup nového dokladu/Další služby/Kopírování dokladu*). Operace jsou rozděleny tak, aby na jednom dokladu nebylo velké množství operací. Doklady mají již základní údaje nastaveny, avšak obsluha je může libovolně měnit. U výdajových inventárních dokladů (manka) může být jedno zboží rozděleno do několika operací (řídí se to jednotlivými nákupními operacemi). Pokud se vám při výpočtu zobrazí zpráva 'Manka: není dostatečná zásoba pro vyrovnání inventury (Rozdiel:x)', pak bylo pomocí počítače prodáno více kusů, než bylo fyzicky nalezeno při inventuře (buď byl chybně spočítán stav zboží při inventuře nebo byl ošizen některý zákazník).

Další služby programu

Pokladní kniha

Program umožňuje podobné sledování pohybů hotovosti podobně, jako se sleduje v papírové pokladní knize. To je vhodné, pokud sledujete pokladnu na samostatném středisku nebo předzpracováváte data pro účetní. Na samostatný řádek se zapisují jednotlivé příjmy a výdaje v hotovosti (pokladní doklady). Každý řádek má určen datum pohybu, účetní období, poznámku k pohybu (2 x 30 znaků), rozlišení: příjmový/výdajový pokladní doklad, celkovou částku pokladního dokladu a pokud sledujete v pokladně DPH, pak i rozepsání základů a daní dle jednotlivých sazeb.

V seznamu pokladních dokladů je možno použít také těchto kláves:

Enter	- vyvolání oprav a prohlížení pokladního dokladu
F7	- vytiskne seznam vybraných pokladních dokladů
F8	- vyvolá tisk aktuálního dokladu
F9	- rychlé vyhledání dokladu podle data a čísla dokladu
F10	- výběr dokladů a jejich třídění dle vašich požadavků
alt+F7	- vytvoření uživatelské sestavy
ctrl+N	- nový pokladní doklad

Příjmové i výdajové pokladní doklady mohou mít společnou číselnou řadu nebo mohou být číslovány zvlášť. Způsob číslování lze ovlivnit v menu *Další služby/Nastavení programu/Systémové menu/Správce souborů* v souboru SKLADINI.BTR. Tam lze nastavit zda se mají příjmové nebo výdajové doklady číslovat automaticky a jaké je jméno číselné řady (u společného číslování volíme stejné jméno). Jména číselných řad musí být pak zavedeny v seznamu číselných řad v nastavení programu.

Program umožňuje také automatické zaznamenávání vybraných typů skladových dokladů, které jsou v hotovosti, do pokladní knihy. Je pak nutné v seznamu *typů dokladů* označit příslušným přepínačem ty typy, které se mají automaticky zapisovat do pokladní knihy a dále je nutné zapnout přepínač v menu *Oprava INI hodnot*, který celkově zapíná nebo vypíná automatický zápis do pokladní knihy (Přepínač Používat pokladní knihu). I při vypnutém přepínači je však stále možnost pořizovat do pokladní knihy údaje "ručně".

Tisk pokladní knihy

Ve většině případů může takto vedená pokladní kniha plně nahradit její papírovou verzi. Nabídka *Tisk pokladní knihy* umí vytisknout pokladní knihu na tiskárně spolu s počátečním stavem, průběžnými stavy u pohybů a koncovým stavem za libovolné období. Jediná nevýhoda počítačem vedené pokladní knihy oproti papírové verzi je, že nelze sledovat podpisy. Zato lze vystavovat tištěné pokladní doklady (klávesa **F8** v seznamu pokladních dokladů) a na těch už podpisy sledovat je možné.

Doklady v pokladní knize jsou tříděny dle datumu a čísla dokladu.

Převody dat do účetnictví

Program rozlišuje dva základní typy převodu do účetnictví. Jejich uplatnění závisí na tom, jakým způsobem využíváte systém Sklad6. Pokud ve skladovém programu sledujete pouze údaje týkající se zboží, výrobků nebo obalů s obdobnou účetní charakteristikou (tzn. každý typ karty se v závislosti na DPH a typu dokladu účtuje pouze jednoduchým vždy stejným účetním předpisem), pak je vhodné použít zjednodušený převod do účetnictví. Pokud vaše skladové karty mohou být účtovány obecně na libovolný účet nebo sledujete ve skladu i více korunových skladových karet (tzv. účtů) s různým způsobem účtování, pak je nutné použít druhý způsob přenosu dat do účetnictví.

V obou výše zmíněných případech má převod dat do účetnictví dvě fáze. V první připravíme data ze skladového systému do přenosových souborů, které obsahují hlavičky přenášených dokladů a kontace dokladu (rozúčtování). V druhé fázi v programu účetnictví (menu Další služby/Import dat) nahrajeme data z přenosových souborů a při této příležitosti se provede automatické zaúčtování připravených dat do vydaných nebo přijatých faktur nebo do pokladních dokladů.

Při převodu dat do účetnictví se převádí následující údaje:

- Hlavičky přijatých nebo dodacích dokladů, u kterých je v popisu typu dokladu zapnut přepínač "Převádět do účetnictví"
- Kontace dokladů - kontace jsou v prvním způsobu přenosu vytvářeny automaticky při převodu do účetnictví dle nastavení typů dokladů a souboru druhů pohybů do účetnictví (SKLADDRP.BTR) a v druhém případě automaticky nebo ručně dle nastavení v kartách a typech dokladů již při evidování dokladu.

Je možné upravit program, aby poskytoval data i pro jiné účetní systémy.

Jednodušší způsob převodu dat do účetnictví

Při spuštění převodu do účetnictví je nutné zvolit období, ze kterého se mají doklady (buď příjmové nebo dodací) dle datumu odeslání vybírat. Počáteční i koncové datum období musí být z jednoho měsíce. Je také možné omezit vybírané doklady dle čísla dokladu.

Volbu "ruční převod" zapněte pouze v případě, že chcete provést opakovaný převod údajů. V tom případě program při výběru dokladu nebere ohled na to, zda již byl doklad někdy převáděn do účetnictví - čili má-li nastaven příznak "Převeden do účetnictví".

Při převodu dat jsou u každého dokladu přepočítány některé důležité údaje (DPH, celková částka,...) a případné nesrovnalosti jsou hlášeny obsluze programu. Nesrovnalosti mohou vzniknout např. při změně sazby DPH ve skladové kartě. Při zapnutém přepínači "Automatická oprava chyb" jsou hlášeny pouze chyby, se kterými si program nedokáže sám poradit.

Aby byl každý doklad v pořádku zaúčtován v účetnictví je nutné před započítáním převádění nastavit způsob přenosu.

- V menu Další služby/Nastavení programu/Typy dokladů pro každý typ, který má být převáděn :
 1. Zapněte přepínač "Převádět do účta"

2. Nastavte údaj "Typ v účetnictví" dle nastavení vašeho účetního programu (obvykle 1 pro přijaté faktury, 41 pro vydané faktury, 121 pro pokladní doklady). Číslo typu se uplatní pouze v případě, že v importním souboru v účtu máte nastaven údaj "Typ dokladu" na nulu.
3. Nastavte údaj "Druh účtování". Toto číslo určuje, který z účetních předpisů se použije. Účetní předpisy jsou popsány v souboru SKLADDRP.BTR.

- V menu Další služby/Nastavení programu/Systémové menu/Správce souborů vyberte soubor SKLADDRP.BTR a stiskněte F2 :

Pro každý druh příjmu (příjmový/dodací), druh účtování (položka Typ dokladu), druh pohybu (Celkem za doklad, základ DPH, DPH, spotřební daň), sazbu DPH (0%, 5%, 22%) a typ karty (účet, zboží, výrobek, vratný nebo nevratný obal) je možné nastavit jaký účet z účetní osnovy se použije a na jakou stranu se zaúčtuje (Má dáti/Dal). Je vhodné ke každému řádku doplnit též krátký popis. Pokud váš způsob účtování není závislý na procentu DPH nebo na typu karty, pak do těchto položek zadejte hodnotu "Celkem", která způsobí sečtení čísel za všechny sazby DPH nebo za typy karty.

Upozornění
Skladový systém nekontroluje existenci zadaného účtu v účetní osnově. To je kontrolováno až při importu dat v účetnictví.

Nejjednodušší způsob účtování může vypadat např. takto:

Příjem	Typ	Popis	Druh pohybu	%DPH	Typ karty	Účet	Strana
vydaný	41	Celkem za fak	Celkem za Fa	Celk	Celk	311.000	Má Dáti
vydaný	41	Základ DPH	Základ	Celk	Celk	604.000	Dal
vydaný	41	DPH	DPH	Celk	Celk	343.000	Dal

Druhý způsob převodu dat do účetnictví pro složitější účtování

Lze převádět doklady přijaté i vydané. Uživatel s právem převádět doklady podle čísel má pak možnost zvolit běžný způsob převodu, nebo zadat rozmezí čísel dokladů pro převod. Umístění převodních souborů lze ovlivnit v konfiguraci změnou přenosového adresáře. V zásadě jsou převáděny doklady nestornované, s účetním měsícem a rokem odeslání stejným jako v datu uzamčení a s nastaveným příznakem typu dokladu pro převod do účetnictví. Při běžném způsobu převodu jsou převáděny doklady uzavřené a doposud nepřevedené. Při převodu podle čísel jsou převáděny doklady s číslem dokladu v zadaném rozmezí. Běžné chyby popisuje program sám. Úspěšné ukončení převodu program oznámí a nabídne kopírování převodních souborů do archivačního adresáře (viz. Konfigurace). V sestavě "Převod dokladů" jsou zapsány všechny převáděné doklady a v případě chyby i stručný popis. Po úspěšném provedení převodu jsou všechny doklady označeny jako převedené.

Pro nastavení tohoto způsobu kontování a převodu do účetnictví musí být zapnut prepínač "Používat kontace" v inicializačních hodnotách. Dále musí být pro každý převáděný typ dokladu vyplněny údaje v nabídce [Kontace]. Skladové karty s odlišným způsobem účtování musí mít pro odlišné účetní případy nastaveny účty a

strany ve skladové kartě. Program při evidování dokladu vytvoří automaticky seznam kontaktů, který je možné ručně upravit.

Změna data

Tuto funkci můžete využít pokud dopisujete do počítače doklady z minulého období nebo si připravujete doklady pro následující dny. Nastavte datum, se kterým chcete pracovat. Po nastavení program všude, kde dosazoval aktuální datum bude dosazovat Vámi nastavené datum. Změna data neovlivní systémové datum, které používá počítač pro jiné aplikace. Při spuštění programu nebo změně databáze se nastaví datum dle systémového času počítače (pokud máte nastaven přepínač 'Používání systémového data').

Nastavením přepínače 'Dotaz na datum' v inicializačních hodnotách je možné vyvolávat funkci Změna data automaticky při spuštění programu.

Systémové datum počítače je možné změnit v prostředí operačního systému příkazem DATE měsíc-den-rok (např. DATE 05-16-94). Na některých počítačových sítích je datum nastavováno centrálně ze serveru a proto je nutné měnit datum jiným způsobem.

Poznámkový blok

Program poskytuje možnost zaznamenávat si Vaše poznámky do 'Poznámkového bloku'. Můžete si zde napsat např. důležitá telefonní čísla, úkoly pro nejbližší období nebo jakékoli jiné pro Vás důležité informace. Nejdříve zvolte jméno souboru, ve kterém máte uloženy Vaše poznámky. Standardní jméno souboru je SKLAD.NOT a je uložen v konfiguračním adresáři. Pokud při zadání jména souboru použijete znaky * nebo ?, pak program nabídne seznam souborů dle zadané specifikace. Např. pokud zadáte *.* , tak se nabídnou všechny soubory z aktuálního adresáře. Pokud soubor zadaného jména neexistuje, pak program nabídne jeho vytvoření. Po zvolení jména souboru se otevře okno, ve kterém si můžete psát poznámky podobně, jako v jednoduchých textových editorech.

Poznámkový blok lze vyvolat v menu *Další služby/Poznámkový blok* nebo kdykoli stisknutím kláves **Alt + E**.

Ovládání poznámkového bloku :

Můžete používat následující klávesy:

<i>kurzorové šipky</i>	- pohyb kurzoru ve směru šipky
<i>Enter</i>	- vložení řádku na pozici kurzoru v případě, že je kurzor uprostřed řádku, pak je řádek tzv. rozlomen (rozdělen na 2 řádky)
<i>Ctrl + Y</i>	- vymazání celé řádky na pozici kurzoru
<i>F2</i>	- uložení textu do souboru
<i>Shift+F2</i>	- uložení textu do souboru s jiným názvem
<i>F7</i>	- tisk celého textu na tiskárnu
<i>F9</i>	- změna jména souboru, ve kterém je text uložen

F10	- zvolení řídicího příkazu pro tiskárnu (úzké, popř. široké písmo)
Esc	- ukončení práce s editorem; pokud byla v textu provedena změna, pak jste dotázáni, zda chcete text uložit

Sestavy

Tato služba poskytuje uživateli možnost prohlížet a tisknout sestavy, které byly vytvořeny již dříve. Program nabízí seznam všech možných sestav. Uživatel si musí vybrat (stiskne **Enter** na zvolené sestavě). Dále je možné zvolit, zda chcete sestavu

prohlížet na obrazovce nebo zda chcete sestavu tisknout na tiskárně. Pokud sestava ještě nebyla vytvořena nebo není přístupná z jiného důvodu, pak je ohlášena chyba.

Jednotlivé sestavy lze chránit přístupovými právy; pro každý typ uživatele lze zvolit, zda má přístup k sestavě nebo nikoli.

Všechny sestavy jsou uloženy v konfiguračním adresáři. Seznam sestav a přístupová práva k nim jsou uloženy v souboru SKLADSES.BTR. Sestavy tvořené pomocí **Alt +F7** (alternativní sestavy) jsou uchovány v souboru SESTAVA.SES (Ostatní sestavy).

Kontrola dat

Toto menu slouží ke kontrole integrity Vašich dat. Pokud máte podezření, že vazby údajů ve Vaší databázi jsou v nepořádku (vystavené doklady neodpovídají stavu zásob, nelze vystavit doklad na zboží, jehož je dostatečná zásoba apod.), pak je vhodné spustit kontrolu dat. Je možné spustit kontrolu jednotlivých částí systému. Pokud chcete mít jistotu, že Vaše data jsou v pořádku, pak spusťte postupně všechny tři nabízené kontroly :

Kontrola dokladů	- projde všechny zaevidované doklady a přepočítává celkovou částku u dokladu
Kontrola karet	- projde všechny skladové karty a přepočítává zásobu, zda odpovídá evidovaným operacím
Kontrola údaje prodáno	- kontroluje, zda údaj prodáno u nákupních operací odpovídá výdajovým operacím

Každá z výše uvedených kontrol může být časově velmi náročná. Je vhodné, aby v průběhu kontroly s daty nikdo nepracoval (platí pro počítače v síti). Pokud nemáte důvod, tak kontroly zbytečně nespouštějte.

Export dat ze souborů

Tuto funkci programu můžete použít v případě, že potřebujete přenést vybrané údaje ze systému Sklad6 do jiného uživatelského prostředí a tam je dále zpracovávat způsobem, který systém Sklad6 neumožňuje. Příkladem může být potřeba zpracovávat seznam dokladů v tabulkovém kalkulátoru v prostředí Windows.

Z nabízeného seznamu souborů si vyberte soubor, který chcete exportovat (tzn. převést do jiného formátu, který cizí prostředí umí zpracovat). Po stisku **Enter** se zobrazí obsah vybraného souboru. Nyní můžete vybrat záznamy, které chcete exportovat (např. pomocí **F10** nebo **Shift+F9**). Můžete exportovat také všechny záznamy souboru.

Po stisknutí **F2** se zobrazí dialogové okno, ve kterém lze nastavit parametry exportu. Mezi základní parametry patří výstupní formát dat (textový formát, databázový formát DBF III nebo textový formát Mail Merge), jméno výstupního souboru (jméno souboru, do kterého se uloží exportovaná data) a typ kódování (Kamenický, ASCII, ASCII-2, LATIN 2, Windows). Pokud vypnete přepínač "Exportovat všechny položky databáze", pak se program před spuštěním exportu zeptá, které položky (sloupce) databáze má exportovat, jinak exportuje všechny položky. U textového formátu se zobrazují také další parametry, které umožňují přizpůsobení textového formátu jednotlivým programům. Např. pro programy z prostředí MS Windows doporučujeme nastavit typ kódování na LATIN 2 (nebo Windows) a kód oddělovače položek na 9 (tabulátor).

Export se spustí stisknutím **F2** v dialogovém okně. Je vytvořen nový exportovaný soubor. Původní zdrojový soubor zůstane beze změny.

Pokud potřebujete exportovat data z více databází do jednoho souboru nebo exportovat složitější případy, pak je to možné uskutečnit také pomocí generátoru sestav.

Pod položkou export dat se skrývá také možnost importovat data z jiných systémů (data musí být ve formátu DBF). Import můžete vyvolat tak, že na zvoleném souboru stisknete klávesu **F6**.

Import souboru z CSV formátu

Program nabízí možnost importovat doklady z externích skladových systémů. Import dokladu je možné vyvolat z menu nebo spuštěním skladového programu s parametrem CSV:jméno_souboru. Program nejdříve načte data do přenosového souboru a odtud je možné doklad zaevidovat do příjemky (nebo i do jiného dokladu).

Formát CSV souborů

Pro přenos dat je jednodušší, pokud jsou data umístěny v jednom souboru (umožní to např. po kliknutí na přílohu v poštovním programu rovnou otevřít skladový program).

Používá se proto tato struktura souboru (platí pro import z textového formátu):

*DOKHL;Doklad,TypDokladu,Datum,DatumUZP,ICO,DIC,Jmeno,Jmeno2,Ulice,Mesto,PSC,CisloDL,Poznamka,Mena,Sleva

....hlavička dokladu....

*DOKRD;KodZbozi,Mnoz,Cena,SazbaDPH,KsBal,Sleva,TypKarty,Nazev,Skupina,Skupina2,Jednotka,EAN,EANbal,Poznamka,Vyrobce,Hmotnost

....položky dokladu....

Příklad:

*DOKHL;Doklad,TypDokladu,Datum,DatumUZP,ICO,DIC,Jmeno,Jmeno2,Ulice,Mesto,PSC,CisloDL,Poznamka,Mena,Sleva

165123,5,18/02/2002,"18/02/2002","48154393","238-48154393","VESKO Jičín, spol. s r.o.",,"Dělnická 15","Jičín","506 01","916512","Pokus",,,

*DOKRD;KodZbozi,Mnoz,Cena,SazbaDPH,KsBal,Sleva,TypKarty,Nazev,Skupina,Skupina2,Jednotka,EAN,EANbal,Poznamka,Vyrobce,Hmotnost

"6J548451",1,182.12,22,1,0,,"Tyč kavárenská bílá 135","6001",,"ks",,,,"Pokus",,

"6J549030",5,44.61,22,6,0,"Z","Tyč kavárenská bílá 135","6001","AB","ks",

"8590000000000","85920000000000","Pokus","XY",0.3

Každá položka dokladu (řádek faktury) je v souboru na jednom samostatném řádku. Na jednom samostatném řádku jsou i záhlaví (dokladu i položek) a data z hlavičky dokladu. Řádky jsou odděleny znaky CR LF.

Jednotlivé položky v řádku jsou odděleny čárkou nebo tabelátorem. Řádky mohou být zakončeny středníkem. Údaje mohou být umístěny v uvozovkách (a to i číselné údaje). Případné uvozovky uvnitř textu je vhodné nahradit dvojicí uvozovek nebo uvozovky nahradit jiným obdobným znakem např. ` . Kódování češtiny je libovolné (z hlediska programu je to výhodné v pořadí: Kamenicky / LATIN2 / Windows).

Ceny jsou uváděny v cenách bez DPH. Typ zboží může rozlišovat např. obaly.

Většina položek z hlavičky dokladu není využívána. Podstatné údaje jsou Doklad, Datum, ICO (IČO dodavatele). Ostatní údaje v CSV databázi vůbec nemusí existovat (ale neuškodí). V databázi mohou být navíc také libovolné další údaje (např. Zakazka, Banka, OdbICO, OdbJmeno, OdbMesto, OdbPSC apod.), importní program je bude ignorovat.

Pořadí položek v řádku je nevýznamné, samozřejmě to co je v nadpisu musí být na odpovídajícím místě v datové části. Prázdné a nulové údaje vůbec nemusí být uvedeny (za čárkou následuje další čárka).

Podobně to platí i pro položky faktury (pro změnu ale zde většina údajů bude využita). Mimo některé klíčové položky nemusí být ale většina údajů v databázi definována.

Pojmenování souboru může být libovolné (vč. dlouhých názvů – doporučujeme však raději použít klasické max.8 znaků pro jméno souboru). Přípona souboru by měla být CSV (může to však kolidovat s Excelem, který tyto tabulky taky umí načíst). Může však být i jiná, ale raději taková, která se běžně nepoužívá (nevhodné je např. .TXT). Pro snazší orientaci by snad bylo dobré, pokud by jméno souboru obsahovalo číslo dokladu.

Pokud by dělalo problémy rozdělení jednoho souboru do 2 sekcí (hlavička *DOKHL a položky *DOKRD), pak je možné do CSV souboru uvádět pouze položky dokladu (*DOKRD), ale je třeba do nich doplnit ještě Doklad, Datum a ICO (do každého řádku dokladu).

Naopak určitým zjednodušením může být, pokud by data obsahovali i třetí sekci:

*DOKKARTY;KodZbozi,Cena,SazbaDPH,KsBal,TypKarty,Nazev,Skupina,Skupina2,Jednotka,EAN,EANbal,Poznamka,Vyrobce,Hmotnost
...skladové karty (pouze za položky z dokladu)...

V takovémto případě by tyto údaje již nemuseli být v sekci *DOKRD (musí tam zůstat KodZbozi, Mnoz, Cena, SazbaDPH). Údaj "Cena" je v tomto případě ceníková prodejní cena dodavatele (může se lišit od ceny v položce v dokladu).

Program nabízí obdobnou možnost importu dokladů z DBF formátu. Jména položek jsou v tomto případě shodná se sekci *DOKRD v textovém formátu CSV. V jednom DBF souboru může být uložen pouze jeden doklad.

Přenosy z notebooků

Přenosy mezi notebooky a hlavním počítačem slouží pro přenášení údajů pro obchodní cestující a pro přenosy objednávek, které obchodní cestující zajistili.

Práce s notebooky probíhá takto:

1. Obchodní cestující v určitých obvykle pravidelných intervalech (např. 1xdenně) převezme disketu, na které jsou uloženy údaje o zboží a zásobách z hlavního počítače. Údaje z této diskety načte do notebooku.
2. Obchodní cestující obvyklým způsobem vystavuje pomocí notebooku objednávky (menu *Požadavky*)
3. Objednávky jsou z notebooku zkopírovány na disketu. Disketa je načtena hlavním počítačem a objednávky jsou pak postupně zpracovávány (na jejich základě jsou pomocí přenosu z objednávek vystavovány faktury)

Menu pro přenos mezi notebookem a hlavním počítačem se liší podle toho, zda pracujete na notebooku nebo na hlavním počítači (*Přepínač Režim notebook v Konfiguraci*).

Vytvoření převodních dat

Pokud chcete informace o stavu zásob přenést na notebook, pak musíte nejdříve spustit Vytvoření převodních dat. Tato volba připraví všechny potřebné soubory pro přenos údajů. V údajích o zásobě zboží budou odečteny všechny rezervace v daném skladu. Po přípravě dat program ukončí práci a spustí komprimační program, který vytvoří výsledný přenosový soubor NOTEBOOK.ZIP. Tento soubor pak může být kopírován pomocí služby Kopírování dat na disketu. Přenosový soubor obsahuje informace o zboží, zásobě zboží, adresář dodavatelů a odběratelů. Dále jsou přepsány dodací i přijaté doklady a operace.

Kopírování dat na disketu

Po vytvoření převodních dat můžete nakopírovat přenosový soubor na tolik disket, kolik potřebujete (např. pro každý notebook jednu disketu nebo i jednu disketu pro více notebooků). Při přenosu lze zvolit, zda chcete přenést údaje na disketovou jednotku A: nebo B:. Doporučujeme používat jiné diskety pro přenos z hlavního počítače a jiné pro opačný přenos. Diskety pro přenos by měly mít dostatečnou volnou kapacitu. Stará data vzniklá přenosem stejného typu jsou mazána automaticky.

Nastavení programu

Toto menu umožňuje změnit některé základní charakteristiky programu. Nastavením nejrůznějších přepínačů a údajů lze značně upravit chování programu a přizpůsobit je Vaším potřebám. Lze zde např. nastavit identifikační údaje Vaší firmy (Jméno, IČO, bankovní účty,...), přizpůsobit chování programu konkrétnímu počítači (Nastavení konfigurace), změnit vlastnosti jednotlivých typů dokladů (faktury, dobropisy,...) a způsob jejich zadávání a můžete zde nastavit některé pomocné číselníky, které se obvykle nastavují pouze při instalaci programu. Jednou z položek menu v Nastavení programu je Systémové menu, kde můžete prohlížet a měnit systémové číselníky (menu, přístupová práva, zobrazení databází, seznamy uživatelů, ...).

Upozornění
Před zásahem do těchto nastavení pozorně pročtěte popis v této příručce nebo alespoň nápovědu v programu.

Konfigurace

Zde můžete nastavit prostředí pro práci programu platné pro stanici, na které pracujete. Ostatní stanice v počítačové síti tyto změny neovlivní (mimo číselník dostupných tiskáren a směrování sestav).

Jsou-li všechny přepínače a hodnoty nastaveny podle vašich přání, pak stiskněte klávesu F2 a změny budou uloženy. Pokud se chcete vrátit k původnímu nastavení, pak stiskněte klávesu ESC (údaje nastavené v nabídce Dostupné tiskárny a Směrovány sestav ale zůstanou uloženy). Všechny údaje ovlivňují činnost počítače, na kterém pracujete. Ostatní počítače v síti mají svá vlastní nastavení "Konfigurace". Pokud tedy potřebujete zapnout barevný provoz na všech počítačích v síti, pak musíte provést toto nastavení pro každý počítač zvlášť.

Konfigurace se ukládá do souboru SKLADKFG.BTR, který bývá umístěn v tzv. konfiguračním (někdy též uživatelském) adresáři. Tento adresář musí mít každý počítač v síti určen jednoznačně (více počítačů nesmí sdílet tentýž konfigurační adresář). Jméno uživatelského adresáře se obvykle načítá ze systémové proměnné UZIV, kterou je třeba definovat v operačním systému (např. v souboru AUTOEXEC.BAT).

Základní nastavení konfigurace

Barevný provoz

- zobrazování bude černobílé nebo barevné.

Efekt při otevírání oken

- je-li tato volba zapnuta, nové okno je na obrazovce vykreslováno postupně. Na rychlých počítačích je tento efekt téměř neznatelný, ale příjemný. Na pomalých počítačích může zpomalovat práci a snižovat přehlednost obrazovky. Proto vyzkoušejte obě možnosti nastavení a vyberte si podle svého.

Použít systémové datum

- po spuštění program zjišťuje aktuální datum dotazem. Pokud zapnete tuto volbu, bude jako

	aktuální datum použito systémové datum počítače. Jinak bude použito datum zjištěné při posledním spuštění programu.
Zobrazování času	- zapnete-li tuto volbu, bude v pravém horním rohu obrazovky zobrazován aktuální čas. Čas je zobrazován, jen když počítač čeká na stisk klávesy obsluhou (nemá co dělat).
Režim notebook	- zapnutý přepínač informuje program o tom, že pracujete na notebooku pro obchodní cestující.
Uživatel->Vystavil	- po spuštění programu a vybrání uživatele je toto jméno automaticky zapsáno do kolonky "Vystavil" a je použito při zakládání nových dokladů.
Používání EAN	- program má vestavěnou podporu pro používání čárového kódu k identifikaci zboží. Máte-li k počítači připojenu čtečku a chcete čárový kód používat, pak zapněte tuto volbu. Před zavedením systému čárových kódů doporučujeme konzultaci s dodavatelem programu, zejména s ohledem na možnou nekompatibilitu čtečky se standardem podporovaným programem.
Vyměnit Y a Z	- máte-li klávesnici QWERTY a raději byste chtěli používat QWERTZ nebo naopak, pak zapněte tento přepínač.
Ovládání klávesnice	- ovladač pro českou klávesnici musíte nastavit v souladu s tím, jak je nastaven váš počítač. Pokud používáte klávesnici dodanou s operačním systémem (např. Windows), pak je nutné vybrat volbu <i>Externí ovladač (kód LATIN2)</i> . Přepínání mezi českou a anglickou klávesnicí potom zajišťuje externí ovladač klávesnice (obvykle to bývá Ctrl+Alt+F1 a Ctrl+Alt+F2). Pokud počítač nemá žádný ovladač klávesnice nainstalován, pak si můžete vybrat mezi volbou <i>Interní ovladač vypnut</i> (diakritika nebude podporována) a <i>Interní ovladač (kód Kamenický)</i> (diakritika bude podporována). Pro přepínání české a anglické klávesnice u interního ovladače klávesnice slouží klávesy Alt+F1 a Alt+F2
České zobrazování	- režim zobrazování českých znaků na obrazovku musíte nastavit v souladu s tím, jak je nastaven váš počítač. Nemáte-li monitor s českou znakovou sadou, nebo programovou podporu češtiny pro váš monitor (VGA), pak namísto českých znaků s háčky a čárkami se budou zobrazovat "podivné" znaky. V prostředí Windows doporučujeme používat originální ovladač pro zobrazování češtiny v kódování LATIN2, protože to umožní bezproblémové zobrazování v okně Windows. Program pro nastavení zobrazování češtiny musí být již spuštěn v době, kdy dochází ke spuštění

	skladového programu. Můžete využít také námi dodávanou nerezidentní utilitku csvga.com pro podporu zobrazování češtiny ve formátu Kamenický (je třeba spustit těsně před spuštěním skladového programu). Při spouštění programu se nastavení nepoužije až do té doby, než je uživatel poprvé přihlášen (tzn. čeština se do té doby může chybně zobrazovat). Tento problém může řešit parametr programu /LATIN2.													
Číslo pokladny	- určuje číslo pokladny pro evidenci účtenek v modulu prodej na pokladně													
Číslo pokladní knihy	- určuje číslo pokladní knihy. Pokud necháte hodnotu 0, pak se použije společná pokladní kniha pro všechny pokladní místa. Aby mohl program zpracovávat více pokladních knih, je nutné ho nakonfigurovat i v dalších částech programu.													
Čas-šetřič obrazovky	- program má vestavěnu funkci šetření monitoru při nečinnosti; zde můžete nastavit počet minut pro aktivaci. Nebude-li po zadaný počet minut stisknuta žádná klávesa nebo proveden pohyb myši, pak bude vyvoláno šetření monitoru. Zpět se vrátíte po stisku libovolné klávesy. Nastavíte-li 0, pak bude tato funkce vypnuta.													
Zakázka	- po vyplnění budou mít všechny nově založené doklady přednastaven údaj "Zakázka" touto hodnotou.													
Vystavil	- po vyplnění budou mít všechny nově založené doklady přednastaven údaj "Vystavil" touto hodnotou, pokud není zapnut přepínač Uživatel->Vystavil.													
Přenosový adresář	- používá se jako přednastavený adresář pro přenosy údajů mezi skladovým systémem a jinými systémy													
Archivační adresář	- používá se jako přednastavený adresář pro archivaci (kopírování) přenosových souborů													
Nastavení předdefinované tiskárny														
Tiskový soubor	- tato položka určuje cílový soubor pro tisk <table><tr><td>PRN, LPT1</td><td>-</td><td>první</td><td>paralelní</td><td>port</td></tr></table> (nejčastější) <table><tr><td>LPT2</td><td>-</td><td>druhý</td><td>paralelní</td><td>port</td></tr></table> <table><tr><td>soubor</td><td>-</td><td>výstup bude prováděn do souboru (včetně řídicích znaků)</td></tr></table> <p>Tento údaj může mít i složitější formát. Nastavení můžete provést v nabídce [Připojení tiskáren]</p>	PRN, LPT1	-	první	paralelní	port	LPT2	-	druhý	paralelní	port	soubor	-	výstup bude prováděn do souboru (včetně řídicích znaků)
PRN, LPT1	-	první	paralelní	port										
LPT2	-	druhý	paralelní	port										
soubor	-	výstup bude prováděn do souboru (včetně řídicích znaků)												
Typ tiskárny	- vyberte odpovídající druh tiskárny pro tiskárnu, která se má nastavit po spuštění programu. Typ tiskárny lze měnit pouze pokud byl program spuštěn s parametrem p:printer.DEF. Typ tiskárny mění													

- způsob komunikace programu s tiskárnou a proto při vybrání chybného druhu tiskárny bude program tisknout nesmyslné znaky.
- Download pro tisk.STAR** - tento přepínač povolte pouze v případě, že máte připojenou devítijehličkovou tiskárnu STAR nebo kompatibilní. V ostatních případech vede k tisku nesmyslných znaků na tiskárně.
- Kódování**
- "ASCII" = tisk bez diakritiky a rámečků
 - "Kamenický" = tisk s diakritikou v kódování Kamenický
 - "ASCII2" = tisk bez diakritiky
 - "LATIN2" = tisk s diakritikou v kódování LATIN2 (cp 852)
 - "Windows" = tisk s diakritikou v kódování Windows
- Řádky na tiskárně** - počet řádků tisku na jedné stránce papíru
- Parametry sestav** - předdefinované nastavení parametrů pro tisk

Periferní zařízení

Instalována čtečka EAN kódu - zapněte pokud máte připojenu čtečku čárového kódu pře sériový port

Port, baud, Data Bits, Stop Bits, Parity - nastavte stejné hodnoty, jaké jsou u připojené čtečky čárového kódu. Po změně nastavení je obvykle nutné vypnout počítač.

Režim COM čtečky

- Automatický – kód jednoho kusu se prodá jako 1 kus, kód pro balení se prodá jako 1 balení
- Vstup počtu MJ – kódy pro kusy i balení se budou prodávat vždy jako 1 kus
- Vstup balení – kódy pro kusy i balení se budou prodávat vždy jako 1 balení

Režim klávesové čtečky - totéž jako režim COM čtečky, ale uplatní se pouze u čteček čárového kódu, které jsou připojeny přes klávesnici (ne přes sériový port)

Peněžní zásuvka – režim práce -

- nepoužívat:* peněžní zásuvka není automaticky otvírána
- před evidováním:* peněžní zásuvka se otevře před zahájením evidování dokladu
- po evidování:* peněžní zásuvka se otevře po dokončení evidování dokladu
- před tiskem:* peněžní zásuvka se otevře před zahájením tisku dokladu
- po tisku:* peněžní zásuvka se otevře po dokončení tisku dokladu
- po stanovení ceny:* peněžní zásuvka se otevře ihned jakmile je známa celková cena

	za doklad (po uplatnění případných slev)
<i>při placení:</i>	peněžní zásuvka se otevře po zadání částky, kterou platí zákazník
Peněžní zásuvka – port	- peněžní zásuvka může být připojena mnoha způsoby; zadané číslo určuje způsob připojení
0:	zásuvka připojena přes tiskárnu (platí pro tiskárny STAR a některé další)
1:	zásuvka připojena přes sériový port COM1
2:	zásuvka připojena přes sériový port COM2
3:	zásuvka připojena přes sériový port COM3
4:	zásuvka připojena přes sériový port COM4
9:	zásuvka se otvírá rezidentním programem (zapsáním znaku \$ do souboru CASH)
10:	zásuvka připojena přes tiskárnu (platí pro tiskárny POS EPSON a některé další)
11:	zásuvka připojena přes port LPT1
12:	zásuvka připojena přes port LPT2
13:	zásuvka připojena přes port LPT3
14:	zásuvka připojena přes sériový port LPT4 (pro LPT1 až LPT4 musí být vložena do počítače speciální karta)
513:	zásuvka připojená přes kartu - otvírání přes port 201h
<i>ostatní:</i>	zásuvka otvíraná přes kartu GACC, číslo určuje port, na který se má poslat příkaz pro otevření zásuvky
Zákaznický display – režim práce	-
<i>nepoužívat:</i>	zákaznický displej není připojen
<i>pouze celkové částky:</i>	na displeji je zobrazena pouze celková částka za doklad (nejsou průběžně zobrazovány položky)
<i>všechny částky:</i>	na displeji se průběžně ukazují veškeré informace o prodeji zboží
Zákaznický display – port	- zákaznický displej může být připojen mnoha způsoby; zadané číslo určuje způsob připojení
1 až 4:	displej (2 řádky po 20 znacích) připojen na sériový port COM1 až COM4; displej podporuje příkaz pro mazání displeje (#12)
8:	displej je řízen externím programem (např. Display6) přes soubor CASHDISP.DAT
9:	displej je řízen externím programem přes komunikační soubor CASH
11 až 14:	displej (2 řádky po 20 znacích) připojen na sériový port COM1 až COM4; displej nepodporuje příkaz pro mazání displeje

- 21 až 24: displej (2 řádky po 20 znacích) připojen na sériový port COM1 až COM4; zobrazování na displeji je nutné nejdříve inicializovat (EPSON); displej podporuje příkaz pro mazání displeje
- 255: testovací režim – informace nejsou zobrazovány na displej, ale jsou zobrazeny na prvním řádku monitoru
- ostatní: displej řízený přes kartu GACC (jednořádkový číselný displej), číslo určuje port, na který se má poslat informace o zobrazené části

Zákaznický display – kódování - pro některé druhy displejů lze nastavit, jaké má být použito kódování pro zobrazení textů. Nastavením na hodnotu ASCII zvolíte, že displej nebude zobrazovat diakritiku.

Režim programovatelné klávesnice – standardní-trvalý

Zadejte jméno sekce z číselníku programovatelných klávesnic; veškeré makro klávesy z tohoto číselníku se budou používat od přihlášení uživatele až do jeho odhlášení

Režim programovatelné klávesnice – v prodeji na pokladně

Zadejte jméno sekce z číselníku programovatelných klávesnic; veškeré makro klávesy z tohoto číselníku se budou používat při vstupu do maloobchodního prodeje (vhodné pro nadefinování zkratkových kláves pro zrychlený prodej zboží)

Dostupné tiskárny

V tomto číselníku nadefinujte všechny tiskárny, které jsou přístupné ve vaší počítačové síti. Jednotlivé vlastnosti tiskáren jsou analogické výše popsaným vlastnostem předdefinované tiskárny v základním nastavení konfigurace.

Nadefinované tiskárny lze použít v nabídce připojení tiskáren.

Připojení tiskáren

Můžete nadefinovat pro každý počítač v počítačové síti až 5 připojených tiskových zařízení. Každé tiskové zařízení (tiskárna) je určena svým připojením (buď komunikační port nebo jméno souboru) a ovladačem tiskárny. Lze použít standardní komunikační porty LPT1 (lze použít i ekvivalentní název PRN), LPT2, LPT3 nebo LPT4 pro tisk na tiskárnu nebo můžete zadat libovolné jméno souboru, do kterého má být přesměrován tiskový výstup. Jméno ovladače tiskárny (označení tiskárny) je třeba vybrat z číselníku dostupných tiskáren.

Lze definovat také speciální „tiskárnu“, jejímž úkolem je přesměrování tiskového výstupu v nějakém standardním formátu (např. text v kódování Windows, který lze otevřít běžnými Windows programy). To uděláte tak, že určíte jméno souboru, do kterého má být přesměrován výstup a do ovladače tiskárny vyberete „tiskárnu“ VystupTXT. Ta musí být definována v dostupných tiskárnách (typ tiskárny: Výstup bez řídicích znaků; kódování: Windows).

Pokud používáte tiskárny, které nepodporují přímo tisk z DOS aplikací, ale mají ovladače jen pro Windows, tak můžete využít program DOSexec, který mimo jiné provádí podporu tisku z našich aplikací. Nadefinujete si v připojení tiskáren novou „tiskárnu“, kde zvolíte jednoznačné jméno souboru (např. TISK001.PRN) a jako ovladač tiskárny vyberte EPSON (v dostupných tiskárnách musí být definovaná tiskárna, která používá typ tiskárny „Epson, Star“; kódování nastavte na Kamenický nebo LATIN2). Poté je potřeba obdobným způsobem nakonfigurovat i program DOSExec. Program DOSExec můžete využít i v případě, že chcete tisknout sestavy s obrázky (např. logem firmy).

Protože veškeré připojení tiskáren je při ukládání nastavení „nakódováno“ do jednoho textového řádku s omezenou délkou (v konfiguraci je vidět v údajích Tiskový soubor), tak je vhodné případná jména souborů volit co nejkratší. V případě, že program není schopen uložit nastavení kvůli velké délce jmen souborů, objeví se varovné hlášení.

Pokud chcete přesměrovat tisk na tiskárnu, která je připojena k jinému počítači v síti, pak je nejdříve nutné pomocí síťových služeb počítačové sítě tzv. zachytit port tiskárny (např. LPT2) a teprve potom v programu nadefinovat tisk na takto zachycený port.

Např. ve Windows 98 je nutné na počítači, kde je připojena tiskárna nejdříve v nastavení sítě aktivovat službu pro sdílení tiskáren. Pak v nastavení tiskáren zvolit u vybrané tiskárny „Sdílení“ a určit nějaký název tiskárny pro účely sdílení. Na počítači, ze kterého chcete tisknout se pak nainstaluje nová síťová tiskárna (nastavení je převzato z počítače, kde je připojena sdílená tiskárna) a nastaví se také zachytávání portu tiskárny.

Upozornění
Pokud máte definováno více tiskáren, pak první tiskárna definovaná v připojení tiskáren by měla mít stejné nastavení jako předdefinovaná tiskárna v hlavním okně Konfigurace. Tzn. že musí používat stejný typ tiskárny, kódování atp.

Tip
Pokud chcete tisknout na tiskárny připojené přes sériový port počítače (např. pokladní tiskárny), pak je vhodné pomocí příkazu MODE LPT1=COM1 přesměrovat paralelní port tak, aby ve skutečnosti tisknul na sériový port. V programu potom nastavíte připojení tiskárny na LPT1.

Parametry sestav

Zde nadefinujete vlastnosti předdefinované tiskárny. Tyto vlastnosti se použijí při startu programu jako standardní a platí do té doby, než je v tiskové nabídce sestavy zvolena volba „Změna tiskárny“. Před každým tiskem sestavy je možné pro danou sestavu změnit nastavení, ale při další sestavě se opět obnoví standardní nastavení.

Tisk od strany by měl být nastaven na 1, tisk do strany na 9999. Levý okraj vyjadřuje počet mezer zleva, který bude přidán na začátek každého řádku v každé tiskové sestavě. Zapnutý přepínač „Pauza mezi stranami“ vyvolává při tisku vícestránkové sestavy při přechodu mezi stranami informační okno, které je nutné

potvrdit. Přepínač „Začít na nové stránce“ způsobí odstránkování tiskárny při zahájení tisku každé sestavy.

Mnohem praktičtější je přepínač „Na konci odstránkovat“, který způsobí to, že každý tisk je ukončen повеlem pro zavedení nové strany papíru (každá sestava tak bude začínat na nové stránce). U většiny laserových a inkoustových tiskáren je nutné mít tento přepínač zapnutý, protože jinak nevyjede papír z tiskárny po dokončení tisku.

Směrování sestav

Tato volba umožňuje tisk vybraných sestav na jiné tiskárně než je standardní. To se může hodit, pokud např. tisknete účtenky na malou pokladní tiskárnu, ale všechny ostatní doklady a sestavy mají být směrovány na velkou tiskárnu. Volba směrování sestav je společná pro všechny počítače v síti.

Poznámky k nastavení české klávesnice

Vestavěný (interní) ovladač české klávesnice vám umožňuje psát česky s háčky a čárkami i bez použití rezidentních ovladačů. Kódování znaků je prováděno v režimu Kamenický.

Možnosti ovladače:

- vypnutí stiskem kláves **Alt + F2**
- zapnutí stiskem kláves **Alt + F1**
- znaky **+ěščřžýáíé** jsou umístěny na horní řadě klávesnice (jako u psacího stroje)
- současným stiskem Shift a jedné z kláves 1 až 9 dostanete původní význam klávesy, číslice 1 až 9 (jako u psacího stroje)
- současným stiskem Alt a jedné z kláves 1 až 9 dostanete původní význam klávesy po stisknutí Shift, znaky ! až)

Poznámka
Pro zobrazení s diakritikou na počítačích s grafickou kartou EGA nebo VGA lze použít dodávaný program CSEGA.COM nebo CSVGA.COM (v konfiguraci nastavte kódování Kamenických). Tyto programy však nejsou rezidentní, ale pokud je spustíte těsně před spuštěním programu Sklad6 (např. ve spouštěcím dávkovém souboru), pak budou fungovat správně.

Oprava ini. hodnot

Základní nastavení

Firma

- zadejte adresu, IČO a DIČ vaší firmy, tyto údaje budou použity při tisku dokladů, ...

Rok pro číslování

- zde je uveden aktuální rok pro práci programu; využívá se hlavně pro vyhledávání dokladů a jako rok pro zpracování grafů

Číslo bank. účtu

- pořadové číslo bank. účtu ze seznamu bank. účtů vaší firmy. Tento účet bude použit jako implicitní

	účet pro platby. Po stisku klávesy Enter můžete bank. účty prohlížet a opravovat.
Standard. splatnost	- pro nově založené doklady bude splatnost nastavena na počet dní, který zadáte. V dokladu můžete splatnost změnit. Pokud při vstupu dokladu použijete adresář firem a zvolená firma má nastavenou nenulovou splatnost, pak se v dokladu použije splatnost s adresáře.
Standard. sazba DPH	- šipkami vlevo a vpravo můžete vybrat standardní sazbu DPH pro nově zakládané karty. Vyberte tu sazbu, která u vašeho zboží převažuje. Po stisku klávesy Enter můžete sazby DPH prohlížet a opravovat.
Aktivní úrovně DPH	- jedna sazba je implicitní, toto číslo určuje kolik dalších sazeb máte možnost prohlížet a opravovat.
Středisko číslo	- zadejte číslo střediska, při změně je třeba provést rozsáhlé změny v databázi, které mohou zabrat mnoho času; pod údajem číslo střediska můžete zadat název střediska, tento název bude vypsán na horním okraji obrazovky při běhu programu, případně také v záhlaví tiskových sestav. Můžete takto snadno zjistit, ve kterém skladu právě pracujete.
Středisko – převod	- určuje číslo střediska použité při převodu dokladů do účetnictví; pokud je 0, pak se používá údaj „Středisko-číslo“
Standard. penále	- zadejte standardní procento penalizace vydaných dokladů, u nově založených dokladů bude procento penále nastaveno na tuto hodnotu. Při zadávání nebo opravě dokladu můžete procento penále změnit.
Dny po splatnosti	- při automatizovaném výpočtu penále budou uvažovány jen doklady, které jsou více jak zadaný počet dní po splatnosti.
Minimální penále	- při automatizovaném výpočtu penále budou uvažovány jen doklady, na které je vypočtené penále vyšší než zadaná částka.
Číslo hr.příkazu	- číslo posledního hromadného příkazu, následující příkaz bude mít číslo o jedna vyšší.

Následující přepínače umožňují potlačit některé vstupy, které nejsou využívány.

Používat datum výroby	- je-li tento přepínač zapnut, pak při vstupu příjmové operace bude možno zadat i datum výroby zboží
Používat balení	- je-li tento přepínač zapnut, pak při vstupu operace bude možno množství jednotek zadat i v počtu balení, program sám podle údajů z karty přepočte počet balení na skutečný počet jednotek

Používat kontace	- je-li tento přepínač zapnut, pak program při evidování dokladu bude provádět automatické kontování
Používat obal.konto	- je-li tento přepínač zapnut, pak každý pohyb obalů bude zaznamenán do tzv. obalového konta
Dotaz na datum	- je-li tento přepínač zapnut, pak se program po spuštění zeptá na aktuální datum
Kontrola rezervací	- při prvním spuštění programu v daném dni bude provedena kontrola zapsaných rezervací, propadlé rezervace budou smazány
Prohlížení karet	- šipkami vlevo a vpravo vyberte jednu z následujících možností:
Vstup na kódu	- po vyvolání prohlížení karet F5 bude kurzor nastaven v poli pro zadání hledaného kódu.
Vstup na názvu	- po vyvolání prohlížení karet bude kurzor nastaven v poli pro zadání hledaného názvu
Opakování kódu	- jako "Vstup na kódu", ale program si pamatuje poslední hledaný kód a ten nabízí jako předvolenou hodnotu.
Opakování názvu	- jako "Vstup na názvu", ale program si pamatuje poslední hledaný název a ten nabízí jako předvolenou hodnotu.
Automatické okruhy	- po vyvolání prohlížení karet bude ihned vyvolán výběr okruhu zboží
Opakování posl.poz.	- program si pamatuje poslední pozici, podle které naposledy hledal zboží a tuto pozici nabídne při příštím hledání

Jsou-li všechny přepínače a hodnoty nastaveny podle vašich přání, pak stiskněte klávesu **F2** a změny budou uloženy. Pokud se chcete vrátit k původnímu nastavení, pak stiskněte klávesu **Esc**.

Všechny údaje ovlivňují činnost programu. Změny provedené na jedné stanici v síti ovlivní chod programu na ostatních stanicích. Změny jsou platné pro aktuální sklad.

Další přepínače

Po stisknutí **F6**, **F7** nebo **F8** lze nastavit pro daný typ dokladu také další přepínače:

DPH celkem za doklad	- DPH není účtováno v každé položce dokladu, ale až na závěr celkovou částkou (pracuje pouze v některých verzích programu)
Skladové ceny v kartách	- počítá v nákupní ceně ve skladové kartě průměrnou skladovou cenu (pracuje pouze v některých verzích programu)
Datum dodávky je dat.zd.plnění	- nastavuje datum v operacích na společné datum z hlavičky dokladu; jednotlivé dodávky pak nemohou mít různé data dodání

Vstup firem - vždy na jméno firmy - pokud je přepínač zapnutý, pak se při vstupu v adresáři odběratelů objeví hledání dle jména firmy, jinak si pamatuje poslední pozici hledání

Změna čís.řady při změně typu dokladu

- při změně typu dokladu na typ, který je v jiné číselné řadě se nabídne nové číslo dokladu podle nové číselné řady; původní číslo dokladu ale už zůstane neobsazeno

Autom. výběr karet při vstupu operací

- zajišťuje, aby při vstupu nové operace dokladu se automaticky vstupovalo do výběru karty ze seznamu skladových karet

Používat soubor cen ke kartám - povolí používání souboru cen (SKLADCEN.BTR) pro výběr cen (pracuje pouze v některých verzích programu)

Nezaokrouhlovat ceny na haléře - u vstupu příjmk a dalších dokladů program může zaokrouhlovat buď na haléře nebo na max. 5 desetinných míst

Tisknout rekap.DPH je-li DPH<>0 - tiskne v závěrečné rekapitulaci DPH v dokladech řádek za každou sazbu DPH pouze v případě, že DPH v dané sazbě je nenulové

Název střediska do záhlaví sestav - tiskne před každou sestavou řádek s označením skladem a je vytištěno také datum a čas zpracování sestavy

Používat dobropisy na obaly - při vstupu do hlavičky dobropisu se automaticky vyvolává dialog pro vracení obalů

Zvuková znamení po dokončení akce

- u některých sestav, u kterých se předpokládá dlouhá doba výpočtu, se na konci sestavy ozve informační tón (např. siréna), která informuje o dokončení sestavy

Soup.daň.dokl. s mezisoučty za úhradu

- v sestavě soupis daňových dokladů se tisknou v rámci typu dokladu mezisoučty za jednotlivé typy úhrad

Zrychlené evidování operací dokladu

- program dohledává nákupní operace pro každý výdej pomocí zrychleného algoritmu (přepínač existuje z důvodu kompatibility s předchozími verzemi)

Evidovat počet tisků u dokladů - při každém vytištění dokladu se započítá pro každý doklad počítadlo tisků

Netisknout účty se zaokr. do dokladů

- automaticky vynechává z tiskových formulářů dokladů řádky informující o zaokrouhlení DPH a o zaokrouhlení celkové částky (účty začínající »ZAOKROUHLENÍ)

Automaticky evidovat pokladní doklady

- po zaevidování dokladu v hotovosti se vytvoří automaticky pokladní doklad v pokladní knize; v číselníku typu dokladů je třeba nastavit, které typy dokladů se mají takto chovat

Používat řádky u pokladních dokladů

- povolí zapisování více plateb v jednom pokladním dokladu, což může být důležité, pokud data z pokladní knihy převádíte do účetnictví

Používat prodej v režimu pokladna

- povolí používání prodeje na pokladně; současně s tím se začne odečítat v seznamu skladových karet ze zásoby celkové prodané množství z neuzavřených pokladních dokladů

Povolit rozšířené vstupy u operací

- povolí evidování pomocných informací o operaci (poznámka, název karty v operaci, doporučené ceny, identifikace umístění zboží)

Povolit výdej větší než je zásoba

- povolí při výdeji zadání většího množství, než je v zásobě na skladové kartě (výdej do mínusu)

Nabízet pouze karty s pohybem od ...

- program může skrývat skladové karty, které mají nulovou zásobu a neměli delší dobu pohyb. Můžete zadat datum. Karty s pohybem od tohoto data se budou viditelné (pracuje pouze v některých verzích programu).

Kontrolovat saldokonto odběratelů

- při výběru odběratele do nového dokladu je kontrolováno saldokonto z účetnictví a je zobrazena celková částka dluhu před splatností a po splatnosti

Inventury vyhodnocovat v prod.cenách

- sestavy rozdílů v inventuře jsou zobrazeny v prodejních cenách (a ne v nákupních)

Zobrazovat údaje od data ...

- při prohlížení dokladů a skladových karet program ukazuje pouze záznamy spadající do zvoleného období

Používat individuální prodejní ceny

- povolí používání individuálních prodejních cen, doporučených cen, kalkulací prodejních cen a dalších obdobných výpočtů cen.

Logovat změny dat do LOG.BTR

- jsou evidovány záznamy o každé provedené změně v dokladech, skladových kartách a operacích a dalších databázích; které položky ze záznamů mají být sledovány, lze určit v nabídce Systémové menu/Struktura souborů (položky Logovat změny a Klíč pro logování změn); databáze se záznamy změn mohou

být značně rozsáhlé a soubor LOG.BTR, do kterého se záznamy ukládají může rychle narůst na desítky až stovky megabajtů (může být větší než samotná data)

Režim práce Cash&Carry (+ ceny 6)

- přepínač existuje pouze z důvodů kompatibility s předchozími verzemi (v dalších verzích může být zrušen)

Rozšířený EAN (15 znaků)

- povolí používání patnáctimístného EAN kódu ve skladových kartách

Používat soubor DelInfo pro karty

- pokud máte více skladů a organizační struktura skladů je složitá (např. existuje více souborů se skladovými kartami), pak je nutné v souboru SKLADDEL.BTR nadefinovat, které soubory mají být používány a kde je má program nalézt; při změně kódu skladových karet nebo při pokusu o smazání karty se kontrolují soubory uvedené v tomto seznamu.

Balení karty závislé na skladu

- umožní, aby každý sklad (pokud více skladů používá stejný číselník skladových karet) mohl mít rozdílné záznamy o počtu kusů v balení ve skladové kartě (pracuje pouze v některých verzích programu)

Odběrné místo do průvodek rozvozu

- při zápisu dokladů v průvodekách k rozvozu se do položek rozvozu může zapisovat buď fakturační místo nebo odběrné místo odběratele

Tiskové proměnné

Můžete definovat vlastní tiskové proměnné, které lze využít při tisku dokladů, ceníků a dalších sestav. Program standardně nabízí některé proměnné, jako je vaše telefonní číslo, faxové číslo, provozní dobu, označení provozovny. Můžete si však definovat libovolné další proměnné.

Pokud máte definováno více skladů, tak nastavení může být uloženo ve společném místě. Lze však rozlišit jednotlivé sklady pomocí čísla střediska. Pokud necháte údaj „Sklad“ nulový, pak záznam platí pro všechna střediska bez ohledu na číslo střediska. Pro čísla proměnných je vyhrazena oblast 200 až 250. Jméno proměnné prozatím není v programu využíváno a slouží pouze pro orientaci.

Seznam tiskových proměnných lze vyvolat pomocí klávesy **F10** v nastavení INI hodnot.

Nastavené (standardní) typy

Program pracuje s uživatelem definovanými typy dokladů. Proto je třeba program sdělit, který typ dokladu popisuje běžné typy dokladů. Stiskem klávesy **Enter** vyvoláte prohlížení dokladů. Po zvolení typu dokladu stiskněte **Enter**.

Faktura	- určuje, který typ dokladu se použije při zvolení položky menu "Vstup nového dokladu".
Dobropis	- je využit při vstupu "Dobropis na obaly" nebo „Dobropis k faktuře“.
Převodka	- je důležitý k určení dokladů, jež se mají zahrnout do soupisu převodek v menu Výpočty/Součty dokladů.
Účtenka	- je použit pro vystavování účtenek pomocí funkce "Výdej na účtenky"
Konsignační listy a dodávky	- určují typy dokladů pro sledování konsignačních (komisních) skladů odběratele (obchod).
Výrobní doklady	- mají speciální použití pouze u některých zákazníků.
Prodej na pokladně	- je použit pro vystavování účtenek pomocí funkce "Maloobchodní prodej" nebo „Prodej na pokladně“
Uzávěrka – pokladny	- je použit při denní uzavěrce prodeje na pokladně jako doklad, na který se převedou veškeré denní maloobchodní prodeje do běžné skladové evidence

Číselné řady

Každou číselnou řadu, kterou chcete použít v popisech typů dokladů musíte definovat. Číselná řada je jednoznačně určena skupinou číslování.

Skupina číslování	- maximálně třípísmenné označení se může v seznamu číselných řad vyskytovat jen jednou, jednoznačně určuje číselnou řadu
První číslo v novém roce	- po zahájení nového roku jsou všechny číselné řady nastaveny na výchozí hodnotu
Poslední použité číslo	- nový doklad bude mít číslo o jedna vyšší

Jedna číselná řada může být použita pro číslování více typů dokladů (tzn. několik typů dokladů může mít společnou číselnou řadu). Seznam dokladů je však tříděn dle údaje váha z typu dokladu nezávisle na nastavené číselné řadě. Při navrhování číslování dokladů nejdříve promyslete, které typy dokladů budou mít společnou číselnou řadu (např. faktury a dobropisy); pak v seznamu číselných řad pro každou takovou skupinu typů dokladů nastavte jeden záznam a v seznamu typů dokladů upravte údaj „Číselná řada“. Výsledek překontrolujte prohlížením seznamu typů dokladů.

Sazby DPH

Jste-li plátcí DPH, pak musíte mít definovány sazby DPH. Mimo procento DPH pro každou použitou sazbu (mimo sazbu 0%) je třeba zadat i účet pro zaokrouhlování DPH. Ten obvykle bývá nastaven na »ZAOKROUHLENÍxx, kde xx je sazba DPH. Tento účet musí být zaveden v seznamu karet (pomocí menu

Karta/Založení nového účtu) a musí mít nastavenou odpovídající sazbu DPH. Při výběru můžete po stisku klávesy **F5** použít prohlížení karet a zjistit tak, jaké nastavení pro zaokrouhlovací účty jste doposud užívali. Počet zobrazených sazeb je určen "Oprava ini.hodnot/Aktivní úrovně DPH", přičemž sazba 0% je doplňována do seznamu automaticky a nepočítá se do počtu aktivních úrovní DPH.

Množstevní Slevy za doklady

Program umožňuje poskytovat automaticky množstevní slevy (kladné procentuelní částky) a přírážky (záporné částky) na vydané doklady. Sleva je určena podle způsobu úhrady a celkové částky. Aby mohla být sleva uplatněna, musí být v typu dokladu, u kterého chcete uplatňovat slevy (např. u faktur) nastaven příznak používat slevy.

- Pořadí** - číslo určující druh použité slevy; např. slevy s pořadovým číslem nad 100 se poskytují na základě objednávky (cena bez DPH), slevy s pořadovým číslem do 50 se poskytují z celkové ceny s DPH dokladu, např. faktury. Ostatní typy slev jsou popsány v informačním okně zobrazeným spolu s číselníkem slev.
- Úhrada** - způsob úhrady dokladu (hotově, přev.příkazem, šekem)
- Od částky** - dolní mez celkové částky dokladu, od které bude sleva poskytována
- Sleva** - procento poskytované slevy; sleva je poskytnuta z prodejní ceny bez DPH a je odečtena v každé operaci (mimo obaly); existují i druhy slev, které se nezapočítávají do ceny v operacích, ale počítají se celkovou částkou v jedné speciální „slevové“ operaci.

Např. při tomto nastavení:

Pořadí	Úhrada	Částka[Kč]	Sleva[%]	Popis: použitá sleva
1	hotově	5000 Kč	1%	sleva 1% při odběru nad 5000 Kč při platbě v hotovosti
2	hotově	10000 Kč	2 %	sleva 2% při odběru nad 10000 Kč při platbě v hotovosti
3	př.přík.	20000 Kč	0.5 %	sleva 0.5% při platbě přev. příkazem při odběru nad 20000 Kč

Při souběhu více slev současně je vybrána nejvyšší sleva. Slevy se neuplatňují na ceny u pohybů s obaly a na zboží s pevnou nebo minimální cenou. V individuálních cenách pro daného odběratele můžete také zakázat použití slevy či přírážky pro danou kartu nebo skupinu karet.

Existuje také značné množství jiných typů slev, jako např. slevy za dlouhodobý odběr, slevy za včasnou platnost, slevy za odběr více balení nebo přírážky při rozbalení.

Bankovní účty

Můžete pracovat až s pěti bankovními účty. Jeden z nich je vybrán jako standardní pro platby vydaných dokladů. Při opravě dokladu můžete účet změnit. Vždy však pracujete se seznamem bankovních účtů. Dbejte na to, aby jste v *INI hodnotách* měli nastaveno správné pořadové číslo účtu (1 až 5). Zápis účtu je složen z čísla účtu a směrového kódu banky.

Střediska

Pracujete-li s převodkami, pak potřebujete seznam středisek, do kterých budete zboží převádět.

Středisko	- zkrácený název střediska, bude použit v hlavičce dokladu k určení odběratele
Název střediska	- plný název střediska
Kód střediska	- číselná identifikace střediska, je možno použít účetní číslo střediska; číslo se používá pro správné vyhodnocení soupisu převodek v menu <i>Výpočty/Součty dokladů</i>

Zakázky

Na každém dokladu je možno uvést zakázku. Další zpracování této informace je rozdílné a je možno jej upravit podle přání uživatele. Je možno vyhledat a vytisknout seznam dokladů se stejnou zakázkou v zadaném období.

Seznam zakázek můžete například využít pro zpracování prodeje vašich dealerů. Do údaje zakázka pak pište kód dealera, do údaje popis pište jméno nebo bližší označení dealera. Pro snazší vyhledávání doporučujeme určit kód dealera tak, aby žádný kód nebyl součástí kódu jiného dealera (např. označení D1 a D12 je nevhodné, lépe : D001, D012 apod.).

Seznam zakázek je možné vyvolat v dokladech po stisku **Enter** na údají zakázka.

Zakázka	- číslo nebo kód zakázky
Popis	- popis zakázky
Procento odměny	- údaj není přímo využíván systémem Sklad6
Dny po splatnosti	- údaj není přímo využíván systémem Sklad6, ale je možné jej využít např. v generátoru sestav

Datum uzamčení

Pracuje-li s databází více uživatelů s různou úrovní přístupových práv, pak je třeba chránit starší data před neoprávněnými zásahy. Datum uzamčení určuje den, od kterého novější data je možno opravovat, starší data jsou chráněna. Opravovat je smí jen uživatel, který má právo zasahovat do uzamčeného období. Datum

uzamčení je uplatněno pouze pro ty typy dokladů, které mají nastaven přepínač "Uzamykat doklad" v seznamu typů dokladů. Uživatelé, kteří mají nastaveno v menu *Systémové menu/Typy uživatelů* právo zasahovat do uzamčeného období nejsou omezováni. Aby bylo datum uzamčení u dokladu uplatněno, stačí, když některé důležité datum (datum odeslání, datum uskutečnění zdanitelného plnění, ...) a účetní měsíc dokladu jsou staršího data než je datum uzamčení.

Typy dokladů

Dříve než začnete pracovat, musíte programu sdělit, jaké typy dokladů budete používat a jaké budou mít jednotlivé typy vlastnosti. Program nabízí několik základních typů dokladů již nadefinovaných. Můžete je však změnit podle vašich požadavků.

Doklady se člení na vydané a přijaté. Doklady vydané jsou doklady na prodej zboží, převod do jiného střediska, ... Tedy úbytek ze skladu. Doklady přijaté naopak odrážejí nákup zboží, příjem ze střediska, ... Tedy přírůstek do skladu. Výjimky tvoří dobropisy (vydané i přijaté), které znamenají vždy opačný tok.

Po stisknutí klávesy **Enter** můžete upravovat vlastnosti typu dokladu, který jste vybrali.

Po vybrání typu dokladu a stisku klávesy **Enter** se před vámi na monitoru otevře okno s informacemi o typu dokladu.

Základní nastavení

Doklad

- **přijatý / vydaný** - můžete vybrat, zda typ dokladu bude určen pro doklady přijaté (tedy doklady o přírůstku), nebo pro doklady vydané (tedy doklady o úbytku).

Název

- krátký název typu dokladu, který bude zobrazen u dokladů v evidenci a bude použit i při tisku dokladu na tiskárně

Popis

- podrobnější popis typu dokladu, který vám pomůže při výběru typu dokladu z celkového seznamu typů

Sekce pro doklad

- sekce definičního souboru tiskových sestav, která bude použita pro tisk tohoto typu dokladu

- Sekce pro dodatek** - sekce definičního souboru tiskových sestav, která bude použita pro tisk dodatku za dokladem, např. pokladní stvrženka, dodací list nebo přehled obalového konta
- Kladné zaokrouhlení** - účet, který bude použit při zaokrouhlování celkové částky dokladu nahoru, při výběru můžete použít prohlížení karet, které vyvoláte stiskem klávesy **F5**.
- Záporné zaokrouhlení** - účet, který bude použit při zaokrouhlování celkové částky dokladu dolů, při výběru můžete použít prohlížení karet, které vyvoláte stiskem klávesy **F5**.
- Uzavírání**
- **ano / ne / s dotazem** - určuje, zda při evidování bude u dokladu nastaven příznak o uzavření. Uzavřené doklady potom může opravovat jen uživatel s příslušným přístupovým právem.
 - Ano:** Automaticky uzavřen
 - Ne:** Automaticky neuzavřený
 - S dotazem (ano):** Dotaz Uzavřen/Neuzavřen před evidováním dokladu; program se přednastaví ukazatel na hodnotu Uzavřen
 - S dotazem (ne):** Dotaz Uzavřen/Neuzavřen před evidováním dokladu; program se přednastaví ukazatel na hodnotu Neuzavřen
 - Pouze omez.tisku:** V dokladu se po evidování nastaví přepínač omezující tisk dokladu
 - Ano(+omez.tisku):** V dokladu se po evidování nastaví přepínač omezující tisk dokladu a doklad je uzavřen
- Zaokrouhlení** - **ano / ne / s dotazem** - určuje zda u dokladu bude použito zaokrouhlování celkové částky dokladu
- Typ zaokrouhlení** - **na 10 h / na 1 Kč / na 10h a na 1 Kč** - zde si vyberete typ zaokrouhlení pro tento doklad
- na 10 h** - částka bude zaokrouhlena na desetihaléře
- na 1 Kč** - částka bude zaokrouhlena na celé koruny
- na 10 h a na 1 Kč** - celková částka do 100 Kč bude zaokrouhlena na desetihaléře, jinak bude zaokrouhlena na celé koruny
- Typ úhrady** - nastavte typ úhrady, který se bude pro daný typ dokladu nejvíce používat. Při zakládání nového dokladu bude vybraný typ úhrady použit jako předvolený.
- Bankovní účet** - vyberte, zda se pro tento typ dokladu má použít standardní bankovní účet (dle INI) nebo zda chcete použít konkrétní bankovní účet (definovaný v seznamu bankovních účtů)
- Typ** - zadejte číslo typu dokladu, toto číslo se nesmí mezi již založenými typy se stejným příznakem "přijatý / vydaný" vyskytovat, jinak program odmítne tento typ zapsat. Číslo jednoznačně identifikuje typ dokladu a není ho možné po vytvoření prvního dokladu měnit.

Váha/řazení	- určuje pořadí typu při řazení všech dokladů v evidenci, doklady s nižší hodnotou váhy svého typu budou řazeny na začátku, doklady s vyšší hodnotou váhy svého typu budou řazeny na konci. O pořadí mezi doklady se stejnou váhou typu rozhoduje číslo dokladu (nemusí nutně jít o doklady stejného typu, více typů může mít stejnou váhu, doklady těchto typů budou potom řazeny v jednom bloku podle svého čísla dokladu).
Pořadí výběru	- určuje pořadí typu v seznamu pro výběr typu dokladu; zadávejte nižší hodnoty pro často používané typy, budou řazeny na začátek seznamu. (použito např. při vstupu hlavičky dokladu). Pořadí musí být v rámci přijatých nebo vydaných dokladů jednoznačné.
Počet kopií	- zadejte počet kopií, které budete chtít vytisknout při každém tisku dokladu (počítač čeká mezi jednotlivými kopiemi)
Skup. výpočtů	- toto číslo je určeno k určení čísla skupiny typů dokladů, do které se budou souhrnovat údaje ze všech dokladů, které mají stejné číslo skupiny; čísla mohou být z rozsahu od 0 do 9. Je vhodné nastavit rozdílné skupiny u příjmových a u výdajových typů. Pokud u příjmových dokladů nastavíte 0 použije se místo ní automaticky 9. Skupiny jsou použity pouze u některých novějších druhů výpočtů.
Sleva	- standardní sleva pro všechny doklady zvoleného typu dokladu
Číselná řada	- použijete-li výhod automatického číslování dokladů, musíte typu dokladu přiřadit číselnou řadu, zadejte proto skupinu nebo po stisku klávesy Enter vyberte jednu z číselných řad, které jste si předem připravili.
Označení	- zadejte jeden znak, kterým budou označeny doklady tohoto typu při prohlížení seznamu dokladů (Znak před číslem dokladu)
Výběr	- zadejte jeden znak, který bude použit jako rychlá volba při výběru ze seznamu nabízených typů dokladů.
Č.příst.práva-nový	- nadefinujte číslo přístupového práva ze seznamu přístupových práv, kterým se budou řídit přístupová práva daného typu uživatele při vystavování nového dokladu Můžete použít některé z těchto předdefinovaných přístupových práv: 66 Právo vystavovat interní vydané doklady 67 Právo vystavovat vydané daňové doklady 68 Právo vystavovat vydané dodací listy 69 Právo vystavovat uzávěrkový doklad prodeje na pokl. 76 Právo vystavovat interní přijaté doklady 77 Právo vystavovat přijaté daňové doklady 78 Právo vystavovat přijaté dodací listy 79 Právo vystavovat příjemku do konsignačního skladu

- Č.příst.práva-opravy** - nadefinujete číslo přístupového práva ze seznamu přístupových práv, kterým se budou řídit přístupová práva daného typu uživatele při opravě dokladu
Můžete použít některé z těchto předdefinovaných přístupových práv:
- 60 Právo opravovat operace výrobního dokladu
 - 61 Právo opravovat interní vydané doklady
 - 62 Právo opravovat vydané daňové doklady
 - 63 Právo opravovat vydané dodací listy
 - 64 Právo opravovat uzávěrkový doklad prodeje na pokl.
 - 71 Právo opravovat interní přijaté doklady
 - 72 Právo opravovat přijaté daňové doklady
 - 73 Právo opravovat přijaté dodací listy
 - 74 Právo opravovat příjemku do konsignačního skladu

Přepínače a další volby

- Autom.číslování** - nově zakládané doklady budou automaticky číslovány podle nastavené číselné řady.
- Typ dobropis** - daný typ dokladu bude mít vlastnosti dobropisu.
- Zkrácená hlav.dokladu** - hlavička dokladu bude zobrazena a zadávána ve zkrácené podobě, nezobrazené údaje budou doplněny programem podle ostatních zadaných hodnot (používejte zejména pro vnitropodnikové doklady - převodky, výdejky a příjemky, apod.).
- Daňový doklad** - tento přepínač řídí zařazení dokladů do různých výpočtů a sestav a určuje způsob práce s nimi při výpočtech.
- Vstup DPH** - při zadávání operací dokladu bude možno ručně zadat i DPH.
- Dopočítat DPH** - po potvrzení operace dokladu bude DPH dopočítána podle procenta DPH karty, počtu MJ a ceny. Výsledek bude do operace dosazen jako hodnota DPH. Při vypnutí obou předchozích přepínačů se bude jednat o typ dokladu bez DPH.
- Zaokrouhlovat DPH** - při evidování dokladu bude DPH v jednotlivých sazbách zaokrouhlena na desetihaléře nahoru.
- Vstup obalů** - při zadávání operací bude použito automatizované zadávání obalů na zboží.
- Dodavatel v kartě** - u příjmových dokladů můžete určit, zda se má ve skladové kartě automaticky nebo po dotazu evidovat údaj dodavatel dle údaje IČO z hlavičky dokladu
- Počítat vracení** - po zaevidování dokladu placeného hotově bude otevřen dialog, který podle celkové částky dokladu a částky zaplacené zákazníkem vypočte částku k vrácení. Částka k zaplacení je tisknuta velkým písmem.
- Nabízet ceny** - po výběru karty v operaci dokladu se automaticky doplní nákupní nebo prodejní cena z karty (dle dalšího nastavení)
- Volba ceny** - *Automatický výběr ceny*: vybere se cena dle příslušného cenového pásma zákazníka

Výběr z cenových pásem: po výběru karty v operaci dokladu bude otevřen dialog s výběrem tří (popř. více) prodejních cen z karty s možností jejich změny procentní přírážkou nebo slevou.

Výběr ceny s kalkulací: po výběru karty v operaci se zobrazí informační okno s možností úpravy prodejní ceny pomocí procenta slevy

Kalkulace cen

- *Neprovádět:* není prováděna kalkulace cen

Kalkulace PC po evidování: pro každou operaci bude po evidování dokladu vyvolána cenová kalkulace, která vám umožní změnit prodejní cenu zboží (vhodné pro přijaté faktury).

Neprovádět: není prováděna kalkulace cen

Kalkulace PC v dokladu – vždy: po ukončení vstupu jednotlivé operace je vyvolána kalkulace cen dané karty. Změna ceny je zapsána okamžitě.

Kalkulace PC - při změně NC: po ukončení vstupu jednotlivé operace je vyvolána kalkulace cen dané karty – pouze pokud v operaci došlo ke změně nákupní ceny. Změna ceny je zapsána okamžitě.

Kalkulace PC ve vstupu oper.: v rámci okna pro vstup operace je možné změnit i prodejní cenu (bez DPH). Ke změně prodejní ceny dojde až po zaevidování dokladu.

Kalk.PC+DPH ve vstupu oper.: v rámci okna pro vstup operace je možné změnit i prodejní cenu (vč. DPH). Ke změně prodejní ceny dojde až po zaevidování dokladu.

Kalkulace PC v oper.povolena: kalkulace prodejní ceny není vyvolána automaticky, ale je zobrazena v nabídce zobrazované po dokončení nákupní operace

Automatická kalkulace PC: cena je změněna automaticky po evidování dokladu dle nastavení kalkulace PC (individuální ceny PC1 až PC6)

Vyhledání nák. ceny

- *Nedohledávat NC->Cena:* cena není při evidování upravena.

Dohledat NC, pokud Cena=0: při evidování bude do operací s nulovou cenou dosazena cena z příslušné nákupní operace (vhodné pro převodky, kdy je převod prováděn ve skutečných nákupních cenách).

Dohledat NC u nových op.: při evidování bude do všech nových operací dosazena cena z příslušné nákupní operace (případné zadané ceny nebudou respektovány).

Dohledat(nastavit)NC vždy: při evidování bude do všech operací dosazena cena z příslušné nákupní operace (případné zadané ceny nebudou respektovány).

Dohledat NC,nová op. a Cena=0: při evidování bude do všech nových operací s nulovou cenou dosazena cena z příslušné nákupní operace (případné zadané ceny nebudou respektovány).

Počítat slevy	- před započítáním vlastního evidování bude prověřeno, zda je možno na doklad uplatnit slevu nebo přírážku. Ta bude potom nabídnuta obsluze k potvrzení. Program standardně podporuje slevy tím způsobem, že je započítá do prodejní ceny (sníží nebo zvýší prodejní cenu). Existuje i možnost definovat slevy, které jsou uplatněny celkovou částkou (volba <i>Povolit slevy počítané do cen</i>). Aby tato volba fungovala, musí být též příslušně nastaveny tiskové formuláře pro doklady a musí existovat účty »SLEVA0, »SLEVA5 a »SLEVA22.
Zobr. oper.	- určuje formát zobrazení seznamu operací pro daný typ dokladu (mění se hlavně poslední sloupec seznamu)
Převádět do účta	- označuje doklady, které budou převáděny do účetnictví; volba <i>Převést jako drobný DD</i> navíc označí doklad v příznacích dokladu jako drobný daňový doklad. Volba <i>Převod bez adresy</i> upraví při převodu do účetnictví hlavičku dokladu tak, aby jméno a adresa odběratele byla nahrazena textem „Drobný daňový doklad“
Typ v účetnictví	- určuje číslo typu dokladu tak, jak je používáno v účetnictví.
Druh účtování	- odkaz do souboru druhů pohybů do účetnictví (SKLADDRP.BTR)
Přirážky při rozb.	- pokud je v operaci zadáno množství MJ menší než jedno balení, pak je k ceně připočtena procentní přirážka za rozbalení (výše přirážky je uvedena a lze ji měnit v systémovém menu ve správci souborů).

Program podporuje automatické kontování dokladů. U typu dokladu můžete nastavit kontace, které ovlivňuje doklad a předvolené kontace pro zboží (tyto platí pro karty, které nemají kontaktní účty uvedeny, jinak jsou použity účty z karty). Tyto položky jsou použity pouze u složitějšího druhu převodu do účetnictví.

Kontace celkem	- kontování celkové částky dokladu
Zboží	- kontování částky z operací
DPH	- kontování DPH
Platba příkazem	
Platba hotově	
Platba šekem	- kontování plateb podle druhu úhrady

Další přepínače

Po stisknutí **F6**, **F7** nebo **F8** lze nastavit pro daný typ dokladu také další přepínače:

Změna číselné řady pouze o 1	- poslední číslo v číselné řadě bude změněno, pouze pokud číslo evidovaného dokladu je právě o 1 vyšší než je aktuální číslo číselné řady.
-------------------------------------	--

- Uzamykat doklad pro vybr. uživ.*** - pokud doklad spadá do období před datem uzamčení, pak tento doklad může opravovat jen uživatel s příslušným přístupovým právem. Ostatní jej mohou pouze prohlížet.
- Uzamykat datumy v hl. dokladu*** - všechny datumové položky v dokladu, které spadají před datum uzamčení bude moci opravovat jen uživatel s příslušným přístupovým právem.
- Zakázat opravu starých operací*** - při opravě dokladu budou operace, které již na dokladu byly, chráněny před opravami a smazáním. Opravovat a mazat je může uživatel s příslušným přístupovým právem. Ostatní je mohou pouze prohlížet.
- Vstup dokladu bez výběru firem*** - pokud je název firmy a IČO prázdné je vyvolán výběr firmy z adresáře. Pro doklady bez nutnosti zadávat název a adresu (dorovnání inventur, odpis, apod.) je možno výběr firem potlačit.
- Ukončit vstup po výběru firmy*** - pokud pořizujete doklady v okamžiku jejich vzniku, pak předvolené hodnoty v hlavičce dokladu není obvykle třeba upravovat. Proto po výběru firmy je možno vstup hlavičky dokladu automaticky ukončit.
- Dotaz hotově/př.přík. na začátku*** - doplňuje přepínač "Ukončit vstup po výběru firmy", při zakládání nového dokladu vyvolá okno s dotazem na způsob úhrady dokladu.
- Doklady za hotové ponechat nezaplacené*** - po zaevidování dokladu v hotovosti je tento doklad automaticky označen jako uhrazený. Tímto přepínačem můžete toto chování programu potlačit.
- Vstup cen včetně DPH*** - ceny v operacích jsou zadávány včetně DPH. Cena bez DPH je pak spočítána na základě ceny s DPH a není zaokrouhlena.
- Ceny bez spotřební daně*** - pracuje pouze ve některých verzích programu
- Při příjmu neměnit NC ve sk.kartě*** - při příjmu zboží nedojde ke změně poslední nákupní ceny ve skladové kartě
- Neupozorňovat na změnu NC*** - při zápisu operací v dokladech program upozorňuje, pokud by mělo dojít ke změně poslední nákupní ceny ve skladové kartě (což obvykle může znamenat i vhodnost přepočítání prodejní ceny). Přepínačem je možné toto varování u vybraných typů dokladů vypnout
- Nehlásit nulové ceny*** - neupozorňuje na případné použití 0 Kč v ceně.
- Upozorňovat na prodej pod NC*** - upozorňuje, pokud v prodejní operaci použijete cenu menší než je poslední nákupní cena ve skladové kartě.

- Použít určené cenové pásmo** - umožní nastavit, že doklady nebudou používat běžné prodejní ceny, ale vždy pevně určené cenové pásmo (které musíte určit).
- Kontrola rezervace v operaci** - po potvrzení operace bude provedena kontrola, zda na zásobě zůstává dostatečné množství zboží pro uspokojení všech rezervací.
- Fakturace komise (u výrobců)** - tento přepínač znamená, že při výdeji zboží lze jako nákupní operace použít pouze ty operace, jejichž doklad má shodný údaj IČO, jako má výdajový doklad, což je vhodné pro fakturaci ve speciálních skladech, kde je jako příjem zadáváno naskladnění do komisního skladu odběratele. Přepínač nezapínejte, pokud pouze provádíte komisní prodej některému dodavateli.
- Sledovat pom.inf.o dodavateli** - při každém evidování příjemky je do souboru SkladICO (označovaný též jako soubor IČO-kód) pro každou novou operaci zapsána vazba mezi dodavatelem (identifikován dle IČO) a zbožím (identifikováno kódem zboží). Tyto informace je možné využít pro objednávání zboží, návrhy objednávek a pro některé výpočty
- Automatický zápis hotovostní platby do pokladní knihy** - pokud máte zapnutý přepínač Používat pokladní knihu v INI hodnotách, pak přepínačem vyberete ty typy dokladů, u kterých se má provádět automatický zápis do pokladní knihy v případě, že evidovaný doklad byl placen v hotovosti
- Pokladní doklady vytvářet bez DPH** - pokud se automaticky vytváří pokladní doklady, pak se pokladní doklad může vytvářet vč. DPH (vhodné pokud v účetnictví jsou pokladní doklady vedené současně jako daňové) nebo bez DPH (vhodné pokud v účetnictví jsou pokladní doklady vedené pouze jako platby jiného daňového dokladu)
- Zapisovat platbu do řádků v pokladní knize** - při automatizovaném vytváření pokladních dokladů se zapíše hlavička pokladního dokladu a v řádcích pokladního dokladu se objeví seznam placených faktur
- Načítat do řádků v pokladní knize** - při ručním vytváření pokladního dokladu je možné hromadně načíst všechny doklady v hotovosti ze zvoleného období (dne), jejichž typ dokladu má nastavený tento přepínač

Povolit výdej větší než je zásoba - pokud je v INI hodnotách povolen výdej do mínusu a současně typ dokladu má povolený výdej do mínusu, pak program při evidování dokladu dovolí zapsat takovéto doklady

Potvrzovat výdej větší než je zásoba

- pokud je povolen výdej do mínusu a je zapnutý tento přepínač, pak při pokusu o vydání množství, které by snížilo hodnotu zásoby do záporného množství, vydá program varovné hlášení s možností opravy zadání

Dat.usk.zd.plnění=dat.vystavení - pokud zapnete tento přepínač, pak u nově vytvářených dokladů bude datum uskutečnění zdanitelného plnění mít stejnou hodnotu, jako je datum odeslání dokladu (čili datum UZP není třeba zadávat). U typů dokladů, kde je zapnut přepínač Krátký vstup, je tato funkce vždy v činnosti.

Po tisku ukončit vstup

- při tisku dokladu se nenabízí prohlížení vytvořeného formuláře dokladu a po vytištění dokladu je proveden návrat do nejbližšího menu. Opakování tisku se tedy automaticky nenabídne.

Automaticky evidovat převodku do 2.skladu

- při zapnutí tohoto přepínače vyžaduje program při zápisu dokladu zvolení čísla střediska (aby šlo středisko vybrat, tak musí být též zapnut přepínač *Zkrácená hlav. dokladu*). Při evidování dokladu je ve skladu určeném číslem střediska automaticky zaevidován obrácený typ dokladu (příjmový ↔ dodací) se stejnými pohyby. Při opravě těchto dokladů (mimo stornování dokladu) se ale již neprovádí příslušná oprava v druhém skladu a proto doporučujeme všem běžným uživatelům pomocí přístupových práv zakázat opravu starých operací (nové operace při opravě dokladu se evidují i v druhém skladu).

Vstup dodatků dokladu na začátku

- automatické vyvolání dodatků dokladu při vstupu do nového dokladu

Vstup dodatků před evidováním

- automatické vyvolání dodatků dokladu v okamžiku vyvolání evidování dokladu; zde je možné zkontrolovat či doplnit např. poznámku k dokladu, slevu či přírážku aj.

Vstup názvu karty v operaci

- povolí zadávání názvu skladové karty v operaci dokladu; evidovány do databáze (SkladXOP) jsou pouze názvy v operacích, které se liší od názvu ze skladové karty

- Vstup poznámek v operaci** - povolí vstup poznámek (do 30 znaků) ke každé operaci
- Automatický vstup operací** - po zápisu hlavičky nového dokladu je automaticky vyvoláno okno se seznamem operací, do kterého je možné ihned zapisovat nové operace
- Nastavit počet na 1 u nových operací** - po vybrání karty je u nových operací údaj počet přednastaven na hodnotu 1
- Sledovat poslední pohyb v adresáři firem** - při zaevidování dokladu se v záznamu adresy zaktualizuje datum posledního pohybu. Může se také přičíst bonus za odběr zboží.
- Automatický tisk nového dokladu** - po zaevidování dokladu program automaticky vyvolá přípravu tisku dokladů a pak už stačí jen potvrdit spuštění tisku
- Číslo pokladny do zakázky v dokladu** - při evidování dokladu se do údaje zakázka v hlavičce dokladu uloží číslo pokladny (dle konfigurace počítače)
- Rozšířený seznam operací dokladu** - rozšíří okno se seznamem operací přes celou obrazovku. Nahoře se zobrazuje pouze malé informační okno se jménem odběratele, použitou slevou a celkovou částkou (velkým písmem)
- Kontrolovat duplicitu var.symbolů** - při zápisu dokladu se kontroluje, zda v seznamu dokladů není evidován doklad se stejným variabilním symbolem. Pokud ano, tak je zobrazeno informační okno.
- Identifikace umístění a pohybu zboží** - v příjmových operacích dokladu je sledováno umístění zboží ve skladě (sklad, stav zboží, šarže) a ve výdajových pohybech je nutné přesně určit (nebo vybrat), ze kterého umístění se bude zboží odebírat.
- Evidovat doporučené ceny v operaci** - program pro každou operaci eviduje vypočtenou doporučenou cenu bez DPH, s DPH a dále základní prodejní cenu před slevami. Pokud není přepínač zapnut, pak jsou doporučené ceny počítány znovu v rámci tisku dokladu.
- Předdefinovaný tisk alternativní doporučené ceny** - při tisku dokladů a při výpočtu doporučených cen je způsob výpočtu cen určen jménem doporučené ceny dle záznamů o odběrateli/dodavateli. Samotný výpočet ceny je třeba specifikovat v *Nastavení*

individuálních cen. Pokud v adrese není určeno jméno doporučené ceny nebo pokud zboží nespadá do této doporučené ceny, pak program hledá ještě v alternativní specifikaci individuálních cen. Můžete pro každý doklad určit, zda touto alternativní doporučenou cenou má být název IND* nebo DOP*.

Evidovat reklamace v databázi reklamací

- po evidování dokladu je vyvolán zápis položek dokladu do evidence reklamací (využívá se převážně u dobropisů)

Povolit přírážky/slevy při rozbalení

- povoluje nebo zakazuje u daného typu dokladu používání přírážek při rozbalení. Ty jsou definovány číselníkem přírážek při rozbalení.

Povolit změnu PC při kopírování dokladu

- při přenosu příjemek z hlavní pobočky firmy může být zajímavé mít možnost změnit prodejní cenu zboží podle ceny, kterou určuje druhá pobočka

Zvýraznit nevytisknuté doklady

- v evidenci dokladů jsou zvýrazněny ty doklady, které nebyly dosud vytištěny (neexistuje o tom záznam)

Započítat do výpočtu konsignačního skladu

- prodejní pohyby z dokladů s takto označeným typem dokladu jsou zahrnovány do výpočtu konsignačního skladu. Pokud je přepínač vypnutý, pak zboží není zahrnuto do výsledného dodacího listu, což ale může vést k tomu, že konsignační příjemka není nikdy zcela vyprodána.

Vyhledávání, třídění a sestavy z databází

Výběr a třídění údajů

Pomocí klávesy F10 lze v rámci prohlížení databáze vybrat určitou skupinu záznamů a tyto záznamy setřídít podle libovolného klíče. S takto vyhledanými záznamy je možné pracovat podobně, jako s celou databází (přesun na začátek, konec, listování, opravování,...).

Program nabízí pro hledání 2 možnosti; obě možnosti je možné kombinovat (záznamy pak musí splňovat obě varianty):

- a. *Hledání podle vzoru*
- b. *Zadání výběrové podmínky*

Každou databázi (nebo vyhledanou skupinu záznamů) lze setřídít podle libovolného údaje obsaženého v databázi. Po zadání podmínek (hledání, třídění nebo oboje) je nutné vyvolat položku menu 'Spuštění výběru'. Lze to provést též klávesou **F2**.

V případě, že již máte vyhledanou skupinu záznamů nebo je máte setříděny, je možné položkou 'Zrušení výběru' vrátit se k původní databázi.

Hledání podle vzoru

- jednodušší způsob vyhledání záznamů
- program nabídne všechny přístupné údaje, které lze v rámci záznamu prohlížet. Pak očekává, že uživatel zadá ty hodnoty, podle kterých chce vyhledat záznamy. Pokud je zadáno více údajů, pak musí být splněna shodnost všech údajů se vzorem. U číselných údajů je vyžadována shoda se zadaným vzorem, u textových údajů stačí, pokud je zadaný vzor obsažen v daném záznamu (pro test není významné, zda je vzor či záznam napsán malými či velkými písmeny)
- po vybrání a zadání hledaného údaje se vedle názvu údaje objeví znak √ označující, že podle této položky má program hledat záznam. Označení je možné zrušit klávesou **Del**. Program vyhledává pouze podle těch položek, které jsou označeny tímto znakem
- zadání vzoru pro hledání je nutné ukončit klávesou **F2**

Zadání výběrové podmínky

- při zadání výběrové podmínky lze postupovat dvěma způsoby: uživatelským, který má jednoduché ovládání nebo programátorským, který má rozsáhlejší možnosti pro zadání výběrové podmínky. Standardně je vyvoláván uživatelský, ale je možné se kdykoli klávesou **F6** přepnout do programátorského způsobu zadávání a podmínku dokončit takto.
- výsledkem zadávání je výraz představující výběrovou podmínku (matematický zápis), který je na konci zadávání přezkontrolován (syntaktická správnost) a při

vyhledávání záznamů vyhodnocován. Záznamy, které splňují výběrovou podmínku (nenulový výsledek výrazu) jsou zařazeny mezi vyhledané záznamy.

Uživatelský způsob zadání výběrové podmínky

- cílem zadání podmínky je vytvoření kritéria, které musí splňovat vyhledávané záznamy; **např.** v nějaké databázi chceme vyhledat záznamy, pro které platí : Počet ks je více než 40 nebo Cena za kus je větší nebo rovno 100 Kč.

1. podmínka:

1. operand	operátor	2. operand	log. spojka
Počet ks	je větší než	40	nebo

2. podmínka:

1. operand	operátor	2. operand
Cena/ks	je větší nebo rovno než	100

Program takto slovně zadanou podmínku musí sám převést do svého jazyka :
(PocetKS>40) or (Cena>=100)

- program při zadávání podmínky postupuje ve čtyřech krocích, které je možné několikrát opakovat:

- a. Zadání prvního operandu (údaj z prohlížené databáze)
- b. Zadání operátoru (=, <>, <, <=, >, >=, ∈)
- c. Zadání druhého operandu nebo konstanty
- d. zadání logické spojky (pokračuje od bodu a.) nebo ukončení podmínky

Při zadávání výběrové podmínky uživatelským způsobem je možné stiskem klávesy **F6** přejít do programátorského způsobu zadávání, přičemž rozpracovaná podmínka zůstane zachována.

Při zadávání 1. operátoru je možné zvolit též uzávorkování výrazu (určit začátek podvýrazu), při zadávání logické spojky je možné podvýraz ukončit pravou závorkou. Používání podvýrazů má smysl pouze u rozsáhlejších podmínek, kde jsou kombinovány spojky and ("a zároveň platí") a or ("nebo platí").

Programátorský způsob zadání výběrové podmínky

Při zadávání podmínky určujeme logický výraz, jehož splnění (splňuje=pravda, nesplňuje=nepravda) určuje, které záznamy z databáze budou zařazeny mezi vyhledané záznamy.

Výsledkem výrazu by mělo být číslo : pokud je výsledkem 0, pak je výraz považován za nepravdivý, nenulový výsledek znamená splnění výrazu (pravdivý). Je-li výsledkem řetězec znaků (textová hodnota), pak se výraz považuje za nepravdivý.

Při zadávání je možné používat značné množství matematických, řetězcových a logických funkcí a operátorů. Pro určení pořadí výpočtu jednotlivých podvýrazů je možné používat závorky.

Jako proměnné lze používat položky z databáze. Názvy těchto položek jsou vidět při uživatelském způsobu zadávání výrazů (vpravo) nebo také v systémovém menu (Struktura souborů). Jde o zkrácené názvy položek (max. 10 míst) bez české diakritiky a bez mezer.

Operátory používané při zadávání výrazů

Operátory, funkce a proměnné lze využít v několika částech programu, např. při vyhledávání údajů v databázích, v generátoru sestav nebo při tisku pomocí definičního souboru

Logické

- =** : vrací 1, pokud jsou operandy shodné, jinak vrací 0 (operandy mohou být číselného i textového typu)
- <>** : vrací 1, pokud nejsou operandy shodné, jinak vrací 0
- <** : vrací 1, pokud je 1. operand menší než druhý, jinak vrací 0 (u textových operandů jde o porovnání vzhledem k abecednímu pořádku)
- <=** : vrací 1, pokud je 1. operand menší nebo roven než 2.
- >** : vrací 1, pokud je 1. operand větší než 2., jinak vrací 0
- >=** : vrací 1, pokud je 1. operand větší nebo roven než 2.
- OR** : vrací 1, pokud je splněn alespoň jeden operand (levý nebo pravý);
- AND** : vrací 1, pokud jsou splněny zároveň oba operandy (levý i pravý);
- XOR** : vrací 1, pokud je splněn právě jeden z operandů (buď levý nebo pravý); jinak vrací 0
- !** : negace výrazu stojícího za !; vrací 1 pokud je výraz 0, jinak vrací 0

Matematické

- +** : sčítání dvou čísel nebo spojení dvou textových položek (závisí na typu argumentu)
- : odečítání dvou čísel, popř. unární minus
- *** : násobení dvou čísel
- /** : dělení dvou čísel
- ^** : umocnění (první operand na druhý)

Řetězcové

- &** : spojí dvě textové položky do jedné

Souhrn funkcí používaných při zadávání výrazů

Matematické

- Abs, Int, Mod, Rand, Round

Řetězcové

- Char, Code, DelAll, DelLeft, DelRight, EnumStr, Find, Left, Length (Len), Lower, Mid, PadL, Pos, PosUp, Proper, Repeat, Replace, Right, SetCenter, SetLeft, SetRight, Str, StrCarka, StrCena, StrCislo, StrDate, StrFlags, String, StrW, Trim, Upper, Using, Value (Val), WinFmt

Logické

- False, If, IsNumber, True, MaskAnd, MaskOr

Zpracování datumu

- Date, DateValue (DV), Day, Month, Now, Weekday, Year, FormatDate

Matematické funkce používané při zadávání výrazů

abs(x)	- vrací absolutní hodnotu čísla x
int(x)	- vrací celou část čísla x
mod(x,y)	- vrací zbytek po dělení celého čísla x celým číslem y
rand	- vrací náhodné číslo z intervalu 0 až 1
round(x,n)	- vrací číslo x zaokrouhlené na n desetinných míst; n může být z intervalu -9 až 9

Řetězcové funkce používané při zadávání výrazů

char(x)	- převede číslo na znak dle kódu ASCII (x :0 až 255)
code(ret)	- převede první znak řetězce ret na číslo dle kódu ASCII
DelAll(ret)	- vymaže všechny mezery řetězce ret
DelLeft(ret)	- vymaže všechny mezery zleva
DelRight(ret)	- vymaže všechny mezery zprava
EnumStr(ret,n)	- vrací n -tou část řetězce ret ; n je počítáno od 0; jednotlivé části řetězce ret musí být odděleny znakem / např. "první/druhý/třetí/čtvrtý"
find(ret1,ret2,n)	- hledá výskyt řetězce ret1 v řetězci ret2 , hledání začíná od pozice n ; vrací vyhledanou pozici nebo 0, pokud se řetězec ret1 nevyskytuje v řetězci ret2
left(ret,n)	- vrací prvních n znaků řetězce ret (zleva)
length(ret)	- vrací délku řetězce ret (počet znaků); funkce je identická s funkcí len
lower(ret)	- převede velká písmena v řetězci ret na malá (pouze u písmen anglické abecedy)
mid(ret,poz,n)	- vrací část řetězce ret od pozice poz o délce n znaků
PadL(ret, n, z)	- doplní řetězec ret znakem z zleva na délku n znaků
pos(ret1,ret2)	- vrací pozici řetězce ret1 v řetězci ret2 , nebo 0, pokud se řetězec ret1 v řetězci ret2 nevyskytuje
PosUp(ret1,ret2)	- vrací pozici řetězce ret1 v řetězci ret2 bez ohledu na malá a velká písmena, nebo 0, pokud se řetězec ret1 v řetězci ret2 nevyskytuje

<i>proper(ret)</i>	- upraví řetězec ret tak, aby každé samostatné slovo začínalo velkým písmenem (vhodné pro úpravu jmen)
<i>repeat(ret,n)</i>	- vrací n krát zopakovaný řetězec ret
<i>replace(ret1,poz,n,ret2)</i>	- nahradí část řetězce ret1 od pozice poz o délce n řetězcem ret2
<i>right(ret,n)</i>	- vrací posledních n znaků řetězce ret (zprava)
<i>setCenter(ret,n)</i>	- doplní řetězec ret mezerami zleva a zprava, tak aby výsledný řetězec byl dlouhý n znaků a původní řetězec byl uprostřed
<i>setLeft(ret,n)</i>	- odstraní z řetězce ret mezery zleva a doplní řetězec mezerami zprava tak, aby výsledný řetězec byl dlouhý n znaků
<i>setRight(ret,n)</i>	- odstraní z řetězce ret mezery zprava a doplní řetězec mezerami zleva tak, aby výsledný řetězec byl dlouhý n znaků
<i>str(x,n,d)</i>	- převede číslo x na řetězec s d desetinn. místy v n znacích
<i>strCarka(ret)</i>	- doplní řetězec ret (o řetězci se předpokládá, že obsahuje textové vyjádření celého nebo desetinného čísla) oddělovacími znaky tak, aby byly odděleny tisíce, milióny, atd.
<i>strCena(x,n)</i>	- převede číslo x na řetězec znaků tak, že výsledný řetězec obsahuje textové vyjádření čísla; číslo je doplněno mezerami zleva tak, aby výsledná délka řetězce byla n znaků. Číslo je zobrazeno nejméně na 2 desetinná místa
<i>strCislo(x,n)</i>	- převede číslo x na řetězec znaků tak, že výsledný řetězec obsahuje textové vyjádření čísla; číslo je doplněno mezerami zleva tak, aby výsledná délka řetězce byla n znaků. Číslo je zobrazeno s maximálně 6 desetinnými místy
<i>string(x,n)</i>	- převede číslo x na řetězec znaků tak, že výsledný řetězec obsahuje textové vyjádření čísla s n desetinnými místy
<i>StrFlags(P,ret,n)</i>	- vrací řetězec znaků délky n , který vznikne maskováním jednotlivých znaků řetězce ret odpovídajícími bity čísla P (vhodné pro zobrazování příznaků)
<i>StrW(n)</i>	- převede číslo od 0 do 65535 do dvoubytové interní podoby
<i>trim(ret)</i>	- odstraní z řetězce ret nadbytečné mezery
<i>upper(ret)</i>	- převede řetězec ret na velká písmena (včetně znaků s diakritickými znaky)
<i>using(ret,n)</i>	- doplní řetězec mezerami zprava tak, aby výsledný řetězec byl dlouhý n znaků
<i>value(ret)</i>	- převede řetězec ret na číslo; pokud se při převodu vyskytne chyba, pak je vrácena 0; funkce je identická s funkcí val
<i>WinFmt(ret)</i>	- naformátuje číslo uložené v řetězci ret tak, aby bylo zpracovatelné standardními programy Windows (odstraní mezery, nahradí desetinnou tečku čárkou)

Funkce pro zpracování datumu

Parametr *dat* je číslo představující datum; lze ho získat funkcemi *date*, *datevalue* a *now*

<i>strDate(dat)</i>	- převede datum na řetězec znaků (do tvaru DD/MM/RR)
<i>date(dd,mm,rrrr)</i>	- převede datum, měsíc a rok na číslo představující toto datum
<i>DateValue(ret)</i>	- převede řetězec tvaru DD/MM/RR na číslo představující datum; místo funkce <i>DateValue</i> je možné alternativně použít stejně pracující funkci <i>DV()</i>
<i>day(dat)</i>	- z čísla představujícího datum zjistí pořadové číslo dne v měsíci
<i>FormatDate(dat, format)</i>	- formátuje datum dle řetězce <i>format</i> ; údaj <i>format</i> může obsahovat <i>d</i> pro den, <i>dd</i> pro den s případnou nulou na začátku, <i>m</i> pro měsíc, <i>mm</i> pro měsíc s případnou nulou na začátku, <i>yy</i> pro poslední 2 číslice z roku, <i>yyyy</i> pro čtyřmístné označení roku (např. „dd.mm.yyyy“). Údaj <i>dat</i> může být buď řetězec znaků ve formátu „den/měsíc/rok“ nebo hodnota vrácená funkcí <i>DateValue</i> .
<i>month(dat)</i>	- zjistí číslo měsíce
<i>now</i>	- vrací aktuální datum
<i>weekday(dat)</i>	- vrací pořadové číslo dne v týdnu dle anglického kalendáře (0..neděle, 1..pondělí, ...)
<i>year(dat)</i>	- zjistí rok z datumu <i>dat</i>

Logické funkce používané při zadávání výrazů

<i>false</i>	- vrací hodnotu 0
<i>if(podm,x,y)</i>	- pokud je splněna podmínka <i>podm</i> (není rovna 0), pak je vrácena hodnota <i>x</i> , jinak je vrácena hodnota <i>y</i> ; výrazy <i>x</i> a <i>y</i> mohou být číselného i řetězcového typu, ale typ musí v obou případech být stejný
<i>isNumber(p)</i>	- vrací 1 pokud je <i>p</i> číselného typu, jinak vrací 0
<i>true</i>	- vrací hodnotu 1
<i>MaskAnd(x,y)</i>	- vrací bitovou konjunkci dvou celých čísel
<i>MaskOr(x,y)</i>	- vrací bitovou disjunkci dvou celých čísel

Chyby při zpracování výrazů

Při vyhledávání záznamů v databázích pomocí zadání výběrové podmínky nebo při použití výrazů v generátoru sestav se mohou vyskytnout následující chyby. Tyto chyby mohou být popsány pouze číselným kódem.

Kód	Popis chyby
1.	Není dostatek paměti pro přípravu nebo vyhodnocení výrazu
3.	Znak nepatří mezi povolené znaky na začátku výrazu
4.	Znak nepatří mezi povolené znaky na konci výrazu
5.	Znak nepatří mezi povolené znaky ve výrazu
6.	Chybný znak v terminálním symbolu
7.	Chybí pravá závorka
8.	Chybně zapsané číslo
9.	Chybný znak v terminálním symbolu
10.	Jiná chyba - výraz nebyl zkompileován celý
12.	Chybí koncové uvozovky
14.	Očekávána funkce nebo proměnná
15.	Neznámá funkce nebo proměnná
16.	Chybí pravá závorka od parametrů funkce
17.	Očekáváno více parametrů funkce
18.	Očekávána levá závorka pro oddělení parametrů funkce
19.	Neznámá funkce nebo proměnná
20.	Chyba při vyhodnocování proměnné
21.	Není dostatek paměti pro vyhodnocení výrazu
23.	Očekáváno celé číslo
25.	Dělení nulou - výraz bude chybně vyhodnocen
26.	Interní chyba - výraz nebyl vyhodnocen kompletně
27.	Funkce není implementována
28.	Není dostatek paměti na zásobníku pro vyhodnocení výrazu
30.	Očekáváno celé kladné číslo
34.	Zaokrouhlit lze pouze na 10 desetinných míst
35.	Příliš velké celé číslo (max. 32767 nebo 65535)
36.	Příliš velké reálné číslo
37.	Výraz pro mocninu nelze vyhodnotit (chybné argumenty)

Tisk alternativní sestavy

Pomocí kláves **Alt+F7** lze v rámci prohlížení databáze vytvořit alternativní sestavu. Program očekává vybrání položek z nabízeného seznamu, které chcete mít v seznamu zobrazeny. Výběr se provádí postupným stisknutím klávesy **Enter**. Číslo zobrazené vedle názvu položky určuje pořadí, v jakém bude položka vytištěna (číslo sloupce). Program v pravém dolním rohu okna ukazuje celkovou šířku sestavy. Při standardním typu písma lze na stranu A4 vypsát řádek o maximální délce 80 znaků; při širší sestavě je nutné před tiskem přezkontrolovat v nastavení tisku "[X] Tisk úzkým písmem".

Klávesou **F2** lze spustit vytvoření sestavy, **Esc** slouží k ukončení práce s alternativní sestavou.

Ostatní možnosti :

Del

- použijte v případě, že chcete některou již vybranou položku vypustit z vytvářeného seznamu.

F6

- označení položky jako "*počítaná*" (POČ) tiskne počet položek do mezisoučtů a na konci sestavy

F7

- označení položky jako "*součtovaná*" (SUM) takto označené položky se sčítají a na konci sestavy se vytiskne celkový součet; pokud vybraná položka není typu, který by se dal sčítat (např. texty), pak se ji program pokusí převést na číslo. Některé položky jsou označovány jako mezisoučtové automaticky

F8

- označení položky jako "*mezisoučtová*" (Mezisoučet) pokud při postupném procházení záznamů v databázi při vytváření sestavy je změněna kterákoli položka, která je označena jako mezisoučtová, pak je vytištěn zvláštní řádek, který obsahuje mezisoučet za součtované a počítané položky

Klávesy **F6**, **F7** a **F8** lze použít jako přepínače (jedním stiskem zapnout, druhým vypnout). Příznaky POČ a SUM nesmí však být zapnuty současně.

Systemové menu

Toto menu slouží správcům systému k nastavování různých vlastností aplikace. Lze zde např. měnit pohledy na jednotlivé databáze, vytvářet třídy uživatelů a nastavovat jim přístupová práva, zadávat jména jednotlivých uživatelů a určit jejich přístupovou třídu (typ uživatele). Další důležitou možností je prohlížení a oprava databází a možnost přeindexování databáze v rámci správce souborů.

Struktura souborů	- nastavení struktur databází, pohledů a názvů
Segmenty indexů	- nastavení segmentů indexů (neměnit)
Seznam uživatelů	- uživatelé a jejich přístupy k databázím
Typy uživatelů	- třídy uživatelů a jejich přístupová práva
Databáze	- seznam databází s jejich adresářovým směřováním
Soubory	- seznam souborů a jejich směřování v databázi
Menu	- vytváření a úpravy menu a přístupů k nim
Správce souborů	- prohlížení a oprava dat, přeindexování

Struktura souborů

(Uloženo v SYSTSTRU.BTR)

Tato volba slouží k nastavení struktur databází, pohledů na databázi, názvu struktur a k nastavení některých dalších vlastností. Tyto informace jsou pak použity při prohlížení a tisku databází. Uživatelům nedoporučujeme tyto údaje měnit, protože většina z nich přímo souvisí s aplikačním programem a při jejich změně by došlo k rozporu v údajích.

Jedinou položkou vhodnou k úpravě je 'Pořadí prohlížení', která určuje pořadí, v jakém budou údaje zobrazeny při prohlížení (pořadí sloupce). Pokud je v této položce nula, pak tato položka nebude zobrazena. Program umožňuje maximálně 10 pohledů. Číslo pohledu, které se pro dané prohlížení databáze použije je určeno programem a není možné jej běžným způsobem měnit.

Seznam uživatelů

(Uloženo v SYSTUSER.BTR)

V nabízeném seznamu je zobrazen seznam všech uživatelů a jejich přístupů k databázím. Pro každého uživatele a pro každou databázi, ve které může tento uživatel pracovat je nutné mít jeden záznam. Jméno databáze musí odpovídat některé z databází určených v seznamu databází. Popis databáze je použit při výběru databáze pro daného uživatele.

Každý uživatel je určitého typu (třída uživatelů s různými jmény, ale se stejnými přístupovými právy). Typ uživatele (číslo od 1 do 10) musí být definováno v seznamu typů uživatelů.

Program umožňuje zadat každému uživateli přístupové heslo, bez kterého nelze spustit program. Pro každou databázi, ke které má uživatel přístup je možné zadat jiné heslo. Doporučujeme však pro všechny databáze používat stejné heslo. Program při zadávání hesla vyžaduje, aby zadané heslo i kontrolní heslo byly shodné. Při kontrole hesla je důležité, zda jsou zadána malými či velkými písmeny.

Typy uživatelů

(Uloženo v SYSTUSRT.BTR a SYSTRGHT.BTR)

Program nabízí vytvoření seznamu typů uživatelů. Všichni uživatelé daného typu mají všechna přístupová práva (přístupová práva, přístupy k menu, přístupy k sestavám) shodné. Typů uživatelů může být maximálně 10 (jsou číslovány od 1 do 10), počet uživatelů však není omezen. Doporučujeme číslo typu 8 nepoužívat (je vyhrazeno pro jiné účely).

Pokud chcete založit uživatele s jinými přístupovými právy, než mají ostatní uživatelé, je nutné nejdříve založit nový typ uživatele, přidělit mu přístupová práva a teprve poté je možné založit nového uživatele.

Databáze

(Uloženo v SYSTDIRS.BTR)

V seznamu databází je nastaveno fyzické směřování jednotlivých logických adresářů. V seznamu souborů je u každého souboru určeno, v kterém logickém adresáři (Typ adresáře) leží. Při vyhledávání souboru se nejdříve zjistí, v kterém logickém adresáři soubor leží, a pak se podle zvolené databáze určí, v kterém fyzickém adresáři na disku ho má aplikace hledat.

Tímto způsobem adresování dat je možné mít více databází se stejnou logickou strukturou, ale s rozdílným umístěním na disku, ale také je možné pro více databází nasměrovat některé číselníky do společného adresáře a využívat je sdíleně. Mezi typy adresářů mají tři výjimečné postavení.

Typ adresáře	Fyzické umístění	Popis
KFG	@KFG	Uživatelský konfigurační adresář
SYST	@SYSTEM	Systémový adresář
USER	@USER	Uživatelský adresář

První dva adresáře jsou určeny při spouštění aplikace pomocí parametrů, třetí je určen aktuálním uživatelem (dle seznamu uživatelů).

Soubory

(Uloženo v SYSTFILE.BTR)

V tomto seznamu je možné pro každý soubor určit, jaký logický adresář bude použit pro databáze, které budou zpracovávat tento soubor. Je zde také možno upravit jméno souboru, které se objevuje ve správci souborů, ale také jako hlavička některých sestav. Z nabízených příznaků aplikace používají hlavně příznak 'Předalokace', který určuje, zda se při vytváření souboru mají předalokovat nějaké volné stránky, které bude Btrieve postupně zaplňovat při vkládání údajů do databáze (mírně zrychlí vkládání údajů, prázdné soubory však mohou dosahovat značné délky). Počet takto předalokovaných stran určuje položka 'Předalokováno'.

Velikost jedné stránky může být z rozsahu 512 až 4096 bytů, musí to však být násobek 512. Doporučujeme hodnoty 1024 nebo 2048. Údaj o velikosti stránky je využíván pouze při vytváření souboru.

Menu

(Uloženo v SYSTMENU.BTR a SYSTMEN0.BTR)

Většina menu (nabídek) v programu je popsána v seznamu menu. Každé menu má své záhlaví, v němž je určeno jméno menu, pozice na obrazovce, přednastavená položka menu, návratové menu a další vlastnosti. Ke každé takto vytvořené hlavičce existuje seznam položek menu, kde jsou popsány jednotlivé nabízené položky (umístění na obrazovce, případné vyvolávané podmenu, kódy menu, které dostane k dispozici aplikace při vybrání dané položky a další vlastnosti).

Uživatelům doporučujeme měnit nanejvýš položku 'Přístupová práva'. Deset čísel určuje pro každý typ uživatele (1 až 10) jeho přístup k dané položce menu :

- 0 : položka není zobrazena v menu (není tudíž přístupná)
- 3 : položka je zobrazena, ale není přístupná (vhodné pro nadpisy a oddělovací řádky)
- 5 : položka je zobrazena, je přístupná, ale její vybrání způsobí hlášení 'Služba není přístupná'
- 6,7 : položka je přístupná pouze pro čtení, v rámci položky nelze opravovat žádné údaje (pracuje pouze u významnějších položek menu)
- 8,9 : položka je plně přístupná

Upozornění

Osmé přístupové právo (typ uživatele 8) je vyhrazeno pro jiné účely a proto ho nelze běžně používat.

Správce souborů

Tato položka systémového menu umožňuje prohlížet, opravovat, vytvářet a přeindexovat soubory v aktuální databázi. Vyberte si nejdříve soubor, se kterým chcete pracovat a poté stiskněte jednu z kláves :

Enter	: Prohlížení souboru (bez možnosti opravy)
F2	: Prohlížení a oprava souboru; program umožní změnit kterýkoli záznam v souboru; klávesami + a - lze měnit číslo klíče, dle kterého je databáze seříděna
Alt+F8	: Vytvoření souboru; protože jde o poměrně nebezpečnou činnost (pokud soubor již existuje, pak po jeho opětovném vytvoření nemůže již být obnoven), program se nejdříve zeptá, zda skutečně chcete soubor vytvořit; po vytvoření můžete zadávat ihned data do prázdného souboru
F9	: Přeindexování souboru ; při indexování regenerují se data.
Alt + I	: Informační tabulka; zobrazí se statistické informace o souboru (např. počet záznamů, počet indexů, délka stránky)

Přeindexování dat

Cílem přeindexování dat je nové vytvoření informací o seřídění souboru, ale také jeho kompletní rekonstrukce.

Co se děje při indexování ?

1. Vytvoří se pomocný soubor, který má stejné charakteristiky, jako indexovaný soubor; jeho jméno je tvořeno znaky 'TMP_' + prvními čtyřmi znaky ze jména souboru + přípona '.BTR'
2. Přeindexovávaný soubor se otevře v režimu čtení, který umožňuje číst i poškozené soubory (server verze Btrieve však nepřečte některé poškozené soubory, které klient verze Btrieve zvládne přečíst) a data jsou kopírována do pomocného souboru. Tato fáze může u rozsáhlých souborů být značně časově náročná.
3. Z přeindexovávaného souboru se vytvoří záložní kopie změnou přípony na .BAK (přejmenování). Tento soubor je vhodné později zazálohovat a smazat z pracovního disku.
4. Pomocný soubor se přejmenuje na pracovní.

Dále viz. podmínky přeindexování

Podmínky přeindexování dat

Při přeindexování dat musí být splněny následující podmínky :

1. Uživatel musí mít dostatečná přístupová práva k adresáři, ve kterém jsou přeindexovávány soubory (vytváření, zápis, přejmenování, ...)
2. U sítě Novell nesmí být indexovaný soubor označen jako transakční nebo určený pouze pro čtení (nešlo by provést přejmenování)
3. Na disku musí být dostatečný prostor pro pomocný soubor (nejméně tolik místa, kolik zabírá indexovaný soubor)
4. Se souborem nesmí při indexování nikdo žádným způsobem manipulovat (čtení i zápis při práci v síti)

Vytvoření nové databáze (skladu)

Pokud chcete používat v rámci aplikace více databází, je nutné provést nejdříve řádnou analýzu dat. Zkontrolujte jakou logickou strukturu má vaše databáze. Mějte na paměti, že soubory, které leží v jednom typu adresáře musí všechny ležet v jednom fyzickém adresáři (pro různou databázi mohou být fyzické adresáře různé, ale i shodné)

- a. Vytvořte požadovanou strukturu adresářů na disku (aplikace adresáře nevytváří)
- b. Vyberte si jednu již existující databázi v seznamu databází, která má nejbližší k nově vytvářené databázi; pomocí **Ctrl+Enter** překopírujte všechny záznamy pro danou databázi (vždy změňte název databáze na nový název); upravte případně směrování do fyzických adresářů
- c. Pro každého uživatele, který má mít do databáze přístup zkopírujte záznam v databázi uživatelů s tím, že změňte jméno a popis databáze na nové jméno.
- d. Ukončete program a znovu jej spusťte. Zvolte novou databázi. Ve správci souborů vytvořte neexistující soubory a přitom pozorně kontrolujte, zda jsou vytvářeny ve správném adresáři.

Základní vlastnosti Btrieve

Btrieve je databázový prostředek firmy Pervasive Software, jenž původně vznikl pro zpracování velkých databází v oblasti počítačových sítí Novell Netware, který ovšem lze provozovat taktéž na počítačích nezapojených do počítačové sítě.

Verze Btrieve

Btrieve existuje ve několika základních verzích. Verze se liší především prostředím, ve kterém Btrieve pracuje.

- 1. DOS verze Btrieve** - Btrieve spuštěný na samostatném počítači s operačním systémem MS-DOS je tvořen rezidentním programem (BTRIEVE.EXE), který se před spuštěním aplikace zavede do paměti a jemuž aplikace předává požadavky na provedení jednotlivých operací, které rezident plní.
- 2. Klient verze Btrieve** - je DOS verze Btrieve spuštěná na lokální počítačové síti (obvykle vhodné pro menší sítě). Minimální parametry DOS a klient verze Btrieve :
`BTRIEVE.EXE /T:BTRIEVE.TRA /O /F:40 /P:2048`
- 3. Server verze Btrieve** - v této verzi Btrieve běží jako VAP nebo NLM modul na file serveru Novell Netware a na pracovní stanici běží pouze malý rezidentní program (BREQUEST.EXE) předávající požadavky aplikačního programu Btrievu na file serveru. Tato verze Btrievu nemůže pracovat s daty na lokálních discích.

Lze zakoupit i verze přímo určené pro prostředí Windows (klient i server varianta) nebo Linux (server varianta). Pro Windows lze použít Pervasive SQL (např. Pervasive SQL 2000i), která je dalším vývojovým stupněm založeným na platformě Btrieve.

Parametry Btrieve (klient verze)

Předtím než začnete používat vaši aplikaci, je nutné na pracovní stanici spustit program BTRIEVE.EXE s dále popsány parametry. Btrieve zůstane rezidentní v paměti, kde zabere cca 80 kB. Ukončit činnost Btrievu lze např. : restartem počítače, vypnutím počítače, spuštěním BUTIL.EXE -STOP nebo spuštěním programu BStop.

Použitelné parametry :

Parametr	Popis	Min.	Max.	Implicitně
/M:xx	Velikost paměti pro data	14	64	32 kB
/P:xxxx	Velikost stránky (násobek 512)	512	4096	? B

/T:xxx	Jméno transakčního souboru			není
/I:x	Pre-image drive			akt.disk
/B:xx	Velikost pre-image bufferu	1	64	16 kB
/F:xx	Max. počet otevřených souborů	1	255	20
/L:xx	Max. počet současně uzamč.záznamů	1	255	20
/E	Zákaz použití expanded paměti			Ne
/O	Přepsání hlášení kritických chyb			Ne
/U:xx	Velikost kompresního bufferu	1	64 kB	Není
/N:xx	Max. počet souborů v transakci	1	18	12
/A	Zapnutí logování			Ne
/C	Zpevňování indexů			Ne

Parametry Btrieve (server verze)

Předtím než začnete používat vaši aplikaci, je nutné na pracovní stanici spustit program BREQUEST.EXE s dále popsány parametry a na file serveru je nutné spustit dávku BSTART.NCF; parametry server verze lze nastavit na serveru programem BSETUP.NLM. BREQUEST zůstane rezidentní v paměti, kde zabere cca 20 kB. Ukončit činnost Btrievu lze několika způsoby: restartem počítače, vypnutím počítače, spuštěním BUTIL.EXE s parametrem -STOP nebo spuštěním programu BStop.

Použitelné parametry BREQUEST.EXE :

Parametr	Popis parametru	Implicitně
/R:xx	Počet namapovaných disků	3
/D:xxxx	Maximální délka předávaných dat	4096
/S:xx	Maximální počet file serverů, ke kterým je pracovní stanice připojena	1

Parametry Btrieve (server verze - instalace serveru)

Před používáním aplikací v server verzi Btrieve je nutné nejdříve na serveru nastavit parametry pro práci Btrieve. To lze provést spuštěním programu BSETUP na konzoli file serveru (příkazem LOAD BSETUP). Aby nově nastavené parametry byly používány je nutné ukončit práci Btrievu na serveru (příkaz BSTOP) a znovu jej spustit (příkaz BSTART). Jednotlivé parametry a jejich hodnoty závisí na verzi Btrieve.

Doporučujeme

Anglický popis	Český popis	Doporučujeme
Number of open files	max. počet otevřených souborů	70
Number of handles	max. počet ovladačů souborů	130

Numbers of locks	max. počet uzamčených záznamů	20
Number of transactions	max. počet transakcí	8
Number of files per transaction	max. počet souborů na transakci	18
Largest compressed record size	max. délka zhušť. záznamu	0
Largest record size	max. délka záznamu	4096
Largest page size	max. velikost stránky	4096
Number of sessions	max. počet aktivních stanic	15
Create files as transactional	vytvářet soubory jako transakční	No
Logging of selected files	logování vybraných souborů	No

Bezpečnost dat

Btrieve zvyšuje bezpečnost dat několika způsoby. Chrání data před chybami systému a před neoprávněným přístupem. Ochrana dat před chybami systému je prováděna pomocí pre-image souborů a prostřednictvím provádění transakcí. Před neoprávněným přístupem lze soubory chránit šifrováním a zabezpečením pomocí tzv. jmen vlastníků. Zvýšená bezpečnost a spolehlivost vašeho systému však také může snížit rychlost provádění operací modifikujících obsah souborů.

Pomocí pre-image souborů provádí Btrieve ochranu tím, že v případě požadavku na provedení změny v souboru vytvoří dočasný pre-image soubor, operace provede v paměťovém bufferu, zapíše data do pre-image souboru a teprve v případě, že je vše v pořádku, uloží data do datového souboru. Tím je zajištěno, že data jsou vždy v průběhu změny uložena duplicitně a v případě závady může Btrieve při novém otevření souboru obsah souboru obnovit. Pre-image soubory mají stejné jméno jako datový soubor, liší se pouze příponou *.PRE. Nikdy nerušte pre-image soubory, pokud datový soubor nebyl úspěšně otevřen. Ochrana pomocí pre-image souborů se týká pouze souborů, které nemají nastavený příznak 'Transakční' (T), kde se o bezpečnost dat stará file-server (Transaction Tracking System).

Parametry pro spuštění aplikace

Při spuštění aplikace je vhodné určit některé parametry, které ovlivní chování aplikace.

Parametr	Implicitně	Popis
B:xxxxx	není	<i>bázový adresář</i> – doplňuje se před veškerá jména BTR souborů; slouží hlavně pro testování systému
S:xxxxx	SYSTEM	<i>systémový adresář</i> - určuje umístění systémových souborů (SYST*.BTR)
D:xxxxx	adresář UZIV nebo dle proměnné prostředí %UZIV%, jinak akt. adresář	<i>uživ. konfigurační adresář</i> - určuje umístění konfiguračního souboru, sestav a pomocných souborů
F:xxxxx	akt.adr+jméno.DEF	jméno definičního souboru sestav; pokud parametr není uveden, pak se dohledá první jméno souboru dle filtru SKLAD-??.DEF
CB	Barevný režim	nastavuje černobílý režim pro inicializační fázi běhu programu
NoReset		není prováděn Reset Btrieve na stanici, což je nutné např. pokud chcete spustit více programů používajících Btrieve současně (např. v prostředí MS-Windows 3.11)
P:xxxxx	není; testuje se ale existence PRINTER.DEF v konfiguračním adresáři	jméno definičního souboru s příkazy tiskáren (obvykle PRINTER.DEF); v souboru jsou definovány řídicí příkazy pro standardní tiskárny (Epson, OKI, Star, inkoustové tiskárny, laserové tiskárny atp.) a lze zde definovat ovládání pro jiné nestandardní tiskárny
U:n	6	definuje počet zobrazovaných uživatelů v době přihlášení k programu
LATIN2	Kamenický	mění způsob zobrazování češtiny na kódování LATIN2 v době přihlašování a spouštění programu; po přihlášení se nastaví čeština dle nastavení konfigurace
ASCII	Kamenický	mění způsob zobrazování češtiny na kódování ASCII (bez diakritiky) v době přihlašování a spouštění programu
W:xxxxx	není	zapne režim zapisování makra do souboru xxxxx
R:xxxxx	není	Přehraje klávesové makro uložené v souboru
M:xxxxx	HlavniMenu	Určuje jméno hlavního menu, které se automaticky vyvolá při přihlášení do programu

OBX:xxxx	není	Po přihlášení do programu se provede načtení požadavku uloženého ve formátu OBX (soubor pochází z off-line objednávkového systému pro Windows)
DKX:xxxx	není	Po přihlášení do programu se provede načtení replikačního souboru obsahujícího změny v kartách, dokladech, operacích a dalších databázích
PRI:xxxx	není	Po přihlášení do programu se provede načtení příjemky uložené ve standardním přenosovém souboru skladového programu (slouží pro komunikaci mezi provozovnami firmy)
DOD:xxx	není	Po přihlášení do programu se provede načtení dodacího dokladu uloženého ve standardním přenosovém souboru skladového programu
CSV:xxxx	není	Po přihlášení do programu se provede import příjemky uložené v textovém formátu CSV nebo v DBF formátu

Obvykle je systémový adresář nastaven na SYSTEM, konfigurační adresář na UZIV (v nesíťové verzi) a DEF soubor je umístěn v konfiguračním adresáři. U server verze Btrieve nesmí být adresáře nasměrovány na lokální disk (pouze na sdílené síťové disky).

Seznam chybových hlášení systému Sklad6

Program rozlišuje několik druhů chyb při zpracování programu, většinu běžných chyb ohlásí uživateli a případně nechá na uživateli, jak bude pokračovat při ošetření chybového stavu.

Druhy chybových stavů:

- Chyby hlášené systémem Btrieve
- Chyby vstupu nebo výstupu hlášené operačním systémem
- Kritické chyby při běhu programu
- Chybová hlášení jednotlivých funkcí programu (např. při evidování dokladu)

Chyby vstupu nebo výstupu hlášené operačním systémem

Následující chyby program detekuje a vypisuje o nich hlášení a nechává na uživateli, zda chce kvůli chybě zrušit činnost nebo zda chce opakovat operaci, která vedla chybě (vhodné např. při nevložené disketě do mechaniky). Je také možné ignorovat chybu. Tuto volbu však nedoporučujeme používat, neboť by program mohl zpracovávat nesmyslná data !

#	Chybové hlášení
1	Neplatný kód funkce při volání DOSu
2	Soubor nebyl nalezen
3	Nebyla nalezena cesta
4	Příliš mnoho otevřených souborů
5	Soubor není přístupný
6	Neplatný ovladač souboru
12	Neplatný kód přístupu k paměti
15	Neplatné číslo disketové jednotky
16	Aktuální adresář nelze smazat
17	Přejmenováním není možné přesunout soubor na jiný disk
18	Není další soubor
100	Chyba čtení
101	Chyba zápisu
102	Soubor nebyl přiřazen
103	Soubor nebyl otevřen
104	Soubor nebyl otevřen pro vstup
105	Soubor nebyl otevřen pro výstup
106	Neplatný formát čísla
150	Disk chráněn proti zápisu
151	Špatná délka struktury požadavku na disk
152	Disk není připraven
154	Chyba CRC v datech
156	Chyba při hledání sektoru
157	Neznámý typ media

158	Nenalezený sektor disku
159	Tiskárna nemá papír
160	Chyba při zápisu do zařízení
161	Chyba při čtení ze zařízení
162	Chyba hardwaru

Kritické chyby při běhu programu (Runtime Errors)

Následující chyby způsobují předčasné ukončení programu (program vypíše vlevo nahoře červené hlášení Chyba!, počká na **ESC** a ukončí program se zprávou o chybě). Pokud se chyba opakuje častěji, spojte se s K.A.P.

#	Popis chyby
200	Dělení nulou
201	Chyba rozsahu
202	Přetečení zásobníku
203	Přetečení haldy
204	Neplatná operace s ukazatelem
205	Číselné přetečení při operaci s reálnými čísly
206	Číselné podtečení při operaci s reálnými čísly
207	Neplatná operace s reálnými čísly
208	Není nainstalována správa overlay
209	Chyba při čtení souboru overlay
210	Neinicializovaný objekt
211	Volání abstraktní metody
212	Chyba registrace proudu
213	Index kolekce mimo rozsah
214	Přeplnění kolekce
215	Chyba aritmetického přetečení
216	Chyba obecné ochrany

Chybová hlášení při evidování dokladu

Evidování dokladu má několik fází. Protože se jedná o složitou činnost, může se např. vlivem hardware nebo chyby obsluhy objevit množství problémů. Protože však program chrání své data prostřednictvím transakcí, nemělo by nikdy dojít k porušení konzistence dat. V případě chyby nebo předčasného ukončení činnosti programu (např. při výpadku proudu) dojde vždy k vrácení obsahu souborů do stavu před započítáním evidování.

Obecné řešení problémů (postupně v daném pořadí) :

1. Zkuste spustit evidování znovu
2. Zkuste ukončit program a znovu ho spustit
3. Zkuste ukončit program a restartovat počítač, popř. celou počítačovou síť
4. Zkuste přeindexovat soubory, u kterých je hlášena chyba

Seznam chybových hlášení při evidování a jejich obvyklé řešení

Před chybovým hlášením při evidování programu může být u některých typů chyb hlášeno ještě chybové hlášení Btrieve, které ukazuje, ve kterém souboru vznikla chyba a která chyba Btrieve nastala. Pokud chyba nastala při zpracování některé operace, pak je vypsán kód popř. i název zboží a číslo řádku v seznamu operací, kde nastala chyba.

#	Popis chyby
1	Nelze otevřít inicializační soubory
2	Nelze načíst inicializační údaje
3	Zvolený typ dokladu nebyl nalezen
4	Nelze uzamknout soubor číselných řad
5	Nelze načíst původní operaci
6	Nepřípustná oprava nákupu - zboží bylo prodáno
7	Nebyla nalezena žádná volná nákupní operace
8	Nelze načíst nákupní operaci
9	Nelze opravit nákupní operaci
10	Nebyla nalezena karta v souboru karet
11	Nelze přečíst původní operaci
12	Nebyla nalezena karta v souboru zásob - operaci nelze smazat
13	Nelze vložit kartu do souboru zásob
14	Nelze opravit kartu v souboru zásob
15	Nebyla nalezena karta v souboru zásob - nelze provést výdej
16	Nelze opravit kartu v souboru zásob
17	Nelze vložit novou operaci do souboru operací
18	Nelze opravit operaci v seznamu operací
19	Nelze vložit položku do pomocného souboru operací
20	V souboru dokladů se již vyskytuje doklad se stejným číslem
21	Chyba při vkládání dokladu
22	Chyba při čtení původního dokladu
23	Chyba při zápisu hlavičky dokladů
24	Nelze uložit změnu do souboru číselných řad
25	Chyba při zápisu kontací
26	Nelze zahájit transakci
27	Typ dokladu nemá nastaveny účty pro zaokrouhlení
28	Chyba při čtení ze souboru zásob
31	Nelze změnit číslo poslední vystavené účtenky

32	Chyba při evidování obalového konta
33	Chyba při evidování pokladního dokladu
34	Chyba při zápisu rozšířené operace
35	Nelze měnit nákupní operaci - příjem je menší než prodáno
36	Nelze smazat nákupní operaci, ze které je něco prodáno
37	Nedostatečná práva pro evidování tohoto typu dokladu
38	Pokladní doklad spadá do uzamčeného období
39	Oprava pokladního dokladu ovlivní uzamčené období
40	Dobropisy nemohou obsahovat operace s mínusovým počtem
41	Chyba při navázání volných prodejních operací na nákupní operaci
42	Málo volné paměti pro zaevidování dokladu
43	Nelze načíst operace z dokladu v druhém skladu
44	Není nastaveno středisko pro převod
45	Chyba při dokončování transakce - zkontrolujte, zda je doklad zaevidován

Popis chybových hlášení při evidování a jejich obvyklé řešení

1. Nelze otevřít inicializační soubory

- Program musí při evidování tzv. otevřít soubory; pokud soubory nejsou přístupné, pak je hlášena tato chyba; Chyba se vyskytuje nejčastěji na sítích peer-to-peer při práci více uživatelů
- Řešení : Počkejte až práci dokončí ostatní uživatelé a pak evidování opakujte; u sítí peer-to-peer překontrolujte nastavení příkazu SHARE.EXE v AUTOEXEC.BAT (doporučujeme SHARE.EXE /F:4096 /L:40); Pokud se chyba opakuje, pak ukončete práci, restartujte počítač nebo celou síť a zkuste evidování znovu

2. Nelze načíst inicializační údaje

- Program musí při evidování tzv. načíst data z inicializačních souborů; pokud soubory nejsou přístupné, pak je hlášena tato chyba; Chyba se vyskytuje nejčastěji na sítích peer-to-peer při práci více uživatelů
- Řešení : jako u chyby 1

3. Zvolený typ dokladu nebyl nalezen

- Evidujete doklad, jehož číslo typu dokladu se nevyskytuje v seznamu typů dokladů (pravděpodobně ho někdo vymazal)
- Řešení : Změňte typ dokladu nebo doplňte typ dokladu do seznamu typů dokladu

4. Nelze uzamknout soubor číselných řad

- Aby program mohl zvýšit číselnou řadu a nedošlo ke kolizi v síti, musí uzamknout přístup k číselné řadě
- Řešení : jako u chyby 1

5. Nelze načíst původní operaci

- Pravděpodobně někdo vymazal operaci z dokladu zatímco jste prohlíželi nebo opravovali doklad
- Řešení : Nepouštějte evidování znovu, ale zkuste znovu načíst doklad

6. Nepřípustná oprava nákupu - zboží bylo prodáno

- Zmenšili jste počet v nákupní operaci na hodnotu menší než je údaj Prodáno (celková suma prodejů z dané nákupní operace)
- Řešení : Upravte počet v příslušné operaci na hodnotu větší než prodáno a teprve potom bude možné doklad zaevidovat. Je též možné nejdříve zrušit některé prodejní operace, které způsobily zvýšení hodnoty prodáno v nákupní operaci.

7. Nebyla nalezena žádná volná nákupní operace

- Buď vám někdo v počítačové síti prodal zboží, které vy jste ještě nestihli zaevidovat nebo celkový zůstatek na jednotlivých nákupních operacích neodpovídá zůstatku ve skladové kartě
- Řešení : V prvním případě zmenšete počet v prodejní operaci. Druhý případ indikuje poměrně závažné porušení konzistence dat. Zkuste spustit postupně spustit všechny kontroly dat z menu *Další služby/Kontrola dat*, indexování souboru operací (SKLADOPE.BTR), popř. pouze kontrolu zásob u příslušné karty nebo se spojte s K.A.P.

8. Nelze načíst nákupní operaci

- Ke každé zaevidované prodejní operaci existuje nákupní operace, ze které byl uskutečněn prodej. Zřejmě došlo k vymazání nákupní operace.
- Řešení : Tato chyba indikuje poměrně závažné porušení konzistence dat. Zkuste přeindexování souboru operací (SKLADOPE.BTR). Pravděpodobně však doklad již nepůjde opravovat. Zkuste spustit postupně spustit všechny kontroly dat z menu *Další služby/Kontrola dat*, popř. pouze kontrolu zásob u příslušné karty nebo se spojte s K.A.P.

9. Nelze opravit nákupní operaci

- Vznikla chyba při evidování opravy operace
- Řešení : Pokud nepomůže restart počítače, zkuste přeindexovat soubor operací (SKLADOPE.BTR)

10. Nebyla nalezena karta v souboru karet

- Buď byla zrušena skladová karta nebo byla přečíslována než jste stihli doklad zaevidovat
- Řešení : Zrušte evidování dokladu nebo zrušte operaci s neexistujícím kódem, popř. změňte kód v operaci.

11. Nelze přechíst původní operaci

- Vznikla chyba při opětovném načítání již zaevidované operace
- Řešení : Pokud nepomůže restart počítače, zkuste přeindexovat soubor operací (SKLADOPE.BTR)

12. Nebyla nalezena karta v souboru zásob - operaci nelze smazat

- Nebyl nalezen záznam v souboru zásob, přestože původní již zaevidovaná operace má nenulový počet, což znamená že by záznam měl již existovat
- Řešení : Došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru zásob (SKLADZAS.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

13. Nelze vložit kartu do souboru zásob

- Karta v souboru zásob nebyla nalezena, přesto tam nejde vložit.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru zásob (SKLADZAS.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

14. Nelze opravit kartu v souboru zásob

- Kartu v souboru zásob nelze změnit.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru zásob (SKLADZAS.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

15. Nebyla nalezena karta v souboru zásob - nelze provést výdej

- Karta v souboru zásob nebyla nalezena, přestože by tam vzhledem k předchozím uskutečněným operacím měla být
- Řešení : Zkuste opakovat evidování a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru zásob (SKLADZAS.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

16. Nelze opravit kartu v souboru zásob

- Kartu v souboru zásob nelze změnit.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru zásob (SKLADZAS.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

17. Nelze vložit novou operaci do souboru operací

- Důvod, proč nelze vložit operaci by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru operací (SKLADOPE.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

18. Nelze opravit operaci v seznamu operací

- Důvod, proč nelze vložit operaci by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru operací (SKLADOPE.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

19. Nelze vložit položku do pomocného souboru operací

- Důvod, proč nelze vložit operaci by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve. Pomocný soubor operací se používá pro tisk dokladu.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování. Pokud to nepomůže, pak zkuste restartovat počítač, popř. počítačovou síť.

20. V souboru dokladů se již vyskytuje doklad se stejným číslem

- Někdo zaevidoval doklad se stejným rokem, typem a číslem dokladu jaký vy právě evidujete, což program nedovolí
- Řešení : Změňte číslo nebo typ dokladu na dosud neexistující kombinaci a potom překontrolujte číslování dokladu v menu *Další služby/Nastavení programu/Číselné řady a Typy dokladů*

21. Chyba při vkládání dokladu

- Důvod, proč nelze vložit doklad by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru dokladů (SKLADDOK.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

22. Chyba při čtení původního dokladu

- Nelze načíst původní již zaevidovaný doklad. Důvod, proč nelze načíst doklad by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování, popř. i restartovat počítač a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru dokladů (SKLADDOK.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

23. Chyba při zápisu hlavičky dokladů

- Nelze opravit původní již zaevidovaný doklad Důvod, proč nelze opravit doklad by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování, popř. i restartovat počítač a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru dokladů (SKLADDOK.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

24. Nelze uložit změnu do souboru číselných řad

- Nelze opravit číslo v číselné řadě. Důvod, proč nelze opravit záznam by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování, popř. i restartovat počítač a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru číselných řad (SKLADCIS.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

25. Chyba při zápisu kontaktů

- Nelze zapsat seznam kontaktů do souboru Důvod, proč nelze opravit záznam by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování, popř. i restartovat počítač a pokud to nepomůže, pak došlo pravděpodobně k porušení konzistence souboru kontaktů (SKLADKON.BTR). Zkuste jej proto přeindexovat.

26. Nelze zahájit transakci

- Transakce zabezpečují to, že pokud nastane v průběhu evidování chyba, pak jsou všechny soubory uvedeny do původního stavu. Důvod, proč nelze zahájit transakci by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování, popř. i restartovat počítač a pokud to nepomůže, překontrolujte nastavení Btrieve

27. Typ dokladu nemá nastaveny účty pro zaokrouhlení

- Doklad nelze nakontovat (dorovnat kontování) neboť v nastavení typů dokladů nejsou nastaveny účty pro kladné nebo záporné zaokrouhlení nebo tyto účty neexistují v souboru karet
- Řešení : Upravte nastavení programu v menu *Nastavení programu*.

28. Chyba při čtení ze souboru zásob v průběhu kontroly rezervací

- Důvod, proč nelze načíst záznam by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování, popř. i restartovat počítač

31. Nelze změnit číslo poslední vystavené účtenky

- Důvod, proč nelze opravit záznam z konfiguračního souboru by měl být nahlášen před tímto hlášením v samostatném hlášení Btrieve.
- Řešení : Zkuste opakovat evidování, popř. i restartovat počítač

32. Chyba při evidování obalového konta

- Nastala chyba v průběhu evidování obalového konta
- Řešení : Zkuste opakovat evidování, popř. i restartovat počítač. Pokud to nepomůže, zkuste přeindexovat soubory obalového konta (SKLADOBL.BTR, SKLADOBP.BTR)

33. Chyba při evidování pokladního dokladu

- Nastala chyba v průběhu evidování pokladního dokladu
- Řešení : Zkuste opakovat evidování, popř. i restartovat počítač. Pokud to nepomůže, zkuste přeindexovat soubor pokladních dokladů (SKLADPOK.BTR)

34. Chyba při zápisu rozšířené operace

- Nastala chyba v průběhu evidování doplňkových informací k operacím
- Řešení : Zkuste přeindexovat soubor rozšíření operací (SKLADXOP.BTR)

35. Nelze měnit nákupní operaci - příjem je menší než prodáno

- Nastala chyba v průběhu evidování doplňkových informací k operacím
- Řešení : Zkuste přeindexovat soubor rozšíření operací (SKLADXOP.BTR)

36. Nelze smazat nákupní operaci, ze které je něco prodáno

- Nemůžete mazat operace zvyšující zásobu, na kterou je již navázána nějaká prodejní operace
- Řešení : doklad opravte dobropisem nebo minusovým pohybem nebo nejdříve stornujte pohyby u příslušných prodejních operací a pak teprve smažte nákupní operaci

37. Nedostatečná práva pro evidování tohoto typu dokladu

- Zvolený typ uživatele nemá právo pro vytvoření nebo opravu dokladu tohoto typu
- Řešení : překontrolujte nastavení čísel přístupových práv v číselníku typů dokladů a dále proveďte přístupová práva zvoleného uživatele

38. Pokladní doklad spadá do uzamčeného období

- Nový automaticky vytvářený pokladní doklad, který je svázaný s evidovaným dokladem nemůže být zaevidován, protože by bylo ovlivněno uzamčené období (dle data uzamčení pokladny)
- Řešení : Zkontrolujte zda datumy v zapisovaném dokladu nespádají do uzamčeného období a případně dočasně uzamčené období pro pokladní knihu odemkněte

39. Oprava pokladního dokladu ovlivní uzamčené období

- Pokladní doklad, který je svázaný s evidovaným dokladem nemůže být zaevidován, protože by bylo ovlivněno uzamčené období (dle data uzamčení pokladny)
- Řešení : Doklad opravte vytvořením opravného dokladu do neuzamčeného období nebo dočasně uzamčené období pro pokladní knihu odemkněte

40. Dobropisy nemohou obsahovat operace s minusovým počtem

- Dobropis je již chápán jako opravný doklad a veškeré operace se zapisují s kladným znaménkem (přesto se budou chovat jako minusové operace)
- Řešení : opravte znaménka u operací dokladu

41. Chyba při navázání volných prodejních operací na nákupní operaci

- Nastal problém při navázání volných prodejních operací na nákupní operace
- Řešení : Zkuste přeindexovat soubor, u kterého je hlášena chyba

42. Málo volné paměti pro zaevidování dokladu

- Některé činnosti při evidování dokladu (např. evidování převodky do druhého skladu) vyžadují zvýšené množství volné paměti. Problém se vyskytuje obvykle pouze v základní verzi programu
- Řešení : Zrušte rozpracovaný doklad nebo si ho uložte do schránky. Ukončete program a v nastavení počítače (pouze pro odborníky) zkuste uvolnit více dostupné základní paměti. Zkuste se informovat u dodavatele na možnost použití standardní verze programu.

43. Nelze načíst operace z dokladu v druhém skladu

- Nastala chyba při pokusu o načtení hlavičky dokladu nebo jeho operací z druhého skladu při zpracování převodky mezi sklady
- Řešení : zkontrolujte databázi dokladů a operací

44. Není nastaveno středisko pro převod

- Doklad nelze zaevidovat, protože v hlavičce dokladu (převodky) není určeno, do kterého skladu se má převod uskutečnit. Může to souviset s tím, že typ dokladu není uzpůsoben pro zadání střediska

- Řešení : zkontrolujte, zda v hlavičce dokladu je vedle údaje pro zadání odběratelského místa vidět i nenulové číslo střediska. V typech dokladu zkontrolujte, zda typ dokladu má zapnutou vlastnost „zkrácená hlavička dokladu“.

45. Chyba při dokončování transakce - zkontrolujte, zda je doklad zaevidován

- Při potvrzování transakce došlo k chybě. Může se stát, že doklad byl z databáze kvůli této chybě odstraněn (resp. vrácen do původního stavu). Program ho však považuje za uložený
- Řešení : Ukončete program a po vrácení do programu se ujistěte, zda je doklad v pořádku zaevidován

Seznam chybových hlášení Btrieve

1. Nesprávné číslo operace
2. Chyba vstupu nebo výstupu
3. Soubor není otevřen
4. Klíč nebyl nalezen
5. Duplicitní klíč
6. Chybné číslo klíče
7. Změněné číslo klíče
8. Chybné poziční informace
9. Čtení za koncem souboru
10. Nelze měnit klíčovou hodnotu
11. Chybné jméno souboru
12. Soubor nebyl nalezen
13. Chyba rozšiřujícího souboru
14. Chyba při otvírání pre-image souboru
15. Chyba pre-image souboru
16. Chyba rozšíření
17. Chyba při uzavírání
18. Disk je plný
19. Neopravitelná chyba v souboru
20. Btrieve není spuštěn
21. Klíčový buffer je příliš krátký
22. Chyba datového bufferu
23. Chybná délka pozičního bloku
24. Chybná velikost stránky
25. Chyba při vytváření souboru
26. Chybný počet klíčů
27. Chybná pozice klíče v záznamu
28. Chybná délka věty
29. Chybná délka klíče
30. Soubor není platný BTR-soubor
31. Chyba při rozšiřování
32. Chyba I/O při rozšiřování
34. Chybné jméno rozšiřující části

35. Chyba při zpracování adresáře
36. Btrieve není zapnut jako transakční
37. Transakce již probíhá-nelze 2x
38. Chyba řídícího souboru transakcí
39. Chyba konce nebo zrušení transakce
40. Příliš souborů v transakci
41. Operace není v transakci povolena
42. Neukončený zrychlený přístup
43. Neplatná adresa věty
44. Pro nulový klíč nelze použít GetDirect
45. Neslučitelné příznaky klíče
46. Přístup nepovolen
47. Příliš mnoho otevřených souborů
48. Chybná alternativní třídící sekvence
49. Chybný typ klíče
50. Jméno vlastníka již existuje
51. Nesprávný vlastník souboru
52. Chyba při zápisu cachepaměti
53. Chybné rozhraní
54. Chyba stránky proměnné délky
55. Chyba v autoinkrement. klíči
56. Neúplný dodatkový index
57. Chyba v expanded paměti
58. Příliš krátký kompres.buffer
59. Soubor již existuje
60. Nedosaženo požad.počtu záz. záz.
61. Příliš malá pracovní oblast
62. Chybná struktura ext.operací
63. Chybný buffer pro InsertExt
64. Neznámá chyba 64
65. Nesprávná pozice pole
66. Neznámá chyba 66
67. Nelze vytvořit záložní soubor
68. Soubor nelze smazat
69. Soubor nelze přejmenovat-NEINDEXUJTE
70. Jméno souboru obsahuje nesmyslné znaky
71. Neznámá chyba 71
72. Neznámá chyba 72
73. Neznámá chyba 73
74. Automatické zrušení transakce
75. Neznámá chyba 75
76. Překročen počet serverů
77. Nastavení nové verze - opakujte akci
78. Zjištěno vzájemné uzamčení
79. Programátorská chyba Btrieve
80. Záznam byl změněn jinou aplikací
81. Chyba při uzamykání dat
82. Ztracená pozice
83. Čtení mimo transakci

- 84. Věta je uzamčena
- 85. Soubor je uzamčen
- 86. Tabulka souborů je plná
- 87. Tabulka ovladačů souboru je plná
- 88. Nekompatib. režim pro otevření
- 89. Neznámá chyba 89
- 90. Tabulka zařízení je plná
- 91. Chyba serveru
- 92. Tabulka transakcí je plná
- 93. Nekompatibilní způsob zamykání
- 94. Nedostatečná práva
- 95. Přerušené spojení se serverem
- 96. Chyba komunikačního prostředí
- 97. Malý buffer pro přenos dat
- 98. Interní chyba transakce

Poznámka

V různých verzích Btrieve existují také další chybová hlášení. Tyto hlášení už ale nejsou popsány slovně, ale pouze pomocí čísla chyby. Podrobnosti o chybě můžete zjistit z dokumentace k Btrieve (resp. Pervasive SQL) nebo na stránkách www.pervasive.com (hledejte Status codes).

Popis chybových hlášení Btrieve a jejich obvyklé řešení

1. Nesprávné číslo operace

Btrieve nabízí služby očíslované od 0 do 30. Pokud číslo není z tohoto rozsahu, pak je hlášena chyba. Příčinou chyby může být např. poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Zkuste ukončit program a znovu jej spustit. Pokud se chyba bude opakovat, pak kontaktujte K.A.P.

2. Chyba vstupu nebo výstupu

Toto hlášení může indikovat různé chyby :

- soubor je poškozen a musí být přeindexován nebo znovu vytvořen
 - soubor není standardní Btrieve databází
 - program provádí nesprávné činnosti s pozičním blokem
- (Příčinou chyby může být např. poškození údajů v paměti počítače)

Řešení:

Provedte přeindexování databáze. Pokud nelze přeindexování provést v server verzi Btrieve (BREQUEST.EXE), zkuste nainstalovat klient verzi (BTRIEVE.EXE) a přeindexování proveďte v ní na lokálním disku.

3. Soubor není otevřen

Operace nemůže být provedena, dokud Btrieve úspěšně neotevře soubor. Hlášení může rovněž znamenat, že aplikace zapisuje do pozičního bloku rezervovaného pro soubor, nebo nenajde chybný poziční blok

Řešení:

Zkuste ukončit program a znovu jej spustit. Pokud se chyba bude opakovat, pak kontaktujte K.A.P.

4. Klíč nebyl nalezen

Btrieve nenašel záznam se zadanou klíčovou hodnotou. Toto hlášení by se nemělo při běžné práci vyskytovat.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

5. Duplicitní klíč

Byl učiněn pokus přidat do databáze větu, jejíž hodnota se již v databázi vyskytuje a klíč byl definován jako jednoznačný (bez možnosti vložení dvou záznamů se stejným klíčem).

Řešení:

Změňte klíčovou hodnotu tak, aby se v databázi nevyskytovala (např. číslo dokladu, kód zboží atp.)

6. Chybné číslo klíče

Klíč daného čísla v souboru neexistuje. Číslo klíče musí odpovídat některému z klíčů, které byly specifikovány při vytváření souboru, nebo některému z přídatných klíčů.

Řešení:

Přeindexujte soubor, u kterého došlo k chybě, aby se dostaly do pořádku indexy v souboru. V případě, že se chyba opakuje, pak kontaktujte K.A.P.

7. Změněné číslo klíče

Před provedením operace Get Next (Extended), Get Previous (Extended), UpDate nebo Delete bylo změněno číslo klíče. Výše uvedené operace požadují při provádění stejné číslo klíče jako operace, která jim předcházela, protože Btrieve využívá

poziční informace s ohledem na předchozí číslo klíče (je nutné provést Get Position s následovným Get Direct s novým číslem klíče).

Řešení:

Jedná se zřejmě o chybu v programu, proto kontaktujte K.A.P.

8. Chybné poziční informace

Byl učiněn pokus o aktualizaci nebo zrušení věty, aniž byla předtím provedena operace Get Position, která nastaví aktuální poziční informace. Hlášení může rovněž znamenat, že aplikace zapisuje do pozičního bloku rezervovaného pro soubor.

Řešení:

Jedná se zřejmě o chybu v programu, proto kontaktujte K.A.P.

9. Čtení za koncem souboru

Operace se pokouší číst data za koncem nebo před začátkem souboru. Toto hlášení by se nemělo při běžné práci vyskytovat.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

10. Nelze měnit klíčovou hodnotu

Byl učiněn pokus o modifikaci klíčové položky, která je definovaná jako nemodifikovatelná. Některá položka databáze je z určitých důležitých neměnitelná.

Řešení:

Promyslete, zda je skutečně nutné položku měnit ! Vymažte z databáze záznam, který jste chtěli modifikovat a doplňte nový se správnými hodnotami.

11. Chybné jméno souboru

Jméno souboru neodpovídá požadovaným konvencím. Správné jméno souboru je tvořeno ASCII řetězcem, který je zakončen mezerou nebo binární nulou. Chyba může rovněž znamenat poškození údajů v operační paměti počítače. Někdy je tato chyba hlášena, pokud máte chybně nainstalovanou boot-rom počítače.

Řešení:

Pokud je chyba hlášena nepravdělně, pak zkuste překonfigurovat váš počítač. V případě komplikací kontaktujte K.A.P.

12. Soubor nebyl nalezen

Soubor zadaného jména neexistuje.

Řešení:

Soubor je nutné vytvořit (Systémové menu/Správce souborů) nebo nalézt jeho záložní kopii a zkopírovat do pracovního adresáře. Pokud se jedná o důležitou databázi je vhodné kontaktovat K.A.P.

13. Chyba rozšiřujícího souboru

Btrieve nemůže nalézt rozšiřující soubor (extension file) k rozdělenému souboru, který se pokouší otevřít. Rozšiřující soubor musí být přítomen na logickém disku, který byl specifikován při jeho vytváření příkazem Extend. Aby mohl Btrieve pracovat s rozděleným souborem, musí být přístup k oběma jeho částem.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

14. Chyba při otevírání pre-image souboru

Pre-image soubor nemůže být otevřen nebo vytvořen. Je několik pravděpodobných příčin této chyby:

- na disku není dostatek volného místa
- Btrieve nemůže otevřít pre-image soubor pro obnovení integrity základního souboru. Pre-image soubor mohl být zrušen, nebo je poškozen.
- Btrieve nemůže přidělit pre-image souboru ovladač (handle), protože nebyl uživatelem spuštěn s dostatečnými přístupovými právy pro pre-image soubor

Řešení:

Zkontrolujte volné místo na disku, přístupová práva uživatelů. Nastartujte znovu celý počítačový systém (včetně serveru) a pokud se chyba opakuje, pak zkuste přeindexovat databázi.

15. Chyba pre-image souboru

Během práce s pre-image souborem se vyskytla chyba. Chyba mohla být způsobena nedostatečným volným prostorem na disku, nebo poškozením pre-image souboru.

Řešení:

Zkontrolujte volné místo na disku. Nastartujte znovu celý počítačový systém (včetně serveru) a pokud se chyba opakuje, pak zkuste přeindexovat databázi.

16. Chyba rozšíření

Rozšiřující část rozděleného souboru nelze zapsat do struktury adresářů (během zápisu do struktury adresářů se vyskytla chyba).

Řešení:

Zkontrolujte zda na disku nevznikla technická porucha.

17. Chyba při uzavírání

Soubor Btrieve nelze zapsat do struktury adresářů. Btrieve buď nemůže uzavřít soubor, nebo byla do souboru přidána nová stránka a Btrieve nemůže uzavřít a znovu otevřít soubor, aby aktualizoval strukturu adresáře.

Řešení:

Zkontrolujte zda na disku nevznikla technická porucha.

18. Disk je plný

Potřebná data nemohou být do souboru přidána, protože na disku není dostatek volného místa.

Řešení:

Uvolněte místo na datovém disku (vymažte nepotřebné soubory nebo momentálně nepotřebné soubory zkomprimujte) a začněte šetřit na nový disk.

19. Neopravitelná chyba v souboru

Vyskytla se chyba, po níž nelze soubor regenerovat. Není možné zaručit integritu souboru.

Řešení:

Přeindexujte databázi nebo v nouzovém případě použijte záložní kopii souboru.

20. Btrieve není spuštěn

Není spuštěn Btrieve. Před začátkem práce s Btrieve soubory je třeba spustit Btrieve.

Řešení:

V server verzi (Novell Netware) je nutné spustit na pracovní stanici program BREQUEST.EXE a na serveru dávku BSTART.NCF. V klient verzi (ostatní sítě + nesíťové prostředí) je nutné spustit program BTRIEVE.EXE s parametry /T:BTRIEVE.TRA /O /F:40 /P:2048

21. Klíčový buffer je příliš krátký

Klíčový buffer není dostatečně dlouhý, aby mohl obsahovat hodnotu klíčové položky požadovaného indexu.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

22. Chyba datového bufferu

Délka datového bufferu specifikovaná při volání operace není v souladu s délkou věty, která byla definována při vytváření souboru. Datový buffer musí být nejméně tak dlouhý jako věta datového souboru.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

23. Chybná délka pozičního bloku

Parametr pro poziční blok není dlouhý 128 bytů

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

24. Chybná velikost stránky

Specifikovaná velikost stránky není správná. Velikost stránky musí být násobek 512 a nesmí být větší než 4096. Nelze vytvořit nebo otevřít soubor s větší délkou stránky, než je maximální délka zadaná při spouštění Btrieve. Chyba může také znamenat, že aplikace používá nesprávný datový buffer.

Řešení:

U klient verze Btrieve zvětšete parametr /P:xxxx na vyšší číslo, u server verze spusťte na serveru BSETUP a nastavte větší velikost stránky.

25. Chyba při vytváření souboru

Specifikovaný soubor nemůže být vytvořen. Pravděpodobně je plný adresář, plný disk, nebo disk je chráněn proti zápisu. Tato chyba může také znamenat, že Btrieve nedokáže přidělit souboru ovladač (handle), protože nebyl uživatelem spuštěn s právem přístupu do souboru.

Řešení:

Překontrolujte přístupová práva, volné místo na disku. Nastartujte znovu celý počítačový systém (včetně serveru) a zkuste znovu opakovat činnost, která vedla k chybě. Se souborem stejného jména nesmí nikdo pracovat a soubor by neměl být označen jako transakční.

26. Chybný počet klíčů

Počet klíčů specifikovaný pro danou velikost stránky je chybný. Pro standardní Btrieve Soubor s velikostí stránky 512 bytů může být definováno maximálně 8 klíčových segmentů. Pro soubory s většími stránkami může být segmentů maximálně 24. Musí být definován nejméně jeden klíč bez nulového atributu.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

27. Chybná pozice klíče v záznamu

Specifikovaná pozice klíčové položky přesahuje definovanou délku věty. Buď je pozice klíče větší než délka věty, nebo součet pozice klíče a jeho délky přesahuje délku věty. U souborů, které obsahují pouze klíče (key-only files), musí klíč začínat na prvním bytu věty (pozice 1)

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

28. Chybná délka věty

Délka věty není správná. Fyzická délka věty musí být menší nebo rovna velikosti stránky minus 6 bytů a zároveň nesmí být menší než 4 byty.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

29. Chybná délka klíče

Délka klíče není správná. Specifikovaná délka musí být větší než 0 a nesmí přesáhnout 255 bytů. Délka binárního klíče musí být sudá. Btrieve vyžaduje takovou velikost každé klíčové stránky v souboru, aby mohla obsahovat nejméně 8 klíčů. Pokud velikost stránky neodpovídá tomuto požadavku, je třeba zvětšit velikost stránky nebo zmenšit délku klíče

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

30. Soubor není platný soubor Btrieve

Soubor zadaného jména není platný soubor Btrieve. Soubor buď nebyl vytvořen pomocí Btrievu, nebo byl vytvořen jeho starší verzí. Další příčinou tohoto hlášení může být poškození první stránky souboru, která obsahuje kontrolní informace o souboru.

Řešení:

Pokud používáte starší verzi Btrieve než je 5.01, pak převedte data do novějšího formátu (verze 5 a vyšší)

31. Chyba při rozšiřování

Zadaný soubor je již rozšířen. Každý soubor může být rozšířen pouze jednou.

Řešení:

Použijte větší diskové médium.

32. Chyba I/O při rozšiřování

Soubor nemůže být rozšířen. Pravděpodobně je na disku nedostatek místa, je plný adresář, nebo je disk chráněn proti zápisu.

Řešení:

Překontrolujte všechny výše uvedené požadavky.

33. Málo volné paměti - *err_notMEM*

Toto hlášení je zobrazeno v případě, že v operační paměti je kritický nedostatek paměti. Údaj o velikosti volné paměti můžete obvykle zjistit stisknutím kláves **Shift+F1**.

Řešení:

Dočasným řešením může být ukončení programu a jeho opětovné spuštění. Uvolní a inicializuje se tím veškerá dostupná paměť. Pokud by se však chyba opakovala je nutné rekonfigurovat váš počítač tak, aby bylo k dispozici více konvenční paměti (úpravy v souborech AUTOEXEC.BAT a CONFIG.SYS)

34. Chybné jméno rozšiřující části

Jméno rozšiřující části souboru není správné.

Řešení:

Zkontrolujte platnost disku, cesty a jména souboru

35. Chyba při zpracování adresáře

Nastala chyba při přepínání mezi aktuálním adresářem a adresářem, který obsahuje soubor Btrievu. Buď aktuální adresář, nebo adresář obsahující soubory Btrievu, je neplatný. (Buď drive požadovaný v operaci Get Directory neexistuje, nebo jméno cesty specifikované v operaci Set Directory není správné.)

Řešení:

Zkontrolujte platnost disku a cesty.

36. Btrieve není zapnut jako transakční

Nemůže být zahájena transakce, protože při inicializaci Btrievu nebyl specifikován parametr /T. Pokud je Netware Btrieve spuštěn na více než jednom file serveru, pak pro úspěšné provádění transakcí musí být všechny kopie Btrieve konfigurovány stejně.

Řešení:

V prvním případě odinstalujte Btrieve (spusťte utilitu BUTIL -STOP nebo restartujte počítač) a spusťte Btrieve s parametrem /T :

Btrieve /T:Jméno_transakčního_souboru.

V druhém případě pomocí serveru nastavte parametry Btrieve a restartujte Btrieve (BSTOP pro ukončení práce Btrieve a BSTART pro jeho opětovné zahájení)

37. Transakce již probíhá-nelze 2x

Je požadován začátek transakce na stanici, na které již transakce probíhá. Na jedné stanici může ve stejném čase probíhat pouze jedna transakce.

Řešení:

Ukončete práci s programem. Při jeho opětovném spuštění se inicializuje systém Btrieve na dané stanici a případná neuzavřená transakce je zrušena.

38. Chyba řídicího souboru transakcí

Při zápisu do řídicího souboru transakcí vznikla chyba. Pravděpodobně je plný disk, disk je chráněn proti zápisu, nebo řídicí soubor transakce, který byl vytvořen při spuštění Btrievu, byl zrušen.

Řešení:

Překontrolujte všechny výše uvedené požadavky.

39. Chyba konce nebo zrušení transakce

Je požadována operace End Transaction nebo Abort Transaction, aniž byla provedena odpovídající operace Begin Transaction pro zahájení transakce.

Řešení:

Ukončete práci s programem. Při jeho opětovném spuštění se inicializuje systém Btrieve na dané stanici.

40. Příliš souborů v transakci

Aplikace se pokouší aktualizovat větší počet souborů, než je v rámci transakce povoleno. Maximální počet různých souborů, které mohou být modifikovány v průběhu logické transakce, je standardně 12 (nastaven během konfigurace Btrieve).

Řešení:

V server i klient verzi Btrieve lze nastavit maximální počet souborů na transakci (až do výše 18) (v server verzi: programem BSETUP na konzole serveru; v klient verzi: parametrem /N:xx při spuštění Btrieve).

41. Operace není v transakci povolena

Aplikace se pokouší provést operaci, která není v rámci transakce povolena. Některé operace nejsou v transakci povoleny, protože mají příliš velký vliv na pre-image soubor nebo na výkonnost. Toto hlášení je vypsáno např. tehdy, když se pokusíte provést operaci Step, Update nebo Delete na key-only souboru nebo operaci Get a data-only souboru. Také v průběhu transakce jsou některé transakce zakázány, protože mají příliš velký vliv na pre-image soubory. Jde např. o operace Close, Set Owner, Clear Owner, Extend, Create Supplemental Index nebo Drop Supplemental Index.

Řešení:

Zjistěte, kdy se chyba vyskytuje a kontaktujte K.A.P.

42. Neukončený zrychlený přístup

Aplikace se pokouší otevřít soubor, ke kterému se přistupovalo ve zrychleném režimu a nebyl úspěšně uzavřen. Pokud k takovému případu dojde, není zaručena integrita souboru! Aplikace však obvykle zrychlený přístup používají pouze pro data, které je možné obnovit z jiných zdrojů.

Řešení:

Přeindexujte databázi nebo použijte záložní kopii souboru.

43. Neplatná adresa věty

Adresa věty, která byla specifikována v operaci Get Direct, není správná. Čtyřbytová adresa, která se zadává v operaci Get Direct by měla být zjištěna pomocí operace Get Position.

Řešení:

Vraťte se do nejbližší vhodné nabídky a zkuste činnost opakovat.

44. Pro nulový klíč nelze použít GetDirect

Aplikace se pokouší použít operaci Get Direct pro zřízení indexní cesty pro klíč, jehož hodnota je v příslušné větě nulová. Btrieve nemůže určit poziční informace pro nulový klíč, protože nulové klíče se ve struktuře indexů neudržují.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

45. Neslučitelné příznaky klíče

Příznaky klíče specifikované při vytváření nového souboru nejsou správné. Pokud má příslušný klíč několik segmentů, pak musí mít všechny segmenty stejné atributy Duplicate, Modifiable a Null.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

46. Přístup nepovolen

Soubor je otevřen pouze pro čtení (read only) a aplikace se pokouší vložit, modifikovat nebo zrušit větu. Nekonzistentní soubory, které jsou otevřeny v režimu Recover, je možné číst, ale nikoli aktualizovat. Další možnou příčinou výskytu tohoto hlášení je, že soubor vyžaduje pro modifikaci jméno vlastníka a toto jméno nebylo při otevírání souboru správně zadáno.

Řešení:

Vyberte jiný způsob provádění aktualizace, než jste zvolili. Vámi zvolený způsob práce nedovoluje aktualizovat záznamy v databázi.

47. Příliš mnoho otevřených souborů

Počet souborů otevřených ve zrychleném módu přesáhl počet cache bufferů v Btrievu. Pokud je soubor otevřen ve zrychleném módu, rezervuje Btrieve pro tento soubor jeden buffer ve své cache paměti. Btrieve vždy rezervuje pět prázdných bufferů pro manipulaci s indexy.

Řešení:

Změňte velikost stránky v konfiguraci Btrieve, aby mohl přidělit více bufferů nebo nastavte větší počet bufferů pomocí parametrů při spouštění Btrievu.

48. Chybná alternativní třídící sekvence

První byte alternativní třídící sekvence znaků (identifikační byte) neobsahuje hexadecimální hodnotu AC. Druhou možností je, že byla definována alternativní sekvence pro dodatkový index, ale pro soubor žádná alternativní sekvence neexistuje.

Řešení:

Přeindexujte soubor, který vyvolal chybu.

49. Chybný typ klíče

Aplikace se pokouší vytvořit soubor nebo dodatkový index s nesprávným typem klíče, příp. se pokouší přiřadit alternativní sekvenci znaků binárnímu klíči nebo binárnímu klíčovému segmentu. Alternativní sekvenci lze přiřadit pouze klíči typu string, Lstring nebo Zstring. Toto hlášení může být vypsáno rovněž při vytváření dodatkového indexu, který má mít alternativní sekvenci znaků, a soubor obsahující tuto sekvenci neexistuje, ani není obsažena v datovém bufferu.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

50. Jméno vlastníka již existuje

Aplikace se pokouší provést operaci Set Owner pro soubor, který již vlastníka má.

Řešení:

Pokud je třeba změnit jméno vlastníka, musí se nejprve staré jméno zrušit pomocí operace Clear Owner a potom teprve nastavit nové.

51. Nesprávný vlastník souboru

Pokud se toto hlášení vyskytne po provedení operace Set Owner, znamená to, že jméno vlastníka v datovém bufferu není stejné jako jméno v klíčovém bufferu. Pokud se vyskytne po provedení operace Open, znamená to, že soubor má vlastníka, jehož správné jméno musí aplikace umístit při otevírání souboru do datového bufferu.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

52. Chyba při zápisu cache paměti

Při pokusu zpřístupnit cache buffer se Btrieve pokusil zapsat na logický disk data ze souboru, který byl dříve otevřen ve zrychleném módu. Během zápisu vznikla vstupně/výstupní chyba.

Řešení:

Překontrolujte disk pomocí kontrolních programů (NDD apod.) a překontrolujte popřípadě přeindexujte databázi, u které vznikla chyba.

53. Chybné rozhraní

Aplikace se pokouší pracovat se souborem obsahujícím věty s proměnnou délkou pomocí rozhraní (language interface) Btrievu verze 3.15 nebo starší. Pro přístup k souborům s proměnnou délkou věty se musí použít rozhraní verze 4.xx nebo vyšší.

Řešení:

Používejte pouze Btrieve v 5.xx nebo vyšší. Verzi Btrievu lze zjistit v informačním okně programu, které lze vyvolat stisknutím kláves **Shift+F1**

54. Chyba stránky proměnné délky

V průběhu operace Step Direct nemůže Btrieve přečíst celou proměnnou část věty. Btrieve vrátí tolik dat, kolik je možné. Tento kód obvykle signalizuje, že jedna nebo více stránek v souboru je poškozených.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

55. Chyba v autoinkrementačním klíči

Aplikace se pokouší vytvořit segmentovaný nebo duplicitní autoinkrementační klíč. Klíč tohoto typu nemůže být částí jiného klíče, ani nemůže být duplicitní.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

56. Neúplný dodatkový index

Dodatkový index byl poškozen. Tato chyba může vzniknout tehdy, když byla operace Create Supplemental Index nebo Drop Supplemental Index přerušena a nebyla zcela dokončena.

Řešení:

Je nutné provést operaci Drop Supplemental Index nebo je možné soubor přeindexovat, čímž budou z databáze odstraněny všechny dodatkové indexy.

57. Chyba v expanded paměti

Tato chyba může vzniknout pouze v klient verzi Btrieve v prostředí DOSu. Btrieve hlásí tuto chybu, pokud zjistí chybu rozšířené (expanded) paměti. Tato chyba obvykle znamená, že Btrieve nemohl uložit nebo obnovit obsah registru pro mapování paměti a signalizuje tak nekompatibilitu s jinými aplikacemi používajícími rozšířenou paměť

Řešení:

Překonfigurujte počítač (rezidentní programy) nebo pomocí parametru /E při spouštění Btrieve lze použití rozšířené paměti zakázat.

58. Příliš krátký kompresní buffer

Aplikace se pokouší číst nebo zapisovat větu, která je delší, než hodnota specifikovaná pro velikost kompresního bufferu.

Řešení:

Při konfiguraci Btrieve zadejte vyšší hodnotu pro největší délku zhuštěného záznamu (v klient verzi pomocí parametru /U:xxxx při spouštění Btrieve; v server verzi programem BSETUP na konzole serveru).

59. Soubor již existuje

Toto hlášení se zobrazí pokud při volání operace Create bylo číslo klíče rovno -1 nebo -3 (pro server verzi). V tomto případě Btrieve nepovolí vytvoření souboru, který již existuje.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

60. Nedosaženo požadovaného počtu záznamů

Hlášení se vyskytuje při používání rozšířených (extended) operací. Znamená, že operace narazila na konec souboru, ale nenalezla zatím požadovaný počet záznamů. V prvních dvou bytech datového bufferu je počet záznamů, které operace našla.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

61. Příliš malá pracovní oblast

Hlášení se vyskytuje při používání rozšířených (extended) operací. Znamená, že pracovní buffer, který má velikost 64 kB nestačí pro obsazení všech záznamů předávaných rozšířenou operací

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

62. Chybná struktura extended operací

Hlášení se vyskytuje při používání rozšířených (extended) operací. Popis požadavků obsažený v datovém bufferu neodpovídá požadované struktuře.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

63. Chybný buffer pro InsertExtended

Buffer operace Insert Extended je buď menší než 5 bytů, nebo počet vkládaných záznamů je roven 0

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

64. Neznámá chyba 64

Kód této chyby není obsažen v seznamu chybových hlášení pro Btrieve v 5.01. Chyba také může znamenat poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Pokud používáte jinou verzi Btrieve než 5.01 zjistěte z dokumentace, zda se tato chyba může vyskytnout a co znamená.

65. Nesprávná pozice pole

Pozice pole v některé z rozšířených operací není správná.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

66. Neznámá chyba 66

Kód této chyby není obsažen v seznamu chybových hlášení pro Btrieve v 5.01. Chyba také může znamenat poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Pokud používáte jinou verzi Btrieve než 5.01 zjistěte z dokumentace, zda se tato chyba může vyskytnout a co znamená.

67. Nelze vytvořit záložní soubor

Tato chyba může vzniknout při indexování databáze. Pokud existuje záložní soubor databáze (*.BAK), pak je smazán a z aktuální databáze je vytvořena přejmenováním záložní databáze (*.BTR --> *.BAK). Pokud se operace přejmenování nepovede, pak je oznámeno toto hlášení.

Řešení:

Překontrolujte přístupová práva. Důkladně zkontrolujte, zda je k indexované databázi stále ještě přístup a pokud ne, pak pomocí diskového manažeru zkuste přejmenovat záložní kopii na běžnou databázi. Překontrolujte, zda soubor nemá zapnut atribut `Transakční`, který vylučuje mazání a přejmenování souboru.

68. Soubor nelze smazat

Tato chyba může vzniknout při indexování databáze, pokud není zadáno jméno záložního souboru. Po dokončení indexování je stará databáze smazána a nová databáze přejmenována na původní jméno. Pokud při mazání vznikne chyba, pak je ohlášeno toto hlášení.

Řešení:

Překontrolujte přístupová práva. Překontrolujte, zda soubor nemá zapnut atribut `Transakční`, který vylučuje mazání a přejmenování souboru.

69. Soubor nelze přejmenovat-NEINDEXUJTE

Tato chyba může vzniknout na konci indexování databáze. Po přejmenování původní databáze na záložní (*.BTR --> *.BAK) je dočasný soubor, ve kterém je uložena nově vytvořená databáze přejmenován na původní jméno databáze. Pokud se tato operace nepovede, pak nebude přístup ani k původní databázi ani k nově vytvořené.

Řešení:

Překontrolujte přístupová práva. Překontrolujte, zda soubor nemá zapnut atribut `Transakční`, který vylučuje mazání a přejmenování souboru. Pomocí

diskového manažeru zkuste přejmenovat záložní kopii na běžnou databázi (TMP_???.BTR na původní jméno databáze).

70. Jméno souboru obsahuje nesmyslné znaky

Tato chyba signalizuje poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Ukončete práci s programem a znovu jej spusťte. Pokud se bude chyba opakovat, pak kontaktujte K.A.P.

71. Neznámá chyba 71

Kód této chyby není obsažen v seznamu chybových hlášení pro Btrieve v 5.01. Chyba také může znamenat poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Pokud používáte jinou verzi Btrieve než 5.01 zjistěte z dokumentace, zda se tato chyba může vyskytnout a co znamená.

72. Neznámá chyba 72

Kód této chyby není obsažen v seznamu chybových hlášení pro Btrieve v 5.01. Chyba také může znamenat poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Pokud používáte jinou verzi Btrieve než 5.01 zjistěte z dokumentace, zda se tato chyba může vyskytnout a co znamená.

73. Neznámá chyba 73

Kód této chyby není obsažen v seznamu chybových hlášení pro Btrieve v 5.01. Chyba také může znamenat poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Pokud používáte jinou verzi Btrieve než 5.01 zjistěte z dokumentace, zda se tato chyba může vyskytnout a co znamená.

74. Automatické zrušení transakce

Tento kód se vyskytuje pouze v server verzi Btrievu. Je to informativní hlášení, které sděluje, že Btrieve místo End Transaction provedl Abort Transaction, protože se v průběhu transakce vyskytla chyba TTS souboru.

Řešení:

Překontrolujte databáze v souvislosti s právě prováděnou úpravou dat.

75. Neznámá chyba 75

Kód této chyby není obsažen v seznamu chybových hlášení pro Btrieve v 5.01. Chyba také může znamenat poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Pokud používáte jinou verzi Btrieve než 5.01 zjistěte z dokumentace, zda se tato chyba může vyskytnout a co znamená.

76. Překročen počet serverů

Stanice je připojena k více file serverům, než bylo specifikováno při spouštění Btrievu.

Řešení:

Upravte parametry Btrievu nebo umístěte data na méně serverů.

77. Nastavení nové verze - opakujte akci

Program provedl automatické nastavení nové verze programu, jež bylo nezbytné pro další chod programu s novými vlastnostmi. Provedla se restrukturalizace a přeindexování souboru. Po provedení nastavení nové verze však není možné okamžitě pokračovat a program proto vyvolal toto chybové hlášení.

Řešení:

Pokud proběhlo nastavení nové verze bez závad, pak je možné bezprostředně opakovat činnost, která vedla k chybovému hlášení. Pokud se nebude inicializovat další soubor, pak by již tato činnost měla proběhnout bez problémů. Nedoporučujeme činnost programu při inicializaci nové verze přerušovat. Při práci se soubory, které mají nesprávnou strukturu může totiž docházet k chybám při zpracování programu.

78. Zjištěno vzájemné uzamčení

Aplikace se pokouší uzamknout záznam, který má uzamčen jiná aplikace, zatímco tato aplikace čeká na odemknutí vámi uzamčených záznamů.

Řešení:

Uvolněte všechna uzamčení. Zrušte aktuálně prováděnou činnost. Ujasněte si, co na které stanici bylo v dané chvíli prováděno a kontaktujte K.A.P.

79. Programátorská chyba Btrieve

Status indikuje vnitřní chybu programu. Je také pravděpodobné, že došlo k poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Ukončete program a restartujte počítač. Ve volných chvílích se zkuste spojit s Novell Development Product Division.

80. Záznam byl změněn jinou aplikací

Operace Update nebo Delete nemůže být provedena, protože věta byla mezitím změněna jinou aplikací. Vaše aplikace musí znovu přečíst větu, aby mohla provést operaci UpDate nebo Delete.

81. Chyba při uzamykání dat

Tabulka Btrieve s informacemi o uzamčených větách je plná nebo se aplikace pokouší odemknout některou z vět, které byly uzamčeny pomocí vícenásobného uzamykání, avšak adresa věty uložená v datovém bufferu neodpovídá žádné uzamčené větě v souboru.

Řešení:

Nastavte větší hodnotu `Maximální počet uzamčených záznamů` (v klient verzi pomocí parametru /L:xx při spouštění Btrieve; v server verzi programem BSETUP na konzole serveru)

82. Ztracená pozice

Při provádění operace Get Next nebo Get Previous s duplicitním klíčem aplikace narazila na větu, jejíž poziční informace má uloženy v pozičním bloku, ale tato věta byla mezitím zrušena, nebo byl její klíč změněn jinou aplikací.

Řešení:

(Je nutné znovu nastavit poziční informace pomocí operace Get Equal nebo Get Direct.) Vraťte se do nejbližšího vhodného menu a požadovanou činnost opakujte.

83. Čtení mimo transakci

Aplikace se pokouší v rámci transakce změnit nebo zrušit větu, ale přitom tuto větu nepřečetla v rámci transakce.

Řešení:

Kontaktujte K.A.P.

84. Věta je uzamčena

Aplikace se pokouší bez čekání uzamknout větu, která je již uzamčena jinou aplikací, případně se pokouší uzamknout bez čekání soubor, ve kterém má jiná aplikace uzamčenu větu.

Řešení:

Zkuste po krátké chvíli opakovat pokus o uzamčení. Toto opakujte tak dlouho, dokud neskončí úspěšně. Překontrolujte, kdo v síti Vám blokuje Vaši činnost (má otevřeny stejné soubory)

85. Soubor je uzamčen

Aplikace se pokouší uzamknout bez čekání větu nebo soubor, zatímco tento soubor je již uzamčen jinou aplikací. Toto hlášení se může objevit také tehdy, když se aplikace pokouší v rámci transakce otevřít soubor, který je již uzamčen jinou aplikací, nebo je již otevřen ve zrychleném režimu.

Řešení:

Zkuste po krátké chvilí opakovat pokus o uzamčení. Toto opakujte tak dlouho, dokud neskončí úspěšně. Překontrolujte, kdo v síti Vám blokuje Vaši činnost (má otevřeny stejné soubory)

86. Tabulka souborů je plná

Tabulka otevřených souborů, kterou Btrieve udržuje, je plná. Zkontrolujte, zda aplikace správně uzavírá soubory.

Řešení:

Nastavte větší maximální počet otevřených souborů (v klient verzi pomocí parametru /F:xx při spouštění Btrievu; v server verzi programem BSETUP na konzole serveru)

87. Tabulka ovladačů souboru je plná

Toto hlášení se může vyskytnout pouze v server verzi Btrieve nebo v prostředí Windows. Znamená, že tabulka ovladačů souborů (handles) je plná.

Řešení:

Nastavte větší maximální počet ovladačů souborů (v server verzi programem BSETUP na konzole serveru).

88. Nekompatibilní režim pro otevření

Aplikace se pokouší otevřít soubor v nekompatibilním režimu. Pokud jedna aplikace otevřela soubor ve zrychleném režimu, musí všechny aplikace, které soubor otevírají po ní, použít rovněž zrychlený režim. Jestliže jiná aplikace otevřela soubor v jiném režimu než ve zrychleném, žádná další aplikace nemůže soubor otevřít ve zrychleném režimu.

Řešení:

Aplikace předpokládá, že v počítačové síti bude vámi prováděná akce provedena v době, kdy žádná další stanice nebude dělat nic, co by mohlo vyvolat konflikt při zpracování. Zajistěte proto, aby ostatní stanice neprováděly činnost, která by mohla blokovat Vaši stanici.

89. Neznámá chyba 89

Kód této chyby není obsažen v seznamu chybových hlášení pro Btrieve v 5.01. Chyba také může znamenat poškození údajů v paměti počítače.

Řešení:

Pokud používáte jinou verzi Btrieve než 5.01 zjistěte z dokumentace, zda se tato chyba může vyskytnout a co znamená.

90. Tabulka zařízení je plná

Toto hlášení se může vyskytnout pouze v server verzi Btrieve. Došlo k tomu, že po spuštění programu BREQUEST na pracovní stanici byla tato stanice připojena k dalšímu file serveru příkazem ATTACH, nebo bylo provedeno mapování dalších disků pomocí příkazu MAP. Toto hlášení se může vyskytnout také tehdy, když se pracovní stanice odpojí od jednoho file serveru a připojí se k jinému. Jakmile je pracovní stanice připojena k file serveru, Btrieve nedokáže jméno tohoto serveru ve své tabulce nahradit jiným.

Řešení:

Zastavte (BUTIL -STOP) a znovu spusťte BREQUEST s větším parametrem /S nebo /R (počet file serverů, resp. počet namapovaných disků).

91. Chyba serveru

Toto hlášení se může vyskytnout pouze v server verzi Btrieve. BREQUEST nemůže provést spojení s file serverem. V prostředí NetWare to může znamenat, že Btrieve nebyl na příslušném serveru spuštěn, nebo že server není aktivní.

Řešení:

Zkontrolujte, zda Btrieve na serveru je aktivní. Překontrolujte, zda ostatní aplikace (např. diskový manažer) komunikují se serverem. Jinak překontrolujte spojení. Doporučujeme ukončit práci všech stanic v síti a restartovat server i jednotlivé stanice.

92. Tabulka transakcí je plná

Toto hlášení se může vyskytnout pouze v server verzi Btrieve. Byl překročen maximální počet aktivních transakcí.

Řešení:

Nastavte větší maximální počet aktivních transakcí (v server verzi programem BSETUP na konzole serveru).

93. Nekompatibilní způsob zamykání

Aplikace se pokouší použít v jednom souboru zároveň jednoduché i vícenásobné uzamykání. Všechna uzamčení jednoho typu musí být uvolněna dříve, než je použito uzamčení druhého typu.

Řešení:

Pokud se Vám toto hlášení ukázalo v počítačové síti, pak zajistěte, aby ostatní uživatelé ukončili činnost, která Vás blokuje. Kontaktujte K.A.P.

94. Nedostatečná práva

Aplikace se pokouší otevřít nebo vytvořit soubor v adresáři, ve kterém nemá příslušná práva. Btrieve nemůže přistupovat k adresářům s většími právy, než jaká v nich má uživatel, který jej používá. Toto hlášení se může vyskytnout také tehdy, když pracujete s klient verzí Btrievu a chcete otevřít soubor, který je již otevřen exkluzivně, nebo se pokoušíte exkluzivně otevřít soubor, který je již otevřen.

Řešení:

Zkontrolujte přístupová práva k adresářům, kde jsou uloženy data. Pokud je důvodem hlášení druhá příčina, pak zajistěte, aby ostatní uživatelé ukončili činnost, která Vás blokuje.

95. Přerušené spojení se serverem

Toto hlášení se může vyskytnout pouze v server verzi Btrieve. Spojení se serverem bylo přerušeno následkem chyby na pracovní stanici, file serveru nebo síti.

Řešení:

Zkontrolujte, zda Btrieve na serveru je aktivní. Překontrolujte, zda ostatní aplikace (např. diskový manažer) komunikují se serverem. Jinak překontrolujte spojení. Doporučujeme ukončit práci všech stanic v síti a restartovat server i jednotlivé stanice.

96. Chyba komunikačního prostředí

Toto hlášení se může vyskytnout pouze v server verzi Btrieve. Hlášení se objeví při spouštění Btrievu na NetWare serveru. Znamená, že "SPX connection table" je plná.

Řešení:

Spusťte znovu SPX s větší hodnotou pro tuto tabulku. Zkuste restartovat nejdříve stanici a pokud se chyba opakuje, pak i celou počítačovou síť (včetně serveru).

97. Malý buffer pro přenos dat

Toto hlášení se může vyskytnout pouze v server verzi Btrieve. Aplikace se pokouší číst nebo zapisovat větu, která je delší, než může Btrieve nebo BREQUEST zpracovat. Toto hlášení se ukáže také tehdy, když se aplikace snaží provést operace UpDate, Create nebo Insert a specifikovaná délka datového bufferu překročí délku definovanou parametrem /D. U operací Get nebo Stat se tento kód objeví tehdy, jestliže hodnota zadaná pro parametr Data Message je kratší než délka dat, která Btrieve vrací, bez ohledu na délku datového bufferu zadanou v programu.

Řešení:

Nastavte větší maximální délku záznamu (v server verzi pomocí parametru /D:xx při spouštění BREQUEST)

98. Interní chyba transakce

Toto hlášení se může vyskytnout pouze v server verzi Btrieve. V rámci transakce došlo k chybě při operaci zápisu (Během provádění předchozí operace se vyskytla chyba v NetWare TTS souboru). To znamená, že je nutné provést operaci Abort Transaction, aby byly provedené operace uvedeny do původního stavu a transakce se ukončila.

Řešení:

Pokud se tato chyba objeví častěji, uvažujte rychle o nahrazení vašeho síťového disku.

Příloha - definiční soubor tiskových sestav

Systém Sklad6 používá při vytváření některých sestav definiční soubor tiskových sestav. Soubor má obvykle jméno SKLAD-???.DEF, kde místo znaků ?? je zkratka firmy, která systém Sklad6 používá. V dokumentaci je obvykle označován jako definiční soubor nebo zkráceně DEF soubor.

V souboru jsou např. uloženy definice těchto sestav :

- definice všech formulářů pro tisk zaevidovaných dokladů (např. definice tiskové podoby faktur, převodek, dodacích listů, příjemek, doklady na obaly a chystačky apod.); jedna definice může být společná pro více typů dokladů (např. faktury a dobropisy mohou mít společnou definici);
- definice soupisu daňových dokladů, definice nakládacího listu
- definice tisku na obálky ze seznamu adres a z dokladů
- definice hromadného příkazu k úhradě
- objednávky, požadavky, seznamy a sestavy z objednávek a požadavků
- formulář pro tisk hlavičky karty a pohybů na kartě; formulář pro tisk štítků z karet
- definice nabídkových listů (seznamů skladových karet)
- definice některých výpočtových sestav (prodej za období, kontrola záruční doby, zisk za faktury, nákupy a prodeje, součty dokladů a další)
- definice sestav z obalového konta, definice inventurních sestav
- seznam vratných obalů pro zrychlenou práci s vratnými obaly (není to sestava)

Definiční soubor je rozdělen na sekce. Každá sekce má svůj název, který je ohraničený v hranatých závorkách. Např. [FakturaA] je název sekce obvykle používaný při tisku faktur. Název sekce lze měnit jen u definice faktur (popř. definice nabídkových listů), ale je pak nutné změnu promítnout také v nastavení typů dokladů.

Řádky dané sekce se do sestavy tisknou v tom pořadí, v jakém jsou uvedeny v definičním souboru. Výjimečné postavení mají řádky začínající jedním z následujících výrazů (u těchto řádků řídí pořadí a počet opakování program):

- .ZS** - začátek sestavy; takto začínající řádky se chovají jako řádky bez tohoto výrazu, tzn. že se tisknou pouze jednou a to na začátku sestavy
- .HH** - horní hlavička 1; řádek se opakuje na začátku každé stránky
- .H2** - horní hlavička 2; řádek se opakuje na začátku každé stránky počínaje druhou stranou sestavy
- .DH** - dolní hlavička 1; řádek se opakuje na konci každé stránky
- .D2** - dolní hlavička 2; řádek se opakuje na konci každé stránky
- .KS** - konec sestavy; řádek se tiskne pouze jednou a to na konci sestavy
- .REM** - poznámka; tyto řádky se netisknou a slouží pouze jako komentář
- .KS.GOn** - tiskne se na konci sestavy, tak aby daný řádek byl vytištěn na řádku *n*; pokud již sestava obsahuje více než *n* řádků, pak se tiskne přímo za poslední řádek. Pokud za celým výrazem **.KS.GOn** následuje středník, pak se text za středníkem opakuje až do řádku *n*. Pokud je číslo *n* záporné, pak se počítá jako *n* řádků od standardního počtu řádků na stránce (dle definované tiskárny).

- .Mn** - obsahuje definice opakovaných nebo speciálně umístěných řádků. Číslo **n** smí být z rozsahu 0 až 9. Místo tisku a význam těchto řádků je vždy řízen příslušným obslužným programem sestavy; platí však, že program nikdy netiskne doprostřed jednotlivých bloků (.ZS, .HH, .DH, .KS); pomocí těchto řádků jsou definovány např. položky faktury, seznamy faktur v soupisu daňových dokladů apod.
- .NP** - zruší režim stránkování sestavy (není kontrolován přechod na novou stránku a **.HH** a **.DH** se tisknou pouze na začátku a na konci sestavy)
- .ZB** - ohraničuje začátek bloku, který musí být vytištěn celý na 1 stránce
- .KB** - ohraničuje konec bloku, který musí být vytištěn celý na 1 stránce
- .IF{výraz;řádek}**
 - tiskne **řádek**, pokud je splněna podmínka zadaná pomocí **výraz**. **.IF** může být kombinováno s jinými příkazy (např. **.HH**, **.DH**, **.KS**)
- .SET#n=výraz**
 - nastaví hodnotu proměnné s číslem **a** na novou hodnotu danou výrazem. Výsledek výrazu se vždy ukládá jako text. Doporučujeme měnit hodnoty pouze pro proměnné s číslem 210 až 240. Příkaz **.SET** může být použit také současně s příkazy **.HH**, **.DH**, **.KS**, **.Mn** apod. Např. **.M1.SET#211=Str(val(#211)+1,10,0)**
- .NAME=výraz**
 - zapíše do sestavy dolní hlavičku a uloží soubor s rozpracovanou sestavou a veškeré další výstupy do sestavy bude směřovat do nového souboru se jménem určeným dle vyhodnocovaného výrazu **výraz**. Nový soubor je zahájen horní hlavičkou. Příkaz **.NAME** nesmí být použit v horní a dolní hlavičce sestavy.
- .CPn** - mění kódovou stránku vytvářené sestavy (0=ASCII, 1=Kamenický, 2=ASCII s rámečky, 3=LATIN2, 4=Windows). Pokud změníte kódování na LATIN2 nebo Windows, pak výslednou sestavu nepůjde správně zobrazit ve skladovém programu (znaky s diakritikou budou „nesmyslné“).

V každém řádku mohou být speciální znaky začínající #, které tiskový program transformuje :

- #n** - obsah proměnné s číslem **n**; proměnné tvoří jádro celého tiskového systému; program před každým tiskem (popř. před každým opakovaným řádkem) nastaví proměnné odpovídající dané sestavě (např. před tiskem faktury nastaví proměnné odpovídající jednotlivým údajům z hlavičky faktury a před každou položkou/operací nastaví proměnné odpovídající jednotlivým údajům z operace a skladové karty). Seznam čísel proměnných a jejich významů pro různé sestavy je obvykle umístěn na konci definičního souboru. Programově je obvykle vazba mezi proměnnými a údaji realizována pomocí souboru "struktur databází", který lze nalézt v menu *Další služby/Nastavení programu/Systémové menu/Struktura souborů*. Zde můžete nalézt údaj "Proměnná", který obsahuje číslo proměnné v definičním souboru.
- #** - aktuální číslo stránky
- #:** - aktuální číslo stránky formátované na čtyři znaky dorovnané mezerami zleva

- #+** - číslo následující stránky
- #-** - číslo předchozí stránky
- #{výraz}** - program zpracuje výraz, který je ve složených závorkách a dosadí jeho hodnotu; je možné používat stejné funkce a operátory, jako u vyhledávání pomocí výběrové podmínky nebo jako u generátoru sestav; v rámci výrazu se mohou používat proměnné **#n**, je však potřeba mít na paměti, že tyto proměnné se vždy chovají jako textové položky (čísla jsou převedena na odpovídající řetězec znaků). Výsledkem výrazu musí být také textový údaj. Příkladem může být výraz **#{SETRIGHT(#25,16)}** použitý při tisku faktur, který vrací formu úhrady zarovnanou mezerami zleva na 16 míst.
 Ve výrazech je možné použít funkci **#LINE**, která vrací aktuální číslo řádku (možno např. použít pro otestování, zda už se tisk neblíží ke konci stránky).
- - znak s ASCII kódem 1: následující znaky se budou tisknout zvýrazněně.
- - znak s ASCII kódem 2: ruší účinek
- - znak s ASCII kódem 15: následující znaky budou tisknuty zúženě (kondenz)
- - znak s ASCII kódem 18: ruší účinek
- - znak s ASCII kódem 14: následující znaky se budou tisknout dvakrát široké
- - znak s ASCII kódem 20: ruší účinek

Obsah nápovědy

Program Sklad v. 6.0.....	3
Několik slov o programu SKLAD6.....	3
Obecné vlastnosti systému	3
Základní možnosti systému.....	4
Další vlastnosti systému	4
Požadavky na hardware	5
Podporované operační systémy.....	6
Nastavení počítače pro provoz ze systémem Sklad6	7
Instalace programu Sklad6	8
První kroky po instalaci programu.....	8
Základní pojmy.....	9
Princip (metoda) zpracování zásob programem Sklad6	13
Obchodní a licenční podmínky.....	16
Hlavní menu programu	17
Dodací doklady	17
Příjmové doklady.....	18
Karty.....	18
Objednávky	18
Požadavky	19
Výpočty	19
Další služby	19
Změna skladu / Změna uživatele	20
Konec práce.....	20
Obecné ovládání programu	21
Ovládání menu.....	21
Ovládání vstupu údaje	21
Přesun mezi zadávanými položkami.....	22
Ovládání prohlížení seznamů	23
Prohlížení databází.....	23
Ovládání nápovědy.....	24
Horké klávesy	25
Příjmové a dodací doklady.....	26
Vstup nového dokladu	26
Prohlížení dokladů	26
Výdej na účtenku	27
Oprava dokladu	28
Hlavička dokladu	28
Výběr nebo změna typu dokladu	28
Určení čísla dokladu.....	28
Operace (pohyby) dokladu	29
Kontextové menu pro operace	32
Dodatky dokladu.....	34
Kontace dokladu.....	34
Nová dodávka	34
Číslo nové dodávky	35

Stornování dodávky	35
Výpočet penále	35
Kopírování dokladu	35
Nastavení uzavřen / převeden	36
Nastavení standardního vstupu operací	36
Zaevidování změn/Evidování dokladu	37
Zrušit opravu/Zrušit zadávání	37
Stornování dokladu	37
Vstup z objednávek	37
Vracení obalů	38
Obalové konto	38
Aktualizace cen dle ceníku	38
Aktualizace doporučených cen	38
Nastavení přefakturace	38
Zaplacení dokladu	39
Nastavení rozvezení zboží	39
Rezervace zboží	39
Saldokonto z účta	39
Záznam změn dokladu	39
Poznámky k dokladu	39
Zápis reklamací	39
Zaplacení dokladů	39
Dobropisy na obaly	40
Soupis daňových dokladů	40
Nakládací list	41
Adresy (odběratelé a dodavatelé)	41
Hromadný příkaz k úhradě	43
Tisk dokladů	44
Tisk formuláře	44
Tisk obalů	44
Tisk kontakcí	44
Jiný formát	44
Tisk chystačky	45
Vstup poznámky	45
Tisk na obálku	45
Doklad do schránky	45
Export dokladu	45
Pokladní doklad	46
Obalové konto	46
Rekonstrukce obalového konta	46
Sledování rozvozů	47
Zápis průvodky k rozvozu	48
Rozpis jízdy	49
Přidání dokladů do rozpisu jízdy	50
Zpracování plateb v hotovosti	51
Nakládací list	51
Výčetka platidel	52
Sestavy	52

Maloobchodní prodej	53
Nastavení maloobchodního prodeje	53
Maloobchodní prodej	54
Prodej zboží.....	55
Klávesy dostupné v maloobchodním prodeji	56
Zapsání plateb od zákazníka	57
Ukončení maloobchodního prodeje.....	58
Rychlokódy	58
Programování pokladních klávesnic.....	58
Prodej na pokladně	59
Součet tržeb.....	60
Uzávěrka prodeje na pokladně	61
Karty.....	62
Založení nové karty	62
Založení nového účtu	63
Oprava a prohlížení karet	64
Oprava karty.....	65
Prohlížení operací	66
Nákupy	66
Tisk karty a operací	66
Tisk štítku	66
Změna kódu.....	66
Smazání karty.....	66
Kontrola karty	66
Výpočet ceny	67
Kalkulace cen za více skladů	67
Čárové kódy karty	67
Individuální ceny	67
Záznam změn karty	67
Záznam změn karty 2	67
Přehled přecenění.....	67
Poznámky ke kartě	67
Individuální a doporučené ceny	68
Základní použití.....	68
Přehled předdefinovaných individuálních cen.....	68
Popis jednotlivých položek v záznamu individuální ceny	70
Kontrola zásob.....	73
Kontrola zásob zboží	73
Kontrola záruční doby	73
Rezervace zboží	74
Tisk : seznam karet.....	74
Požadavky od zákazníků / Objednávky na dodavatele.....	76
Založení požadavku.....	76
Založení objednávky	76
Hlavička požadavku/objednávky	76
Přidat položky.....	76
Položky požadavku/objednávky	76
Klávesy pro vstup položky.....	77
Evidování požadavku/objednávky	77

Odhad ceny	77
Kopírování dokladu	77
Poznámky k objednávce	77
Zrušit vstup	77
Zrušit opravy	77
Prohlížení	77
Soupis položek	78
Zboží->zákazníci	78
Zboží->dodavatelé	78
Objednávky na dodavatele.....	79
Základní možnosti :	79
Evidence objednávek	79
Doplňující informace k objednávce	79
Evidence položek objednávek	79
Podpůrné informace pro objednání zboží	79
Ostatní významné možnosti zjišťování informací o zboží	80
Ovládání objednávek na dodavatele	81
Výpočty	83
Součet dokladů	83
Daně, zásoby, obraty, zisky	85
Prodej za zvolené období	86
Prodej za více období	86
Přehled prodeje za měsíce	87
Soupis nákupů, prodejů	87
Výpočet slev za včasnou platbu	87
Výpočet slev za odběr	87
Konsignační sklad	88
Obraty kontaktí	89
Grafy nákupu a prodeje	89
Generátor sestav	89
Zpracování inventur.....	92
Vytvoření inventárního souboru	92
Zadávaní stavu zásob	92
Inventurní listina	93
Načtení skladových zásob z pokladen	93
Import inventury – PDT/PSIONy	93
Sestava rozdílů	93
Operace pro vyrovnání / Vyrovnání rozdílů	94
Další služby programu	95
Pokladní kniha	95
Tisk pokladní knihy	95
Převody dat do účetnictví	96
Jednodušší způsob převodu dat do účetnictví	96
Druhý způsob převodu dat do účetnictví pro složitější účtování	97
Změna data	98
Poznámkový blok	98
Sestavy	99
Kontrola dat	99
Export dat ze souborů	100

Import souboru z CSV formátu	100
Formát CSV souborů	100
Přenosy z notebooků	102
Vytvoření převodních dat	102
Kopírování dat na disketu	102
Nastavení programu	103
Konfigurace	103
Základní nastavení konfigurace	103
Nastavení předdefinované tiskárny	105
Periferní zařízení	106
Dostupné tiskárny	108
Připojení tiskáren	108
Parametry sestav	109
Směrování sestav	110
Poznámky k nastavení české klávesnice	110
Oprava ini. hodnot	110
Základní nastavení	110
Další přepínače	112
Tiskové proměnné	115
Nastavené (standardní) typy	115
Číselné řady	116
Sazby DPH	116
Množstevní Slevy za doklady	117
Bankovní účty	118
Střediska	118
Zakázky	118
Datum uzamčení	118
Typy dokladů	119
Základní nastavení	119
Přepínače a další volby	122
Další přepínače	124
Vyhledávání, třídění a sestavy z databází	130
Výběr a třídění údajů	130
Hledání podle vzoru	130
Zadání výběrové podmínky	130
Uživatelský způsob zadání výběrové podmínky	131
Programátorský způsob zadání výběrové podmínky	131
Operátory používané při zadávání výrazů	132
Logické	132
Matematické	132
Řetězcové	132
Souhrn funkcí používaných při zadávání výrazů	132
Matematické funkce používané při zadávání výrazů	133
Řetězcové funkce používané při zadávání výrazů	133
Funkce pro zpracování datumu	135
Logické funkce používané při zadávání výrazů	135
Chyby při zpracování výrazů	135
Tisk alternativní sestavy	136

Systemové menu.....	138
Struktura souborů	138
Seznam uživatelů.....	138
Typy uživatelů.....	139
Databáze.....	139
Soubory.....	140
Menu	140
Správce souborů.....	141
Přeindexování dat.....	141
Podmínky přeindexování dat.....	141
Vytvoření nové databáze (skladu)	142
Základní vlastnosti Btrieve	143
Verze Btrieve	143
Parametry Btrieve (klient verze).....	143
Parametry Btrieve (server verze)	144
Parametry Btrieve (server verze - instalace serveru).....	144
Bezpečnost dat	145
Parametry pro spuštění aplikace	146
Seznam chybových hlášení systému Sklad6	148
Chyby vstupu nebo výstupu hlášené operačním systémem	148
Kritické chyby při běhu programu (Runtime Errors).....	149
Chybová hlášení při evidování dokladu	149
Seznam chybových hlášení při evidování a jejich obvyklé řešení.....	150
Popis chybových hlášení při evidování a jejich obvyklé řešení.....	151
Seznam chybových hlášení Btrieve	158
Popis chybových hlášení Btrieve a jejich obvyklé řešení.....	160
Příloha - definiční soubor tiskových sestav	182
Obsah nápovědy	185

Datum aktualizace příručky : 4.6.2002 22:25